

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช

รายงานผลการวิจัย

ปัญหาเสด็จ : การศึกษาและวิเคราะห์ในแง่กฎหมาย

โดย

ไชยยศ เหมะรัชตะ

ตุลาคม ๒๕๒๔

113688182

สารบัญ

หน้า

กิจกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
รายการตารางประกอบ.....	ช
บทนำ.....	ญ
บทที่ ๑ / ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิชาเสด็จ.....	๑
บทที่ ๒ / สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับวิชาเสด็จ.....	๑๔
บทที่ ๓ / กฎหมายเกี่ยวกับวิชาเสด็จ.....	๑๐
บทที่ ๔ / มาตรการทางกฎหมายที่นำมาแก้ไขปัญหาวินัยเสด็จ.....	๑๓๘
บทที่ ๕ / การสำรวจทัศนคติของบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาเสด็จ.....	๒๒๐
บทที่ ๖ / ผลของการวิจัย ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ.....	๒๕๘
บรรณานุกรม.....	๒๖๘
ภาคผนวก.....	๒๖๘
ประวัติผู้วิจัย.....	๒๘๐

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง ปัญหายาเสพติด : การศึกษาและวิเคราะห์ในแง่กฎหมาย
นี้ ได้รับทุนสนับสนุนจากทุนวิจัยชดเชกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี
พ.ศ. ๒๕๒๔ - ๒๕๒๕ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณ ณ ที่นี้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจาก ดร. วุฒิ เหล่า
สุนทร สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และคุณ
ศรีเมือง ผู้ช่วยผู้พิพากษา กระทรวงยุติธรรม จึงขอขอบคุณ ณ ที่นี้ด้วย

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อโครงการวิจัย   ปัญหายาเสพติด ; การศึกษาและวิเคราะห์ในแง่กฎหมาย

ชื่อผู้วิจัย   รองศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ

เดือนและปีที่ทำวิจัยสำเร็จ   ตุลาคม ๒๕๒๕

บทคัดย่อ   บทคัดย่อ

ปัญหา ยาเสพติด เป็นปัญหาสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่งในปัจจุบัน ทุกวันนี้ประเทศไทยจะต้องเสียงบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อกำเนินการแก้ไขปัญหานี้ รวมทั้งทรัพยากรในค้ำอื่น ๆ มาช่วยกันเพื่อการนี้ รัฐบาลได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทางทั้งภายในและภายนอกประเทศ ร่วมมือกับนานาชาติ ด้วยความตระหนักที่ว่า ปัญหา ยาเสพติดอาจมีส่วนชักนำให้เกิดปัญหาสังคมหมุนเวียน เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาวัยรุ่น ปัญหาโสเภณี ซ่องโจร และการพนัน เป็นต้น ซึ่งปัญหาที่กล่าวมา มีความกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ตลอดจนถึงค้ำเศรษฐกิจด้วย อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ยาเสพติดก็ยังคงระบาดในหมู่เยาวชนหรือเด็กวัยรุ่น มิได้บรรเทาเบาบางลงไป ดูเหมือนว่าจะเพิ่มปริมาณมากขึ้นเสียด้วยซ้ำ ยิ่งนานวันปัญหาเหล่านี้ก็ยิ่งทับถมและเรื้อรัง เป็นสิ่งที่ยากต่อการแก้ไขเป็นหรือคุณ * กิ่งต. ๕

มาตรการทางกฎหมายที่ใช้สกัดกั้นยาเสพติด เป็นมาตรการที่สำคัญมากในอันที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด เพราะการดำเนินการจะต้องมีระเบียบ แบบแผน และหลักเกณฑ์ที่แน่นอน สิ่งเหล่านี้ย่อมได้มาจากมาตรการทางกฎหมายที่วางไว้ ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า มาตรการทางกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการจะปราบปรามป้องกันหรือการบำบัดรักษาผู้เสพติด มิฉะนั้น การแก้ไขปัญหายาจะต้องประสบความล้มเหลวโดยสิ้นเชิง

การกำหนดมาตรการทางกฎหมายที่ดี จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายค้ำ นับตั้งแต่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด ประเภทของยาเสพติด ลักษณะและโทษของยาเสพติด สาเหตุที่ให้มีผลกระทบทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งภายในและต่างประเทศ การวิวัฒนาการของกฎหมายที่มีมาในอดีต การศึกษาองค์ประกอบหลายค้ำ จะทำให้ได้มาตรการทางกฎหมายที่สอดคล้องกับปัญหาตามสภาพเท็จจริงที่เกิดขึ้น

กฎหมายยาเสพติดของประเทศไทย เริ่มมีมาแต่สมัยต้นกรุงศรีอยุธยา ได้มีการพัฒนาการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน กฎหมายยาเสพติดที่ยังคงมีผลบังคับใช้ คือ

- ๑. พระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๗๒
- ๒. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๗
- ๓. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘
- ๔. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙
- ๕. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

แต่มาตรการทางกฎหมายที่กระจายอยู่ในบทบัญญัติของกฎหมายแต่ละฉบับที่กล่าวมาทั้ง ๕ ฉบับนี้ ยังไม่อาจกล่าวได้ว่า เป็นมาตรการทางกฎหมายที่จะหยิบยกมาแก้ไขปัญหายาเสพติดในปัจจุบันให้หมดสิ้นไปได้ ด้วยสาเหตุที่ว่า

- ๑. พระราชบัญญัติบางฉบับมีมาตรการทางกฎหมายล้าสมัย ไม่เหมาะสมกับปัญหาในขณะนี้
- ๒. มาตรการบางประการ ก็สมควรที่จะยกเลิกได้แล้ว เพราะไม่มีความจำเป็นที่จะต้องยังใช้
- ๓. การที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกในอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ทำให้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายให้สอดคล้องกับภาคีสมาชิก มาตรการทางกฎหมายบางอย่างไม่อาจนำมาแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผล
- ๔. พระราชบัญญัติบางฉบับมิได้ให้อำนาจให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการได้โดยสะดวก เนื่องจากไม่ได้ให้อำนาจอย่างเพียงพอ หรือโดยแจ่มชัด

ดังนั้น การศึกษาและวิเคราะห์ปัญหายาเสพติดในแง่กฎหมายต้องกันหามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม นำมาแก้ไขข้อบกพร่องที่กล่าวมาแล้ว การดำเนินการวิจัยได้แบ่งเป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยสนาม (Field Research) เป็นการสำรวจทัศนคติของบุคคลประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด และนำมาสรุปเพื่อให้ได้มาตรการทางกฎหมายที่ดีตามวัตถุประสงค์

Project Title Narcotic Problems : A Study and Analysis of
Legal Aspects
Name of the Investigator Chaiyos Hemarajata
Year October 1982

ABSTRACT

The drug problem is one of the most significant social problems at present. Nowadays, Thailand must set aside a large sum of money to tackle this problem as well as mobilizing other resources for that purpose. To do this, the government has tried by all means to co-operate with the international community for the purpose of increasing the effectiveness in dealing with the problem. The government is well aware that the drug problem may in large part cause a chain of problems like crimes, delinquency problems, prostitution, hide-outs, and gambling. These problems all directly or indirectly affect our national stability, peace and order, and good moral as well as our economy. However, narcotics are still prevalent among our youth or adolescents, not declining even at a small degree. It seems that narcotics will more and more increase in the foreseeable future and the longer the time, the more serious and chronic this problem is.

Legal measures for preventing narcotics are especially important ones to tackle the drug problem as in doing so there must be certain regulations, procedures, and principles, which surely are derived from legal measures. It can therefore be said that

2. Some legal measures should be annulled because there is no longer necessity for them.

3. That Thailand is a party to the Narcotic Convention and to the Psychotropic Substances Convention makes it necessary to enact laws in accordance with other parties, and hence some legal measures cannot be applied effectively.

4. Some acts are not conducive to authorities in performing their duties as authority is not given sufficiently or clearly.

Therefore, the study and analysis of the narcotic problem in the legal sense entails finding out some suitable legal measures to rectify the above shortcomings. The research activities are divided into two parts: Documentary Research and Field Research. The second one is meant to survey the attitudes of different persons from many walks of life who play a role in finding out solutions to the problem, and its results will be condensed with a view to making legal measures as well as possible.

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในด้านต่าง ๆ ในปัจจุบัน	๒๒๓
๒	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในด้านต่าง ๆ ในระยะอีก ๕ ปีข้างหน้า	๒๒๔
๓	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องการบำบัดรักษา	๒๒๔
๔	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิถึงสาเหตุที่ทำให้การบังคับใช้ทาง กฎหมายไม่ได้ผลดี	๒๒๕
๕	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิต่อกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดฉบับต่าง ๆ	๒๒๖
๖	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเรื่องการจัดตั้งศาลยาเสพติด	๒๒๖
๗	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิถึงประโยชน์ของการจัดประชุมหรือสัมมนา ทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด	๒๒๘
๘	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการลงโทษนายทุนผู้ค้ายาเสพติด	๒๒๘
๙	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับมาตรการในการยึดทรัพย์สินของ นายทุนผู้ค้ายาเสพติด	๒๓๐
๑๐	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทกำหนดโทษในกฎหมาย	๒๓๑
๑๑	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับมาตรการเพิ่มเติมในระเบียบของ กรมราชทัณฑ์	๒๓๑
๑๒	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องการประสานงานระหว่าง หน่วยงาน	๒๓๒
๑๓	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับอำนาจในการจับกุมผู้กระทำความ ผิด	๒๓๓
๑๔	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยว กับยาเสพติด	๒๓๔

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทนำ

ปัญหาสุขภาพเสพติดเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศเป็นเวลานานแล้ว และนับวัน
 แต่จะกลายเป็นปัญหาอันยิ่งใหญ่ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากปัญหาสุขภาพเสพติดเป็นบ่อเกิดที่จะนำ
 ไปสู่ปัญหาสังคมด้านต่าง ๆ อาทิ เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณี
 ซ่องโจร การพนัน ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้ย่อมกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศ
 ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ตลอดจนจนถึงด้านเศรษฐกิจอีกด้วย
 ทั้งนี้เพราะยาเสพติดเป็นสารชนิดหนึ่งที่มีฤทธิ์ทำให้ผู้เสพติดมีอาการทางประสาท ยา-
 เสพติดบางชนิดอาจออกฤทธิ์กดประสาท กระตุ้นประสาทหรือหลอนประสาท และผู้เสพติด
 จะต้องเพิ่มปริมาณอยู่เรื่อย ๆ หากต้องการที่จะเลิกเสพ จึงเป็นปัญหาสำคัญว่าจะทำอย่าง
 ไรให้ยาเสพติดหมดไป ป้องกันอย่างไร เพื่อมิให้ยาเสพติดแพร่ระบาด และจะดำเนินการ
 นำตัวผู้เสพติดอยู่แล้ว มาทำการบำบัดรักษาได้อย่างไร เป็นปัญหาหลาย ๆ ด้านเกี่ยวกับ
 ยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาระดับชาติในชั้นสังคม ด้วยเหตุนี้รัฐบาล รวมทั้งหน่วยงานหรือ
 องค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและนอกประเทศ จึงได้เฝ้าระวังพยายามหาวิธีการทุกทางเพื่อ
 นำมาแก้ไขปัญหานี้ แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะแก้ปัญหานี้ได้หมดไป หรือบรรเทาปัญหาให้ลด
 น้อยลงไปได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาสุขภาพเสพติดเป็นปัญหาที่ละเอียดลึกซึ้ง ก่อน
 ข้างจะมีขบวนการต่าง ๆ ที่สลับซับซ้อนและยุ่งยากนั่นเอง ซึ่งอย่างไรก็ตาม แม้จะมีการ
 ศึกษาวิจัยปัญหาสุขภาพเสพติดในด้านต่าง ๆ มากมายก็ตาม แต่ก็ยังไม่พบมาตรการที่ดีพอที่จะ
 หยุดยั้งปัญหาได้ ในด้านกฎหมายซึ่งจัดว่าเป็นมาตรการหนึ่งที่มีส่วนอย่างมากในการแก้ไข
 ปัญหาสุขภาพเสพติด แต่ก็ยังไม่มีการศึกษาวิจัยอย่างละเอียดลึกซึ้งพอ จึงสมควรที่จะให้นัก
 กฎหมายได้มีโอกาสศึกษาวิจัยให้รอบคอบ เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงมาตรการนี้ให้มีความ
 เหมาะสมยิ่งขึ้น

เป็นที่ยอมรับกันว่า การมีกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดที่ดี กล่าวคือ มีเนื้อหา
 สาระครอบคลุมถึงกระบวนการทุกอย่างในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตลอดจน

จนการบำบัดรักษา และปรับปรุงแก้ไขผู้ศึกษาเสพติดนั้น กฎหมายดังกล่าวจะต้องปราศจากช่องโหว่ หรือช่องว่างของกฎหมาย ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จะต้องกระทำภายในขอบข่ายของกฎหมาย และจำต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ฉะนั้นการมีกฎหมายที่ดีจึงเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งในอันที่จะใช้แก้ไขปัญหายาเสพติด

แต่ในปัจจุบันนี้ ปัญหายาเสพติดโดยทั่วไป ผู้ค้ายาเสพติด ผู้เสพติด และผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีได้ลดลงหรือหมดไป จำนวนผู้เสพติดกลับเพิ่มจำนวนมากขึ้นและมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเป็นลำดับ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องมาจากมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ยังไม่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ แม้จะมีกฎหมายที่ใช้บังคับในเรื่องนี้อยู่หลายฉบับ แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้ ซึ่งย่อมแสดงได้ชัดว่า กฎหมายเหล่านั้นยังมีข้อบกพร่องอยู่ ดังจะเห็นได้ตามตัวอย่างดังต่อไปนี้

๑. กฎหมายที่มีอยู่มิได้ให้อำนาจที่เด็ดขาดเพียงพอแก่เจ้าพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ในอันที่จะดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. กฎหมายที่มีอยู่มุ่งหมายถึงตัวยาเสพติดเป็นสำคัญ มิได้มีกฎหมายที่จะมุ่งหมายถึงการแก้ไขตัวบุคคลเลย ทำให้มาตรการในเรื่องการบำบัดรักษาผู้เสพติดมีความไม่แน่นอน

๓. กฎหมายไม่เอื้ออำนวยในการจับกุมผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ และไม่มีมาตรการที่จะทำให้ผู้ค้ายาเสพติดเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับ จึงเป็นต้นเหตุสำคัญของปัญหายาเสพติด การจับกุมได้เพียงผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยเท่านั้น เพราะมีพยานหลักฐานแน่น จึงไม่อาจแก้ไขปัญหานี้แท้จริงได้

๔. บรรดาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ต่องโทษอยู่นั้น มักได้รับการลดหย่อนผ่อนโทษ และได้รับการปลดปล่อยเร็วกว่านักโทษประเภทอื่น เพราะถือว่ามิใช่อาชญากรโดยสันดาน ทำให้บุคคลเหล่านี้ไม่เข็ดหลาบ เมื่อพ้นโทษมาก็ยังกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดดังเดิม

๕. มาตรการในด้านกาบำบัดรักษา และวิธีปฏิบัติยังไม่รัดกุมเพียงพอ กล่าว

ประเทศไทย เพื่อสรรหาแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสมที่สามารถนำมาปรับให้เข้ากับสภาพปัญหาที่แท้จริงในประเทศไทย เป็นการแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับยาเสพติดด้านนี้ในปัจจุบันได้อย่างถูกต้องตรงกับเป้าหมาย หรือนโยบายของรัฐบาลที่วางไว้ และจะกำหนดมาตรฐานและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งขั้นตอนการศึกษาวิจัยออกเป็นขั้นตอนคือ

๑. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ด้วยการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์กฎหมายแต่ละฉบับที่เกี่ยวข้องรวมทั้งระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งของประเทศไทยและของต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา, ฟิลิปปินส์, สิงคโปร์ และมาเลเซีย ซึ่งล้วนเป็นประเทศที่ใช้มาตรการกฎหมายที่มีประสิทธิภาพมาก

๒. การวิจัยสนาม (Field Research) จะศึกษาวิจัยด้วยการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามแบบสอบถามที่ได้จัดเตรียมไว้ โดยจะสัมภาษณ์ทั้งบุคคลที่เป็นผู้ใช้กฎหมาย และประชาชนทั่วไป ดังนั้นประชากรที่จะสัมภาษณ์ จึงได้แก่

- ๒.๑ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย ได้แก่ ผู้พิพากษาและอัยการ
- ๒.๒ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกาแพทย์ และจิตแพทย์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- ๒.๓ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส.
- ๒.๔ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ๗ (ซึ่งทำหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดโดยตรง) กองปราบ กรมตำรวจ
- ๒.๕ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี (ซึ่งทำหน้าที่ด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด)
- ๒.๖ ประชาชนทั่วไป

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด

๑.๑ ความหมายของคำว่า "ยาเสพติด"

ยาเสพติดหมายถึง ยาบางชนิดที่เสพ ไม่ว่าจะกิน ทา หรือ ฉีด เข้าสู่ร่างกาย ทางใดทางหนึ่ง ต่อเนื่องเป็นนิสัยแล้วจะทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายและจิตใจ

ไคมีบุตกลในสาขาวิชาชีวเคมีต่างๆ ได้ให้ความหมายของคำว่า ยาเสพติดไว้หลายทัศนะเช่น นักสังคมสงเคราะห์ ให้ความหมายว่า "ยาเสพติดเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนในสังคม" เกสซิงกร ให้ความหมายว่า "ยาเสพติดเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดพิษเรื้อรัง และปรากฏอาการของโรคอย่างชัดเจนภายหลังเมื่อหยุดเสพ" แพทย์ ให้ความหมายว่า "ยาเสพติดเป็นสิ่งที่แสดงถึงความผิดปกติของผู้เสพ" นักอาชญาวิทยา ให้ความหมายว่า "ยาเสพติดเป็นวัตถุมีพิษชนิดหนึ่ง และพิษของยาเสพติดเป็นต้นเหตุให้เกิดอาชญากรรม"^๑ ส่วนคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญยาเสพติดให้โทษขององค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ให้ความหมายไว้เมื่อปีค.ศ.๑๙๕๗ (พ.ศ.๒๕๐๐) ว่า "ยาชนิดใดชนิดหนึ่ง (จะเป็นสารธรรมชาติหรือสารสังเคราะห์ก็ได้) เมื่อร่างกายได้รับซ้ำๆจะเป็นครั้งคราวหรือเป็นเวลานานก็ได้ แล้วทำให้เกิดลักษณะสำคัญ ๔ ประการ^๒ คือ

๑. เกิดความต้องการอย่างสุดจะอดกลั้นได้ (Compulsion) ที่จะต้องหาทานนั้นมาให้ได้ ไม่ว่าจะโดยวิธีใดก็ตาม

---

^๑เปรมจิต ชลวิถี, "เขาชนกับยาเสพติดให้โทษ มูลเหตุจงใจให้มารับการรักษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๔), หน้า ๘.

^๒อุทมนต์ ศรีแสงนาม, ยาเสพติดให้โทษ, ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช, เอกสารเผยแพร่, หน้า ๑.

๒. จะต้องเพิ่มปริมาณของยาที่ใช้ขึ้นเรื่อยๆ

๓. ตกเป็นทาสของยานั้นทางจิตใจ (Psychic Dependence) และทางกาย (Physical Dependence) และถ้าหยุดเสพจะมีอาการขาดยา (Withdrawal Symptoms)

๔. ทำให้เกิดผลร้ายต่อผู้เสพและต่อสังคม

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๔ (พ.ศ. ๒๕๐๗) องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้เปลี่ยนเรียกชื่อยาเสพติดให้โทษจากคำว่า Narcotic Drugs มาเป็นคำว่า Drug Dependence และได้แก้ไขคำนิยามเสียใหม่ เป็นดังนี้

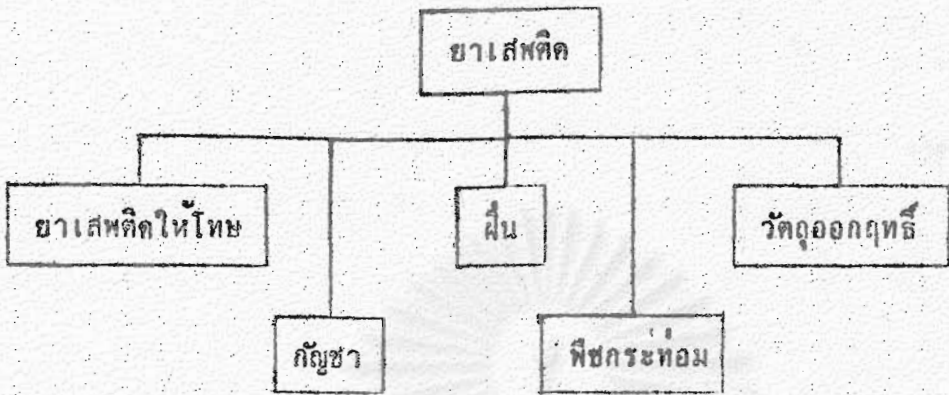
Drug Dependence คือลักษณะที่ตกเป็นทาสทางจิตใจ (Psychic Dependence) หรือเป็นทาสทางร่างกาย (Physical Dependence) หรือเป็นทาสทั้งทางจิตใจและทางร่างกายต่อยาตัวใดตัวหนึ่งที่บุคคลนั้นเสพเป็นครั้งคราว หรือติดต่อกันเป็นเวลานาน

ความหมายที่มีหลักฐานอย่างเป็นทางการอันยิ่งยถือเป็นหลักก็คือ ความหมายตามกฎหมายไทย ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาโดยกระบวนการนิติบัญญัติ

ความหมายของคำว่า "ยาเสพติด" บัญญัติอยู่ในมาตรา ๓ วรรคสองของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๔ ความว่า "ยาเสพติด" หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กัญชาตามกฎหมายว่าด้วยกัญชา ฝิ่นตามกฎหมายว่าด้วยฝิ่น พืชกระท่อมตามกฎหมายว่าด้วยพืชกระท่อม และวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท ตามที่รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นยาเสพติด ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำว่า "ยาเสพติด" ตามกฎหมายไทยมีความหมายกว้างกว่าคำว่า "ยาเสพติดให้โทษ" เพราะยาเสพติดให้โทษเป็นเพียงประเภทหนึ่งของยาเสพติดเท่านั้น ซึ่งจะได้เห็นจากแผนภูมินี้

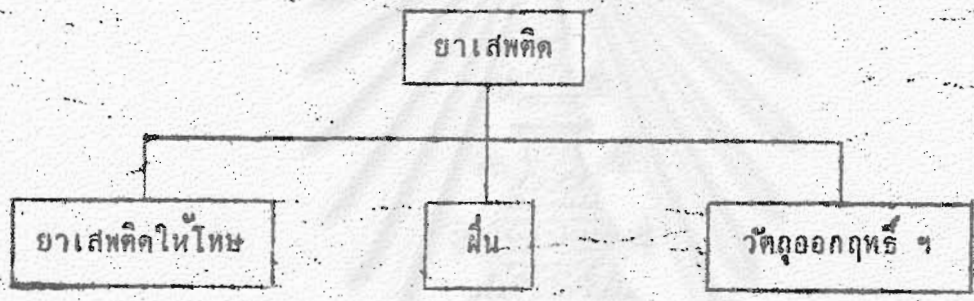
ต่อมา พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ทำการยกเลิกพระราชบัญญัติกัญชา พ.ศ. ๒๕๑๒ และพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๑๒ และนำยาเสพติดทั้งสองประเภทมาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ทำให้กัญชาและพืชกระท่อมตกอยู่ในความหมายของคำว่า "ยาเสพติดให้โทษ" ด้วย ซึ่งความหมายของคำว่า "ยาเสพติดให้โทษ" มีบัญญัติอยู่ในมาตรา ๔ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนี้

"ยาเสพติดให้โทษ" หมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆแล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อยๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กบ้นให้รวมตลอดถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

จากความหมายดังกล่าวตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ จะเห็นว่ามีความหมายกว้างมาก คืออาจรวมไปถึงสารเคมีบางชนิดที่สามารถนำมาผลิตยาเสพติดได้ เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) อาเซทิลคลอไรด์ (Acetyl Chloride) เป็นต้น แต่ความหมายที่จะรวมไปถึงสารเคมีที่ใช้ผลิตยาเสพติดนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขต้องประกาศชื่อสารเคมีในราชกิจจานุเบกษาเสียก่อน จึงจะถือว่าสารเคมีนั้นเป็นยาเสพติด

ดังนั้น ถ้าถือความหมายของยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พิจารณาประกอบกับความหมายของยาเสพติดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ แล้ว จะได้ "ยาเสพติด" หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ผิดตามกฎหมายว่าด้วยฝิ่น และวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพราะกัญชาและพืชกระท่อม เป็นยาเสพติดให้โทษชนิดหนึ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งจะเห็นได้ชัดจากแผนภูมिนี้

๑.๒ ประเภทของยาเสพติด

การแบ่งประเภทของยาเสพติดกระทำได้หลายวิธี แต่ที่นิยมกันมากและเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ

- ๑. แบ่งตามที่มาของยาเสพติดหรือแหล่งกำเนิดของยา
- ๒. แบ่งตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อระบบประสาท

๑. การแบ่งประเภทของยาเสพติดตามที่มาหรือแหล่งกำเนิด ดังนี้คือ

๑.๑ ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) เป็นยาเสพติดที่ได้มาจากพืช ซึ่งอาจจะสกัดหรือกลั่นจากพืช หรือพันธุ์ไม้บางชนิดโดยตรงที่ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ฝิ่น กัญชา พืชกระท่อม เป็นต้น และสามารถที่จะนำมาแปรสภาพเป็น

สุภัตรา สุภาพ, ปัญหาสังคม, พิมพ์ครั้งที่ ๓. (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๒๑), หน้า ๑๒๓.

ลักษณะอย่างอื่นโดยกรรมวิธีทางเคมีได้ เช่น การแปรธาตุจากฝิ่นเป็นมอร์ฟิน หรือ เฮโรอีน เป็นต้น

๑.๒ ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) เป็นยาเสพติดที่ได้มาจากการปรุงขึ้นโดยกรรมวิธีทางเคมีโดยตรงและนำมาใช้แทนยาเสพติดธรรมชาติได้ เพราะมีสารที่ทำให้เป็นยาเสพติดผสมอยู่ เช่น เพธิดีน (Pethidine) ไฟเซปโตน (Physeptone) ฟีนาดอกโซน (Phenadoxone) เคตาเบบิโดน (Ketabebidone) เมทาโดน (Methadone) เป็นต้น

๒. การแบ่งยาเสพติดตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อระบบประสาท ในการแยกประเภทนี้ก็เช่นเดียวกันยังได้แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ข้อมแล้วแต่ชนิดของยาเสพติดที่จะแสดงปฏิกิริยาต่อระบบประสาท^๑ คือ

๒.๑ ประเภทกดประสาท (Depressants) ได้แก่ยาเสพติดที่ออกฤทธิ์ในทางกดประสาทหรือระงับประสาท ทำให้มีน้ำชา รวมทั้งยาจำพวกบาร์บิทูเรตและยานอนหลับด้วย ยาเสพติดส่วนมากเป็นยากดประสาท เช่น ฝิ่น มอร์ฟิน เฮโรอีน เป็นต้น

๒.๒ ประเภทกระตุ้นประสาท (Stimulants) ได้แก่ ยาเสพติดที่ออกฤทธิ์ในทางกระตุ้นทำให้ประสาทตื่นตัว เร่งเร้าประสาทและสมอง ในขณะที่ยาออกฤทธิ์ ช่วยเพิ่มพูนความสามารถชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้เกิดความสุข จิตใจปลอดโปร่ง เช่น โทกาอีน คาเฟอีน และแอมเฟตามีน เป็นต้น

๒.๓ ประเภทหลอนประสาท (Hallucinogenic Drugs) ได้แก่ ยาเสพติดจำพวกที่ทำให้เกิดความรู้สึกในทางสัมผัสประสาทโดยไม่มีสิ่งเกิดขึ้นจริง เป็นการหลอนตัวเอง เช่น L.S.D. (Lysergic Acid Diethylamide), D.M.T. (Dimethyltryptamine), S.T.P. (Methyl Dimethoxy Methylphenylethylamine) และเมสคาลิน (Mescaline) เป็นต้น

---

^๑กรมตำรวจ, ศูนย์ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, ความรู้เรื่องยาเสพติดให้โทษ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๒๑), หน้า ๑.

๒.๔ ประเภทออกฤทธิ์ผสม (Mixed) ได้แก่ ยาเสพติดที่ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทผสมกันไป อาจออกฤทธิ์กดประสาท กระตุ้นประสาท หรือหลอนประสาท พร้อมกันไปในช่วงเดียวกัน

สำหรับองค์การอนามัยโลก ได้แบ่งประเภทของยาเสพติดออกเป็น ๘ ประเภท คือ

๑. Opiate Type ได้แก่ ต้น ผลัดกับพืชจากฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน อนุพันธ์ของมอร์ฟีน สารสังเคราะห์ที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟีน เช่น Methadone, Dextromoramide เป็นต้น

๒. Barbiturate Type เช่น Pentobarbitone, Amylobarbitone, Quinalbarbitone, Barbiturates ชนิดอื่น ๆ และยังรวมถึงพวก Paraldehyde, Chloralhydrate, Methagualone, Meproamate เป็นต้น

๓. Alcohol Type เช่น Ethyl Alcohol เบียร์ ไวน์ เหล้า เป็นต้น

๔. Amphetamine Type เช่น Amphetamine, Dexamphetamine, Phenmetrazine, Diethylpropion, Methylamphetamine เป็นต้น

๕. Cocaine Type เช่น Coca Leaf and Preparations of Cocaine เป็นต้น

๖. Cannabis Type เช่น Cannabis Leaf and Resin เป็นต้น

๗. Khat Type เช่น Khat Leaf เป็นต้น

---

๑ เกา สารสิน, "ปัญหาการควบคุมยาเสพติดในประเทศไทย การศึกษาเฉพาะกรณีถึงมาตรการและยุทธศาสตร์เพื่อความมั่นคงของชาติ" (เอกสารวิจัยส่วนบุคคลในลักษณะวิชาสังคมจิตวิทยา วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น ๒๑, ๒๕๒๒), หน้า ๑๑ - ๑๘.

๘. Hallucinogen Type เช่น Lysergic Acid Diethylamide (L.S.D.), Mescaline and Mescal cactus, Morning Glory, Psilocybin, Dimethyltryptamine, Atropinelike Drugs เป็นต้น

นอกจากที่กล่าวมาแล้วทั้ง ๘ ประเภท องค์การอนามัยโลกยังถือว่าสิ่งเหล่านี้ก็นับว่าเป็นยาเสพติดด้วย มีน้ำมันเบนซิน กาว Nutmeg, Salicylates, Bromides etc. รวมตลอดไปจนถึงบุหรี่ด้วย และเป็นที่น่าสังเกตในลำดับที่สาม Alcohol Type จำพวกเหล้า เบียร์ ไวน์ต่างๆ ก็ถือเป็นยาเสพติดจำพวกหนึ่งเหมือนกัน การแบ่งประเภทของยาเสพติดโดยองค์การอนามัยโลกนี้ยังหยาบเกินไป กล่าวคือ ไม่ได้จัดว่ายาเสพติดประเภทชนิดใด ควรอยู่กลุ่มไหน เพียงแต่แยกชนิดตามที่มาของยาเสพติดชนิดนั้นๆ เท่านั้น และไม่สามารถทราบได้ว่ายาเสพติดประเภทใดบ้าง มีลักษณะและพิษภัยต่อร่างกายอย่างไร ทำปฏิกิริยากับสมองอย่างไร หนักเบาขนาดไหน ซึ่งไม่สามารถทราบได้เลย แต่ก็เป็นผลดีในด้านแหล่งที่มา หรือมาจากพืชอะไร หรือสังเคราะห์ขึ้นมา

ส่วนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) สำนักงานนายกรัฐมนตรีได้จำแนกประเภทของยาเสพติดตามคุณสมบัติออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑. ยาเสพติดประเภทฝิ่นและกลุ่มของฝิ่น ยาเสพติดประเภทนี้มักประสาทและสมองอย่างรุนแรง ใค้แก่ ฆาโรจีน มอร์ฟีน ฝิ่น และอนุพันธ์อื่นๆ ที่สกัดได้จากฝิ่น เช่น โทโคเดอีน เป็นต้น การติดยาประเภทนี้ทำลายทั้งร่างกายและสภาพจิต สติปัญญา ความนึกคิดและบั่นทอนชีวิตอย่างรวดเร็ว

๒. ยาเสพติดประเภทยานอนหลับ และยาสงบประสาท ยานอนหลับชนิดต่างๆ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, อย่าไปหายาเสพติดทำลายชีวิตของท่าน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๒๐), หน้า ๑ - ๓.

ที่เคยใช้ในวงการแพทย์ได้มีผู้นำมาใช้ในทางที่ผิด โดยไม่ได้รับคำแนะนำจากแพทย์จึง
เกิดการเสพติดขึ้นมาได้ และทำให้เกิดอันตรายแก่สมอง และระบบประสาทของร่างกาย
ยาที่ใช้เป็นยาเสพติดอยู่มากในเวลานี้ คือยานอนหลับประเภทบาร์บิทูเรต และที่ขึ้นชื่อ
มากในเมืองไทยคือ เซโคนาล (Seconal) ที่ผู้เสพติดมักเรียกว่า "เหล้าแห้ง"
อีกพวกหนึ่งคือ ยาสงบประสาทสำหรับระงับความกระวนกระวายเคร่งเครียดเป็นยา
ระงับประสาทอย่างอ่อน

๓. ยาเสพติดประเภทกัญชา และพืชกระท่อม กัญชาเป็นยาออกฤทธิ์หลอน
ประสาท ทำให้ร่างกายเสื่อมโทรมและเป็นโรคจิตได้ง่าย ส่วนพืชกระท่อมมีฤทธิ์ใน
ทางกระตุ้นประสาทให้ตื่นตัวอย่างผิดปกติ ถ้าใช้ไปนานๆ จะทำลายประสาทเกิดประสาท
หลอนและโรคจิตเช่นเดียวกัน

๔. ยาเสพติดประเภท แอมเฟตามีน (Amphetamine) เป็นยากระตุ้น
ระบบประสาทกลางที่เรียกว่า "ยาม้า หรือยาขยัน หรือม้าขาว" ผู้ที่ใช้ในทางที่ผิดมักใช้
เป็นยาแก้ปวด ยาเพิ่มกำลัง ยาลดความอ่อน หวังนี้เพราะยาจำพวกดังกล่าวจะกระตุ้น
สมองให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ร่างกายจะอ่อนล้าลงทุกขณะและทันทีที่หมดฤทธิ์ยาจะรู้สึก
อ่อนเพลียและมึนงง การทำงานของอวัยวะในร่างกายจะผันผวนและผิดปกติ บังคับตัว
เองไม่ได้ มักมีอาการคลุ้มคลั่งคล้ายคนเป็นโรคจิต ประสาทหลอนตลอดเวลา

๕. ยาเสพติดประเภทหลอนประสาท และไอระเหย ผู้เสพยาประเภทนี้จะ
เกิดอาการฝันเพื่องหลอนจิต เห็นแต่ภาพลวงตา ซากการควบคุมตัวเอง มีนเมาอยู่กับ
ความฝันทั้งร้ายและดี ประสาทรับความรู้สึก การมองเห็น การรับรส ได้กลิ่น หรือสัมผัส
ต่างๆ จะแปรปรวนผิดปกติไปหมด ผู้ติดยาเหล่านี้สามารถทำอันตรายแก่ชีวิตตนเองและ
ผู้อื่นได้ เพราะซากการควบคุมตนเอง และจิตประสาทหลอนให้หลงผิดไปหมด ยาเสพ
ติดประเภทนี้ได้แก่พวก L.S.D. สารจำพวกไอระเหยต่างๆก็มีอันตรายมากเช่นกัน
ผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์นำมาใช้เพื่อให้เกิดมีนเมามอมประสาทตัวเอง ให้มีความรู้สึกคล้าย
เมามาเหล้าหรือเมามา หลอนจิตไปต่างๆ สารพวกนี้โดยมากเป็นสารเคมี เช่น กาว น้ำมัน
เบนซิน น้ำมันทินเนอร์ผสมสี อีเธอร์ น้ำมันชักแห้ง ซึ่งเกิดอันตรายต่อประสาท ทำให้
มึนงง คลื่นไส้ เวียนศีรษะ และเมาได้ง่าย

๑.๓ ลักษณะและโทษของยาเสพติด

๑.๓.๑ ลักษณะของยาเสพติด

ยาเสพติดเท่าที่ค้นพบแล้ว มีอยู่กว่าร้อยชนิด ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย ซึ่งเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อความมั่นคงของชาติ จึงควรทราบถึงลักษณะของยาเสพติดเหล่านี้ไว้ เพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหายาเสพติด

๑. ฝิ่น (Opium) เป็นยาเสพติดที่แพร่หลายก่อนชนิดอื่นๆ ยาเสพติดชนิดนี้สกัดได้จากยางของเปลือกฝิ่นดิบ มีลักษณะเป็นยางเหนียว สีน้ำตาลไหม้ เมื่อเคี้ยวสุกจะมีสีดำ รสขม มีกลิ่นพิเศษเฉพาะตัว สารสำคัญที่ทำให้ฝิ่นกลายเป็นยาเสพติดคือ แอลคาลอยด์ (Alkaloid) ซึ่งมี ๒ ชนิดคือ

๑) Phenanthrene Alkaloid มีฤทธิ์ทำให้เกิดอาการคันเมา และเป็นยาเสพติดโดยตรง แอลคาลอยด์ที่อยู่ในพวกนี้ทางเภสัชวิทยาถือว่า เป็นยาทำให้หลับ เช่น มอร์ฟีน เป็นต้น

๒) Benzylisoquinoline ไม่ถือว่าเป็นยาเสพติด มีฤทธิ์ทำให้กล้ามเนื้ออ่อนคลายตัว เช่น Papaverine Alkaloid เป็นต้น

การเสพยาทำได้หลายวิธี เช่น ใช้อ้อยงยาฝิ่นบรรจุสูบ, ใช้อ้อยงยาฝิ่นระเหยไปทางกลอง, บ้วนเป็นลูกกลอนรับประทาน, ผสมใบพุดสกัดแล้วสูบ เป็นต้น

ฝิ่นเป็นยาเสพติดที่ติดง่าย เมื่อติดแล้วจะทำให้สุขภาพเสื่อมโทรมเป็นเหตุให้โรคต่างๆ เข้าแทรกและเป็นต้นเหตุของการประกอบอาชญากรรม คนติดฝิ่นจะรู้สึกเหมือนกับว่าตนอยู่ในอีกโลกหนึ่ง แต่เมื่อเกิดการติดขึ้น บุคคลผู้นั้นก็ยากที่จะเลิกได้ ฤทธิ์ของฝิ่นที่เคี้ยวเข้าไปจะทำให้นอนหลับสนิท รู้สึกสบายเคลิบเคลิ้มปิดบังอาการเจ็บปวดต่างๆ ทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ

๒. มอร์ฟีน (Morphine) เป็นยาเสพติดให้โทษร้ายแรง ซึ่งมีฤทธิ์สูงกว่าฝิ่น ๘ - ๑๐ เท่า มอร์ฟีนเป็นแอลคาลอยด์สกัดได้จากฝิ่น มีลักษณะเป็นผงสีขาวหรือสีเหลืองอ่อน ไม่มีกลิ่น รสขม ละลายน้ำได้ง่าย ที่แพร่หลายอยู่ในปัจจุบันมักทำเป็นก้อน เม็ด ผง บรรจุในแคปซูล หรือซอง หรือละลายบรรจุหลอดสำหรับฉีด สำหรับชนิด

ก่อนจะทำการก่อนคล้ายก่อนสูบแต่ใหญ่กว่า หนักประมาณ ๔๕๐ - ๑๐๐๐ กรัม และตีตรา ว่า ๔๔๔ หรือ OK ห่อด้วยกระดาษแก้ว หรือแผ่นพลาสติก

การเสพยาเสพติด ส่วนมากมักใช้ละลายน้ำฉีดเข้ากล้ามเนื้อหรือเส้นเลือดซึ่งเสพยาติง่าย แต่การทรงเสพยาทำได้ยากกว่าฝิ่น ต้องใช้เวลาเท่าฝิ่นหรือนานกว่า และความรุนแรงของอาการทรงเสพยามากกว่าฝิ่นด้วย

๓. เฮโรอีน (Heroin) เป็นยาเสพติดให้โทษที่ร้ายแรงที่สุดและแพร่ระบาดมากที่สุดในโลกปัจจุบัน เฮโรอีนมีฤทธิ์รุนแรงกว่าฝิ่น ๓๐ - ๑๐๐ เท่า มีลักษณะต่าง ๆ เป็นเกล็ดหรือชนิดเม็ดคล้ายอิฐทึบเป็นสีขาว หรือ สีอื่น แล้วแต่ผู้ผลิตจะทำ ไม่มีกลิ่นรสขม มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น ไอระเหย, แคป, เฮ, โก, ผงขาว เฮโรอีนมี ๒ ชนิดคือ

ก. เฮโรอีนบริสุทธิ์ (Pure Heroin) มีลักษณะเป็นเม็ดเล็ก ๆ สีขาวขนาดไขปลา หรือลักษณะคล้ายผงขี้กอก หรือที่เรียกว่า เฮโรอีนเบอร์ ๔ การผลิตเฮโรอีนชนิดนี้ผลิตได้ยาก ต้องกระทำถูกต้องตามหลักเคมี

ข. เฮโรอีนผสม (Mixed Heroin) มีชื่อเรียกว่า เฮโรอีนเบอร์ ๓ หรือไอระเหย เนื่องจากผู้ผลิตหวังกำไรมาก และต้องการให้ถูกใจผู้เสพตามสภาพของภูมิประเทศ จึงนำสารต่าง ๆ ซึ่งมีอันตรายร้ายแรงมาผสมเข้าตลอดจนการผสมสี ลักษณะเป็นเกล็ดบรรจุอยู่ในแคปซูล หรือถุงพลาสติก

การเสพยาเสพติดทำให้หลายวิธี เช่น ใส่กะทะกระดาษตะกั่วหรือช้อนโลหะ แล้วเอาไฟลนข้างใต้ให้ร้อนจนเฮโรอีนระเหยเป็นควันออกมาแล้วใช้หลอดดูดควันเข้าปาก เรียกว่าสูบไอระเหย หรือสูบแคป ใช้ขี้ไก่ใส่ในใส่บุหรี่ หรือผสมกับยาเส้นแล้วจุดสูบเหมือนสูบบุหรี่ ใช้สูดดมเข้าจมูก ใช้ผสมอาหารหรือเครื่องดื่มรับประทาน ใช้ละลายน้ำฉีดเข้ากล้ามเนื้อหรือหลอดเลือดดำ

อาการของผู้ติดเฮโรอีน ร่างกายหอมขี้กอกหรือหอมเหลือง ดวงตาเหลือง บางคนหน้าตาคล้าย ริมฝีปากเขียว ดวงตาเหม่อลอย ผิวกายดำคล้ำหรือเหลืองซีด น้ำหนักตัวลดลงอย่างรวดเร็ว บางรายเสพยาเพียง ๓ เดือน น้ำหนักตัวลดลงถึง ๒๐

ก็โลกรับ สมองเสื่อม ความติดอ่านและความจำเรื่องซ้ำ บัญญาอ่อน พึงข้าน บางครั้ง
กำลังพูดเรื่องหนึ่งกลับพูดไปอีกเรื่องหนึ่ง อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย มักมีความวิตกกังวล
เสมอ ง่ายต่อการชักจูงให้กระทำการใดๆ โดยไม่เกรงกลัวต่อความผิด แม้กระทั่งก่อ
อาชญากรรม มักมีการหายใจช้ากว่าปกติ ผู้ที่เสพยามากเกินไปอาจถึงแก่ความตายได้
โดยหัวใจหยุดทำงาน ลดรูป

๔. กัญชา (Cannabis หรือ Maryuana หรือ Marihuana)

เป็นพืชล้มลุก ลำต้นสูงประมาณ ๓ - ๑๐ ฟุต หรือมากกว่านั้น ใบมีลักษณะเรียวยาว
และหยักเป็นฟันปลาหลายๆใบรวมกันในก้านเดียวคล้ายพัด มีมากในอินเดีย เม็กซิโก
และไทย สารที่ทำให้เสพติดคือ ยางเรซินของดอกกัญชา และยางที่ออกจากใบของต้น
กัญชาตัวเมีย ๑๖๕ การเสพทำได้หลายวิธี เช่น ใช้น้ำคอกหรือใบ หรือก้าน นั้นเป็นฝอย แล้ว
สูบโดยใช้ช่องกัญชา เคี้ยว ปั่นเป็นผงละเอียดใส่อาหาร ใช้น้ำคอกหรือใบผสมยาเส้น
ในบุหรี่สูบ

กัญชาเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย Tetrahydrocannabinol (THC) จะ
แทรกซึมเข้าสู่สายเลือดอย่างรวดเร็วภายใน ๒ - ๓ นาที และออกฤทธิ์ภายหลังที่สูบ
แล้ว ๑๕ - ๓๐ นาที จะออกฤทธิ์อยู่ประมาณ ๔ ชั่วโมง มีฤทธิ์กระตุ้นศูนย์ประสาทสมอง
ทำให้อารมณ์แปรปรวน ความนึกคิดสับสน การรับรู้ในสมองบิดเบือนผิดปกติ สลึมสลือ
จิตใจสบายแบบ Euphoria ช่างพูด ช่างการควบคุมตัวเอง แนะนำชักจูงให้ทำอะไร
ได้ง่าย (Talkative) ประสาทรับสัมผัสทั้งหลายจะผิดปกติกิ่งในด้านคุณภาพและ
ปริมาณ นอกจากนี้ถ้าตรวจร่างกายจะพบความดันโลหิตสูง กออักเสบ ซึ่งทำให้ผู้เสพ
กัญชาหิวน้ำ และต้องการของหวานๆ ๑๐๗๐

๕. บาร์บิทูเรต (Barbiturate) เป็นยาเสพติดที่มีฤทธิ์กดระบบ

ประสาทส่วนกลาง ทำให้สมองมีนงง ประสาทชาและเกิดอาการมีนเมา ถ้าเสพเสมอๆ
จะทำให้ประสาทเสื่อมโทรม จิตใจหนู่ ช่างความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ประสาทหลอนและ
อาจชักกระตุกได้ มีชื่อเรียกต่างๆกัน เช่น เหล้าแห่ง ปีศาจแดง เช็ค ซิคเคนนอน
มีลักษณะต่างๆกัน เช่น เป็นแคปซูลเล็กๆ สีแดง, สีม เป็นเม็ดเล็กๆสีขาว, เขียว
ฟ้า ส้ม

ยาบาร์บิทูเรต มักนิยมเสพโดยการกินหรือนำมาละลายกับน้ำแล้วฉีดเข้าร่างกาย ในบางประเทศอาจนำยาบาร์บิทูเรตมาผสมกับเฮโรอีน ใช้ร่วมกับแอลกอฮอล์ หรือใช้ร่วมกับยากระตุ้นร่างกาย การใช้อาบาร์บิทูเรตผสมกับเฮโรอีน อาจใช้วิธีฉีดเข้าเส้นโลหิต โดยใช้ทวนคู่กันทั้งสองอย่าง การใช้อาบาร์บิทูเรตกับแอลกอฮอล์นั้น มีอันตรายสูง และกำลังแพร่หลายทั่วไปเนื่องจากพิษของยาบาร์บิทูเรตเข้าผสมกับพิษของแอลกอฮอล์ จึงมีการเสริมฤทธิ์ให้มึนตราวมากยิ่งขึ้นไปอีก

๖. แอมเฟตามีน (Amphetamine) มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทและสมอง ทำให้สมองตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ร่างกายไม่ได้พักผ่อนตามปกติ สมองเสื่อมโทรม ร่างกายอ่อนเพลีย ลักษณะโดยทั่วไปมักทำเป็นรูปขามืดขนาดเล็กๆ สีขาวหรือสีอื่นๆ มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น ม้า, ม้าขาว, บ๊อบบี้, เบ็ปบี้, เบ็ปแท็ป, เฟตาแท็ป, ไวต้าเบ็ป เป็นต้น นอกจากนี้อาจทำเป็นรูปยาน้ำสำหรับฉีด

การเสพใช้วิธีรับประทาน หรือฉีดเข้าสู่ร่างกาย

๗. L.S.D. (Lysergic Acid Diethylamide) สังเคราะห์จากเชื้อรา (Ergot) เป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น ไม่มีรส อาจทำเป็นเม็ดกลมๆ แบน หรือแคปซูลต่างๆ หรือในรูปของน้ำก็ได้ การเสพใช้วิธีรับประทานหรือฉีด มีฤทธิ์ทำให้เกิดประสาทหลอนอย่างรุนแรง ปกติผู้เสพติดมักนั่งกันเป็นกลุ่ม โดยจะมีคนหนึ่งไม่ได้ร่วมเสพด้วย ทั้งนี้เพื่อคอยดูแลความปลอดภัยของคนที่เสพอื่นๆ ซึ่งอาจทำอะไรที่เป็นอันตรายต่อตนเองโดยไม่รู้ตัว ฤทธิ์ของ L.S.D. จะอยู่จนถึง ๘ - ๑๐ ชั่วโมง จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความรู้สึก ความเข้าใจ อารมณ์และความนึก ขนาดของม่านตาขยายขึ้น มีอัสัน เหงื่อออกตามมือ กลิ่นใส่อาเจียนและเบื่ออาหาร

๘. พืชกระท่อม (Kratom) กระท่อมเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางมีแก่นและเนื้อแข็ง ในประเทศไทยใช้ใบกระท่อมเป็นยาเสพติด ใบกระท่อมมีลักษณะคล้ายกระดังงาไทย หรือฝรั่ง หนาทึบ กระท่อมมี ๒ ชนิดคือ ชนิดหนึ่งก้านและเส้นใบเป็นสีแดงเรื่อๆ และอีกชนิดหนึ่งสีเขียวออกกลมโตเท่าผลพุทราไทยล้อมรอบด้วยเกสรสีแดงเรื่อ กล้ายดอกกระถิน ดอกที่แห้งแล้วใช้เพาะหว่านขึ้นง่ายในฤดูฝน

วิธีเสทโศกกระท่อม^๑ จะต้องลอกก้านและเส้นใบออกเสียก่อนเหลือแต่เนื้อ
 ของใบแท้ๆ ใช้รับประทาน ซึ่งทำได้ ๒ วิธีคือ ใช้เดี่ยวใบคั้นรับประทานครั้งละ ๓-๕
 ใบ หรือตากใบที่ลอกก้านและเส้นใบจนแห้งกรอบ แล้วนำไปปั่นเป็นผงใช้ชงกับน้ำร้อน
 ครั้งละ ๑ ช้อนชา รับประทานแทนชาจีน หรือรับประทานเป็นผงแล้วกลืนน้ำตาม รส
 ของใบกระท่อมขมและเผื่อนเล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจากกระท่อมมี Alkaloid ที่ชื่อว่า
 Mitrajina ทำให้กระตุ้นประสาทคล้ายๆ โคลเคน หรือใบโคคา

อาการของผู้เสทโศกกระท่อม ทำให้ประสาทมีชา ใจคอหนักแน่น อารมณ์
 รื่นเริงแจ่มใสหายปวดเมื่อย เรี่ยวแรงดี ทำงานหนักเพลินไม่เหน็ดเหนื่อย

นอกจากนี้ยังมีสารเคมีอื่นๆ ส่วนมากโดยทั่วไปไม่ถือเป็นยาเสทโศก แต่โอ
 ระเหยจากสารอาจทำให้เกิดอาการมีเมา ทั้งเป็นอันตรายมาก เพราะอาจเกิดอุบัติเหตุ
 หรือสำคัญเข้าไปในปอดได้ ซึ่งถ้าปฏิบัติเช่นนั้นเสมอๆ จะเกิดการเปลี่ยนแปลง
 ของสมองไปในทางเสื่อมได้ และกำลังเป็นปัญหาหนักใจของผู้แก้ไขปัญหายาเสทโศกใน
 ขณะนี้ สารดังกล่าวได้แก่ กาว น้ำมันระคายคต น้ำมันไพนอค หินเนอร์ น้ำมันผสมสี อี-
 เซอร์ และน้ำยาซักแห้ง เป็นต้น^๒

๑.๓.๒ โทษของยาเสทโศก

ยาเสทโศกมีโทษมากมาย ทั้งต่อร่างกายและจิตใจของผู้ติดยาเสทโศกเอง,
 ต่อเศรษฐกิจ, ต่อสังคมและการปกครอง ซึ่งจะเห็นได้ชัดจากแผนภูมินี้^๓

^๑อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม, ยาเสทโศกให้โทษ, หน้า ๑๘.

^๒กรมตำรวจ, ศูนย์ปราบปรามยาเสทโศกให้โทษ, ถวามรู้เรื่องยาเสทโศก
ให้โทษ, หน้า ๓๖ - ๓๗.

^๓เปรมจิต ชลวิถิ, "เยาวชนกับยาเสทโศกให้โทษ : มูลเหตุจูงใจให้มารับ
 การรักษา", หน้า ๑๔.

โทษของยาเสพติด

ทางร่างกายและจิตใจ
ของผู้ติดยาเสพติด

- สุขภาพทรุดโทรม

- เกิดโรคแทรก

- จิตใจไม่ปกติ

อ่อนแอ เกียจคร้าน

ทางเศรษฐกิจ

- บั่นทอนประสิทธิภาพ
ในการผลิต

- สูญเสียแรงงานโดย
ไร้ประโยชน์

- กระทบกระเทือนต่อ
รายได้ของชาติ

- เสียค่าใช้จ่ายใน
การซื้อยาเสพติด
เป็นการฟุ่มเฟือย

ทางสังคม

- ทำลายชื่อเสียง
ตนเองและวงศ์
ตระกูล

- เป็นที่รังเกียจของ
สังคม

- เป็นบ่อเกิดของ
อาชญากรรม

- ทำลายความสงบ
สุขในครอบครัว

ทางการปกครอง

- เสียค่าใช้จ่าย
ในการปราบ
ปราม

- สูญเสียกำลัง
เจ้าหน้าที่ใน
การป้องกันและ
ปราบปราม

- สิ้นเปลืองงบประมาณ
ในการ
แก้ปัญหาเป็น
การสิ้นเปลือง
เงินภาษีอากร
ของประชาชน

บทที่ ๒

สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

๒.๑ งานการผลิต การจำหน่าย

การผลิต การจำหน่ายยาเสพติด มีความหมายกว้างมาก ดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ ดังนี้

ผลิต หมายความว่า เพาะ ปลูก ทำ ผสม ปูรง แปรสภาพ เปลี่ยนรูป สกัด แร่สกัดทางวิทยาศาสตร์ และให้หมายความรวมถึงการแบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุด้วย

จำหน่าย หมายความว่า ขาย จำย แจก แลกเปลี่ยน ให้

นอกจากนี้ยังมีคำที่นำพิจารณาอีก ๒ คำ คือ

นำเข้า หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

ส่งออก หมายความว่า นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร

ความหมายการผลิต การจำหน่ายที่กล่าวมาแล้ว มีความหมายครอบคลุมตั้งแต่แรกเริ่ม จนได้ตัวยาสเสพติดมาเป็นผลสำเร็จ เช่น การเพาะปลูกต้นฝิ่น ได้ฝิ่นดิบมาทำให้เป็นฝิ่นสุก และเป็นมอร์ฟิน สกัดแร่ทางวิทยาศาสตร์เป็นเฮโรอีนรวมไปถึงการบรรจุในหีบห่อ หรือในแคปซูล ก็อยู่ในความหมายนี้ด้วย ส่วนการจำหน่ายก็เริ่มจากจุดจำหน่ายยาเสพติดออกขาย จำย แจก แลกเปลี่ยน ให้

สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการผลิตยาเสพติดก็มากมาย เป็นสืบเนื่องมาจากในสมัยก่อนประเทศไทยถือว่าฝิ่นเป็นยาเสพติดชนิดเดียวที่ถูกต้องตามกฎหมาย และมีผู้ผลิตเป็นจำนวนมาก ต่อมารัฐบาลได้เป็นผู้ผลิตเสียเอง และในปี พ.ศ.๒๕๐๒ รัฐบาลได้ประกาศเลิกการสูบฝิ่นขึ้น โดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๐๑ ในช่วงระยะเวลานี้ได้มี เฮโรอีน

มอร์ฟิน เข้ามามีบทบาทอย่างเต็มที่ คนที่เสพยาฝิ่นก็หันมาเสพยาเสพติดชนิดใหม่แทน ในระยะแรกราคาของเฮโรอินและมอร์ฟินสูงมาก คนชั้นกลางและชั้นต่ำไม่สามารถหาเงินมาซื้อเสพยาฝิ่นได้สักคน จะมีเสพยาฝิ่นคนชั้นสูงเท่านั้น ประกอบกับคนที่ฝิ่นมีฝีมือผลิตยาเสพติดในประเทศไม่ค่อยจะมี ต้องสั่งซื้อยาเสพติดมาจากต่างประเทศ ในราคาแพง จึงต้องขายแพง พวกพ่อค้ายาเสพติดจึงดำเนินการใหม่เพื่อแพร่ขยายขอบข่ายยาเสพติดให้กว้างขวางออกไป โดยทำให้ราคายาเสพติดนั้นมีราคาต่ำลง โดยจ้างนักผลิตยาเสพติดจากต่างประเทศโดยเฉพาะฮ่องกง มาทำการผลิตเฮโรอินมอร์ฟินที่ภาคเหนือของประเทศไทย โดยตั้งโรงงานผลิตร่วมกับชนชาวพื้นเมืองและคนจีนย้อบางส่วน การที่ผู้ผลิตชาวต่างประเทศมาทำการผลิตยาเสพติดในประเทศไทย ทำให้ราคายาเสพติดลดลงไม่ต้องซื้อมาจากต่างประเทศ ต้นทุนการผลิตไม่สูงนัก ราคายาเสพติดจึงไม่แพงเกินไปที่คนระดับกลางและระดับต่ำจะหาซื้อได้ นี่เป็นที่มาของสาเหตุที่ทำให้มีการผลิตยาเสพติด

สรุป สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดในด้านการผลิตยาเสพติด คือ

๑. การผลิตยาเสพติดเป็นการกระทำที่เสี่ยงต่อกฎหมายบ้านเมืองแต่ผลที่ได้จับจะมีกำไรมาก
๒. เพื่อให้ได้ยาเสพติดชนิดใหม่
๓. เหตุผลทางการเมือง
๔. มีการผสมหรือแปรรูปยาเสพติดให้เลียนาภาพร้ายแรงยิ่งขึ้น
๕. การผลิตยาเสพติดในภูมิภาคนี้ยังมีต้นทุนต่ำกว่าภูมิภาคอื่น

ส่วนสาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดทางด้านการจำหน่าย เนื่องมาจากหลายสาเหตุด้วยกัน ประการแรกก็คือการค้าขายยาเสพติดแม้ว่าจะ เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายบ้านเมืองของทุกประเทศก็ตาม แต่ผลกำไรที่ขายได้สูงกว่าต้นทุนมาก และสามารถที่จะนำไปจำหน่ายกันเป็นทอด ๆ เช่น จากแหล่งผลิตขายให้พ่อค้าส่ง พ่อค้าส่งขายให้พ่อค้าปลีก พ่อค้าปลีกขายให้คนซื้อ ว่าจะถึงผู้เสพแต่ละคนก็ได้บ้างกำไรเข้าไปเป็นจำนวนมาก เท่านั้นยังไม่พอใจ ยังมีการปลอมปนสิ่งที่เป็นพิษลงไปอีก กล่าวคือ ผสมสิ่งที่ทำให้อาเจียนและหน้าหนัก

ของยาเสพติดมากขึ้น แต่ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงความร้ายแรงของยาเสพติดไว้ จึงได้นำสารมีพิษต่าง ๆ ผสมเข้าไปเพื่อจะได้มีคุณภาพทัดเทียมกับของเดิม เมื่อการค้าขายยาเสพติดมีกำไรมหาศาล จึงเป็นสิ่งล่อใจทำให้บางคนกล้าเสี่ยงค่อกฎหมายบ้านเมือง สาเหตุประการต่อไปก็คือ ต้องการขยายอิทธิพลร้ายของยาเสพติดให้กว้างขวางออกไปเพื่อคนจะได้มีลูกกำไรซื้อยาเสพติดมากขึ้น ขอบข่ายการจำหน่ายจะได้เพิ่มขึ้นสามารถทำรายได้ให้แก่พรรคพวกเป็นจำนวนมาก และสาเหตุประการสุดท้ายที่ทำให้มีการจำหน่ายยาเสพติดต่อไปก็คือพวกที่เสพติดด้วยกัน เมื่อเสพเข้าไปมากเข้าและไม่มีเงินทองที่จะหาเสพต่อไป ก็มีความจำเป็นที่จะต้องหาเงินทองมาซื้อเสพ จะหามาจากครอบครัว ญาติมิตร หรือการกระทำ ความผิดอย่างอื่น ก็คงจะไม่ได้สะดวกนักจึงเป็นผู้นำขายยาเสพติดเสียเอง โดยการรับมาจากพ่อค้าแล้วนำไปจำหน่ายแก่ลูกค้าเพื่อให้ได้เงินมา แล้วตนก็จะนำเงินนั้นไปซื้อยาเสพติดมาเสพ ดังนั้น เหตุนี้จึงเป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้การค้าขายยาเสพติดยังคงมีอยู่ต่อไป ส่วนสาเหตุอื่นก็คงจะมีบ้าง เช่น ช่วยเหลือเพื่อนฝูงในการขนมาจำหน่าย หรือรับติดต่อกู้กำไร แต่เป็นสาเหตุรองลงไปเพราะสาเหตุสำคัญที่สุดคือหวังผลกำไรอันงดงามที่ได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติด

สรุป สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความคิดในด้านการจำหน่ายยาเสพติด

คือ

๑. หวังผลกำไรที่ขายได้สูงกว่าต้นทุนมาก
๒. ต้องการขยายอิทธิพลร้ายของยาเสพติด
๓. ต้องการมีลูกกำไรซื้อยาเสพติดเป็นจำนวนมาก
๔. พวกที่เสพติดด้วยกันไม่มีเงินทองซื้อเสพก็ต้องมาขายยาเสพติด
๕. ประกอบอาชีพรับจ้างขนหรือติดต่อกู้กำไร

๒.๒ บ้านการเสพยาเสพติด

เมื่อได้ทราบถึงสาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความคิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในด้านการผลิต การจำหน่ายแล้ว ต่อมาก็ถึงเรื่องทางด้านผู้เสพกันบ้าง อะไร

เป็นสาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความคิดในการเสพยาเสพติดกันมาก ซึ่งจะต้องพิจารณาเหตุผลต่าง ๆ ประกอบกันเข้าและผู้เสพยาเสพติดทุกคนก็มีได้หมายความว่าเขาเหล่านั้นมีสาเหตุมาจากเหตุเดียวกัน แต่ละคนมีสาเหตุแห่งการติดยาเสพติดไม่เหมือนกัน สาเหตุที่สำคัญมีดังนี้

✓ ๒.๒.๑ สาเหตุจากตัวผู้กระทำความคิด

๒.๒.๒ สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม สภาพและปัญหาทางสังคม

๒.๒.๓ สาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ

๒.๒.๑ สาเหตุจากตัวผู้กระทำความคิด

ก. มีความจำเป็นทางร่างกาย เนื่องจากความผิดปกติทางร่างกาย โรคภัยไข้เจ็บประจำตัว ความเจ็บปวดทางร่างกาย เช่น ถูกผ่าตัด เป็นโรคประสาท เป็นหิด กระจกหัก นิ้วในไต เนื้องอก ประสบอุบัติเหตุอย่างแรง หรือมีบาดแผลฉกรรจ์ หรือมีโรคภัยประจำตัว เป็นต้น ซึ่งได้รับความทรมานทางร่างกายมาก อาจมีอาการระงับอาการเหล่านั้นด้วยตนเอง หรือแพทย์ได้ให้ยาชนิดเสพติดเพื่อระงับความเจ็บปวดอยู่ชั่วระยะเวลาหนึ่ง แต่ผู้เจ็บปวดไปซื้อมาโดยปราศจากคำแนะนำของแพทย์ หรือแพทย์ให้ยาเกินขนาด บางทีประกอบด้วยผู้เจ็บป่วยเห็นสรรพคุณของยาเสพติดที่สามารถทำให้คนหายเจ็บปวดได้ จึงหาขายมาใช้รักษาตัวเอง จนเกิดอาการติดยาโดยไม่ได้ตั้งใจ และติดยาเสพติดไปโดยปริยาย ทั้งนี้รวมถึงพวกที่ต่องทำงานหนัก เหน็ดเหนื่อยปวดเมื่อย เมื่อได้ยา เช่นฝิ่น หรือเฮโรอีน ซึ่งมีฤทธิ์ไปลดความเจ็บปวด และจางความไม่สบายต่าง ๆ ทางกายได้ และขณะเดียวกันก็ทำให้ จิตใจ อารมณ์สบาย สดชื่น เกลิบเคลิ้ม (Euphoria)

ข. มีความต้องการทางจิตใจ ตามปกติมนุษย์เราที่เรีกิตมาทุกคนย่อมมีความบกพร่องในทางร่างกายและจิตใจไม่มากนักน้อย โดยเฉพาะในสังคมที่มีความสับสนวุ่นวาย และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบันนี้ความผิดปกติ

ทางร่างกายและจิตใจจะมีได้ง่ายมากขึ้น นักจิตวิทยาเชื่อว่าความบกพร่องในจิตใจของมนุษย์เกิดจากการเลี้ยงดูของบิดามารดาในวัยวัย ความผิดปกติในร่างกายและจิตใจเหล่านี้เป็นความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน ความพิการในทางร่างกายมีผลทำให้เกิดความผิดปกติในทางจิตใจได้ เช่นเดียวกับปัญหาที่ทางการแพทย์พบว่าปัญหาทางจิตที่มีอยู่ เป็นต้นเหตุของปัญหาทางกายได้ เช่น ที่แพทย์ตรวจไม่พบอาการของโรคแต่อย่างใด ในขณะที่บุคคลคนนั้นมีความรู้สึกว่าคุณป่วยด้วยโรคนั้นตลอดเวลา แต่เมื่อค้นสาเหตุหลักซึ่งต่อไปโดยนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์จะพบว่าผู้ป่วยเหล่านี้มีปัญหาทางจิตอยู่เบื้องหลัง ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ของความผิดปกติทางจิตใจเป็นผลที่ต่อเนื่องไปถึงบุคลิกภาพที่ผิดปกติของมนุษย์ได้ และมีผลในทางที่จะเป็นแนวโน้มในการใช้ยาเสพติดเพื่อบรรเทาความวิตกกังวลของเขาให้หมดไป เช่น คนพิการหรือคนที่มีโรคภัยไข้เจ็บประจำตัว มีเชาวน์และความสามารถประจำตัวต่ำ มีอารมณ์และบุคลิกภาพไม่ดี ความผิดปกติทางจิตและบุคคลที่ขาดความมั่นใจในตัวเอง คือพึ่งพิงผู้อื่นอยู่เสมอ บุคคลเหล่านี้ในทางภาษาของวิชาจิตเวชเรียกว่า *Passive Dependent Personality* เป็นบุคคลที่ต้องพึ่งพิงผู้อื่นอยู่เสมอ ในชีวิตที่เขาว่าวัยก็มีผู้ทำจุนทางจิตใจ คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนคุณครูอาจารย์ แต่บางอย่างอาจเกิดจากสภาพแวดล้อมทำให้ไม่สบายใจก็ได้ เช่น ปัญหาทางครอบครัว ทางโรงเรียน ก็พยายามหาทางออกโดยการใช้จ่ายารงับประสาทต่าง ๆ เพื่อให้คลายกังวล และบุคคลประเภทนี้ความจริง คนที่มีทุกข์ในใจเป็นประจำ ก็พยายามระบายออกด้วยวิธีการใช้ยาเสพติด ประการสุดท้ายได้แก่พวกที่มีจิตใจผิดปกติ มักได้แก่พวกอันธพาลที่มีจิตใจเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม การฝ่าฝืนกฎหมาย มีความรู้สึกเกลียดชังผู้อื่นทำอะไรตามใจตนเองโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายต่อส่วนรวม พวกนี้เสพยาเพื่อให้เข้าพวกกันได้

ก. ประเภทที่มีความเชื่อถืออย่างผิด ๆ สืบเนื่องมาจากยาเสพติดมีฤทธิ์กระตุ้นประสาท กดประสาท หลอนประสาท และออกฤทธิ์ผสมกันทำ

คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, เสพยาเสพติดชีวิตมีคม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๑๕), เอกสารเผยแพร่.

ให้ภาวะทางจิตภายในร่างกายเปลี่ยนแปลงไป ฉะนั้น จึงมีบางคนเชื่อกันว่า ยา
 เสพติดสามารถที่จะแก้ไขปัญหานั้นได้ เช่นมีความเชื่อว่ายาเสพติดบางชนิด
 มีฤทธิ์เพิ่มสมรรถภาพทางเพศ หรือมีความเชื่อว่า ถ้าหากมีการใช้ยาเสพติดจะช่วย
 ให้ทำงานได้มากขึ้น หรือทำให้ช่วงเวลาพักผ่อนของตนมีความสุข ทำให้สิ้นกังวล
 และหมดความทุกข์ยาก เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการเชื่อถือที่ไม่ถูกต้อง ความ
 รู้เท่าไม่ถึงการณ์นี้อาจนำมาซึ่งความหายนะได้ กล่าวคือ ความเป็นจริงแล้ว
 ยาเสพติดเหล่านี้มิได้มีส่วนไปช่วยกระตุ้นสมรรถภาพทางเพศ หรือทำงานได้มากขึ้น
 แต่ประการใด หากทานกำลัภัยอาจจะเพิ่มขึ้นจริง เนื่องจากฤทธิ์ของยาเสพติด
 ไปกระตุ้นประสาทบางชนิดให้ทำงานมากกว่าปกติ แต่ในขณะเดียวกัน ยานี้จะทำให้
 จิตใจผิดปกติ ไม่สามารถทำงานได้ก็หรือเรียบร้อยได้เท่ากับปกติ ดังจะเห็นได้จาก
 คนขับรถบรรทุกที่ใช้ยามาเป็นยากระตุ้นประสาทให้ทำงานอยู่เสมอ มักจะประสบ
 อุบัติเหตุเป็นจำนวนมาก หรือถ้าหากหมดฤทธิ์ของยาเสพติดแล้ว ก็จะเกิดการ
 เหล็กทางร่างกายอย่างรุนแรง ฉะนั้นความเชื่อผิด ๆ ทำให้ผู้เสพติดอยากจะลองเพื่อ
 จะได้เป็นเช่นนั้น จึงเป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้เสพยาเสพติดไปโดยมีความ
 เชื่อถือที่ไม่ถูกต้อง

๒. ประเภทอยากหรืออยากลอง เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เยาวชน
 ของชาติเป็นผู้ติดยาเสพติดได้ง่าย เพราะผู้ที่อยู่ในวัยรุ่น หรือเยาวชนนี้เป็นระยะ
 ก้าวแรกของชีวิตที่จะต้องเตรียมตัวเป็นผู้ใหญ่ต่อไป ฉะนั้นจึงใคร่อยากจะลอง
 อยากจะรู้ในสิ่งที่ตนไม่เคยพบเห็นมาก่อน และอีกอย่างหนึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์
 ที่จะมีความสงสัยไว้ในจิตใจไม่ได้ จะต้องหาทางระงับความสงสัยนั้นเสีย โดยคิด
 ว่าคงไม่คิดง่าย ๆ หรือเห็นเป็นเรื่องโก่งโก้ ได้ลองของใหม่ ๆ แต่เมื่อทดลอง
 เสพเข้าไปแล้วก็ติดง่ายมาก แม้ลองเพียงหนึ่งหรือสองครั้งก็ตาม เช่นเฮโรอีน
 เป็นต้น หรือผู้ใกล้ชิดกับบุคคลหรือแหล่งที่สามารถจะหาเสพยาเสพติดได้โดยง่าย เช่น
 สถานที่อยู่อาศัยมีแต่การค้าเสพยาเสพติด มีเพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้องที่ติดยาเสพติด ก็จะมี
 ความสงสัยอยากทราบว่า ทำไมเขาจึงเสพกัน มันมีความสุขดังที่เขาว่าหรือไม่ จึง
 เกิดการทดลองดูบ้าง และกลายเป็นผู้ติดยาเสพติดในที่สุด

๓๑๑๕

ประเภทศึกษาระดับมัธยมศึกษา หรือ เกรโดยสันดาน ประเภทนี้โดยมากก็จัดอยู่ในหมู่วัยรุ่นด้วยกัน กล่าวคือ ถ้าหากเกรโดยสันดานเพราะขาดการเหลียวแลจากสังคมมักจะเกิดความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม พยายามทำในสิ่งตรงกันข้ามกับสังคม เห็นว่าดีโดยมิได้คำนึงถึงค่านิยมของสังคม จึงเริ่มด้วยการใช้เหล้า กัญชา และยาเสพติดชนิดต่าง ๆ ส่วนประเภทศึกษาระดับมัธยมศึกษาของวัยรุ่นที่ไม่เกรงกลัวทั้ง ๆ ที่รู้ว่ายาเสพติดมีพิษร้าย หรือรู้แน่แก่ใจว่ายาเสพติดไม่ดี แต่ด้วยความเสียดายของเพื่อนฝูง ความเก่งกล้าของตนอวดเพื่อนฝูง บางรายก็ทำไปเพื่อความสนุกกับเพื่อนหรืออวดผู้หญิง หรือเสพยาเพื่อให้เข้ากับพวกเพื่อนได้ เช่น การสูบกัญชา การสูบเฮโรอีนเป็นการอวดทงะนางว่าตนเองนั้นแน่ จึงสามารถเสพยาเสพติดได้ แต่พวกเขาหารู้ไม่ว่าพวกเขาได้เสพสิ่งชั่วร้ายไว้ภายในร่างกายแล้วและการเสพเพียงชั่วคราวชั่วคราวก็สามารถทำให้ผู้นั้นติดยาเสพติดได้และกลายเป็นผู้เสพติดถาวรไปในที่สุด

๓. ประเภทประสาทอ่อน หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะทางจิต ซึ่งมีส่วนผลักดันให้หันเข้าหายาเสพติด ได้แก่ พวกโรคจิตโดยเฉพาะพวกที่เป็นโรคจิตเรื้อรังที่ขาดความรับผิดชอบ ไม่สามารถทราบได้ว่าอะไรถูก อะไรผิด พวกต่อมาได้แก่พวกโรคประสาทมีความทรนทานจิตใจ วิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา สภาพของจิตใจอ่อนแอ และใช้ยาเสพติดระงับอาการกระวนกระวายของตนเอง และพวกสุดท้ายได้แก่พวกปัญญาอ่อน ก็พวกที่มีสติปัญญาคำถูกชักจูงได้ง่าย จิตใจขาดความรับผิดชอบ และเป็นหาสของยาเสพติดโดยการชักนำจากบุคคลอื่น ซึ่งจากการศึกษาบุคลิกภาพของผู้ที่ติดยาเสพติดนี้พบว่า มีเพียง ๓ - ๔ เท่านั้น^๒ ที่ถือว่าเป็นบุคลิกภาพผิดปกติ ก่อนที่จะมาติดยาเสพติด ส่วนที่เหลือปรากฏว่าเป็นผู้มีบุคลิกภาพผิดปกติทั้งสิ้น ซึ่งพวกนี้มักจะเป็นผู้ที่มีความกังวลใจ หวาดกลัว รู้สึกผิดหวังเนื่องจากความยากลำบาก

^๑สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, อย่าใฝ่หา
ยาเสพติดทำลายชีวิตของท่าน, หน้า ๕.

^๒สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สาเหตุและ
สิ่งแวดล้อมที่ทำให้ติดยา, เอกสารเผยแพร่, หน้า ๕.

หรือทุกข์โศก เศร้าร้อนต่าง ๆ อยู่แล้วใจก็ไม่หนักแน่น จึงมักใช้ยาเสพติดเป็น
เครื่องช่วยระงับความรู้สึก เมื่อใช้บ่อยครั้งเข้าก็เกิดอาการติด ส่วนพวกที่เกิดการ
เปลี่ยนแปลงภาวะทางจิตใจ ได้แก่ผู้ที่ต้องประสบกับความยากลำบาก หรือภัยธรรมชาติ
ชาติที่รุนแรง เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว หรือวาทภัย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุ
ที่จะทำให้บุคคลที่ประสบในภาวะเช่นนั้นเป็นผู้ติดยาเสพติดได้

๒.๒.๒ สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม สภาพและปัญหาทางสังคม

ก. ถูกเพื่อนฝูงชักจูงหรือเกิดจากการถูกหลอกลวง สาเหตุสำคัญคือ
การชักจูงจากเพื่อนฝูงที่ติดยา ซึ่งจะพูดถึงคุณภาพของยาเสพติดชนิดต่างๆ ให้ผู้รู้เท่า
ไม่ถึงการณ์หลงเชื่อ หรือเป็นเพราะถูกหลอกลวงหรือล่อให้ทดลองโดยผู้จำหน่ายยา
ก็จะทดลองเล่นเป็นของสนุก หรือโก้โก้ โดยขาดความยังคิดหรือคิดว่าคงจะไม่ติด
ง่าย ๆ หรือเป็นการเอาเยี่ยงอย่างเพื่อนฝูงหรือผู้ใกล้ชิดซึ่งกำลังใช้ยาเสพติดอยู่
และเป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการตามวัยของตน โดยถูกชักชวนจากเพื่อน
ที่ติดยาแล้วอยากให้เพื่อนติดบ้าง เมื่อเพื่อนติดด้วยกันแล้วจะไต่ขงเงินหรือรวมเงิน
กันไปซื้อยาเสพติด เป็นการแบ่งเบาภาระทางการเงินลงไปได้บ้าง โดยเฉพาะใน
หมู่วัยรุ่น พลังของกลุ่มเป็นพลังสำคัญในอันที่จะดึงสมาชิกในกลุ่มให้เอนเอียงได้ ผู้ที่
อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยเพื่อนฝูงติดยาเสพติดนั้น พฤติกรรมใดที่เพื่อนฝูงหรือ
กลุ่มยอมรับนิยมปฏิบัติ ก็มักจะยอมรับและปฏิบัติตามไปด้วย เพราะวัยรุ่นเป็นวัยแห่ง
ความต้องการรวมกลุ่ม ต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มและกระทำในสิ่งที่ เป็นความต้องการ
ของกลุ่ม นอกจากนี้ผู้ที่อยู่ในแหล่งที่มีการซื้อขายยาเสพติดกัน จะได้รับการชัก
ชวนจากผู้ขายซึ่งต้องการหาลูกค้าโฆษณาชักจูงคุณภาพของยาเสพติดว่าดี ทำให้สมอง
ปลอดโปร่ง เหมาะแก่การเรียน การทำงาน หรือถูกชักชวนจากเพื่อนฝูงขณะมีเมา
ไปเที่ยวเตร่กัน จึงเกิดการติดยาขึ้น และประการสุดท้ายเนื่องจากขณะนี้ยาเสพติด
ใหม่ๆมีรูปต่างๆกัน เช่น เป็นลูกกวาดหรือแคปซูลอย่างเหล่านี้แห่ง หรือเชคโคแนล
 เป็นต้น โดยผู้รับไม่ทราบว่าเป็นยาเสพติด อาจจะเข้าใจว่าเป็นของกิน
หรือยาธรรมดาที่ไม่มีพิษภัยร้ายแรง ผลสุดท้ายกลายเป็นผู้เสพติดไปในที่สุด

๑๓๓๗

๒. ครอบครัวและผู้ปกครอง ครอบครัวถือว่าเป็นสังคมแห่งแรกของมนุษย์ และทุกวันนี้ยอมรับกันแล้วว่า บ้านและครอบครัวเป็นสาเหตุแห่งการกระทำผิดของชนโดยมาก สำหรับเด็กที่เกิดมาจะพบเพื่อนร่วมโลกและเพื่อนที่ดีที่สุดก็คือบิดามารดา ครอบครัวที่เด็กเกิดมาจึงถือว่าเป็นสังคมแห่งแรกที่มีอิทธิพลสามารถจะคลบพันคาลบปั่นให้เด็กที่จะเติบโตต่อไปในภายภาคหน้ามีบุคลิกภาพอย่างไร

ถ้าจะกล่าวถึงความสำคัญของครอบครัวก็อาจจะกล่าวสรุปได้ว่า ครอบครัวเป็นสังคมแห่งแรกของเด็ก ซึ่งเด็กมีความรู้สึกที่ว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนี้และมีความผูกพันอย่างใกล้ชิดที่สุด ที่เด็กจะได้รับการอบรมบ่มนิสัยให้รู้จักผิดชอบชั่วดีและหน้าที่ของตนในฐานะ เป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม จะเห็นได้ว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูมาในครอบครัวเช่นใด เด็กก็จะได้รับอิทธิพลทางด้านความประพฤติและทัศนคติอย่างเดียวกับครอบครัวนั้น เช่น เด็กที่เกิดมาในครอบครัวที่ขาดระเบียบ เมื่อโตขึ้นก็จะมี ความประพฤติไปในทางคล้อยตาม ถือเป็นคนขาดระเบียบไปด้วย ในกรณี ที่เด็กต้องการความรัก ความอบอุ่น และความเมตตาจากบิดามารดาเช่นกัน ถือว่าเป็นความต้องการทางใจตามธรรมชาติของเด็ก ถ้าเด็กได้รับการตอบสนองจากบิดามารดา เด็กก็จะเป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทางจิตใจ เมื่อโตขึ้นจะรู้จักควบคุมอารมณ์ มีความโอบอ้อมอารี เห็นใจผู้อื่น รักเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ในทางตรงข้ามหากเด็กมิได้รับ การสนองตอบในด้านความรักใคร่ เมตตาจากบิดามารดา หรือบิดามารดาให้ความรักใคร่เด็กไม่เพียงพอ เมื่อโตขึ้นเด็กก็จะมี ความไม่ปกติทางใจติดตามด้วย สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กไม่รู้จักรักใคร่ และมองคนอื่นเป็นศัตรูไปหมด ซึ่งเราเรียกว่าบุคลิกภาพที่จะเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม ในกรณีที่เด็กไม่ได้รับความรักจากบิดามารดา เพียงพอ เด็กจะเบื่อบ้าน และจะหันเหไปเข้ากลุ่มกับบุคคลที่ขอมรับตนเข้าไว้ ซึ่ง

สุวิทย์ นิ่มน้อย, เศษ่า สิริเจริญ และอึ้งภูงศ์ ปาณิกบุตร, กฎหมายอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๑), หน้า ๑๕.

อาจชวนกันไปกระทำผิดอย่างอื่น หรือเสพยาเสพติดในที่สุด) ครอบครัวที่ขาดความอบอุ่นนี้เป็นครอบครัวไม่สมบูรณ์ หรือครอบครัวที่บกพร่อง เซลดอนและอีลินอร์ กลูค (Sheldon and Eleanor Glueck) ได้ให้ความหมายของ "ครอบครัวบกพร่อง" ไว้ว่า "การขาดความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เด็กขาดผู้อบรมและให้คำแนะนำ เด็กไม่รู้จักใช้เวลาว่างและขาดสันทนาการ ประการสุดท้ายขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในครอบครัว"^๑ และสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งอันเนื่องมาจากครอบครัว กล่าวคือ สังคมในเมืองเป็นสังคมที่ต้องทำงานแข่งกับเวลา บิคารมารดาขอมมีเวลาให้กับบุตรน้อย หรือบางรายไม่มีเลย เห็นความสำคัญของวัตถุมากกว่าความสำคัญทางด้านจิตใจ คนไข้มติดยาเสพติดบางรายเคยเล่าให้ฟังว่า ไม่เคยพบหน้าพ่อเป็นเวลาเกือบปีแล้วทั้งๆที่อยู่ในบ้านเดียวกัน จะเห็นได้ว่าคุณค่าทางวัตถุหรือเงินตราไม่สามารถทดแทนคุณค่าทางจิตใจในความต้องการความรักความอบอุ่น และความเข้าใจได้ จึงเกิดเป็นปัญหาครอบครัว เรียกว่า เด็กขาดความอบอุ่นและความรัก ต้องหันหน้าเข้าหingsing ที่จะเป็นที่พึ่งทางใจ จึงกลายเป็นผู้ติดยาเสพติดไป เราเรียกว่า Drug Dependence คือ การพึ่งยาเพราะตัวคนไข้ขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง^๒ ครอบครัวบางรายเลี้ยงดูบุตรหลานอย่างทะนุถนอมมากเกินไป เด็กไม่สามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ ทุกอย่างพ่อแม่เป็นผู้ตัดสินใจให้ เด็กพวกนี้มักจะมีบุคลิกอ่อนแอ พึ่งตนเองไม่ได้ ต้องพึ่งสิ่งอื่น ก็จัดอยู่ใน Drug Dependence บางครอบครัวเป็นครอบครัวแบบบ้านแตกสาแหรกขาด ไม่รู้จะหันหน้าไปพึ่งใคร บิคารมารดาแยกกันอยู่มีแม่เลี้ยง พ่อเลี้ยงที่ขาดความรักความเข้าใจ เด็กจะไปสู่โลกภายนอกของเด็กที่ฝันและวาดภาพเอาไว้ โดยการใช้ยาเสพติด จากเอกสารการวิจัยของคณะกรรมการวิจัยปัญหาเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้กล่าวถึง ลักษณะที่ทำให้เกิดปัญหาครอบครัว

^๑ อรุณี สุวรรณบุบผา, หลักอาชญาวิทยา, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๑๘), หน้า ๑๒๘.

^๒ ประมุข สวัสดิ์มงคล, แหล่งชุมชนกับปัญหายาเสพติด (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๒๑), หน้า ๕.

ไว้ดังนี้

๑. ความแตกต่างไม่เป็นปกติสุขในครอบครัว เป็นสาเหตุสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้เด็กมีความวุ่นวายใจ แกร่งแย่งชิงดีกัน
๒. ผู้ปกครองมีฐานะดี มีส่วนทำให้เด็กใช้ชีวิตเกเรได้ เพราะบางรายใช้เงินทองฟุ่มเฟือย อยากทำอะไรเกินวัย เมื่อถูกห้ามปรามก็มักไม่พอใจ จึงหาทางออกคบเพื่อนเที่ยวเตร่ไปกับเพื่อนต่างเพศ
๓. ปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบัน ผู้ปกครองส่วนมากต้องทำงานหนัก ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนเด็ก
๔. ผู้ปกครองขาดความรู้ธรรมชาติทางจิตใจ และความประพฤติของเด็กตามวัย ทำให้ไม่สามารถแนะทางให้เด็กเผชิญปัญหาชีวิตได้อย่างถูกต้อง
๕. ผู้ปกครองไม่สามารถชักชวนให้เด็กเชื่อถือได้ และในบางรายผู้ปกครองก็อยู่ห่างไกล
๖. ผู้ปกครองบางรายไม่เอาใจใส่ดูแลเด็กที่นำมาเลี้ยงแทนลูกแท้ที่ถาวร มีความรู้สึกเป็นคนอื่น ทำให้เด็กต้องไปหาที่พึ่งนอกบ้าน
๗. ผู้ปกครองส่งเสริมในทางที่ผิด เช่น เมื่อเด็กมีคดีเกิดขึ้นหรือประพฤตินิดแล้ว ผู้ปกครองให้ท้าย บางรายหาทางช่วยเหลือจนหันโทษ ทำให้เด็กได้ใจและไม่ได้นำมาคิดถึงการกระทำที่ผิด
๘. บิดามารดาบางคนไม่มีเวลาพอสำหรับเด็ก ทำให้เด็กขาดความสนิทสนม และเด็กต้องไปหาที่พึ่งทางใจกับผู้อื่น ทำให้บุคลิกไม่เข้มแข็ง ตกเป็นเหยื่อของการถูกชักจูงได้ง่าย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สาเหตุและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้ติดยา, หน้า ๓ - ๕.

๙. สภาพบ้านแตกสาแหรกขาด บิดาหรือมารดาต่างมีภรรยาหรือสามีใหม่ ผู้ที่รับบาปคือเด็กผู้ซึ่งไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับบิดาเลี้ยง หรือ มารดาเลี้ยงได้

๑๐. เด็กประเภทที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม เกิดจากสภาพบ้านแตกสาแหรกขาด ผู้ปกครองไม่ปรองดองกัน

๑๑. บิดามารดาขาดความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการอบรมสั่งสอนเด็ก

๑๒. บางครอบครัวลุ่มหลงในเรื่องอบายมุขต่างๆ เช่น การพนัน ต้มสุราเป็นนิจ ทำให้เด็กเคยชินกับสิ่งอบายมุข

๑๓. สภาพครอบครัวขาดสวัสดิภาพ เช่น บิดามารดาถูกรังแกจากผู้อื่น

๑๔. ไม่เอาใจใส่ส่งเสริมให้เด็กทำงานตามวัย

๑๕. ไม่ส่งเสริมให้บุตรเขียนหนังสือ นิสัยใจของบิดามารดาไม่เหมาะสม ตลอดจนความสามัคคีในครอบครัวไม่มี และปัญหาสูงมากเสี่ยงสูงไม่ทั่วถึง

ก. โรงเรียนและการศึกษา การศึกษาเป็นเครื่องมือที่ทำให้มนุษย์เราฉลาด และมีความรู้มากขึ้น สามารถนำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการสร้างสรรค์ และในด้านการใช้ความคิดหรือวิจารณ์ปัญหาเหตุผลต่างๆ มาประกอบการตัดสินใจในการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ถ้าคนเรามีการศึกษาดีก็ จะมีความสามารถใคร่ครองหาเหตุผลโดยรอบคอบ ความมุ่งหมายอันสำคัญของการศึกษานั้นได้แก่ การอบรมสั่งสอนให้คนเราได้ดำเนินชีวิตตามแบบฉบับแห่งวัฒนธรรมอันดี ดังนั้น จึงเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าการศึกษามีส่วนจะเสริมสร้างลักษณะนิสัย และพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสังคม บุคคลที่คอยในการศึกษานั้นย่อมจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตอย่างไม่ต้องสงสัย ดังจะเห็นได้ว่า อาชญากรส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาต่ำเนื่อง

จากถูกชกจูงหรือหลอกวงไต่จ่ายกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง สำหรับในประเทศที่กำลังพัฒนา มีเหตุผลเชื่อได้ว่า อุปสรรคที่สำคัญของการศึกษาเกิดจากภาวะความบีบคั้นทางเศรษฐกิจและความต้องการที่จะใช้กำลังแรงงานของเด็ก ทำให้เด็กต้องหยุดชะงักจากการศึกษาเพื่อที่จะต้องหารายได้เลี้ยงตัวเอง หรือหารายได้มาช่วยเหลือครอบครัวก่อนถึงวัยอันสมควร จึงเป็นการบั่นทอนความก้าวหน้าทางการศึกษาของเด็กโดยปริยาย ซึ่งมีผลให้เด็กกลายเป็นผู้กระทำผิดในเวลาต่อมา ถึงกระนั้นอุปสรรคและข้อขัดข้องของการศึกษาดังกล่าวก็มีไม่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว ในเมื่อการศึกษายู่ภายใต้ความรับผิดชอบของโรงเรียน โรงเรียนจึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อชีวิตและอนาคตของเด็กและเยาวชน เพราะ

"โรงเรียนอาจจะเป็นสถาบันที่ผลิตเด็กกระทำผิด โดยโรงเรียนอาจจะช่วยป้องกันเด็กกระทำผิด และโรงเรียนอาจจะช่วยเด็กที่กระทำผิดแล้วให้กลับตนเป็นคนดีได้"^๑

การติดยาเสพติดของเยาวชนบางคนอาจจะคิดเพราะว่า คนขาดการศึกษาและได้รับคำแนะนำให้ใช้ยาจากบุคคลต่างๆที่มีไข้แพทย์ เช่น ถูกแนะนำให้ใช้ยาขยัน ยาสูบกำลัง เป็นต้น โรงเรียนและการศึกษาอาจจะมีบทบาทพร้อมในเรื่องต่อไปนี้คือ

๑. โรงเรียนมีครูอาจารย์ไม่เพียงพอแก่ักเรียนในอัตราไม่

สมดุลย์กัน

๒. การเรียนสองผลัด เป็นเหตุให้นักเรียนมีเวลาว่าง ใช้เวลาว่างในทางที่ผิด เช่น การจับกลุ่มหรือมั่วสุมกันโบสถานที่เรีงรมย์เพราะว่าไม่มีงานทำ และยังไม่ถึงเวลาเรียน จึงใช้เวลาที่เหลือไปในทางไร้ประโยชน์

๓. การอบรมทางศีลธรรมไม่เพียงพอ

๔. ขาดการส่งเสริมในด้านกีฬา และทัศนคติเกี่ยวกับการศึกษา

๕. ขาดการควบคุม กวดขันทางระเบียบวินัย เช่น ไม่กวดขัน

ในเรื่องการแต่งเครื่องแบบ เป็นต้น

๖. ขาดครูที่มีคุณสมบัติอย่างเพียงพอและเหมาะสมโดยเฉพาะด้าน
ปกครอง

๗. การยกฐานะครูให้สูงขึ้น ครูจะได้มีกำลังใจทำงานเต็มที่โดย
ไม่ต้องคำนึงถึงรายได้พิเศษ

๘. สถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนไม่เหมาะสม

๙. โรงเรียนขาดการติดต่อร่วมมือกับผู้ปกครอง

๑๐. การแนะแนวให้เหมาะสมกับสติปัญญาและฐานะของเด็กยังทำ
ได้น้อยไป เช่นคนใดสามารถเรียนมหาวิทยาลัย คนใดควรเรียนวิชาชีพ

๑๑. โรงเรียนกวาดวิชาต่างๆไป ขาดการยกระดับเรื่องวินัย สอด
ส่องสวัสดิภาพของนักเรียนน้อยไป

๑๒. ครู อาจารย์ บางคนยังอุทิศตนเพื่อการศึกษาและความก้าวหน้า
หน้าของนักเรียนน้อยเกินไป

๑๓. เด็กต่างจังหวัดส่วนมากมาเข้าบ้านอยู่รวมกัน โดยไม่มีผู้ใหญ่
ควบคุมดูแล ทำให้หนีการเรียน เด็กผู้หญิงบางคนถึงกับเสียคนไป

๑๔. ทางโรงเรียนขาดการเอาใจใส่กับนักเรียนที่พักตามหอพัก
ส่วนมากครูไม่ทราบว่านักเรียนพักที่ไหน ที่บอกไว้ในใบสมัคร หรือวันมอบตัว ตรงกับ
ที่พักอันแท้จริงหรือไม่

นอกจากนี้จากวิทยานิพนธ์ของ ร.อ.หญิงเปรมจิต ชลวิดี เรื่อง "เยาวชน
กับปัญหาเสพติดให้โทษ มูลเหตุจูงใจให้มาบำบัดรักษา" ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า
ระดับการศึกษาของนักเรียนและนักศึกษามีส่วนผลักดันในการใช้ยาเสพติดของเยาวชน
ด้วย จากสาเหตุที่กล่าวมาแล้ว เยาวชนที่เป็นนักเรียน นักศึกษาอาจมีปัญหาในการ
ศึกษา เช่น การเรียนไม่ทันเพื่อน เปื่อโรงเรียน เปื่อครู หนีโรงเรียน เป็นต้น
ตลอดจนสาเหตุเนื่องมาจากข้อจำกัดในเรื่องสติปัญญา ความสามารถในทางร่างกาย

ออกจากบ้านไปเล่นจนลูกหลานรู้ เป็นสื่อจูงใจให้เด็กเป็นนักการพนันไปด้วย

๑๐. สิ่งแวดล้อมที่สำคัญคือ การประสบ การรู้ การเห็น ผู้ใหญ่ กระทำสิ่งเลวอยู่ทุกวัน ทั้งๆที่สอนคนว่าไม่ดี แต่ผู้ใหญ่ทำ เด็กจะฝังใจที่ละน้อยจนเป็นนิสัยเลวตามไปด้วย

๑๑. การส่งเสริมเสรีภาพมากจนเกินควร คือ ให้เสรีภาพเกินฐานะบุคคลที่ไม่สมควรจะรับไว้

๑๒. ปัญหาการสัมพันธ์ทางเพศ เลียนแบบต่างประเทศ

๑๓. การจัดสังคมแบบต่างประเทศติดแผนไปจากความนิยมเดิม โดยถือว่าเป็นของเด่น โดดกว่าใคร กล่าวคือ สังคมแบบฝรั่งเป็นที่หมก ถือว่ายิ่งใหญ่

๑๔. การแพร่ข่าวที่เกินความจริง หรือเรื่องไม่ควรแพร่ข่าวก็เผยแพร่ไปเด็กนึกว่าเป็นของโก้ที่มีชื่อ มีภาพ เป็นที่รู้จักของสังคม

๑๕. การบังคับให้เด็กทำงานเพื่อช่วยผู้ปกครอง โดยไม่ยอมให้เด็กได้เรียนหนังสือ หรือให้เด็กทำงานในระหว่างการเรียน

สาเหตุอื่นเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม นอกจากสาเหตุที่เกิดจากลูกเพื่อนฝูงชักนำหรือเกิดจากการถูกล่อลวง สาเหตุที่ครอบครัวและผู้ปกครองไม่ดี สาเหตุจากโรงเรียนและการศึกษา และสาเหตุจากสภาพแวดล้อมในละแวกบ้านในอันที่จะมีส่วนจูงใจให้คนมาเสพยา แล้วยังมีสาเหตุที่สำคัญอีก ๒ ประการ กล่าวคือ ประการแรกเกี่ยวกับการที่มีชุมชนอยู่หนาแน่นจนเกินไป หรือที่นิยมเรียกกันว่า แหล่งสลัมหรือแหล่งเสื่อมโทรม เช่น บริเวณคลองเตย จินตง ในกรุงเทพมหานคร เป็นต้น ซึ่งแหล่งเสื่อมโทรมนี้มีความเสื่อมโทรมทั้ง ทางด้านเศรษฐกิจ อนามัย มาตรฐานการครองชีพต่ำ ทำให้เกิดปัญหาการว่างงานเพราะขาดการศึกษาเล่าเรียน เมื่อขาดการศึกษาทำให้หางานทำได้ยากส่วนมากเป็นกลุ่มวัยรุ่น ที่อายุประมาณ ๑๔ - ๑๕ ปี มักจะจับกลุ่มพูดคุยกัน หรือรวมกันเป็นแก๊งค์ ชักชวนกันให้ใช้ยาเสพติด โดยครั้งแรกอาจจะทดลองดูก่อน ต่อมาเมื่อติดแล้วไม่สามารถเลิกได้ก็ต้องใช้ต่อไป เมื่อขัดสนทางการเงินก็จำเป็นต้องหาสมาชิก

เพิ่มเติมเพื่อหาเงินมาใช้ซื้อยาเสพติดทำให้จำนวนผู้ติดยาเสพติดเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ และผู้ที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมทุกคนจำต้องทำงานแข่งกับเวลาเพื่อหารายได้ให้เพียงพอกับภาวะค่าครองชีพในปัจจุบัน ฉะนั้นจึงไม่มีเวลาให้กับครอบครัว บุตรธิดาจึงต้องหันหน้าเข้าหาเพื่อนฝูง และถูกชักชวนกันไปในทางที่ไม่ดีในที่สุด แหล่งเสื่อมโทรมมิใช่เฉพาะในเมืองหลวงเท่านั้นที่พบปัญหายาเสพติด ในชนบทก็มีปัญหาเรื่องนี้เหมือนกัน เพราะประชาชนในชนบทจำนวนไม่น้อยที่ติดยาเสพติด เช่น สัน กัญชา และยาสูบกำลังชนิดต่างๆ เป็นต้น และอีกประการหนึ่งที่ทำให้คนติดยาได้ง่ายได้แก่ การอยู่ใกล้ชิดกับยาที่ใช้ เช่น แพทย์ พยาบาล และบุคคลอื่นๆ ในวงการแพทย์ บุคคลเหล่านี้รู้จักยาและสามารถหยิบใช้ได้ง่าย และถ้าใช้บ่อยๆก็อาจติดยาได้ และการควบคุมการขายยาในประเทศไทย ในทางปฏิบัติแล้วยังไม่ได้ผล เนื่องจากมีการลักลอบอย่างเสรีโดยไม่ต้องมีใบสั่งแพทย์ ข้อนี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการติดยาเสพติดได้ง่าย

๒.๒.๓ สาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ

ในปัจจุบันค่าครองชีพได้กึกก้องตัวขึ้นสูงอย่างรวดเร็ว ทำให้ประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างประเทศไทยปรับตัวเข้ากับภาวะเศรษฐกิจไม่ทัน เพราะประเทศไทยมีผู้ยากจนมาก ดังนั้นเมื่อค่าครองชีพเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัญหาต่างๆก็ตามมา เช่น ปัญหาความยากจน การศึกษา เศรษฐกิจ เมื่อเป็นเช่นนี้คนหารายได้ไม่พอใช้จ่าย มีความจำเป็นจะต้องหารายได้เพิ่ม หมายความว่า จะต้องหาเวลาว่างซึ่งไม่ค่อยมีอยู่แล้ว หารายได้พิเศษ ต้องทำงานแข่งกับเวลา ฉะนั้นครอบครัวก็จะอดตาย เช่นนี้ส่งผลให้บิดามารดาไม่มีเวลาอยู่กับครอบครัวมากนัก ทำให้เด็กขาดความอบอุ่นจากครอบครัว จึงหันเข้าสู่กลุ่มเพื่อนฝูงเพื่อชักชวนกันเสพยาเสพติด ทำให้มีปัญหาด้านครอบครัวตามมา

ในทางตรงกันข้าม บิดามารดา ผู้ปกครอง ที่ร่ำรวยก็สามารถทำให้เขาชนหันมาเสพยาเสพติดได้ กล่าวคือ ผู้ที่ร่ำรวยบางราย มีธุรกิจการงานมากมายจนไม่มีเวลาให้กับ ครอบครัว หรือบิดามารดาที่มีสามีใหม่ หรือภรรยาใหม่ ผู้เสพติดนี้แม้ไม่มีปัญหา

เรื่องทรัพย์สินแต่อาจจะเกิดจากมูลเหตุจูงใจอย่างอื่น เช่น ความโกรธ ความแค้น ความ หึงหวง ความอิจฉาริษยา แข่งแย้ง แข่งดี จึงตกอยู่ภายใต้ อิทธิพลของยาเสพติดได้^๑ ปรากฏอยู่เสมอตามหน้าหนังสือพิมพ์ว่า เขาชนที่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวยจำนวนมาก ที่ตกเป็นทาสของยาเสพติด อย่างไรก็ตาม แม้ครอบครัวที่มีฐานะปานกลางก็มีให้เห็น ความว่า จะไม่มีส่วนหลักกันเขาชนให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การปกครองของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง เช่น การขามใจเด็กมากเกินไป ทำให้เด็ก เหลิง และเมื่อไม่ได้อะไรค้ำใจก็พาลเอา กับบิดามารดา ผู้ปกครอง ว่าไม่รักตน จึง ใต้น้ำเอานิสัยที่เอาใจตัวเองแต่เล็กมาประพฤติในทางไม่ดี นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นอัน เป็นส่วนประกอบให้มีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดกันมากก็คือ สภาพแวดล้อม การใช้จ่ายสุรุษสุร่าย กบเพื่อนฝูงที่ตกเป็นทาสของยาเสพติด อย่างไรก็ตามสภาพ เศรษฐกิจในปัจจุบันนี้มีส่วนที่ทำให้ประชาชนต้องประสบปัญหาหลายด้าน ซึ่งในเมือง ทั่วแล้วยิ่งถูกภาวะเศรษฐกิจบีบคั้นหนักกว่าในชนบท ฉะนั้น การทำมาหากินของคนใน เมืองจะหยุดนิ่งไม่ได้ แม้ว่าอาชีพบางอย่างจะทำการเลื่องอยู่ไม่น้อยต่อกฎหมายบ้าน เมือง หรือศีลธรรม แต่คนกลุ่มนี้ก็หาได้คำนึงถึงความเดือดร้อนของคนอื่นไม่ ขอ เพียงให้ตนเองได้มีเงินทองจับจ่ายใช้สอยก็พอแล้ว เช่น ค้าของเถื่อน ค้ายาเสพติด เป็นต้น

สรุป สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดในด้านการเสพยาเสพติด

๑. สาเหตุจากตัวผู้กระทำความผิด
  - ๑.๑ ความจำเป็นทางร่างกาย
  - ๑.๒ ความต้องการทางจิตใจ
  - ๑.๓ ความเชื่อถืออย่างผิดๆ
  - ๑.๔ ประเภทชากรู้อยากลอง
  - ๑.๕ ประเภทศึกษะนองหรือเกเรโดยสันดาน

^๑ พด.ต.ต. ชาย เสวีกุล, อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๗), หน้า ๘๖-๑๐๓.

๑.๖ ประเภทประสาอ่อน หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะทางจิต

๒. สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม สภาวะ และปัญหาทางสังคม

๒.๑ เพื่อนฝูงชักจูง หรือเกิดจากการถูกหลอกลวง

๒.๒ ครอบครัวและผู้ปกครอง

๒.๓ โรงเรียนและการศึกษา

๒.๔ สิ่งแวดล้อมเฉพาะท้องถิ่น หรือในละแวกที่ผู้เสพติดอาศัยอยู่

๓. สาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ

๒.๓ สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดในต่างประเทศ

ยาเสพติดได้แพร่ขยายระบาคไปทั่วโลกจนกระทั่งได้กลายเป็นปัญหาของนานาประเทศ ส่วนมากในประเทศที่เจริญแล้วมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดมาก เช่น สหรัฐอเมริกา ส่วนประเทศที่กำลังพัฒนาหรือคือยพัฒนา ก็มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดเช่นเดียวกัน ยาเสพติดในแต่ละประเทศมีปัญหาไม่เหมือนกัน อาจแยกได้เป็น ๓ กลุ่มคือ กลุ่มประเทศที่เป็นแหล่งผลิตยาเสพติด กลุ่มประเทศที่มีปัญหาเกี่ยวกับผู้เสพติด และกลุ่มประเทศที่เป็นผู้ผลิตและมีผู้เสพติดด้วย ผสมกัน ประเทศภายในกลุ่มจะมีสาเหตุแตกต่างกันออกไป ดังตัวอย่างประเทศต่าง ๆ ที่ประสบกับปัญหายาเสพติดดังนี้

ก. สหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาเริ่มรู้จักยาเสพติดในรูปของมอร์ฟีนและฝิ่นตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๐๐ เป็นต้นมา และเฮโรอีนเมื่อปี ค.ศ. ๑๘๖๐ โดยเฮโรอีนส่วนใหญ่ถูกสกัดออกมาเข้าทางอเมริกาเหนือ โดยส่งจากส่วนต่าง ๆ ของทวีปยุโรปซึ่งเป็นที่ผลิตฝิ่น และใช้กรรมวิธีผลิตมอร์ฟีนจากตะวันออกลงและตะวันออกลาง และมีเฮโรอีนบางส่วนส่งมาจากเม็กซิโกและตะวันออกลงในปี ค.ศ. ๑๙๒๕ วงการแพทย์อเมริกันพบว่า เฮโรอีนเป็นยาเสพติดที่ร้ายแรง และมีคุณค่าทางทำลายแรงกว่ามอร์ฟีนและฝิ่น จึงห้ามนำเข้าประเทศ เมื่อชายโดยเปิดเผยไม่ได้ จึงขายในตลาดมืด ทำให้ราคาของยาเสพติดมีราคาแพง ในระยะที่สหรัฐอเมริกากำลังมีเฮโรอีนระบาคอยู่ ได้มีแก๊งค์ค้ายาเสพติดรายใหญ่ที่เรียกกันว่า "มาเฟีย" เกิดขึ้น โดยทำการสกัดนำยาเสพติดจากยูโกสลาเวียมายังอิตาลี ส่งเฮโรอีนไปยังสหรัฐ และประการสุดท้าย จำหน่ายจ่ายแจกยา

เสพติกไปยังเมืองใหญ่ๆ โดยสมาชิกของคณะเป็นผู้ดำเนินการ สหรัฐอเมริกาจึงได้ตั้งสำนักงานปราบปรามยาเสพติกขึ้นเรียกว่า Federal Bureau of Narcotics มีอำนาจสอบสวนและปราบปรามการกระทำผิดและขจัดการแพร่ระบาดของยาเสพติก มีการทำงานไต่สวนโดยใช้เจ้าหน้าที่ปลอมตัวเป็นกรรมกร พ่อค้ายักธุรกิจ ลอบซื้อยาเสพติก และนอกจากนั้นยังส่งเจ้าหน้าที่ไปประจำในต่างประเทศด้วย ในด้านการบำบัดรักษาผู้เสพติก สหรัฐอเมริกาได้ตั้งโรงพยาบาลที่มลรัฐ Kentucky, Texas และ New York (มลรัฐนี้เปิดรับเฉพาะเด็กวัยรุ่นที่ติดยา)^๑

สหรัฐอเมริกาแม้ว่าจะไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการผลิตยาเสพติกมากนักก็ตาม เพราะภายในประเทศมิได้มีการปลูกฝิ่นเหมือนเช่นในตุรกี หรือในตะวันออกกลาง ปัญหาที่มีมากที่สุดก็คือการลักลอบค้ายาเสพติก และปัญหาผู้ติดยาเสพติก การลักลอบค้ายาเสพติกอาจสรุปเป็นลักษณะได้ดังนี้^๒

๑. มีนายทุนเป็นตัวละครสำคัญให้ทุนหรือสนับสนุนการค้ายาเสพติก และเป็นบุคคลสำคัญนำเอาทรัพย์มา ฝากที่จะระบุดำได้

๒. ผู้ดำเนินการระดับรองลงมา ได้แก่ พวกที่ทำหน้าที่จัดการจำหน่าย ค่า-เนิ่นการควบคุมกิจการ

๓. พวกชั้นต่ำ ได้แก่ พวกทำหน้าที่ลำเลียงขนส่ง และมักจะเปลี่ยนตัวเสมอ ซึ่งปัญหาการลักลอบค้ายาเสพติกของสหรัฐอเมริกานี้ ผู้แทนของสหรัฐอเมริกาได้กล่าวรายงานในการอบรมเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติก โดยคณะผู้เชี่ยวชาญสหประ-

^๑พล.ต.ต. วิเชียร แสงแก้ว, "ยาเสพติกให้โทษกับความมั่นคงของชาติ", รัฐสารสิทธิ์ ๑๘ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๑๙) : ๑๗.

^๒พ.ต.อ. (พิเศษ) สมิตธิ บุญลิขิต และ เนียน นิลวัฒน์ ผู้แปล, "วิธีการใช้ประโยชน์จากข้อเท็จจริงต่างๆที่ได้มา สำหรับหน่วยงานฝ่ายปราบปรามในการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติก", การอบรมเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติกให้โทษโดยคณะผู้เชี่ยวชาญสหประชาชาติ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๑๖), หน้า ๑๐๘.

ชาชาติ : เมื่อปีค.ศ.๑๙๖๐ ว่า^๑ การลักลอบค้ายาเสพติดมิได้แสดงท่าทีว่าจะลดลงเลย เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับตัวเลขของปี ค.ศ.๑๙๖๖ การจับกุมเฮโรอีนได้เพิ่มขึ้นในปี ค.ศ.๑๙๖๗ จาก ๑๓ กิโลกรัม เป็น ๑๑๙ กิโลกรัม และในปีค.ศ.๑๙๖๘ เป็นที่คาดว่า จะมีผู้ติดยาเสพติดเพิ่มขึ้นอีก ๒๕% บรรดาผู้ติดยาเสพติด ๙๓% เป็นพวกเฮโรอีน สถิติที่ยังไม่สมบูรณ์ในปีค.ศ.๑๙๖๘ แสดงว่าจับเฮโรอีนได้ ๒๐๐ กิโลกรัม ซึ่งเป็นตัวเลขสูงสุด ความร่วมมือระหว่างองค์การตำรวจสากลกับเจ้าหน้าที่ปราบปรามฝรั่งเศสและแคนาดา ทำให้การจับกุมเฮโรอีนรายสำคัญๆ สำเร็จ

เหตุที่ทำให้ติดยานั้นเกิดจากความบกพร่องของผู้เสพที่ไม่สามารถปรับสภาพทางจิตใจ ไม่ได้รับการช่วยเหลือ และเจ็บป่วยตลอดเวลา สถานการณ์ต่างๆ ที่พบในตัวผู้เสพติดที่กล่าวนี้ มีความจำเป็นที่จะต้องค้นคว้าหาทางช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ ซึ่งบุคคลประเภทนี้ส่วนมากจะอยู่ในวัยรุ่น สาเหตุที่ทำให้เกิดการติดอาจสืบเนื่องมาจากความผิดปกติของร่างกาย หรือติดด้วยลักษณะนิสัยของตนเอง ตามที่คอลบ (Kolb) แสดงผลการค้นคว้าในหนังสือรายงานผลการค้นคว้าทางแพทยบางรายพิมพ์เมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๘ ว่าผู้ติดยาเสพติดเป็นบุคคลผิดปกติ (Abnormal) มาก่อนถึง ๘๖% และเพสคอร์ (Pescor) แสดงผลการตรวจทางแพทย์จากคนไข้ ๑,๐๓๖ คนของโรงพยาบาลเล็กซิงตัน (Lexington) สหรัฐอเมริกา ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๓๖-๑๙๓๗ ว่า ผู้ติดยาเสพติดเป็นบุคคลปกติมาก่อนเพียง ๓.๘% เท่านั้น นอกนั้นเป็น Psychopathic Diathetics ๕๔.๕% เป็น Psychoneurotics ๖.๓% เป็น Psychopathic Personalities ๑๑.๗% เป็น Inebriate Personalities ๒๑.๙% และเป็น Psychotic ๐.๙%^๒ นอกจากนี้อาจสืบเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมในครอบครัว หรือการรวมกลุ่มระหว่างเพื่อนฝูงวัยรุ่น

^๑ พ.ศ.ท. ม.ร.ว. อุตตมากร วรธรรม ผู้แปล, "การลักลอบค้ายาเสพติด", เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๘.

^๒ สัจจา สีนะสมิต, อายุรเวทวิทยาและทัณฑวิทยาหิสตาร์ (ตอน ๑) (พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๔), หน้า ๑๘๗.

สาเหตุทั้ง ๓ ประการ เป็นเหตุที่ทำให้เยาวชนของสหรัฐอเมริกาติดยาเสพติดกันมาก
 แต่อย่างไรก็ตาม แหล่งที่ติดยาเสพติดนั้นจะพบมากในชนผิวดำ และชาวเปอร์โตริกัน
 (Puerto Ricans) ซึ่งอาศัยอยู่ในแหล่งสลัมของเมืองใหญ่

ส่วนประเทศอื่นๆ ในบริเวณทวีปอเมริกา ก็มีปัญหาเรื่องยาเสพติดเหมือนกับ
 สหรัฐอเมริกา เช่น ประเทศแคนาดา เฮโรอินหาซื้อได้ยากจึงมีการลักลอบเอา
 ยาเสพติดสังเคราะห์เข้ามาขาย เช่น พวกแอมเฟตามีน ประเทศเปรู มีการทดลอง
 ท้ามอร์ฟินและเฮโรอิน เม็กซิโกมีการลักลอบปลูกฝิ่นและกัญชาเพื่อนำส่งออกไปจำหน่าย
 ยังต่างประเทศ และยังใช้เป็นศูนย์กลางลักลอบค้ายาเสพติด เพราะประเทศดังกล่าวให้
 ความสะดวกแก่นักพัฒนากรเป็นอย่างดี ในประเทศบราซิล การลักลอบค้ายาเสพติด
 ได้ลดจำนวนลงในปี ค.ศ. ๑๙๖๖ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ
 และการปรับปรุงแบ่งส่วนราชการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปราม แต่ยังมีอยู่บ้างเพราะ
 มีโรงงานเถื่อนภายในประเทศ และมีการนำยาเข้ามาจากอาร์เจนตินา และอูรุกวัย
 สำหรับประเทศจาไมกาก็มีปัญหาเรื่องการค้าลักลอบนำกัญชาส่งออก แม้ว่าจะมีการปราบ
 ปราม และได้วางบทกำหนดโทษไว้อย่างหนักก็ตาม กัญชานี้ส่งไปยังสหรัฐอเมริกา
 สหราชอาณาจักร และประเทศในลาตินอเมริกาบางประเทศรวมทั้งเบอร์มิวด้า นาเฮา
 และแกรด์เคแมน^๒

ข. ฮ่องกง

ฮ่องกงเป็นเมืองท่าในทวีปเอเชีย และมีปัญหาเรื่องยาเสพติดมาก
 เนื่องจากเป็นศูนย์กลางทางการค้า และการคมนาคม เป็นเมืองผ่านสำหรับส่งสินค้า
 นำเข้าไปในประเทศจีนด้วย ซึ่งความจริงแล้วยาเสพติดมิได้มีแหล่งกำเนิดในฮ่องกง

^๑ Gresham M. Sykes, Criminology (New York : Harcourt Brac
 Jovanovich, Inc., 1978), p. 180.

^๒ พ.ศ.ท. ม.ร.ว. อุตตมากร วรารณ ผู้แปล, "การลักลอบค้ายา
 เสพติด", การอบรมเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดให้โทษ โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ
 สหประชาชาติ, หน้า ๘๘-๘๙.

แต่มีการลักลอบนำเข้าสู่อังกฤษในรูปแบบของเฮโรอีน หรือรูปของฝิ่นและมอร์ฟินแล้วนำไปแปรรูปเป็นเฮโรอีน โดยการใช้น้ำยาอะเซติกแอนไฮไดรด์ ซึ่งเป็นน้ำยาที่สำคัญในการผลิตเฮโรอีน นอกจากใช้เสพแล้วยาเสพติดจะถูกลักลอบนำผ่านไปยังภาคตะวันออกเฉียงใต้และประเทศต่างๆ ในทวีปอเมริกาด้วย เนื่องจากฮ่องกงเป็นเมืองท่าเสรี การตรวจสินค้าจึงไม่เข้มงวด เว้นแต่ของผิดกฎหมาย เช่น อาวุธ วัตถุระเบิด และยาเสพติด โดยที่ฮ่องกงมีสภาพเป็นเมืองผ่านไปสู่อังกฤษจึงเป็นแหล่งใหญ่ที่มีผู้ลักลอบนำยาเสพติดผ่านไปสู่ประเทศต่างๆ หรือสู่มือผู้เสพติดยาในฮ่องกง แม้รัฐบาลจะได้พยายามปราบปราม และจำนวนผู้เสพยาติดยาในฮ่องกงนับว่ามีผู้เสพยาติดยาสูงสุดประเทศหนึ่งในโลก ในปัจจุบันนี้จำนวนผู้เสพยาติดยาเพิ่มจำนวนมากขึ้น ประมาณว่า มีผู้ติดยาเฮโรอีนประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน ในจำนวนประชากร ๕ ล้านคน ความต้องการเฮโรอีนได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ปีหนึ่งมีการลักลอบค้าฝิ่นประมาณ ๓๐-๔๐ ตัน มอร์ฟินประมาณ ๑๐ ตัน และนอกจากนี้ฮ่องกงยังมีจุดอ่อน มีการลักลอบได้ง่าย เพราะมีเรือเข้าเทียบท่าประมาณปีละ ๑๖,๐๐๐ ลำ

ด้วยสาเหตุที่มีการลักลอบค้ายาเสพติดกันเป็นจำนวนมาก รัฐบาลฮ่องกงได้พยายามแก้ไขปัญหาค้างๆ เกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งในการปราบปราม บังคับ และบำบัดรักษาผู้เสพยาติดยา โดยการตั้งหน่วยงานขึ้นรับผิดชอบทำการสืบสวนสอบสวนและตรวจจับยาเสพติด ทั้งนี้เพื่อจะดำเนินการขจัดยาเสพติดให้หมดไปทั้งทางด้าน การลักลอบจำหน่าย และด้านผู้เสพยาติดยา เฉพาะทางด้านหลังนี้ได้พยายามที่จะชักจูงผู้เสพยาติดยา มาทำการบำบัดรักษาให้มากที่สุด เป็นการลดจำนวนผู้เสพยาติดยาให้น้อยลง

ค. ประเทศมาเลเซีย

ยาเสพติดในมาเลเซียส่วนใหญ่ได้ลักลอบไปจากชายแดนไทย พม่า หรือลาว เมื่อการขนส่งฝิ่น หรือเฮโรอีนมาถึงชายแดนไทย - มาเลเซียได้ ก็เป็นการยากที่จะสกัดกั้นเพราะภูมิประเทศแถบนี้เป็นภูเขา และป่าทึบ มีการส่งยาเสพติดผ่านมาเลเซียไปยังสิงคโปร์ และสถานที่อื่นๆ ทั้งทางบกและทางน้ำ จึงมีปัญหारे่องการลักลอบค้ายาเสพติดมาก มาเลเซียจึงได้ตั้งสำนักงานปราบปรามยาเสพติดขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๕ โดยขึ้นอยู่กับอธิบดีกรมอัยการ มีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องและปราบปรามด้วย นอกจากนี้ยังมีหน่วยที่ปรึกษาแก่อธิบดีกรมอัยการในเรื่องนโยบายเกี่ยวกับยาเสพติดอีกด้วย ส่วนเรื่องผู้เสพยาเสพติดนั้นประเทศมาเลเซียมีกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กำหนดบทลงโทษไว้อย่างรุนแรง จึงไม่ค่อยมีปัญหาทางด้านนี้มากเหมือนปัญหาการลักลอบค้ายาเสพติด^๑

นอกจากฮ่องกงและมาเลเซียแล้ว ในประเทศฟิลิปปินส์มีปัญหาเรื่องมีผู้เสพยาเสพติดมากตามเมืองใหญ่ๆ ในบริเวณชายทหาร และในหมู่ผู้ขี้รุ่ม คาดกันว่ามีผู้เสพยาเสพติดมากถึง ๑๕๐,๐๐๐ คน ยาเสพติดส่วนใหญ่ได้ทำการลักลอบไปจากเวียดนาม ฮ่องกงและสิงคโปร์ ในประเทศอินเดีย อิหร่าน ตุรกี ได้มีการลักลอบปลูกฝิ่น และกัญชากันมาก แม้รัฐบาลของประเทศเหล่านี้จะพยายามหามาตรการมาควบคุม แต่อย่างไรก็ตามยังมีการลักลอบนำยาเสพติด เข้ามาหรือส่งออกไปเป็นจำนวนมาก สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำผิดกันมาก เนื่องจากว่ายาเสพติดทุกชนิดเริ่มหายาก รัฐบาลทุกประเทศทำการควบคุมอย่างเคร่งครัด ทำให้มีราคาแพง จึงมีผู้เสี่ยงต่อกฎหมายทำการเพาะปลูก ผลิต และจำหน่าย ทำให้ผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นและดำเนินการเป็นกลุ่มอิทธิพล

๔. ประเทศต่าง ๆ ในยุโรป

ประเทศในกลุ่มยุโรป อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี และเยอรมัน เป็นต้น ต่างก็มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งสิ้น โดยเฉพาะฝรั่งเศส เมื่อก่อนนี้มีกลุ่มชาวลอร์ดซิกัน เป็นกลุ่มอิทธิพลรายใหญ่โดยดำเนินการซื้อฝิ่นจากตุรกี ลักลอบผลิตยาเสพติดในซีเรียและเลบานอน หรือลักลอบผลิตนอกเมืองมาแซลด์ แล้วส่งยาโรฮีนไปยังกรุงปารีส และเลอฮาร์ฟ^๒ นอกจากนี้ยังได้จำหน่ายไปยังม็อกซิโก เมกานาดา และ

^๑พล.ต.ต. วิจิตร แสงแก้ว, "ยาเสพติดให้โทษกับความมั่นคงของชาติ", หน้า ๑๓.

^๒พ.ต.อ. (พิเศษ) วิธาม วรินทร์คม สุ่มแปล, "การลักลอบค้าสารเสพติดและเทคนิคในการปราบปราม", สารอบรมเกี่ยวกับ การควบคุมยาเสพติดให้โทษโดยคณะผู้เชี่ยวชาญสหประชาชาติ, หน้า ๑๒๗.

สหรัฐอเมริกาอีกด้วย ส่วนชาวเสฟติดสังเคราะห์ในประเทศฝรั่งเศส ไม่ค่อยมีปัญหาเท่าใด ในอังกฤษยังคงมีการลักลอบจำหน่ายกัญชาอยู่ ส่วนใหญ่ส่งมาจากอัลจีเรีย ไชปรีส์ อินเดีย จาไมกา เลบานอน และปากีสถาน ในประเทศโซเวียตรุสเซียมีมาตรการที่ตีควบคุมการปลูกฝิ่นซึ่งได้ให้กระทำได้เพียงรัฐเดียว จึงไม่มีปัญหาการลักลอบแต่อย่างใด แต่กลับไปมีปัญหาในประเทศสเปน เพราะมีสถานที่ตั้งเหมาะสมที่จะทำการผลิตยาเสฟติด ผู้ลักลอบจึงใช้สเปนเป็นศูนย์กลางการค้าในการนำยาเสฟติดส่งออกไปจำหน่ายในตลาดมืด ในปี ค.ศ. ๑๙๖๘ สวิสเซอร์แลนด์ได้รายงานว่ามี การจับกุมยาเทียมและยาธรรมชาติบางราย และการลักลอบค้ายาเสฟติดเพิ่มขึ้นอีก ทั้งเป็นที่แน่ชัดว่า สวิสเซอร์แลนด์กำลังกลายเป็นทางผ่านในการลักลอบขนยาเสฟติด บรรดาเยาวชนและเด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ส่วนใหญ่มักจะเข้ามาเกี่ยวข้องในการค้ากัญชา ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าประเทศต่าง ๆ ในยุโรปนั้นมีปัญหาทางด้านยาเสฟติด ผู้เสฟติดยาสังเคราะห์บ้าง และบางส่วนเป็นผู้เสฟติดประเภทเฮโรอีน และมอร์ฟิน แต่ไม่ค่อยมีปัญหามากนัก แต่การลักลอบนำยาเสฟติดผ่านประเทศกลับเป็น ปัญหาใหญ่ และเป็นที่แน่ชัดว่า การลักลอบค้ามอร์ฟินและเฮโรอีนยังคงนำไปจากแหล่งกำเนิดในอาฟริกา ตะวันออกไกล และตะวันออกกลาง อินเดีย ภาคเหนือของประเทศ ไทย และมาสิ้นสุดลงที่อเมริกาเหนือ (แหล่งผู้บริโภคร) โดยมียุโรปเป็นศูนย์กลางในการส่งสินค้าผ่านแคน และแปรสภาพมอร์ฟินเป็นเฮโรอีน

จากที่กล่าวมาพอสังเขป สาเหตุที่ทำให้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสฟติด ในต่างประเทศนั้นจะต้องพิจารณาว่า แต่ละประเทศเกี่ยวข้องกับยาเสฟติดในฐานะอะไร เช่น ประเทศที่เกี่ยวข้องกับยาเสฟติดในฐานะแหล่งผลิต หรือเป็นต้นกำเนิด ยาก็จะมีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสฟติดในฐานะผู้ผลิตเป็นจำนวนมาก ประเทศที่มีผู้เสฟติดจะมีปัญหาทางด้านผู้เสฟติดมากเช่นกัน ซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นการกระทำความผิดเหมือนกัน และประเทศในฐานะที่เป็นศูนย์กลางการค้าชายหรือเมืองท่าเสรี ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการลักลอบนำยาเสฟติดส่งออก หรือนำเข้าก็จะมีมาก แต่อย่างไรก็ตามประเทศที่มีการลักลอบค้ายาเสฟติด หรือเป็นแหล่งผลิตอาจจะมีผู้เสฟติดเป็นจำนวนมากก็ได้ เช่น ฮองกง เป็นเมืองผ่านสำหรับยาเสฟติด ก็มีผู้เสฟติดมากที่สุดแห่งหนึ่ง หรือในประเทศอิหร่าน ซึ่งมีการลักลอบผลิตฝิ่น กัญชา ก็มีผู้เสฟติดมากเช่น

กัน และผู้เสด็จกลับทวีจำนวนขึ้นหลังจากการปฏิวัติทางการเมืองครั้งยิ่งใหญ่เมื่อต้น
ปี ค.ศ. ๑๙๑๙ (พ.ศ. ๒๔๖๒) นี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๓

กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

๓.๑ กฎหมายยาเสพติดในประเทศไทยสมัยต่าง ๆ

ยาเสพติดชนิดแรกที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยคือ "ฝิ่น" สันนิษฐานว่า ได้เผยแพร่เข้ามาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยตอนต้น คือประมาณ ค.ศ. ๑๒๘๒ (พ.ศ. ๑๘๒๕) เมื่อมีการติดต่อค้าขายทางเรือระหว่างชาวไทยกับชาวจีน^๑ แต่ยังไม่มีการออกกฎหมายในการควบคุมยาเสพติดจนกระทั่งถึงสมัยกรุงศรีอยุธยา จึงเริ่มมีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมฝิ่น

๓.๑.๑ สมัยกรุงศรีอยุธยา

กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งใช้เป็นมาตรการควบคุมฝิ่นในสมัยนี้ ปรากฏขึ้นในสมัยของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา กล่าวคือขณะนั้นพระองค์ทรงเล็งเห็นว่า การเสฟฝิ่นเป็นภัยอย่างร้ายแรง ราษฎรที่คิดฝิ่นแล้วไม่เป็นอันทำมาหากิน เหล้าทหารทั้งปวงที่คิดฝิ่นเมื่อไม่มีฝิ่นสูบ ในเวลารบก็ไม่มีความสู้รบ ทำให้พ่ายแพ้แก่ข้าศึก พระองค์จึงได้ทรงตรากฎหมายลักษณะโจรขึ้น เมื่อพ.ศ. ๑๘๐๓

มาตราหนึ่ง ของกฎหมายลักษณะโจรซึ่งตราขึ้นในปี พ.ศ. ๑๘๐๓ บัญญัติว่า "ผู้สูบฝิ่น กินฝิ่น ขายฝิ่นนั้น ให้ลงพระราชอาญาจหนักหนาริบราชบาทให้สิ้นเชิง ทเวนบกสามวัน ทเวนเรือสามวัน ให้จำใส่คุกไว้กว่าจะอดได้ ถ้าอดได้แล้ว

^๑ หลกุล อังกินันท์, บทบาทชาวจีนในประเทศไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (กรุงเทพมหานคร : ประจักษ์การพิมพ์, ๒๕๑๕), หน้า ๗-๘.

ให้เรียกเอาทานบนแกมั้น ญาติพี่น้องไว้แล้วจึงให้ปล่อยผู้สูบ ชาย กินฝิ่น ออกจากโทษ”

จะเห็นได้ว่า การลงโทษผู้สูบ ชาย กินฝิ่น ตามกฎหมายลักษณะโจรนี้มีวัตถุประสงค์ให้ผู้กระทำได้รับความอับอาย โดยการตระเวนบก ตระเวนเรือ ประจานความผิดมิให้ผู้ใดประพฤติก่อเป็นอย่าง เป็นการลงโทษเพื่อให้ผู้ถูกลงโทษเข็ดหลาบ โดยการริบราชบาทหมายถึงการริบทรัพย์สินเป็นของหลวง และเป็นการลงโทษเพื่อตัดโอกาสมิให้ผู้กระทำทำความผิดกระทำผิดขึ้นอีก โดยการจำคุกเพื่อแยกตัวผู้กระทำผิดออกจากชุมชนและสิ่งแวดล้อม การเอาทัณฑ์บนแก่ญาติพี่น้องก็เพื่อให้ญาติพี่น้องช่วยดูแลซึ่งกันและกัน เป็นการควบคุมกันเองโดยอัตโนมัติ เพราะเมื่อบุคคลหนึ่งในหมู่ญาติกระทำความผิดก็มีผลให้บุคคลอื่นๆ ต้องร่วมรับผิดชอบโดยการเสียทัณฑ์บน

กฎหมายลักษณะโจร มิได้บัญญัติถึงเรื่อง การมีไว้ในครอบครองซึ่งฝิ่น การนำเข้า หรือส่งออกซึ่งฝิ่น และการผลิตฝิ่นเป็นความผิด คงบัญญัติเฉพาะการสูบกิน ชายฝิ่นว่าเป็นความผิดเท่านั้น

แต่อย่างไรก็ตาม แม้บาทลงโทษจะสูง แต่การลักลอบซื้อขายและเสพฝิ่น ก็ยังคงมีอยู่ต่อมาโดยตลอด กฎหมายยังคงใช้ได้ในกรุงศรีอยุธยาเท่านั้น ส่วนหัวเมือง เมืองขึ้น เมืองออกที่ไกลพระเนตรพระกรรณ ไม่มีการเข้มงวดกวดขัน ซึ่งปรากฏว่าผู้ครองเมืองบางแห่งก็คิดฝิ่น และผูกขาดการจำหน่ายฝิ่นเสียเองด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ ปัญหาการชายฝิ่น สูบฝิ่น จึงเลิกไม่ได้ตลอดสมัยกรุงศรีอยุธยา

๓.๑.๒ สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงเห็นว่าประชาชนชาวไทยตลอดจนข้าราชการ ได้สูบกิน และชายฝิ่นยิ่งขึ้น และตระหนักถึงภัยของฝิ่น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกกฎหมายและแจก บัญชีห้ามปรามผู้ชาย สูบ

เสถียร วิชัยกักขฬ์, "กฎหมายตราสามดวง (ตอน ๑)" ประชุมกฎหมายอรรถาธิบาย เล่ม ๑ (พระนคร : โรงพิมพ์เดลิเวอรี่, ๒๕๑๘), หน้า ๓๒๙.

ผู้กินฝิ่น หัวราชอาณาจักร” แต่ก็ยังไม่ไต่ผล

สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) ทรงพิจารณาเห็นว่า การเสพฝิ่นมิได้ลดลง และการเสพฝิ่นเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาบ้านเมือง จึงได้ทรงตราพระราชกำหนดให้สูงขึ้นอีกดังนี้ “ทุกวันนี้ผู้สูบฝิ่นหากหัวพระราชกำหนดไม่ ล้วงพระอาญาคบหากันสูบฝิ่นกินฝิ่นชุกชุมขึ้นเป็นอันมาก ที่ยากจนขัดสนทรัพย์ หาเงินจะซื้อฝิ่นกินไม่ได้เกิดใจกำเริบเป็นพาล คบหากันกระทำโจรกรรมสกดสดมภ์ คัดชั่งย่องเบาคลังก่อกองรังวุ่นวาย เอาทรัพย์สินของเครื่องอัญญาสมบัติมาขาย จำนำเอาเงินซื้อฝิ่นพอจะได้อิ่มได้สูบรักษาชีวิตไว้ ที่มีทรัพย์สินอยู่แล้วก็ได้ซื้อฝิ่นกินสูบเป็นนิจ คิดทงหลงโลก มักใหญ่ใฝ่สูง นิยมังมีในใจ เห็นแต่จะได้เกิดสุขใสมันสัขณะเมฆ จำพวกนี้ก็บับเข้าในเมรัยประมาทกาล เหตุว่ามิว่าเรามีได้คิดอ่านจะทำมาหากินสะสม กองกุศลที่จะยกตนออกจากภพนี้แต่ก่อสร้างปัญญาวิธเวรกรรม จะนำตนไปสู่ทุกข์หาประโยชน์ไม่ ถึงจะทำราชการณรงค์สงคราม ฉลองพระเดชพระคุณเล่าก็อาศัยฝิ่น ถ้าไม่มีฝิ่นจะสูบจะกินก็ให้เกิดอาเจียนคลื่นเหียนให้ท้าวหิว อ่อนเพลีย หลบหลีกนอนเอาราชการมิได้ บ้างก็ให้ปวดบวมร้อนหนาวทรมานทรมาย ลงท้องตายก็มี...แต่นี้สืบไปเมื่อหน้า ห้ามอย่าให้ผู้ใดสูบฝิ่น กินฝิ่น ซื้อฝิ่นขายฝิ่น และเป็นผู้สมซื้อสมขายเป็นอันขาดทีเดียว ถ้ามิพึงจับได้และมีผู้ร้องฟ้องพิจารณาเป็นสัจจะให้ลงพระราชอาญาเชี่ยน ๓ ยก ทเวนบก ๓ วัน ทเวนเรือ ๓ วัน รับราชบาทว์ บุตรภรรยาและทรัพย์สินสิ่งของให้สิ้นเชิง ให้ส่งตัวไปตะพุ่นหญ้าช้าง ผู้รู้เห็นเป็นใจมิได้เอาความมาว่ากล่าวจะให้ลงพระราชอาญาเชี่ยน ๖๐ ที ถ้าผู้ใดมีฝิ่นอยู่ก่อนยังมีได้ห้ามมากน้อยเท่าใดจะขายก็ให้เร่งเอาออกไปขายแก่นานาประเทศเมืองนอกให้พ้นแคว้นแคว้นกรุงเทพพระมหานคร และให้ร้อยแขวงกรมการนายบ้านนายอำเภอ ประกาศข่าวร้องอาญาประหารอาชฎร ลูกค้าพาณิชย์ทั้งปวง ให้รู้แจ้งทั่ว และให้กระทำตามพระราชกำหนดกฎหมายนี้จึงทุกประการ ถ้าผู้ใดมิพึง จับได้จะเอาตัวเป็นโทษโดยโทษานุโทษ

“คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, รายงานประจำปี ๒๕๑๕
(กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๑๖), หน้า ๑๒๗.

กฎให้ใช้ ๗ วันเสาร์ เดือน ๗ ขึ้น ๑๕ ค่ำ จุลศักราช ๑๑๗๓ ปีมะแม
ตรีศก^๑

พิจารณาบทกำหนดโทษตามพระราชกำหนดนี้ จะเห็นได้ว่าได้กำหนดโทษ
ไว้มาก แต่ปัญหาการค้าและการเสฟผืนก็ยังมีไต่หมดไป แสดงว่าผืนมีฤทธิ์เดช
และอำนาจมาก

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๓ แผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
ชาวไทยชาวจีนก็ยังสู้ผืนเพิ่มจำนวนมากขึ้น เพราะระยะเวลานั้น (พ.ศ. ๒๓๗๐ -
๒๓๘๐) เป็นระยะที่อังกฤษนำผืนมาจากอินเดียไปขายให้แก่ประเทศจีนอย่างเป็นทางการ
เป็นสัน พวกจีนตามเมืองชายทะเลหากันสู้ผืนคิดแพร่หลาย จีนเข้ามาหากันในเมือง
ไทยที่เป็นคนสู้ผืน เข้ามาสู้ผืนกันแพร่หลายกว่าแต่ก่อน เลยเป็นปัจจัยให้ไทยสู้ผืน
มากขึ้น แม้จนถึงขั้นผู้ดีเป็นเจ้า และขุนนาง หากันสู้ผืนคิดผืนก็มี^๒ จึงเป็นเหตุให้
การเสฟผืนระบาศยิ่งขึ้น พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงบัญชาให้มีการ
ปราบปรามอย่างเข้มงวดกวัดขึ้น และได้โปรดเกล้าให้พิมพ์หมายประกาศห้ามสู้ผืน
และกำผืน เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๓๘๒ จำนวน ๙,๐๐๐ ฉบับ แจกตามหัว-
เมืองหัวราชอาณาจักร แต่ก็เป็นที่ทราบอยู่แล้วว่า การคิดผืนนั้นเมื่อคิดแล้วเลิกได้
ยาก เมื่อกฎหมายและการปราบปรามเข้มงวดกวัดขึ้นยิ่งขึ้นผืนก็ยิ่งหายาก อันเป็น
เหตุให้ราคาผืนสูงขึ้น ขณะนั้นชาวจีนที่ได้มาพึ่งพระบรมโพธิสมภารจึงติดกำผืน โดย
การรวบรวมสมัครพรรคพวกไว้ตามหัวเมืองชายทะเล กอจรบี่ผืนจากสำเภาจีนแล้ว
ปลอมแปลงซุกซ่อนไปกับสินค้าอื่น นำมาขึ้นที่เร็นลับในจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรปรา-
การ นครปฐม และฉะเชิงเทรา ด้วยวิธีการลักลอบกำผืนนี้เองจึงเป็นเหตุให้เกิด
ระบอบฮั้งฮัในเมืองไทย ซึ่งเป็นการยากแก่การปกครองในเวลาต่อมา รวมความ

^๑แผนกหนังสือตัวเขียน หอสมุดแห่งชาติ, กฎหมายห้ามสู้ผืนสมัยรัชกาล
ที่ ๒, ๒๓๖๒.

^๒สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ, นิทานโบราณ
คดี (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๔๖๘), หน้า ๒๓๙.

ว่าฝิ่นได้เริ่มมีบทบาทอีกอย่างหนึ่งสำหรับประเทศไทย คือ เป็นสาเหตุให้เกิดระบบ
 อั้งยี่ในรัชกาลนี้ พระองค์ได้ทรงปราบปรามการสูบฝิ่นและการค้าฝิ่นอย่างเด็ดขาด
 ดังจะเห็นได้ว่าใน พ.ศ. ๒๓๘๒ ได้ทรงโปรดให้จมีนราชามาตย์ จมีนรักษัพิตมา
 หลวงนายเสนาห์รักษา ไปดำเนินการปราบปรามฝิ่นจากปรามบุรี ถึงจังหวัดนครศรี-
 ธรรมราช ได้ฝิ่นดิบ ๓,๑๐๐ หาบ ฝิ่นสุก ๒ หาบ ได้ทรงบัญชาให้นำฝิ่นของกลางที่
 จับได้ขึ้นมาที่กรุงเทพฯ และทรงสั่งให้เดาเสียดินหน้าพระที่นั่ง สุทธาสวรรค์ การเผา
 ได้ทรงทำเป็นพระราชพิธีมีการส่งเวรเทพเจ้าให้ช่วยบันดาลมิให้มีการลักลอบนำฝิ่น
 เข้ามาขายในเมืองไทย และทรงสาปแช่ง ผู้เสพ ผู้ขาย และผู้กินฝิ่นไว้ด้วย และ
 เป็นการขังเอิญเหลือเกินที่พระราชพิธีเผาฝิ่นของรัชกาลที่ ๓ นี้ ปรากฏว่าเป็นปีเดียวกับที่
 ลินเชอ ผู้ว่าราชการจังหวัดกว๋างตุ้ง ได้ส่งเผาฝิ่นในประเทศจีนในปี ค.ศ. ๑๘๓๙
 (พ.ศ. ๒๓๘๒) อันเป็นชนวนให้เกิดสงครามฝิ่นระหว่างประเทศจีนกับอังกฤษ แม้ว่า
 พระองค์จะทรงดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อจะกวาดล้างสิ่งชั่วร้ายนี้ให้หมดไป แต่ฝิ่นก็
 ยังไม่หมดฤทธิ์ ยิ่งกว่านั้นบรรดาอั้งยี่ทั้งหลายก็ยังคงกำเริบเลิกล้านขึ้นอีกซึ่งเป็นปัญหา
 ในการปกครองและปราบปรามอีกด้วย

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นเสวยราชย์ได้ทรงแก้ไข
 ปัญหาเรื่องฝิ่น โดยทรงปรึกษากับเสนาบดีทั้งหลาย สรุปข้อพิจารณาได้แก่การปราบ-
 ปรามฝิ่น โดยการใช้กำลังไม้อาจขจัดปัญหาในเรื่องการเสพและจำหน่ายได้ นอกจาก
 นั้นยังเป็นข้อเกิดระบบอั้งยี่อันเป็นการยากแก่การปกครอง และต้องสูญเสียกำลังพลใน
 การปราบปราม ฉะนั้นจึงทรงเปลี่ยนนโยบายในเรื่องฝิ่นเสียใหม่ โดยอนุญาตให้คน
 ต่างดาวในประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นชาวเงินสูบฝิ่นและขายฝิ่นได้โดยไม่ผิดกฎ-
 หมาย ตั้งแต่พ.ศ. ๒๓๘๙ ส่วนคนไทยห้ามเด็ดขาด การที่พระองค์ทรงอนุญาตให้มี
 การสูบและการขายฝิ่นได้โดยไม่ผิดกฎหมาย ก็ด้วยเหตุผลดังนี้

๑. เป็นการควบคุมฝิ่นได้ง่าย
๒. สามารถป้องกันผู้เสพฝิ่นได้สะดวก
๓. เป็นการปราบปรามอั้งยี่โดยไม่ต้องใช้กำลัง เพราะในสมัยนั้น นายภาษี
 ทรงจางหรดั่งยี่ไว้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการลักลอบและค้าฝิ่น เมื่อการค้าฝิ่น

ทำได้โดยไม่ผิดกฎหมาย ทำให้อังชี่ต้องสลายตัวไปในที่สุด

๔. ทำรายได้ให้แก่รัฐจากการเก็บภาษีฝิ่น ตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๓๙๔ เป็นต้นมา

สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) มีผู้คนจำนวนมากเสพและติดฝิ่น ซึ่งมีขายตามโรงยาฝิ่นโดยถูกต้องตามกฎหมาย และภาษีฝิ่นก็เป็นรายได้ของแผ่นดิน โดยมีพระราชบัญญัติภาษีฝิ่นขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๑๔ โดยตอนแรกๆ มีเจ้าภาษีฝิ่น ต่อมาเจ้าภาษีฝิ่นชาดทუნ รัฐจึงเป็นเจ้าของ พระราชบัญญัตินี้ได้แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๔ ซึ่งต่อมารัฐบาลเข้าควบคุมการจำหน่ายฝิ่น เมื่อพ.ศ. ๒๔๕๐ พร้อมกันนั้นก็เข้าควบคุมการเสพฝิ่นด้วย โดยออกใบอนุญาตให้แก่ห้างร้านที่ทำกรจำหน่ายฝิ่นให้แก่ผู้เสพ ในปีพ.ศ. ๒๔๕๖ รัฐบาลได้สร้างโรงงานต้มและบรรจุฝิ่นขึ้น ทำการต้มและบรรจุฝิ่นเข้าหลอดตามแบบที่ทำกันในต่างประเทศ^๑

พระราชบัญญัติภาษีฝิ่น ได้ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๑๔ ซึ่งในฉบับได้เขียนว่า "...ได้ตีพิมพ์ ประทับตราแผ่นดิน แต่ ๓ วันอังคาร เดือน ๕ ขึ้นค่ำหนึ่ง ปีมะแม ยังเป็นโศก ตรงกับวันที่ ๒๑ เดือนมาษ ศดศกักราช ๑๙๗๑ นี้ ใช้ได้ตั้งแต่วันนี้ไป..." ในกฎหมายฉบับนี้มีข้อที่น่าสังเกตนหลายประการ เช่น

๑. ได้มีการเก็บภาษีฝิ่นมานานแล้วก่อนพระราชบัญญัติฉบับนี้ และก่อนออกกฎหมายนี้ได้มีการลักลอบนำฝิ่นเข้ามาในพระราชอาณาเขตชุกชุมมาก เป็นเหตุให้เจ้าภาษีจำหน่ายฝิ่นน้อยลง ชาดทუნ จึงได้ขอคืนภาษี และไม่มีผู้ใดกล้ารับเป็นเจ้าของจึงจำเป็นต้องมีกฎหมายนี้ใช้บังคับ

๒. การตรวจค้น เจ้าพนักงานจะทำการตรวจบัญชีฝิ่นกับจำนวนฝิ่นได้ตั้ง

^๑เสถียร วิชย์ลักษณ์, ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม ๘, หน้า ๕๔.

^๒ประจักษ์ นรการศดุง, ประมวลกฎหมายเรื่องยาเสพติดให้โทษ (พระนคร: ศูนย์การพิมพ์, ๒๕๐๔), หน้า ๗.

แต่เวลาโงงเข้าจนถึงเวลาห้าโมงเย็น (๑๗.๐๐-๑๗.๐๐)

๓. ใบอนุญาตขายฝิ่น ผู้ขายฝิ่นต้องได้รับใบอนุญาต (License) จากเจ้าพนักงานและผู้ขายฝิ่นหน้าที่ต้องนำหนังสือเป็นหลักฐานให้กับผู้ซื้อ

๔. การสืบสวน การปราบปรามผู้กระทำผิดฐานลักลอบซื้อขายฝิ่นเดือน ให้เจ้าพนักงานแต่งคนออกสอดแนมซื้อฝิ่นเดือนสามคน ถ้าได้เนื้อฝิ่นมากจนละคำสิ่ง ขึ้นไปหึ่งสามคนแล้ว ให้เจ้าพนักงานสั่งผู้ซื้อฝิ่นสามคนนั้นมาให้ตระลาการไล่เลียง ไล่ถาม ให้สาบาลตัวโดยสัจโดยธรรมแล้ว จึงให้ตระลาการเกาะตัวผู้ขายฝิ่นมา ชำระ

๕. สิบบนน้ำจิบ ผู้ใดมารับสิบบนน้ำจิบผู้ลักลอบซื้อฝิ่นเดือน ให้ เจ้าพนักงานบอกแก่เจ้ากรมกองตระเวนชายกองตระเวนขวา ขอนนายอำเภอกำนัน ไปกำกับจับจงทุกราย

๖. การสืบพยาน ถ้ามีผู้รับสิบบนน้ำจิบเจ้าพนักงานถลกน้ำในนายอำเภอบึง ไล่ฝิ่นดิบ ฝิ่นสุก เจ้าของฝิ่นจะกล่าวผู้รับน้ำจิบ แลหากเจ้าพนักงานเอาฝิ่นไปใส่ไว้แล้ว หาไล่จับ ก็ให้ตระลาการชำระสืบพยานรางวัล บ้านเรือนใกล้เคียง ถ้าพยานสาบาล เบิกความว่า ผู้ต้องจับเป็นคนชื่อคนขายคนสูบฝิ่นอยู่ก็ให้ปรับใหม่ ถ้าพยานเบิกความ ว่าผู้ต้องจับเป็นคนดี ไม่ได้ซื้อไม่ได้ขายไม่ได้สูบฝิ่นก็ให้ปรับผู้รับน้ำจิบตามกฎหมายให้แก่ ผู้ต้องจับ

การแก้ไขปัญหายาเสพติดใต้ดำเนินการมาโดยตลอดในรัชสมัยของพระบาท- สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดังจะเห็นได้จาก พระราชดำรัสของพระองค์เมื่อ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๕๑ ดังนี้

"ยังมีการอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งเราได้ครีตรองมาช้านาน คือเรื่องฝิ่นที่ฝิ่นเป็น ของให้โทษแก่ผู้สูบ แลถ้าไพร่บ้านพลเมืองเป็นคนคิดฝิ่นเสียโดยมาก ความเสื่อมทราม ชั่วจะมีแก่เมืองนั้น ข้อนี้ไม่มีที่สงสัย ดูเหมือนจะเป็นความกิดและเป็นความประสงค์ ของประเทศทั้งหลาย โดยมากที่จะห้ามปรามมิให้ไพร่บ้านพลเมืองของคนสูบฝิ่น แต่ การที่จะห้ามสูบฝิ่นมีความยากอยู่หลายสถาน ว่าโดยย่อ คือ ผลประโยชน์แผ่นดินจะ

ต้องตกชากไปเป็นอันมาก อีกประการหนึ่งถึงจะห้ามปรามอย่างไร คนที่สูบฝิ่นติดเสียแล้ว น้อยนักจะอดได้โดยทันที หรือด้วยความเต็มใจของตนเอง คงจะชวนชวาวลอบลักหาฝิ่นสูบ ถ้ารัฐบาลจัดป้องกันการลักลอบซื้อขายและสูบฝิ่นเถื่อนไม่ได้จริง การที่จัดเพื่อห้ามปรามมิให้คนสูบฝิ่น ก็จะเป็นแต่ชากเสียเงินแผ่นดินไปโดยไม่มีคุณประโยชน์ได้ทั้งประสงค์ ด้วยความยากมืออยู่เช่นนี้ การห้ามปรามมิให้คนสูบฝิ่น จึงยังบัญญัติจัดตลอดไปไม่ได้ทั่วกันในประเทศทั้งปวง แม้ความยากมืออยู่อย่างว่ามานี้ เราก็ไม่เห็นควรจะละเลยปล่อยให้ไพร่บ้านพลเมืองของเราทรุดโทรมไปในความชั่วร้ายเรื่องสูบฝิ่นมากขึ้นทุกที เมื่อศรีตรองดูเห็นทางที่จะทำได้มืออยู่จึงได้ตกลงที่จะจัดการแก้ที่อาการฝิ่น ให้เป็นไปในทางที่จะให้คนสูบฝิ่นน้อยลง แล ขอมให้ผลประโยชน์แผ่นดินที่ได้จากอาการฝิ่นค่อยลดลงโดยลำดับไป จนถึงห้าม แล เลิกชากได้เป็นที่สุด"

ต่อมาสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดรวม ๓ ฉบับคือ

๑. พระราชบัญญัติมอฟีนแล โทกะอิน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖
๒. พระราชบัญญัติฝิ่น พระพุทธศักราช ๒๔๖๔
๓. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

ซึ่งจะกล่าวตามลำดับดังนี้

๑. พระราชบัญญัติมอฟีนแล โทกะอิน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

กฎหมายฉบับนี้น่าจะเรียกได้ว่าเป็นกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดที่สมบูรณ์ที่สุดเป็นฉบับแรก เพราะได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับโทษของการใช้ การขออนุญาตจำหน่าย การควบคุมผู้ซื้อ เป็นต้น มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๖ เป็นต้นมา เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ คือ เพื่อควบคุมการใช้และการซื้อขายมอฟีนและโทกะอิน ดังเห็นได้จากพระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดังนี้

"พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปรารภถึงการใช้มอฟีนและโทกะอิน ในชนบางจำพวกยังอ่อนแก่ความรู้สึกว่าจะมีคุณมิโทษได้อย่างไร อาจหลงนิยมใช้พุ่มเพื่อยเหลือขนาด เพื่อความเพลิน

ใจชั่วกาลหนึ่ง เป็นอาทิ พาให้ปราศจากความผาสุกในร่างกายชั่วกาลนาน ทั้งนี้ด้วย การซื้อขายหินมอหินแลโคกะอิน ยังไม่ได้กำหนดแกลงระเบียบ ให้อยู่ในความรักษา ของรัฐบาล เพื่อผ่อนปรนให้ใช้เฉพาะแต่สิ่งซึ่งเป็นกุดประโยชน์แก่ชนทั่วไป จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้โดยบทมาตราดังต่อไปนี้"

พระราชบัญญัติมอหินแลโคกะอิน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มีข้อที่นำส่งแก่ท หลายประการ เช่น

๑. บทวิเคราะห์ศัพท์ คำว่า "มอหิน" นั้นให้ฟังเข้าใจตลอดถึงมอเพียงแล กะลือที่ประกอบขึ้นจากมอเพียง แลที่ละลายเป็นน้ำแล้ว "โคกะอิน" นั้นให้ฟังเข้าใจ ตลอดถึงกะลือประกอบขึ้นจากโคกะอิน แลโคกะอินที่ละลายเป็นน้ำแล้ว และพระราช- บัญญัตินี้ให้ใช้สำหรับมอหินแลโคกะอินที่บริสุทธิ์ แลย่าน้ำ ยาเมล็ด แลของผสมชนิดอื่น ซึ่งมีมอหินหรือโคกะอินผสมด้วย เว้นไว้แต่บรรดาของผสมชนิดอื่นๆซึ่งนับว่าเป็นของ ที่ไม่ให้โทษแก่ผู้บริโภค (ตามประกาศ)
๒. ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการค้าขายมอหินแลโคกะอิน เป็นผู้มีสิทธินำเข้ามา ในพระราชอาณาเขตนี้
๓. ผู้ได้รับอนุญาตค้าขายจะนำเข้ามาระหว่างเขตใดไม่เกิน ๑๕๐ แกรม สำหรับมอหิน และ ๑๓๐ แกรมสำหรับโคกะอิน
๔. ผู้มอบของมอหินหรือโคกะอินตั้งแต่แกรมหนึ่งลงมา ต้องมีหลักฐานว่าได้ มาจากผู้มีใบอนุญาตค้าขาย
๕. การกระการพิสูจน์ ในคดีฟ้องร้องกันเรื่องมอหินหรือโคกะอินที่ถูกจับตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นหน้าที่ของจำเลยที่จะพิสูจน์ให้เห็นจริงว่าตนไม่มีความผิด โทษสำหรับความผิดฐานต่างๆ ตามพระราชบัญญัติมอหินและโคกะอิน มีอยู่ ในบท "ว่าด้วยโทษานุโทษ" ตั้งแต่มาตรา ๑๗ - ๒๖ ดังนี้

ว่าด้วยโทษานุโทษ

มาตรา ๑๗ ผู้ใดมิได้รับหนังสือใบอนุญาตสำหรับให้ทำการค้าขายมอ핀แล
โคเคอีน ถ้าแลผู้นั้นมีมอ핀หรือโคเคอีน หนึ่งไว้เป็นจำนวนตั้งแต่แกรมหนึ่งลงมา แลไม่
สามารถจะแสดงหลักฐานให้เห็นว่าได้มาจากผู้ที่ได้รับหนังสือใบอนุญาตสำหรับทำการ
ค้าขายมอ핀แลโคเคอีนใช้ ท่านว่าผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษานุโทษเป็นสาม
สถาน คือ สถานหนึ่งให้ปรับไม่เกินกว่าห้าร้อยบาท สถานหนึ่งให้จำคุกไม่เกินสามเดือน
สถานหนึ่งให้ลงโทษทั้งจำทั้งปรับ เช่นว่ามาแล้วด้วยกัน

มาตรา ๑๘ ผู้ใดมิได้รับหนังสือใบอนุญาตสำหรับให้ทำการค้าขายมอ핀แล
โคเคอีน ถ้าแลผู้นั้นนำเข้ามาหรือพยายามที่จะนำของเหล่านั้นเข้ามาในพระราชอาณา-
เขตร์ก็ดี หรือขายมอ핀หรือโคเคอีน หรือมีมอ핀หรือโคเคอีนไว้เป็นจำนวนเกินกว่า
แกรมหนึ่งก็ดี ท่านว่าผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษานุโทษเป็นสามสถาน คือ สถาน
หนึ่งให้ปรับไม่เกินกว่าห้าพันบาท หรือสามเท่าราคามอ핀 หรือโคเคอีนที่เสียภาษีแล้ว
สถานหนึ่งให้จำคุกไม่เกินกว่าหกเดือน สถานหนึ่งให้ลงโทษทั้งจำทั้งปรับ เช่นว่ามาแล้ว
ด้วยกัน

มาตรา ๑๙ ผู้ใดได้มอ핀หรือโคเคอีนมาไว้จากผู้ที่ไม่ได้รับหนังสือใบอนุญาต
สำหรับทำการค้าขายของเหล่านั้น ท่านว่าผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษานุโทษเป็น
สามสถาน คือ สถานหนึ่งให้ปรับไม่เกินกว่าห้าร้อยบาท สถานหนึ่งให้จำคุกไม่เกินกว่า
สามเดือน สถานหนึ่งให้ลงโทษทั้งจำทั้งปรับ เช่นว่ามาแล้วด้วยกัน

มาตรา ๒๐ ผู้ใดเป็นผู้ได้รับหนังสือใบอนุญาตสำหรับทำการค้าขายมอ핀แล
โคเคอีน ถ้าแลผู้นั้นนำเข้ามาหรือพยายามที่จะนำมอ핀หรือโคเคอีนเข้ามาในพระราช
อาณาเขตร์ โดยมิได้รับหนังสืออนุญาตถูกต้องตามระเบียบ ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้อง
ระวางโทษานุโทษเป็นสามสถาน คือสถานหนึ่งให้ปรับไม่เกินกว่าห้าพันบาท หรือสาม
เท่าราคามอ핀หรือโคเคอีนที่เสียภาษีแล้ว สถานหนึ่งให้จำคุกไม่เกินกว่าหกเดือน
สถานหนึ่งให้ลงโทษทั้งจำทั้งปรับ เช่นว่ามาแล้วด้วยกัน

มาตรา ๒๑ ผู้ใดเป็นผู้ได้รับหนังสือใบอนุญาตสำหรับให้ทำการค้าขายมอ핀

แลโลกะอิน ถ้าแลผู้นั้นมีมอหินหรือโลกะอินไว้เกินกว่าจำนวนที่มีแจ้งอยู่ในใบอนุญาตชนแลในใบอนุญาต แม้แต่เพียงห้าแกรมเป็นอย่างน้อยก็ดี ท่านว่าผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษานุโทษเป็นสามฐานคือ ฐานหนึ่งให้ปรับไม่เกินกว่าห้าร้อยบาท ฐานหนึ่งให้จำคุกไม่เกินกว่าสามเดือน ฐานหนึ่งให้ลงโทษทั้งจำทั้งปรับ เช่นว่ามาแล้วด้วยกัน

ถ้าแลปรากฏว่ามีมอหินหรือโลกะอินที่มีอยู่เกินกว่าจำนวนที่มีแจ้งในหนังสือใบอนุญาต แลในใบอนุญาตถึงห้าสิบบแกรมหรือกว่านั้นขึ้นไปจนนี้ ให้ลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐ ที่ว่ามาแล้ว

มาตรา ๒๒ ผู้ใดเป็นผู้ได้รับหนังสือใบอนุญาตสำหรับทำการค้าขายมอหินแลโลกะอิน ถ้าแลผู้นั้นละเว้นไม่จดข้อความที่ควรจดในบัญชีหรือรายงานก็ดี หรือจดความเท็จลงในบัญชีแลรายงานยื่นต่อเจ้าพนักงานก็ดี ท่านว่าผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษานุโทษเป็นสามฐาน คือฐานหนึ่งให้ปรับไม่เกินกว่าห้าพันบาท ฐานหนึ่งให้จำคุกไม่เกินกว่าหกเดือน ฐานหนึ่งให้ลงโทษทั้งจำทั้งปรับ เช่นว่ามาแล้วด้วยกัน

มาตรา ๒๓ ผู้ใดเป็นผู้ได้รับหนังสือใบอนุญาตสำหรับให้ทำการค้าขายมอหินแลโลกะอิน ถ้ามิได้ยื่นบัญชีประจำเดือนตามกำหนดแลเจ้าพนักงานได้ชักใ้ถอนแล้วยังเพิกเฉยอยู่ไม่ยื่นบัญชีรายงานนั้น ท่านว่ามีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินกว่าร้อยบาท

มาตรา ๒๔ ถ้าผู้รับหนังสือใบอนุญาตสำหรับทำการค้าขายมอหินแลโลกะอินคนใดต้องคำพิพากษาให้มีโทษ เพราะความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดต่อพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าให้เจ้าพนักงานผู้ออกหนังสือใบอนุญาตมีอำนาจ เรียกหนังสือใบอนุญาตคืนจากผู้นั้นได้

อนึ่ง ถ้าผู้รับหนังสือใบอนุญาตสำหรับให้ทำการค้าขายมอหิน แลโลกะอินคนใดไม่จดบัญชีให้ถูกต้อง ก็ให้เรียกใบอนุญาตคืนจากผู้นั้นได้เหมือนกัน

มาตรา ๒๕ ในคดีฟ้องร้องกันเรื่องมอหินหรือโลกะอินที่อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นหน้าที่ของจำเลยที่จะพิสูจน์ให้เห็นจริงว่าตนไม่มีความผิด

มาตรา ๒๖ บรรดามอหินหรือโลกะอินอย่างใด ๆ ถ้าปรากฏว่ามีอยู่ในที่ใด

เป็นการผิดต่อพระราชบัญญัติแล้ว ท่านให้รีบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าเป็นของ ๆ ผู้ใดแลไม่
ให้ถือเอาเหตุที่มีคำพิพากษาว่าผู้ใดกระทำความผิด หรือไม่มีความผิดมาเกี่ยวข้องใน
การที่จะรับของนั้น ๆ

๒. พระราชบัญญัติขึ้น พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๔
เป็นต้นมา เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมฝิ่น เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้เห็นได้
จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวดังนี้

"มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ๆ ว่ากรุงสยามได้ร่วมทำสัญญาระหว่าง
นานาประเทศ ว่าด้วยเรื่องฝิ่น ณ กรุงเฮก แลได้มีพระราชสัตยาบันแล้ว ณ วันที่ ๑
ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แลสัญญานี้ได้รับความยินยอมในข้อ ๒๔๕ แห่งสัญญา
สันติภาพ ทำที่เมืองแวร์ไซส์ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๒ มีความ
มุ่งหมายเพื่อห้ามการใช้ฝิ่นแลเครื่องยาอย่างอื่น ๆ ที่มีประเภทเช่นเดียวกันอย่างเกิน
กว่าสมควรให้หมดลงเป็นลำดับ

บัดนี้ มีพระบรมราชประสงค์ที่จะปฏิบัติให้การเป็นไปตามความที่ตกลงในหนังสือ
สัญญาระหว่างนานาประเทศนั้น โดยเต็มความพระบรมเกษานภาพที่จะทำได้ จึงทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้ ตั้งแต่วันใช้กฎหมายฉบับนี้
เป็นต้นมา มีการยกเลิกกฎหมายหลายฉบับ ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติในมาตรา ๒
ของกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งบัญญัติว่า

"มาตรา ๒ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป ให้ยกเลิกบรรดาพระราช-
บัญญัติกับข้อบังคับที่กล่าวต่อไปนี้

๑ เสถียร วิชยศักดิ์, ประชุมกฎหมายประจำปี พ.ศ. ๒๔๖๔ รัชสมัย ๓๓-
๓๔ (พระนคร : โรงพิมพ์นิติเวสท์, ๒๔๖๗), หน้า ๒๖๖.

ก. พระราชบัญญัติภาษีฝิ่นเพิ่มเติม จุลศักราช ๑๒๓๓

ข. พระราชบัญญัติภาษีฝิ่นเพิ่มเติม รัตนโกสินทรศก ๑๐๙

ค. ข้อบังคับภาษีฝิ่น ลงวันที่ ๑ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๑ วันที่ ๕

มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๗ แลประกาศแก้ไขข้อบังคับภาษีฝิ่น ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม
พระพุทธศักราช ๒๔๕๑

ง. ประกาศห้ามมิให้นำยาอีแลยาผสมฝิ่นเข้ามาขายในพระราชอาณาจักร
สยาม รัตนโกสินทรศก ๑๒๐

จ. พระราชบัญญัติกำหนดโทษท้าวฝิ่นเดือน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

ฉ. พระราชบัญญัติภาษีฝิ่นเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

โทษสำหรับความผิดฐานต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ มีบัญญัติอยู่ในพแนกที่ ๗
ว่าด้วยโทษตั้งแต่มาตรา ๓๔ - ๕๐ ดังนี้

พแนกที่ ๗

ว่าด้วยโทษ

มาตรา ๓๔ ผู้ใดปลูกฝิ่น งามิพันธุ์ฝิ่นไว้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน
งาน ต้องระวางโทษปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ถ้าจำคุกไม่เกิน ๖
เดือน ถ้าทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๓๕ ถ้ามีการปลูกฝิ่นในหมู่บ้านใดผิดพระราชบัญญัตินี้ โดยจับผู้กระทำ
นั้นมาลงโทษไม่ได้ ให้สมุหเทศาภิบาลราษฎรจังหวัดสั่งผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านนั้น
โดยส่งคำสั่งให้แก่ผู้ใหญ่บ้านตำบลใดตำบลหนึ่ง ให้เรียกคนทั้งหลายในหมู่บ้านนั้นทั้ง
ผู้ชายและผู้หญิงซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป ให้ช่วยปราบปรามการปลูกฝิ่นในหมู่บ้านนั้น
ภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งซึ่งไม่ให้เกินกว่า ๓๐ วัน ถ้าพันกำหนดไปคนฝิ่นยังคง
ปลูกอยู่ในบ้านนั้น ให้ผู้ใหญ่บ้านแลคนที่กล่าวมาแล้วทุกคน ต้องมีความผิดตามกฎหมาย
ลักษณะอาญา มาตรา ๓๓๔ ข้อ ๒ ฐานขัดขืนไม่กระทำตามคำสั่งข้อบังคับอันชอบด้วย
กฎหมาย

การปราบปรามการปลูกฝิ่นดังกล่าวแล้ว ผู้ใหญ่บ้านตำบลเจ้าพนักงานมีอำนาจ

ที่จะเข้าไปในที่ ๆ ปลุกผี เพื่อทำลายต้นไม้โดยใช้กำลังหักหาญได้ในเมื่อจำเป็นแล
 ราษฎรซึ่งต้องทำการช่วย ก็ใช้กำลังหักหาญทำการโค่นดูจะเดียวกัน แต่ต้องทำพร้อม
 ฤๅค่อน้ำผู้ใหญ่บ้านฤๅคเจ้าพนักงานควบคุมให้กระทำ และทั้งนี้ควรทำต่อหน้าเจ้าของ
 ต้นไม้ ณ ที่นั้น ถ้าเมื่อจะกระทำโค่นแล้วจะกระทำได้ในระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์
 ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก

มาตรา ๓๖ ผู้ใด

(ก) นำผี มูลผี เข้ามาในพระราชอาณาจักร ฤๅนำออกไปนอกพระราช-
 อาณาจักร

(ข) มีผี ฤๅมูลผี

(ค) นำผีออกจากบ้านผี

(ง) ชื่อ ชาย สุน ผี

(จ) ชายมูลผี

โดยผิดพระราชบัญญัตินี้ แลการจับโค่นผีฤๅมูลผีของกลาง ต้องระวางโทษดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าผีฤๅมูลผีของกลางมีน้ำหนักไม่เกินกว่า ๕๐ ตำลึง ให้ปรับตาม
 จำนวนน้ำหนักของกลางนั้น เป็นจำนวนเงิน ๓ เท่าราคาผี ฤๅจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน
 ฤๅทั้งปรับทั้งจำ แต่ไม่ให้ปรับเป็นจำนวนเงินต่ำกว่า ๕๐ บาท

(๒) ถ้าผีฤๅมูลผีของกลางมีน้ำหนักเกินกว่า ๕๐ ตำลึง ให้ปรับตามจำนวน
 น้ำหนักของกลางนั้น เป็นจำนวนเงิน ๓ เท่าราคาผี ฤๅจำคุกไม่เกิน ๒ ปี ฤๅทั้งปรับ
 ทั้งจำ

ราคาผีที่จะตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณค่าปรับนั้น ให้ถือตามราคาผีที่รัฐบาลขาย
 ณ สถานที่ที่เกิดเหตุเลมิตพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓๗ ผู้ใด

(ก) ชื่อ ชาย สุน ผี

(ข) นำผีออกจากบ้านผี

(ค) ชายมูลผี

โดยผิดพระราชบัญญัตินี้ แต่การจับไม่ได้มีมูลค่าเงินของกลางต้องระวางโทษปรับเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ ๕๐ บาทถึง ๕๐๐ บาท ฎาจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน

มาตรา ๓๘ ผู้ใดสูบบุหรี่ในร้านฝิ่น ไม่กินหลอดฝิ่นฎาไม่ให้หลอดฝิ่นที่ตกลอยในกลองสูบบุหรี่แก่เจ้าของร้านฝิ่น ก่อนกลับออกไปจากร้านฝิ่นนั้น ต้องระวางโทษปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๒๐๐ บาท ฎาจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน

มาตรา ๓๙ ผู้ถือใบอนุญาตสูบบุหรี่พิเศษ ฎาใบอนุญาตสูบบุหรี่สามัญ ยอมให้ผู้อื่นใช้ใบอนุญาตของตน ฎาเอาฝิ่นซึ่งคนมีคามใบอนุญาตให้แก่ผู้อื่นไป ฎาอนุญาตให้ผู้อื่นสูบบุหรี่ ต้องระวางโทษปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ฎาจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน

มาตรา ๔๐ ผู้ใด

(ก) รับใบอนุญาตสูบบุหรี่พิเศษจากเจ้านักงานแห่งใด แล้วร้องขอรับใบอนุญาตชนิดนี้จากเจ้านักงานแห่งอื่น ฎาแห่งเดิมสำหรับใช้ในปีเดียวกันอีก ฎามีใบอนุญาตชนิดนี้สำหรับใช้ในปีเดียวกันมากกว่าฉบับเดียว ซึ่งผิดต่อมาตรา ๓๓

(ข) ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สูบบุหรี่ต่อเจ้านักงานเกินกว่าแห่งเดียว ฎากว่าครึ่งหนึ่งในแห่งเดียวกัน เพื่อประสงค์รับใบอนุญาตสูบบุหรี่มากกว่าฉบับเดียว ซึ่งผิดต่อมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๕๐๐ บาท ฎาจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน

มาตรา ๔๑ ผู้สูบบุหรี่ถือใบอนุญาตสามัญไปต่างท้องที่ของอำเภอที่ตัวจดทะเบียนไปซื้อฝิ่นจากเจ้านักงาน ซึ่งมีหน้าที่ขายฝิ่นแล้ว ไม่ประพฤติตามความกล่าวไว้ในมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษตามความในมาตรา ๓๘

มาตรา ๔๒ แพทย์ฎาผู้สมยาคนใด ซื้อฝิ่นตามที่กล่าวไว้ในมาตรา ๑๘ แต่ไม่รักษาแลใช้ฝิ่นนั้นตามข้อบังคับของกรมสาธารณสุข ต้องระวางโทษปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๑๐๐ บาท

มาตรา ๔๓ ผู้ใด

(ก) ใ้รับใบอนุญาตสูบบุหรี่พิเศษ มีฝิ่นไว้ในวันใด ๆ เกินฎาขาดจำนวนซึ่งควรมีไว้ในวันนั้นตามใบอนุญาต ฎาตามความในมาตรา ๑๒

(ข) รับอนุญาตตั้งร้านฝิ่น มีฝิ่นขาดฎาเกินจำนวนในบาญชีชื่อแลจ่าย ต้อง
ระวางโทษในส่วนจำนวนฝิ่นที่ขาด ฎาเกินตามความในมาตรา ๓๖

มาตรา ๔๔ ผู้รับอนุญาตตั้งร้านฝิ่น

(ก) ยอมขายฎาให้ฝิ่นแก่ผู้ใด ฎาตนเองนำฝิ่นออกไปนอกร้านฝิ่น

(ข) เอาสิ่งใดเจือปนฝิ่นที่สำหรับจ่าย

ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๖ ฎา ๓๗

มาตรา ๔๕ เด็กผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๔ ปี นำฝิ่นเข้าในร้านฝิ่น โดยไม่มีกิจการ
จำเป็น ต้องระวางโทษปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๕๐ บาท ฎาจำคุกไม่เกิน ๕ วัน

มาตรา ๔๗ ผู้ใด

(ก) มี ทำ ชาย กล้องสูบฝิ่น ฎานำกล้องสูบฝิ่นเข้ามาในพระราชอาณาจักร
ผิดพระราชบัญญัตินี้

(ข) มีกล้องสูบฝิ่นโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ แต่ยอมให้ผู้อื่นยืมฎาใช้กล้อง
สูบฝิ่นของตน

ต้องระวางโทษปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๓
เดือน

มาตรา ๔๘ ถ้าผู้ใดได้รับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบ
๕ ปี กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้อีก แต่ข้อหนึ่งข้อใดก็ดี อันมีกำหนดโทษปรับฎา
จำคุกไว้ ๒ อย่างแล้ว ให้ลงโทษทั้ง ๒ สถาน แต่ถ้าความผิดใหม่นั้น มีโทษบัญญัติไว้
แต่ปรับแล้ว ให้เพิ่มโทษที่จะต้องปรับนั้นขึ้นเป็น ๓ เท่า เพื่อสำหรับความไม่เข็ดหลาบ

มาตรา ๔๙ เงินรางวัลซึ่งรัฐบาลจะต้องเสียให้แก่ผู้ใด ในการจับผู้กระทำ
ผิดพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจเรียกร้องจากจำเลยผู้กระทำผิด ให้ศาล
พิพากษาให้จำเลยผู้กระทำผิดรับผิดชอบ ออกเงินให้แก่เจ้าพนักงานไปจ่ายให้แก่ผู้ควร
ได้รับเงินรางวัลนั้น โดยแม่ผู้ฟ้องคดีจะบอกชื่อฎาบิดชื่อผู้รับเงินรางวัลด้วยความจำเป็น
จะเปิดเผยชื่อไม่ได้ก็ตาม แต่ต้องโดยอุปราช สมุหเทศาภิบาล ผู้ว่าราชการจังหวัด
นการบาลจังหวัด อธิบดีกรมฝิ่นฎาผู้แทนที่รับมอบอำนาจจากผู้ประจำตำแหน่งที่กล่าวแล้ว

นี้ ในคนใดคนหนึ่งจดหมายรับรองว่า เงินที่เจ้าพนักงานฟ้องเรียกนั้น จำเป็นต้องจ่าย
ดังกล่าวข้างต้น

มาตรา ๕๐ ผื่น มูลผื่น ฟันผื่น กลองสูบผื่น ที่เป็นของเลमितต่อพระราช-
บัญญัตินี้ ให้ศาลรับส่งแก่กรมผื่นเป็นส่วนหลวง โดยจะพิพากษาว่าตัวจำเลยเป็นผู้กระทำ
ผิดหรือไม่ก็ตาม และของกลางอย่างอื่นเป็นเครื่องมือประกอบใช้ในการกระทำความผิดพระราช-
บัญญัตินี้ เมื่อศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดแล้ว ให้รับส่งแก่กรมผื่นเป็นส่วนหลวง
ทุกอัน"

๓. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๕ เป็นต้น
มา จนถึงพ.ศ. ๒๕๒๒ ต่อมาได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.
๒๕๒๒ กฎหมายฉบับนี้ยังไม่จำแนกประเภทยาเสพติด เพียงแต่ให้ทวีเคราะห์ทัณฑ์ไว้
ว่า "ยาเสพติดให้โทษ" หมายความว่า ธาตุต่าง ๆ ตามบัญชีในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่ง
ประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ และยาซึ่งเสนาบดีเห็นว่าอาจทำให้เสพติดแล้วให้โทษแก่
ผู้บริโภค และในมาตรา ๕ กำหนดว่า

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่ยาต่อไปนี้

- (๑) ผื่นยา
- (๒) บรรดาอัลกาลอยด์ส์ (Alkaloids) ของฝิ่นรวมทั้งวัตถุที่แปรธาตุ
จากอัลกาลอยด์ส์ของฝิ่น ไม่ว่าวัตถุนั้นจะเป็นเฮโรอินหรือวัตถุอื่น และบรรดาเกลือ
อันประกอบขึ้นจากอัลกาลอยด์ส์ของฝิ่นไม่ว่าเกลือนั้นจะเป็นเกลือของเฮโรอินหรือเกลือ
ของวัตถุอื่น
- (๓) ใบโคคา (Coca) รวมทั้งอัลกาลอยด์ส์ของใบโคคา และวัตถุที่
แปรธาตุจากใบโคคา และบรรดาเกลืออันประกอบขึ้นจากใบโคคา
- (๔) บรรดายาที่กล่าวข้างบนนี้ ไม่เสือกกว่าจะเป็นเนือยาล้วนหรือผสมด้วย
วัตถุอื่นได้เสือกกว่าจะเป็นชาน้ำ ยาเม็ด หรือจะมีสัณฐานอย่างอื่น หรือจะปรุงแต่งขึ้น
โดยวิธีใด ๆ

(๕) ตัวยาทหรือยาปรุงอย่างอื่นไม่ว่าชนิดใด ๆ ซึ่งเสนาบดีเห็นว่า ถ้าใช้โดยมิบังควรจะทำให้เกิดโทษโดยลักษณะหรือสภาพ หรือท่วงองเตียวกันกับโทษของยาที่กล่าวแล้วในข้อก่อน ๆ แห่งมาตรานี้ และซึ่งเสนาบดีจะไต่จัดให้เพิ่มเข้าไปในบัญชีด้วยการประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็นสำคัญ

เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ เห็นได้จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดังนี้

"โดยที่กรุงสยามได้ร่วมสัญญาระหว่างนานาประเทศที่ได้ตกลงกัน ณ นครเซกว่าควย เรืองผืน ซึ่งได้มีพระราชสัตยาบันแล้ว ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และได้มีความรับรองยืนยันไว้ในข้อ ๒๗๕ แห่งสัญญาสันติภาพ แห่งเมืองแวร์ไซลส์ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๒ เป็นหนังสือสัญญาที่มีความมุ่งหมายต่อการปราบปรามการใช้ยาเสพติดให้โทษในทางที่ผิดนั้นให้สิ้นไปโดยลำดับ

และโดยที่มีพระราชประสงค์จะดำเนินการให้เป็นไปตามความที่ตกลงในหนังสือสัญญาระหว่างนานาประเทศนั้น กับทั้งได้มีการควบคุมครอบงำการนำเข้า การขาย การมีไว้ การเพาะปลูกทำผล การประคิษฐ์และการใช้ ซึ่งยาต่าง ๆ อันถ้าใช้ในทางมิบังควร ย่อมเป็นอันตรายและให้โทษนั้น ให้เป็นไปตามลักษณะอันควร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้"

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลให้ยกเลิกกฎหมายหลายฉบับดังเห็นได้จากมาตรา ๒ ของพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งบัญญัติว่า "ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติและกฎข้อบังคับต่อไปนี้

ก. พระราชบัญญัติมอฟินแลโคเคอิน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ รวมทั้งบัญชีที่ได้ประกาศไว้ตามพระราชบัญญัตินั้น

ข. มาตรา ๘, ๑๘, และ ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติขึ้น พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

รวมทั้งบทบังคับในมาตรา ๒๐ และ ๓๓ เพียงที่กล่าวถึงแพทย์และผู้ผสมยาหรือที่ทำการของแพทย์และผู้ผสมยา กับกฎข้อบังคับและบัญชีทั้งสิ้นที่ได้ประกาศไว้ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินั้น

ก. บทกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งขัดกับกฎหมายนี้"

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีการแก้ไขปรับปรุงรวม ๔ ครั้งคือ

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๔

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๐๒

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๕๐๔

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๑๘

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พระพุทธศักราช ๒๕๖๕ มีหลักการควบคุมยาเสพติดให้โทษหลายประการ รวมทั้งกำหนดโทษผู้กระทำผิดไว้ดังนี้

๑. การนำเข้าและส่งออก

การนำยาเสพติดให้โทษเข้าประเทศ จะกระทำได้นั้นแต่เฉพาะรัฐบาล โดยกระทรวงสาธารณสุขเท่านั้น และการนำยาเสพติดให้โทษออกนอกประเทศ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เช่นเดียวกับ (มาตรา ๔)

ยาเสพติดที่ต้องห้ามโดยเด็ดขาดได้แก่ เฮโรอีน หรือเกลือเฮโรอีน เป็นยาเสพติดซึ่งต้องห้ามโดยเด็ดขาด มิให้ผู้ใดนำหรือส่งเข้ามาหรือออกไปนอกราชอาณาจักร ประดิษฐ์ มีไว้ ซื่อ ขาย จำหน่าย หรือจ่ายแจก หรือใช้ เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในราชการที่รัฐมนตรี จะได้อนุญาตเป็นราย ๆ ไป (มาตรา ๔ ทวิ)

๒. การนำผ่าน

การนำยาเสพติดให้โทษผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศอื่น ต้องมีใบอนุญาตของรัฐบาลแห่งประเทศที่อนุญาตให้นำยาออกนอกประเทศมาแสดง และให้ส่งมอบยานั้นไว้แก่เจ้าพนักงานศุลกากรโดยพลัน ในท้องที่ใดไม่มีเจ้าพนักงานศุลกากร ต้องส่งมอบยานั้นไว้แก่นายอำเภอ เจ้าของท้องที่ หรือเจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมือง

เจ้าพนักงานดังกล่าวต้องหมึกประทับตราเก็บรักษาไว้จนกว่าผู้นำผ่านจะมา
ขอรับคืนไปซึ่งต้องมารับคืนภายใน ๑๕ วัน มิฉะนั้น รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขมี
อำนาจสั่งให้ส่งออกนอกประเทศได้ (มาตรา ๑๑)

๓. การกำหนดจำนวนยาและการทำรายงานประจำปี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้มีอำนาจกำหนดจำนวนยาเสพติด
ให้โทษที่จะนำมาใช้ในทางที่ไม่ผิดกฎหมายภายในประเทศ สำหรับการแพทย์และวิทยา-
ศาสตร์ และอาจกำหนดเพิ่มเติมได้หากขาดแคลนลง (มาตรา ๙)

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งเจ้าพนักงานทำรายงานประจำปี
ปีแสดงจำนวนยาเสพติดให้โทษ ซึ่งนำเข้ามาใช้ ขายไป และเหลืออยู่เมื่อสิ้นปี (มาตรา
๑๒)

๔. การผลิต ประดิษฐ์ การโอน จำหน่าย

การผลิต การประดิษฐ์ เพาะปลูกทำผล การโอน การจำหน่าย จะต้องได้
ใบอนุญาต (มาตรา ๑๕ - ๑๖)

การมีไว้ในครอบครอง เพาะปลูกทำผล การประดิษฐ์ การโอน การจำหน่าย
หรือการใช้ อาจทำได้โดย นักปราชญ์ (เภสัชกร) แพทย์ หัตถแพทย์ สัตวแพทย์ ซึ่งได้
รับอนุญาตตามมาตรา ๑๗ โรงพยาบาล สถานวิทยาศาสตร์ เจ้าหน้าที่พิเศษของรัฐบาล
แพทย์ผดุงครรภ์ (มาตรา ๑๘)

๕. บทกำหนดโทษ

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๔๖๕ ใ้วางบทกำหนดโทษผู้กระทำ
ความผิดไว้หนักเบาตามความรุนแรงของฤทธิ์ยาเสพติดให้โทษ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ลำดับ
ดังนี้

ลำดับที่ ๑ เสโรอื่น เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีความร้ายแรงที่สุด กฎหมายจึง
กำหนดบทลงโทษไว้สูงสุดดังนี้

๑. ซื่อ รับเอา หรือมีไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๑๐ ปี และ
ปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๐ ตี ๑ วรรคสาม)

๒. เสพ รับเข้าร่างกาย หรือใช้ด้วยวิธีอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปีถึง ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๒ วรรคสาม)

๓. ชาย จำหน่ายหรือจ่ายแจก หรือมีไว้เพื่อขาย จำหน่ายหรือจ่ายแจก ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ ปีถึงตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสาม)

๔. ผลิต นำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ ปีถึงตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือประหารชีวิต (มาตรา ๒๐ วรรคสาม)

๕. ผลิตเพื่อขาย จำหน่ายหรือจ่ายแจก นำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อขาย จำหน่ายหรือจ่ายแจก ต้องระวางโทษประหารชีวิตสถานเดียว (มาตรา ๒๐ วรรคสี่)

ลำดับที่ ๒ มอร์ฟินและโคเคอิน เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีความร้ายแรงรองลงมาจากเฮโรอีน มีกำหนดโทษดังนี้

๑. ซื้อมา หรือมีไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือนถึง ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๐ ตรี วรรคสอง)

๒. เสพ รับเข้าร่างกาย หรือใช้ด้วยวิธีอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๒ วรรคสอง)

๓. ชาย จำหน่ายหรือจ่ายแจก หรือมีไว้เพื่อขาย จำหน่ายหรือจ่ายแจก ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๒๐ ปี และปรับ ๒๐ เท่าของราคามอร์ฟินหรือโคเคอิน แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๐ วรรคสอง)

๔. ผลิต นำเข้า หรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๒๐ ปี และปรับ ๒๐ เท่าของราคามอร์ฟินหรือโคเคอิน แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๐ วรรคสอง)

ลำดับที่ ๓ ยาเสพติดให้โทษทั่วไป ได้แก่ยาเสพติดให้โทษนอกเหนือไปจากเฮโรอีน มอร์ฟินและโคเคอิน ซึ่งมีอยู่อีกนับร้อยชนิดตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข-

สุข เช่น แอมเฟตามีน, แอล.เอส.ดี. กัญชา, พิษกระท่อม ฯลฯ ยาเสพติดให้โทษ
บางชนิดเหล่านี้อาจส่งเคราะห์อื่นโดยกรรมวิธีทางเคมี มีบทกำหนดโทษดังนี้

๑. ซื้อ รับเอา หรือมีไว้ ซึ่งยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น เฮโรอีน
บิทาลหรือเหล้าแห้งหรือปีศาจแดง แอมเฟตามีน เมธากวาโลน เป็นต้น ต้องระวาง
โทษจำคุกตั้งแต่ ๓ เดือนถึง ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๐ ศรี
วรรคหนึ่ง)

๒. เสพ รับเข้าร่างกาย หรือใช้ด้วยวิธีอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
๖ เดือนถึง ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง)

๓. ขาย จำหน่ายหรือจ่ายแจก หรือมีไว้เพื่อขาย จำหน่ายหรือจ่ายแจก
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือนถึง ๑๐ ปี และปรับ ๑๐ เท่าของราคายาานั้นแต่
ต้องไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๐ ทวิ วรรคหนึ่ง)

๔. ผลิต นำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
๖ เดือนถึง ๑๐ ปี และปรับ ๑๐ เท่าของราคายาานั้น แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท
(มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง)

ในสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗) ได้มีการ
ตราพระราชบัญญัติขึ้น พุทธศักราช ๒๔๗๒ กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๗
พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๒ เป็นต้นมา และยังมีผลบังคับใช้มาจนถึงปัจจุบันนี้ และได้มี
การแก้ไขเพิ่มเติม ๗ ครั้ง ซึ่งจะกล่าวต่อไปในกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดในสมัย
ปัจจุบัน

รัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล (รัชกาลที่ ๘) มีการตรากฎหมาย
เกี่ยวกับยาเสพติด ๒ ฉบับคือ

๑. พระราชบัญญัติกัญชา พุทธศักราช ๒๔๗๗
๒. พระราชบัญญัติพิษกระท่อม พุทธศักราช ๒๔๘๖

๑. พระราชบัญญัติกัญชา พุทธศักราช ๒๔๗๗ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๘
สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ เป็นต้นมา สาระและหลักการในกฎหมายฉบับนี้ กัญชาหมายถึง

ความตลอดถึง ทุกส่วนของกัญชา รวมทั้งวัตถุดิบต่าง ๆ ที่อยู่ในต้นกัญชา เช่น ใบ ดอก ยอด ผล ขาง และลำต้น เป็นต้น และห้ามปลูกหรือมีพันธุ์กัญชาไว้ในครอบครองตลอดจนการห้ามพากัญชา ส่งกัญชาออกหรือเสพกัญชา ผู้นั้นก็จะมีอาชญากรรม แม้กระทั่งบ้องกัญชาก็อยู่ในความควบคุมของกฎหมายฉบับนี้ และได้กำหนดโทษสำหรับอาชญากรรมนั้นไว้ด้วย กฎหมายฉบับนี้มีเพียง ๑๑ มาตราเท่านั้น และเป็นที่น่าสังเกตว่าพระราชบัญญัตินี้ ฉบับภาษาอังกฤษใช้คำว่า " Indian Hemp Act B.E. 2477 " เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ก็คือการควบคุมกัญชา

บทกำหนดโทษ สำหรับอาชญากรรมตามพระราชบัญญัติกัญชา พุทธศักราช ๒๔๗๗ มีดังนี้

๑. ปลูกหรือมีพันธุ์กัญชา ให้จำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๘)
๒. พากัญชาเข้ามาในพระราชอาณาจักร หรือส่งกัญชาออกไปนอกพระราชอาณาจักร ให้จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙)
๓. มี ชื่อ ชาย จำหน่าย หรือสูบกัญชา ให้จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐)
๔. มี ชื่อ ชาย หรือจำหน่าย บ้องกัญชา หรือเครื่องมืออย่างอื่นที่ใช้สูบกัญชา ให้จำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐)
๕. พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พุทธศักราช ๒๔๘๖ มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๔๘๖ เป็นต้นมา กฎหมายฉบับนี้มีเพียง ๑ มาตรา ให้คำจำกัดความของคำว่า "พืชกระท่อม" หมายความว่ารวมตลอดถึงทุกส่วนของพืชกระท่อม ซึ่งเรียกตามพฤกษศาสตร์ว่า มิตรายิน-สเปซิโอซา ไม่ว่าจะมีส่วนอื่นผสมอยู่ด้วยเป็นรูปหรือของปรุงรสดิบ ๆ สารและหลักการ ไม่ให้ผู้นำเข้า ส่งออก เสพ ปลูก มี ชื่อชาย ให้หรือแลกเปลี่ยนพืชกระท่อม เว้นแต่จะมีเพื่อทางการแพทย์หรือวิทยาศาสตร์เท่านั้น เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ก็คือ การควบคุมพืชกระท่อม

บทกำหนดโทษสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พุทธศักราช

๒๔๔๖ มีดังนี้

๑. เสพย์ ปลุก มี ชื่อ ชาย ให้หรือแลกเปลี่ยนพืชกระท่อม มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา ๖)

๒. นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งพืชกระท่อม มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา ๖)

๓.๑.๓ สมัยปัจจุบัน

กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ในสมัยปัจจุบัน จะได้กล่าวถึงกฎหมายที่ยังมีผลบังคับใช้อยู่ ซึ่งได้แก่

๑. พระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๗๒

๒. ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๗

๓. พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๔

๔. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๔

๕. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

๑. ดังได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อ ๓.๑.๒ ว่า พระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๗๒ ได้ตราขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และยังมีผลบังคับใช้อยู่จนมาถึงปัจจุบันนี้ เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ก็คือ ต้องการแก้พระราชบัญญัติฝิ่น พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ เพื่อให้การแก้ปัญหาระงันฝิ่นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และกฎหมายฉบับนี้มีผลยกเลิกพระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๖๔ ดังเห็นได้จากมาตรา ๒ ของพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งบัญญัติว่า "ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๖๔ และกฎเสนาบดี ซึ่งออกโดยพระราชบัญญัตินั้น"

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีการแก้ไขปรับปรุง ๑ ครั้งคือ

พระราชบัญญัติฝิ่นพุทธศักราช ๒๔๗๒ แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๗๖

พระราชบัญญัติขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๗๕

พระราชบัญญัติขึ้น (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๑

พระราชบัญญัติขึ้น (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๕

พระราชบัญญัติขึ้น (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๙๕

พระราชบัญญัติขึ้น (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๕๐๒

พระราชบัญญัติขึ้น (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๕๐๓

สาระสำคัญและหลักการมีมาตรการควบคุมการค้าซื้อขายฝิ่น การเสพฝิ่น สถาน
ที่สูบฝิ่น ผู้บริการในสถานสูบฝิ่น นอกจากนี้ยังมีมาตรการปราบปรามการปลูกฝิ่น คือให้
อำนาจสมุหเทศาภิบาล หรือผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านประจำท้องที่ โดย
ส่งคำสั่งให้หรือปิดไว้ที่บ้านว่าให้เรียกชายหญิงทั้งหลายในหมู่บ้านนั้น ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปด
ปีขึ้นไป ให้ช่วยกันปราบปรามการปลูกฝิ่นในหมู่บ้านนั้น ภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่ง
ซึ่งไม่ให้เกินกว่าสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดนั้นแล้ว ถ้ายังมีการปลูกฝิ่นอยู่ในหมู่บ้านนั้นไซ้
ท่านว่าผู้ใหญ่บ้านและคนทั้งหลายมีความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญา

บทกำหนดโทษสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติขึ้น พุทธศักราช ๒๔๗๒ มี
ดังนี้

๑. ปลูกฝิ่นหรือมีไว้ซึ่งพันธุ์ฝิ่น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน
มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
(มาตรา ๕๔)

๒. พาฝิ่น หรือมูลฝิ่นเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร
หรือจัดส่งเข้ามาในหรือพาผ่านราชอาณาจักร หรือจัดให้ฝิ่น หรือมูลฝิ่น ที่พา
ผ่านถ่ายพาหะในราชอาณาจักร มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงยี่สิบปี
และปรับยี่สิบเท่าราคาฝิ่นหรือมูลฝิ่นนั้น แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าพันบาท (มาตรา ๕๖)

๓. จัดการไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นมีไว้หรือทำการค้าซึ่งฝิ่นหรือมูล
ฝิ่น อันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัตินี้ มีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือน
ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท (มาตรา ๕๖ ทวิ)

(๑) ประกาศให้ผู้เสฟผืนหรือมูลผืนซึ่งยังมีได้ขึ้นทะเบียนขอรับอนุญาตให้ไปขึ้นทะเบียนขอรับอนุญาตเสฟผืนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๑

(๒) กวดขันมิให้ผู้ใดเสฟผืนหรือมูลผืนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๒ เป็นต้นไป นอกจากผู้ที่มีใบอนุญาตเสฟผืน

(๓) ให้ยุบเลิกร้านจำหน่ายผืนให้หมดสิ้นเด็ดขาดภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๐๒

ข้อ ๓ ให้กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทย จัดให้มีสถานพยาบาลและสถานพักฟื้นสำหรับผู้เสฟผืนติดการรักษาพยาบาลและพักฟื้น

ข้อ ๔ ภายในระยะเวลาหกเดือนนับแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๒ เป็นต้นไป บุคคลที่เสฟผืนติด ไม่ว่าจะมิใบอนุญาตให้สูบผืนหรือไม่ ถ้าประสงค์จะเข้ารับรักษาพยาบาลและพักฟื้นในสถานที่ตั้งกล่าวในข้อ ๓ ให้เจ้าหน้าที่รับตัวไว้รักษาพยาบาลและพักฟื้นได้ไม่เกินเก้าสิบวัน

ข้อ ๕ นับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๐๒ เป็นต้นไป ผู้ใดเสฟผืนหรือมูลผืน นอกจากมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยผืนแล้ว เมื่อพ้นโทษให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจส่งตัวผู้นั้นเข้าทำการรักษาพยาบาล และพักฟื้นในสถานที่ตั้งกล่าวในข้อ ๓ ได้ตามกำหนดเวลาที่เห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน

ให้ถือว่าผู้อยู่ในสถานพยาบาลและสถานพักฟื้นตามความในวรรคก่อน เป็นผู้อยู่ในระหว่างคุมขัง ตามอำนาจของพนักงานสอบสวน ตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งถ้าหลบหนีก็มีความผิดต้องระวางโทษตามประมวลกฎหมายนั้น"

ผลของการให้เลิกการเสฟผืนและยกเลิกการจำหน่ายผืนในราชอาณาจักรตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ก่อให้เกิดการแพร่สะพัดซึ่งยาเสฟผืนที่ร้ายแรงกว่าขึ้นทั่วไปดังเป็นที่ประจักษ์อยู่ในปัจจุบัน

๓. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ สาเหตุที่มีความจำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติฉบับนี้มาก็เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุ

ที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ซึ่งได้กระทำกัน ณ กรุงเวียงนา ประเทศออสเตรเลีย และประเทศไทยได้เป็นภาคีสมาชิกอยู่ ในอันที่จะร่วมมือกับประเทศภาคีอื่น ๆ ควบคุม การผลิต การขาย การนำเข้า การส่งออก การนำผ่านหรือการมีไว้ในครอบครองซึ่ง วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศมิให้เกิด อันตรายต่อสุขภาพของบุคคลและสังคม พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะ หนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท" เพื่อทำการให้ความ เห็น ความเห็นชอบหรือแนะนำในเรื่องการผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก นำผ่าน หรือมี ไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ ตลอดจนการกำหนด หลักเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ และมีการแยกประเภทของวัตถุออกฤทธิ์ มีพนักงาน เจ้าหน้าที่ดำเนินการ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการควบคุมพิเศษ และการกำหนดโทษ ผู้ฝ่าฝืน ดังนั้นจะเห็นว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งหมายที่จะควบคุมวัตถุที่ออกฤทธิ์เสื่อม คุณภาพไม่ได้มาตรฐาน หรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอมเป็นสำคัญ โดยส่วนใหญ่ควบคุมเฉพาะ บุคคลมิให้กระทำผิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อป้องกันสังคมให้พ้นจากบุคคลที่จะนำวัตถุออก ฤทธิ์มาใช้ในทางที่ผิดได้

สาระสำคัญและหลักการพอจะสรุปได้ดังนี้

บทบัญญัติทั่วไป

๑. ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นมา (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๑๘) (มาตรา ๒)
๒. ไม่มีบทบัญญัติแห่งประเภทของวัตถุออกฤทธิ์ว่ามีกี่ประเภท แต่ให้รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจประกาศระบุชื่อและจัดแบ่งประเภท วัตถุออกฤทธิ์ว่าวัตถุออกฤทธิ์ใดอยู่ในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ (มาตรา ๖)
๓. มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๑ กำหนดให้ วัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๑ และ ๒ เป็นยาเสพติดตามความในพระราช- บัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๘

วิเคราะห์ศัพท์

- "วัตถุออกฤทธิ์" - วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นสิ่งธรรมชาติ หรือที่ได้จากสิ่งธรรมชาติหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นวัตถุสังเคราะห์ ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรี ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- "วัตถุตำรับ" - สิ่งปรุงไม่ว่าจะมีรูปลักษณะใด ที่มีวัตถุออกฤทธิ์รวมอยู่ ด้วย ทั้งนี้รวมทั้งวัตถุออกฤทธิ์ที่มีลักษณะ เป็นวัตถุสำเร็จ รูปทางเภสัชกรรม ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่คนหรือสัตว์ได้
- "วัตถุตำรับยกเว้น" - วัตถุตำรับที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ได้รับ การยกเว้นจากมาตรการควบคุมบางประการ สำหรับ วัตถุออกฤทธิ์ที่มีอยู่ในวัตถุตำรับนั้น
- "ผลิต" - ทำ ผสม ปรุง หรือแปรสภาพ และหมายความรวมถึง เปลี่ยนรูปแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุ
- "ขาย" - จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ส่งมอบ หรือมีไว้เพื่อขาย
- "นำเข้า" - นำหรือส่งเข้าไปในราชอาณาจักร
- "ส่งออก" - นำหรือส่งออกจากราชอาณาจักร เพื่อไปต่างประเทศ
- "นำผ่าน" - นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร แต่ไม่รวมถึงการขนถ่าย ส่งวัตถุออกฤทธิ์ผ่านราชอาณาจักรโดยมิได้มีการขนถ่าย ออกจากเครื่องบินที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่าง ประเทศ
- "ผู้รับใบอนุญาต" - ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีนิติบุคคล เป็นผู้รับใบอนุญาต ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งนิติบุคคล แต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ด้วย
- "ผู้อนุญาต" - ๑. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเลขาธิการสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา

(ก) สำหรับการอนุญาตให้มีไว้ในครอบครองหรือการมี
ไว้ใช้ประโยชน์ใด ๆ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท

(ข) สำหรับการอนุญาตให้ผลิต นำเข้า หรือส่งออก ซึ่ง
วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓, ๔ หรือนำผ่านซึ่งวัตถุ
ออกฤทธิ์ทุกประเภท

(ค) สำหรับการอนุญาตให้ขายวัตถุออกฤทธิ์ ประเภท ๓,
๔ ในกรุงเทพมหานคร

๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการ
จังหวัดสำหรับการอนุญาตให้ขายวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๓,
๔ ในจังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจยกเว้นกรุงเทพมหานคร

วัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๑ เช่น คีคีที, ดีเอ็มเอชที, ดีเอ็มที, เค็กซ์ไตรโล-
เซอร์ไวต์, เมสกาลีน, พาราเซกซิล, ไฮโลซิน, ไฮโลไซจีน, เอสทีพี, เตตราไฮโดร-
แคนนาบินอล เป็นต้น

การควบคุม

ห้ามผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออก ยกเว้นกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้
รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
(มาตรา ๑๓)

การจำหน่ายในประเทศ การนำเข้าส่งออกแต่ละคราว ผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย
จากกระทรวงสาธารณสุข ต้องได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวจากผู้อนุญาตก่อน (มาตรา ๑๔)

นำเข้า ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข ต้องจัดให้มีสำเนาใบ
อนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้น ส่งมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ ๑
ฉบับ และส่งไปยังเลขาธิการอีก ๒ ฉบับ (มาตรา ๑๕) ห้ามส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยัง
บุคคลอื่นหรือสถานที่อื่นนอกเหนือไปจากบุคคลหรือสถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตนำเข้า
(มาตรา ๑๖)

ส่งออก ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข ต้องนำใบอนุญาตนำ
เข้าของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศนั้นมามอบให้กระทรวงสาธารณสุขก่อน จึงจะได้

รับการพิจารณาออกใบอนุญาตเฉพาะคราว เพื่อส่งออก และในการส่งออก ผู้รับอนุญาต ต้องแนบสำเนาใบอนุญาตนั้นไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งออกนั้นด้วย (มาตรา ๑๓)

ห้ามมิให้ส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังประเทศที่ระบุห้ามนำเข้า เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากประเทศนั้น และใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากเลขาธิการ (มาตรา ๑๔)

นำผ่าน ผู้รับอนุญาตต้องมีใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้นมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ และต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ใช้บรรทุกทราบก่อนผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร (มาตรา ๑๕)

ห้ามมิให้เปลี่ยนแปลงการส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายอื่นที่มีได้ระบุในใบอนุญาตส่งออกที่ส่งมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้ออกใบอนุญาตนั้น และเลขาธิการให้ความเห็นชอบด้วย (มาตรา ๑๖)

ห้ามมิให้แปรรูปหรือแปรสภาพวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นอย่างอื่น หรือเปลี่ยนหีบห่อที่บรรจุวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการ (มาตรา ๑๗)

วัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๒ เช่น แอมเฟตามีน, เดกซ์แอมเฟตามีน, เมท-แอมเฟตามีน, เมทิลเฟนิลเอท, เฟนไซคลิดีน, เฟนเมตราซีน, เซโอบาร์บิทัล, เมทาควาโลน เป็นต้น

การควบคุม

ห้ามผลิต ขยาย นำเข้าหรือส่งออก ยกเว้นกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา ๑๓)

ยกเว้นนำเข้าส่งออก กระทรวงสาธารณสุขอาจอนุญาตให้ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรนำเข้า หรือส่งออกในปริมาณพอสมควรได้ (มาตรา ๑๔)

การนำติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรไม่เกินจำนวนที่จำเป็น ต้องใช้รักษาตัวภายใน ๓๐ วัน โดยมีหนังสือรับรองของแพทย์ (มาตรา ๑๕ (๓))

หน้าที่ของผู้ใบอนุญาต ต้องจัดให้มีการป้องกันตามสมควร เพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหายหรือมีการนำเอาวัตถุออกฤทธิ์ไปใช้โดยมิชอบ (มาตรา ๖๕)

มาตรการควบคุม ให้ถือว่าวัตถุตำรับที่มีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทหนึ่งประเภทใดปรุงผสมอยู่เป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภทนั้นด้วย (มาตรา ๕๘)

ในกรณีวัตถุตำรับมีวัตถุออกฤทธิ์อันระบุดูอยู่ในประเภทต่างกันมากกว่าหนึ่งประเภทผสมอยู่ ให้ถือว่าวัตถุตำรับนั้นเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทที่มีการควบคุมเข้มงวดกว่าในประเภทที่ผสมอยู่นั้น (มาตรา ๖๐)

เมื่อปรากฏว่าผู้ใดเสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการโดยความเห็นหรือคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจสั่งให้จัดส่งผู้นั้นไปรับการรักษาพยาบาล หรือฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพ ณ สถานพยาบาลหรือสถานพักฟื้นตามความเห็นสมควรเป็นเวลาไม่เกิน ๑๘๐ วัน ในกรณีจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจะขยายเวลาต่อไปอีกได้ไม่เกิน ๑๘๐ วัน (ผู้เสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ หมายความว่าถึงเสพติดเข้ารับร่างกายหรือใช้ด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์และแสดงอาการเสพติดวัตถุออกฤทธิ์ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ตามหลักวิทยาศาสตร์การแพทย์ (มาตรา ๕๘)

บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่างๆตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๖๑๘ มีบัญญัติอยู่ในหมวด ๑๒ ตั้งแต่มาตรา ๘๘ ถึงมาตรา ๑๑๑ ดังนี้

หมวด ๑๒

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสี่สิบปีและ ปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๙๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๙๙ ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอน ทะเบียนวัตถุตำรับอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ (๒) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอน ทะเบียนวัตถุตำรับอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ (๒) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ผู้ใดขายหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับ โดยไม่รู้ว่า เป็นวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดขายหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ใดกระทำการตามวรรคหนึ่งกระทำโดยไม่รู้ว่า เป็นวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๑ ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับแต่มิได้ขึ้นทะเบียนไว้อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๒ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๐๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๘ เกสซ์กรผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๖๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๙ เกสซ์กรผู้ใดไม่ลงบัญชีตามมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๖๘ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๑๐ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๑๑ ผู้ควบคุมยานพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๗๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๒ ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๓ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๔ ผู้เสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ผู้ใดชักชวนไม่ยอมไปรับการรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งของ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการตามมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และเมื่อพ้นโทษแล้ว ให้ส่งตัวผู้นั้นไปรับการรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งเดิม

มาตรา ๑๑๕ ผู้รับการรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตาม คำสั่งของเลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการตามมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ผู้ใดหลบหนีไปจากสถานพยาบาลหรือสถานพักฟื้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และเมื่อพ้นโทษแล้ว ให้ส่งตัวผู้นั้นไป รับการรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งเดิม

มาตรา ๑๑๖ เมื่อมีการลงโทษตามมาตรา ๘๘ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๙ มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๐๑ ให้ริบวัตถุออกฤทธิ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต รวมทั้งภาชนะหรือหีบห่อที่บรรจุที่เกี่ยวข้องเนื่องกับความผิดในคดี ให้แก่กระทรวงสาธารณสุข เพื่อทำลายหรือจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๑๗ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการมีอำนาจเปรียบเทียบได้

๘. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราช- บัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นมา ซึ่งเป็นการ แสดงเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของรัฐบาลในอันที่จะดำเนินการป้องกัน และปราบปรามการ ค้าและการเสพยาเสพติดอย่างเข้มงวดกวดขัน โดยได้กำหนดมาตรการและให้อำนาจใน การดำเนินงานป้องกันปราบปรามอย่างจริงจัง และให้ได้ผลโดยเด็ดขาดและมีประสิทธิภาพ

กฎหมายฉบับนี้ได้ให้คำนิยามคำว่า "ยาเสพติด" หมายความว่า ยาเสพติดให้ โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยกัญชา พืชตามกฎ- หมายว่าด้วยฝิ่น พืชกระท่อมตามกฎหมายว่าด้วยพืชกระท่อม และวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมาย ว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ตามที่รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นยาเสพติดตาม พระราชบัญญัติโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หลักการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๘ มีดังนี้

๑. ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรียกโดยย่อว่า "ป.ป.ส." ประกอบด้วย

- ๑.๑ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- ๑.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ
- ๑.๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ
- ๑.๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการ
- ๑.๕ อธิบดีกรมตำรวจ เป็นกรรมการ
- ๑.๖ อธิบดีกรมตุลาการ เป็นกรรมการ
- ๑.๗ อธิบดีกรมอัยการ เป็นกรรมการ
- ๑.๘ กรรมการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกิน ๖ คน
- ๑.๙ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒. ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรียกโดยย่อว่าสำนักงาน ป.ป.ส. มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ และปฏิบัติงานธุรการอื่น

๓. ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงาน ป.ป.ส. และให้มีรองเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการ

๔. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

- ๔.๑ กำหนดแผนงานและมาตรการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด
- ๔.๒ ควบคุมการสืบสวน สอบสวนและการฟ้องคดี ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด
- ๔.๓ วางโครงการและดำเนินการ ตลอดจนสั่งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
- ๔.๔ ควบคุม เร่งรัด และประสานงานการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด
- ๔.๕ เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติ

ราชการหรืองาน แผนงานหรือโครงการของส่วนราชการที่มี
อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

๕.๖ ประสานงานและกำกับการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาตัวผู้ติดยา
เสพติด

๕.๗ พิจารณานุมัติการแต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติการตามพระราช
บัญญัตินี้

๕. การดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับ
ยาเสพติด ให้กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานมีอำนาจดังต่อไปนี้

๕.๑ เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในระหว่าง
พระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจค้น ยึดหรืออายัดยา
เสพติดที่มีไว้ในครอบครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๕.๒ จับกุมบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุ อันสมควรสงสัยว่ากระทำความผิด
เกี่ยวกับยาเสพติด

๕.๓ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติดซุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎ-
หมายหรือบุคคลที่ถูกจับได้หลบซ่อนอยู่ในเคหสถานหรือสถานที่นั้น
ประกอบด้วยเหตุอันควรเชื่อว่า หากไม่ดำเนินการในทันทียาเสพติดนั้น
จะถูกโยกย้าย หรือบุคคลที่ถูกจับได้หลบซ่อนอยู่ในเคหสถานหรือสถานที่
นั้น จะหลบหนี ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์
ตกได้

๕.๔ ค้นเคหสถาน สถานที่หรือบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติด
ซุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ยึดหรืออายัดยาเสพติดหรือทรัพย์สิน
อื่นใดที่ได้ใช้ หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับ
ยาเสพติด หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

๕.๕ จับกุมบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด และ
ให้อำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญาที่พระราชอำนาจ และให้มีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับ

ไว้ เพื่อการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกิน ๓ วัน

- ๕.๖ สอบสวนผู้ต้องหาในคดี ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด
- ๕.๗ มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบ เพื่อประกอบการพิจารณา

บทกำหนดโทษตามกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติให้ส่งโทษผู้กระทำการขัดขวางการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามกฎหมายฉบับนี้ และเจ้าพนักงานผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดเสียเอง ก็ได้กำหนดโทษไว้อย่างหนักทีเดียว ดังนี้

๑. กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง ต้องระวางโทษเป็น ๓ เท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ

๒. ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกหรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใดแก่กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการหรือเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติ การตามมาตรา ๑๔ (ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในข้อ ๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๕. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่มีความสมบูรณ์มากที่สุด มีมาตรการต่าง ๆ ที่จะนำมาแก้ไขปัญหายาเสพติดให้โทษ ส่วนเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ก็คือ

๑. เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ใช้บังคับมานานแล้ว และมีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมกับกาลสมัย
๒. เนื่องจากประเทศไทยได้เป็นภาคีสมาชิก อนุสัญญาระหว่างประเทศ ว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว
๓. ปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาตลอดจนเพิ่มโทษ

ผลของการปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้ ทำให้มีหลักการต่าง ๆ เช่น

๑. มีการแบ่งยาเสพติดให้โทษออกเป็น ๕ ประเภท โดยการแบ่งเป็นสัดส่วน
๒. มีการตั้งคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษขึ้น ควบคุมเรื่องยาเสพติดให้โทษและประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
๓. การควบคุมยาเสพติดให้โทษบางประเภท ควบคุมโดยใกล้ชิดและเข้มงวดกวาดขันเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษกล่าวคือ ยาเสพติดให้โทษบางชนิดห้ามเด็ดขาด และบางชนิดห้ามไม่เด็ดขาดสามารถขออนุญาตประกอบการได้ โดยให้เหตุผลตามที่กฎหมายฉบับนี้มีบัญญัติไว้ เช่น ใช้ในทางการแพทย์ เป็นต้น
๔. มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่และมาตรการควบคุมพิเศษเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
๕. ได้วางกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ใช้ยาเสพติดอย่างผิดกฎหมาย ชูเชื้อ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใดให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษไว้ด้วย
๖. ได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการบำบัดรักษาไว้ด้วย

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีผลให้ยกเลิกกฎหมายหลายฉบับด้วยกัน ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติในมาตรา ๓ ซึ่งบัญญัติว่า "ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕
- (๒) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๙
- (๓) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒
- (๔) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๔
- (๕) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘

(๖) พระราชบัญญัติกัญชา พุทธศักราช ๒๕๖๗

(๗) พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พุทธศักราช ๒๕๖๖"

สาระสำคัญและหลักการพหุประสงค์ดังนี้

บทบัญญัติทั่วไป ๑. เริ่มใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒

๒. ยาเสพติดให้โทษแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คือ

(๑) ประเภท ๑ ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง

(๒) ประเภท ๒ ยาเสพติดให้โทษทั่วไป

(๓) ประเภท ๓ ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษประเภท ๒ เป็นส่วนผสมอยู่ด้วยตามที่โคซินทะเขียนตำรับยาไว้

(๔) ประเภท ๔ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ หรือประเภท ๒

(๕) ประเภท ๕ ยาเสพติดให้โทษที่มีโคซินทะอยู่ในประเภท ๑ ถึงประเภท ๔ (มาตรา ๗)

วิเคราะห์ศัพท์

"ยาเสพติดให้โทษ"

สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือต่างประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

"ผลิต"

เพาะ ปลูก หว่า ผสม บำรุง แปรรูปสภาพ เปลี่ยนรูป สังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์และให้หมายความรวมถึงการแบ่งบรรจุ

หรือรวมบรรจุด้วย

"จำหน่าย"

ขาย จำย แจก แลกเปลี่ยน ให้

"นำเข้า"

นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

"ส่งออก"

นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร

"เสพ"

การรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ หรือ มีอาการติดยาเสพติดให้โทษ ซึ่งสามารถตรวจสอบและแสดงผล ได้ตามหลักวิทยาศาสตร์การแพทย์ว่าผู้นั้นได้รับยาเสพติดให้โทษ ประเภทใดเข้าสู่ร่างกาย

"สถานพยาบาล"

โรงพยาบาล สถานพยาบาล สถานพักฟื้น เฉพาะที่รัฐมนตรี ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นที่ทำการบำบัดรักษา ผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

"ผู้อนุญาต"

เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย จากเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

"ผืนยา"

ผืนที่ได้ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่งโดยมีความมุ่งหมายเพื่อใช้ในทางยา

ยาเสพติดให้โทษแต่ละประเภทมีบทกฎหมายควบคุมในหลักการสำคัญต่าง ๆ ดังนี้ คือ

ยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ เช่น เฮโรอีน หรือเกลือของเฮโรอีน

การควบคุม ห้ามผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง (มาตรา ๑๕ วรรค ๑)

ขกเว้น

การมีไว้ในครอบครองในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของ หวงราชการ (มาตรา ๑๕ วรรค ๑)

ข้อสันนิษฐาน

การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง กำหนด เป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่ ๒๐ กรัมขึ้นไปถือว่าผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย (มาตรา ๑๕ วรรค ๒)

การควบคุมพิเศษ	ห้ามมิให้ผู้ใดเสก (มาตรา ๕๖)
ยาเสพติดให้โทษประเภท ๒	เช่น มอร์ฟีน โคคาอีน โทเคอีน ฝิ่นยา
การควบคุม	ห้ามผลิต นำเข้า หรือส่งออก (มาตรา ๑๖)
จำหน่าย	ห้ามมิให้จำหน่าย เว้นแต่ได้รับอนุญาต (มาตรา ๑๖ วรรค ๑)
ครอบครอง	ห้ามมิไว้ในครอบครอง เว้นแต่ได้รับอนุญาต (มาตรา ๑๖ วรรค ๑)
ข้อสันนิษฐาน	การมีไว้ในครอบครองคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่ ๑๐๐ กรัมขึ้นไป ถือว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย (มาตรา ๑๖ วรรค ๒)
ข้อยกเว้น	การมีไว้ในครอบครองไม่เกินจำนวนที่จำเป็นสำหรับใช้รักษาโรคเฉพาะตัว โดยมีหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือทันตกรรมซึ่งเป็นผู้ให้การรักษา การมีไว้ในครอบครองไม่เกินจำนวนจำเป็นสำหรับใช้ประจำในการปฐมพยาบาลหรือเกิดเหตุฉุกเฉินในยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ยานพาหนะนั้นจอดทะเบียนในราชอาณาจักรต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตด้วย (มาตรา ๑๘)
ผู้ขออนุญาตได้	กระทรวง ทบวง กรม องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น รวมทั้งกรุงเทพมหานคร สภาอากาศไทย องค์การเภสัชฯ ผู้ประกอบการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม แพทย์ เภสัช (มาตรา ๑๙)
หน้าที่ผู้รับอนุญาต	ห้ามมิให้จำหน่ายนอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต (มาตรา ๒๗) ต้องจัดเก็บในที่ซึ่งมั่นคงแข็งแรง หากถูกโจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย ต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบโดยด่วน (มาตรา ๒๘)
ใบอนุญาตหาย	กรณีใบอนุญาตถูกทำลายหรือลบล้าง ในสารสำคัญต้องแจ้ง

ต่อผู้อนุญาต และยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงเหตุดังกล่าว (มาตรา ๓๕)

มาตรการควบคุมพิเศษ

- เสฟ ห้ามเสฟ เว้นแต่เสฟเพื่อรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือทันตแพทย์ที่ได้รับใบอนุญาต (มาตรา ๕๔)
- ผู้รับอนุญาตตาย ผู้รับใบอนุญาตจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองตายก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ทายาทผู้ครอบครองหรือผู้จัดการมรดก ต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบภายใน ๕๐ วัน นับแต่วันที่ตาย (มาตรา ๖๑)
- บัญชีรับ - จ่าย ต้องทำบัญชีรับจ่ายยาเสพติดและเสนอรายงานต่อเลขาธิการเป็นรายเดือนและรายปี และต้องเก็บไว้ ๕ ปีนับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชี (มาตรา ๖๒)
- ยาเสพติดให้โทษประเภท ๓ เช่น ยาแก้อิสมัสโคเดอีน
- การควบคุม ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออก เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต (มาตรา ๒๐ วรรค ๑)
- ผู้ขออนุญาตได้ จะต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ผลิต ขาย หรือนำ หรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาแผนปัจจุบันตามกฎหมายว่าด้วยยา และต้องมีเภสัชกรอยู่ประจำตลอดเวลาทำการ (มาตรา ๒๑ วรรค ๑)
- ชื่อยกเว้นจำหน่าย ให้ผู้รับอนุญาตผลิต หรือนำเข้าอยู่แล้ว จำหน่ายยาเสพติดให้โทษประเภท ๓ ที่ตนผลิตหรือนำเข้าได้โดยไม่ต้องรับใบอนุญาตจำหน่ายอีก (มาตรา ๒๑ วรรค ๒)
- หลักเกณฑ์ในการนำเข้าส่งออก แต่ละครั้งต้องได้รับใบอนุญาตทุกครั้งให้นำเข้าหรือส่งออกจากผู้อนุญาตด้วย (มาตรา ๒๒)
- อายุใบอนุญาต ใบอนุญาตใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ยอกใบอนุญาต (มาตรา ๒๓)

หน้าที่ผู้รับอนุญาตผลิต

ต้องจัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยแสดงว่า เป็นสถานที่ผลิตยาเสพติดให้โทษ ต้องจัดให้มีการวิเคราะห์ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ทุกครั้งก่อนนำออกจากสถานที่ผลิต จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับยาที่ภาชนะ ยาเสพติดให้โทษประเภท ๒ ซึ่งใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ต้องเก็บให้เป็นสัดส่วนในที่เก็บซึ่งมั่นคง แข็งแรง ในกรณียาเสพติดให้โทษประเภท ๒ ถูกโจรกรรม หรือสูญหาย หรือถูกทำลาย ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า (มาตรา ๒๙)

นำเข้า ส่งออก

จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยแสดงว่าเป็นสถานที่นำเข้าหรือส่งออกให้มีใบรับรองของผู้ผลิตแหล่งเดิมแสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์คุณภาพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ต้องมีฉลากที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ต้องมีฉลากหรือเอกสารกำกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือคำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ (มาตรา ๓๐)

จำหน่าย

ต้องจัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยแสดงว่า เป็นสถานที่จำหน่าย ต้องแยกเก็บให้เป็นสัดส่วนจากยาและวัตถุอื่น และต้องให้มีฉลากเอกสารกำกับคำเตือนหรือข้อควรระวังในการใช้ที่ภาชนะหรือหีบห่อที่บรรจุยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ มิให้ชำรุดบกพร่อง (มาตรา ๓๑)

ใบอนุญาตหาย

กรณีใบอนุญาตหาย ถูกทำลาย หรือลบเลือนในสารสำคัญ ต้องแจ้งต่อผู้อนุญาตและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงเหตุดังกล่าว (มาตรา ๓๔)

ยาปลอม นิตมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ

ห้ามผลิต จำหน่าย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ซึ่งเป็นยาปลอม นิตมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ

(มาตรา ๓๔)

การขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดในการผลิตหรือนำเข้า

ผู้รับอนุญาตผลิต หรือนำเข้าจะผลิตหรือนำเข้าได้ต้องนำตำรับยาเสพติดให้โทษนั้น มาขอขึ้นทะเบียนตำรับยาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญและรัฐมนตรีประกาศตำรับยาในราชกิจจานุเบกษา แล้ว จึงจะผลิตหรือนำเข้าได้ (มาตรา ๔๓)

อายุใบสำคัญ

ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาให้มีอายุ ๕ ปี นับแต่วันที่ออกใบสำคัญ (มาตรา ๕๕ วรรค ๑)

ใบสำคัญหาย

ในกรณีสูญหาย ถูกทำลาย หรือลบเลือนในสารสำคัญ ต้องแจ้งต่อผู้อนุญาตและขอรับใบแทนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือลบเลือน (มาตรา ๕๖ วรรค ๑)

การโฆษณา

ห้ามโฆษณา เว้นแต่จะกระทำโดยตรงต่อผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทันตกรรม หรือเภสัชกรรมชั้นหนึ่ง หรือสัตวแพทย์ หรือเป็นเอกสารกำกับยาที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยา (มาตรา ๕๘)

การควบคุมพิเศษ

บัญชีรับ - จ่าย

ผู้รับอนุญาตให้ผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก ต้องทำบัญชีรับจ่ายยาเสพติดให้โทษเสนอรายงานต่อเลขาธิการเป็นรายเดือนและรายปี และต้องเก็บไว้ ๕ ปี นับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชี (มาตรา ๖๒)

ยาเสพติดให้โทษประเภท ๔

อาเซติกแอนไฮไดรด์ และอาเซติลคลอไรด์

การควบคุม

ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นราย ๆ ไป (มาตรา ๒๖ วรรค ๑)

ข้อสันนิษฐาน

มีไว้ในครอบครองมีปริมาณตั้งแต่ ๑๐ กิโลกรัม ขึ้นไป ให้ถือว่ามิ
ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย (มาตรา ๒๖ วรรค ๒)

หน้าที่ผู้รับอนุญาตผลิต

ต้องจัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยแสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตต้อง
จัดให้มีการวิเคราะห์ที่ผลิตขึ้นทุกครั้งก่อนนำออกจากสถาน
ที่ผลิต จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับยาเสพติดที่ภาชนะบรรจุ
ยา ต้องเก็บรักษาให้เป็นสัดส่วนในที่มั่นคงแข็งแรง ในกรณีที่ถูก
โจรกรรมสูญหายหรือถูกทำลายต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบ
โดยไม่ชักช้า (มาตรา ๓๒)

นำเข้า ส่งออก

ต้องจัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผย แสดงว่าเป็นสถานที่นำเข้า
หรือส่งออก ต้องมีใบรับรองของผู้ผลิตแหล่งเดิมแสดงรายละเอียด
ผลการวิเคราะห์คุณภาพ ต้องมีฉลากที่ภาชนะบรรจุยา
หรือคำเตือนหรือข้อควรระวังการใช้ ต้องเก็บรักษาให้เป็นสั
กส่วนในที่เก็บซึ่งมั่นคงแข็งแรง กรณีถูกโจรกรรม หรือสูญหาย
หรือถูกทำลายต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบโดยไม่ชักช้า
(มาตรา ๓๓)

จำหน่าย

ต้องจัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยแสดงว่าเป็นสถานที่จำหน่าย
ต้องแยกเก็บเป็นสัดส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น ให้มีฉลากเอกสาร
กำกับคำเตือนหรือข้อควรระวังการใช้ยาที่ภาชนะมิให้ชำรุด
บกพร่อง ในกรณีถูกโจรกรรมสูญหายหรือถูกทำลายต้องแจ้ง
เป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยไม่ชักช้า (มาตรา ๓๔)

ใบอนุญาต

กรณีใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือลบเลือนในสารสำคัญ
ต้องแจ้งต่อผู้อนุญาตและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายใน
๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงเหตุดังกล่าว (มาตรา ๓๕)

การโฆษณา

ห้ามโฆษณาวันแต่จะกระทำโดยตรงต่อผู้ประกอบวิชาชีพ
เวชกรรม ทันตกรรม หรือเภสัชกรรมชั้นหนึ่ง หรือสัตวแพทย์
หรือเป็นเอกสารกำกับยาที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยา (มาตรา
๔๘)

การควบคุมพิเศษ

บัญชีรับ - จ่าย

ผู้รับอนุญาตให้ผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง ต้องทำบัญชีรับจ่ายยาเสพติด เสนอรายงานต่อเลขาธิการ เป็นรายเดือนและรายปี และต้องเก็บไว้ ๕ ปี นับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชี (มาตรา ๖๒)

ยาเสพติดให้โทษประเภท ๕

เช่น กัญชา พืชกระท่อม

การควบคุม

ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นราย ๆ ไป (มาตรา ๒๖ วรรค ๑)

การควบคุมพิเศษ

เสฟ

ห้ามมิให้ผู้ใดเสฟ (มาตรา ๕๖)

บัญชีรับ - จ่าย

ผู้รับอนุญาตให้ผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง ต้องทำบัญชีรับจ่ายยาเสพติด เสนอรายงานต่อเลขาธิการเป็นรายเดือนและรายปี และต้องเก็บไว้ ๕ ปี นับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชี (มาตรา ๖๒)

การใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ (มาตรา ๕๒)

ถ้าปรากฏว่าผู้รับอนุญาตให้จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองยาเสพติดให้โทษประเภท ๒ ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนด หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาปลอมติดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษประเภท ๓ ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ (มาตรา ๕๓)

การนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท ๑, ๒, ๔ และ ๕

การนำผ่าน ต้องมีใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออก นั้นมาพร้อมทั้งยาเสพติดให้โทษ และต้องแสดงใบอนุญาตต่อ พนักงานศุลกากร กับต้องยินยอมให้พนักงานศุลกากรเก็บรักษา หรือควบคุมไว้ (มาตรา ๖๔)

บทกำหนดโทษสำหรับความผิดฐานต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบัญญัติอยู่ในหมวด ๑๒ ตั้งแต่มาตรา ๖๕ ถึงมาตรา ๑๐๒ ดังนี้

มาตรา ๖๕ ผู้ใดผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อจำหน่าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต

มาตรา ๖๖ ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่เกินหนึ่งร้อยกรัม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษนั้นมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกินหนึ่งร้อยกรัมต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต

มาตรา ๖๗ ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่ถึงสี่สิบกกรัมโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๖๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดเป็นมอร์ฟีนหรือโคคาอีน ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดเป็นมอร์ฟีนหรือโคคาอีน มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่เกินหนึ่งร้อยกรัม ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้ามอร์ฟีนหรือโคคาอีนนั้นมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกินกว่าหนึ่งร้อยกรัมขึ้นไปต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้าผู้ใดรับใบอนุญาตตามมาตรา ๖๗ กระทำการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๙ ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดจำหน่ายหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดนำเข้า หรือส่งออกแต่ละครั้งซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๔ ผู้ใดมิไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท
ถ้ามิไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๕ ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๖ ผู้ใดมิไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท
ถ้ามิไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๗ ผู้รับอนุญาตผู้ใด ฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๘ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๙ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๔๐ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๑ เกสซ์ดอร์ ผู้มีหน้าที่ควบคุมผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ หรือ มาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๒ ผู้ใดผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ปลอม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๔๓ ผู้ใดจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๔๔ ผู้ใดผลิต นำเข้าหรือส่งออก ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ผิดมาตรฐาน หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ เสื่อมคุณภาพ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ผิดมาตรฐานหรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ เสื่อมคุณภาพ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับยา แต่มิได้ขึ้นทะเบียนตำรับยา หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๔๗ ผู้ใดจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับยาแต่มิได้ขึ้นทะเบียนตำรับยา หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยา อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๔๘ ผู้ใดแก้ไขรายการทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๘ หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๖ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๓ ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอันใด ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าได้กระทำโดยมีอาวุธหรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการกระทำต่อหญิงหรือต่อบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือเป็นการกระทำเพื่อจูงใจให้ผู้อื่นกระทำความผิดทางอาญา หรือเพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่นในการกระทำความผิดทางอาญา ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปี ถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดเป็นมอร์ฟีน หรือโคคาอีน ผู้กระทำต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่ง และถ้าเป็นการกระทำต่อหญิงหรือต่อบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษ ซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ผู้กระทำต้องระวางโทษเป็นสองเท่า และถ้าเป็นการกระทำต่อหญิงหรือต่อบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต

มาตรา ๕๔ ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษและได้สมัครขอเข้ารับการบำบัดรักษา
ในสถานพยาบาลก่อนความผิดจะปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อีกทั้งได้ปฏิบัติตามวินัยตาม
ระเบียบข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษาและระเบียบวินัย สำหรับสถานพยาบาลดังกล่าว
จนได้รับการรับรองเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีกำหนดแล้ว ให้
ได้รับการยกเว้นโทษสำหรับความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒

มาตรา ๕๕ ทายาท ผู้ครอบครอง หรือผู้จัดการมรดกผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๑
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๕๖ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวาง
โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๗ ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกสำหรับความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้ ถ้ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อีกในระหว่างที่ยังต้องรับโทษอยู่
หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ให้
เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง

มาตรา ๕๘ ผู้ใดต้องโทษตามมาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๒ เป็นครั้งที่สาม
เมื่อพ้นโทษแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยคำสั่งรัฐมนตรีนำไปควบคุมไว้ ณ สถานพยาบาล
ที่รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ และให้ทำการบำบัดรักษาจนกว่าจะได้รับการ
รับรองเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีกำหนดว่าเป็นผู้ได้รับการบำบัด
รักษาครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษา และระเบียบวินัยสำหรับ
สถานพยาบาลดังกล่าวแล้ว

มาตรา ๕๙ ผู้ใดหลบหนีไปในระหว่างที่ถูกควบคุมไว้ ณ สถานพยาบาลตาม
มาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำ
ทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๐ กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือ
ข้าราชการหรือพนักงานองค์การและหน่วยงานของรัฐผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้าหรือ
ส่งออก ซึ่งยาเสพติดให้โทษอันเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือร่วม
มือสนับสนุนในการกระทำดังกล่าว ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ต้องระวางโทษเป็น

สามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๐๑ ในกรณีที่มีการขี้ขยาเสพติดให้โทษไว้ตามมาตรา ๔๙(๒) และไม่มีคดีฟ้องถึงศาลด้วยประการใด ๆ ก็ตาม ถ้าภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ขี้ขยาไม่มีผู้ใดมาอ้างว่าเป็นเจ้าของให้ยาเสพติดให้โทษนั้นตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๑๐๒ บรรดา ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๔ หรือประเภท ๕ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะหรือวัตถุอื่น ซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อัตราโทษเปรียบเทียบของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

สำหรับอัตราโทษตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น จะพิจารณาเปรียบเทียบได้จากตารางต่อไปนี้คือ

พระราชบัญญัติฉิ่นพุทธศักราช ๒๔๗๒		พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๔		พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษพ.ศ. ๒๕๒๒	
ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ
ปลูกฝิ่น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน	จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.๔๙)	ผลิควัตถุออกฤทธิ์	จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท (ม.๔๙)	ผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑	-จำคุกตลอดชีวิต (ม.๖๕ ว.๑)
		หรือประเภท ๒ โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งแสนบาท (ม.๕๐)	ผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ เพื่อจำหน่าย	-ประหารชีวิต (ม.๖๕ ว.๒)
		ผลิควัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ โดยไม่ได้รับอนุญาต	จำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท (ม.๕๐)	ผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒	-จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท (ม.๖๕ ว.๒)
				ผลิตมอร์ฟีนหรือโคคาอิน	-จำคุกตั้งแต่ยี่สิบปีถึงจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท (ม.๖๘ ว.๒)
				ผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ โดยมีได้รับ	-จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติเงินพดด้วงตราช ๒๕๒๒		พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ออกจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘		พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒	
ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ
ขายฝิ่นโดย ละเมิดต่อ พระราช- บัญญัตินี้	-จำคุกตั้งแต่ หกเดือนถึง ยี่สิบปีและ ปรับยี่สิบเท่า ของราคานั้น นั้น แต่ต้อง ไม่น้อยกว่า	ขายวัตถุออก ฤทธิ์ในประ- เภท ๑ หรือ ประเภท ๒ โดยฝ่าฝืน พระราชบัญญัตินี้	-จำคุกตั้งแต่ ห้าปีถึงยี่สิบ ปีและปรับ ตั้งแต่หนึ่ง แสนบาทถึง ห้าแสนบาท (ม. ๘๘)	อนุญาต ผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๘ โดยมีได้รับอนุญาต ผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๘ โดยมีได้รับอนุญาต จำหน่ายยาเสพติดให้โทษใน ประเภท ๑ ที่มีปริมาณก้ำกัวย เป็นสารบริสุทธิ์ไม่เกินหนึ่งร้อย กรัม	(ม. ๗๐) -จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและ ปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่ง แสนบาท (ม. ๗๓) -จำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปีและ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่ง แสนห้าหมื่นบาท (ม. ๗๕) -จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงจำคุกตลอด ชีวิตและปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาท ถึงห้าแสนบาท (ม. ๖๖ ว. ๑)

พระราชบัญญัติในพุทธศักราช ๒๕๑๒		พระราชบัญญัติ วัตถุประสงค์และประสาธ พ.ศ. ๒๕๑๔		พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒	
ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ
หาหมิ่นบาท (ม.๕๓)	ชายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ โดยไม่ได้รับอนุญาต	-จำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท	(ม.๕๐)	จำนวนยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ มีปริมาณเกินกว่าปริมาณเป็นสารบริสุทธิ์เกินหนึ่งร้อยกรัม	-จำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต (ม.๖๖ ว.๒)
				จำนวนยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ โดยมีได้รับอนุญาต	-จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท (ม.๖๙ ว.๒)
				จำนวนยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ โดยมีได้รับอนุญาต	-จำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.๗๖)
				จำนวนยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ โดยมีได้รับอนุญาต	-จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท (ม.๗๓)
				จำนวนยาเสพติดให้โทษในประเภท	-จำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี

พระราชบัญญัติเงินพุทธจักรราช ๒๔๗๒		พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๙		พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒	
ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ
พาฝิ่นหรือมูลฝิ่นเข้ามาในราชอาณาจักรหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร	- จำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงยี่สิบปีและปรับยี่สิบเท่าราคาฝิ่นหรือมูลฝิ่นนั้นแต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าพันบาท (ม. ๕๑)	นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้	- จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท (ม. ๘๙)	๑. โดยมีใ้ได้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑	และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท (ม. ๑๕)
		นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ เพื่อจำหน่าย	ตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท (ม. ๘๙)	นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑	- จำคุกตลอดชีวิต (ม. ๖๕ วรรค ๑)
		นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒	- จำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท	นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑	- ประหารชีวิต (ม. ๖๕ วรรค ๒)
		นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓	- จำคุกไม่เกินห้าปี	นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒	- จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท (ม. ๖๔ วรรค ๑)
			- ไม่เกิน	นำเข้าหรือส่งออกซึ่งมอร์ฟีนหรือ	- จำคุกตั้งแต่ยี่สิบปีถึงจำคุกตลอด

พระราชบัญญัติขึ้นพุทธศักราช ๒๔๗๒		พระราชบัญญัติวิธีออกฤทธิ์ต่อจิกและประสาธ พ.ศ. ๒๔๖๘		พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๔๖๒	
ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ
		หรือประเภท ๕	หนึ่งแสนบาท (ม. ๕๐)	โทษอื่น นำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษใน ประเภท ๓ โดยมีได้รับอนุญาต ส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษใน ประเภท ๓ โดยมีได้รับอนุญาต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติด ให้โทษในประเภท ๕ โดยมีได้ รับอนุญาต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติด ให้โทษในประเภท ๕ โดยมีได้ รับอนุญาต	ชีวิตและปรับตั้งแต่สองแสนบาท ถึงห้าแสนบาท (ม. ๖๔ วรรค ๒) - จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่ เกินสามหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้ง ปรับ (ม. ๖๐) - จำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่ เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้ง ปรับ (ม. ๖๑) - จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับ ตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสน บาท (ม. ๖๓) - จำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปีและ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่ง แสนห้าหมื่นบาท (ม. ๖๕)
มีไว้ซึ่งพันธุ์	- จำคุกไม่เกิน	มีไว้ในครอบ	- จำคุกไม่เกิน	มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย	- จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงจำคุกตลอด

พระราชบัญญัติเงินพุทธศักราช ๒๕๑๒	พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘	พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒
-------------------------------------	---	---------------------------------------

ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ
ฝิ่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน	สามปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหรือห้าบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.๕๙)	ครอบงำวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภทโดยมิได้รับอนุญาต	หนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.๑๐๖)	ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ มีปริมาณกว่าขนาดเป็นสารบริสุทธิ์ไม่เกิดหนึ่งร้อยกรัม	ชีวิตและปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท (ม.๖๖ ว.๑)
มีไว้ในครอบงำซึ่งฝิ่นโดยละเมิดต่อพระราชบัญญัติ	-จำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสี่ปีและปรับสี่สิบบาทของราคาฝิ่นนั้นแต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าพันบาท (ม.๕๓)			มีไว้ในครอบงำเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ มีปริมาณกว่าขนาดเป็นสารบริสุทธิ์เกิดหนึ่งร้อยกรัม	-จำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต (ม.๖๖ ว.๒)
มีไว้ในครอบงำ				มีไว้ในครอบงำซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ มีปริมาณกว่าขนาดเป็นสารบริสุทธิ์ไม่ถึงสี่สิบบาท โดยมีได้รับอนุญาต	-จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสี่ปีและปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท (ม.๖๗)
มีไว้ในครอบงำ	-จำคุกตั้งแต่			มีไว้ในครอบงำซึ่งยาเสพติด	-จำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่

พระราชบัญญัติฟื้นฟูทศกัราช ๒๔๖๒		พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๖๘		พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒	
ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ
โดยละเมิดต่อ พระราชบัญญัติ นี้	หกเดือนถึง สิบปีและปรับ สิบเท่าราคา มูลค่านั้นแต่ ต้องไม่น้อย กว่าสองพัน บาท (ม.๕๓ ทวี)			ให้โทษในประเภท ๒ โดยมีได้รับอนุญาต มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ โดยมีได้รับอนุญาต มีไว้ในครอบครองหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งมอร์ฟีนหรือโคคาอีนมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่เกินหนึ่งร้อยกรัม มีไว้ในครอบครองหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งมอร์ฟีนหรือโคคาอีนมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกินกว่าหนึ่งร้อยกรัมขึ้นไป มีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ โดยมีได้รับอนุญาต	เกินห้าหมื่นบาท (ม.๖๙ ว.๑) -จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท (ม.๖๙ ว.๒) -จำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (ม.๖๙ ว.๓) -จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท (ม.๖๙ ว.๔) -จำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (ม.๖๙ ว.๑)

พระราชบัญญัติขึ้นพุทธศักราช ๒๔๗๒		พระราชบัญญัติวัตถุประสงค์ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๔๖๘		พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๔๖๒	
ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ
เสพฝิ่นหรือ มูลฝิ่นโดย ละเมิดต่อ พระราช- บัญญัติ	-จำคุกตั้งแต่หก เดือนถึงสิบปี และปรับสี่เท่า ราคามันหรือมูล ฝิ่นนั้นแต่ต้องไม่ น้อยกว่าสองพัน บาท (ม.๕๓ ทวี)			มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ โดยมิได้รับอนุญาต มีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ โดยมิได้รับอนุญาต มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ โดยมิได้รับอนุญาต เสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้	-จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท (ม.๑๔ ว. ๒) -จำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (ม.๑๖ ว.๑) -จำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท (ม.๑๖ ว.๒) -จำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปีและปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท (ม.๑๖) -จำคุกไม่เกินหนึ่งปีและปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (ม.๑๖๒)

พระราชบัญญัติคุ้มครองการค้า ๒๕๖๒		พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกฤทธิ์ออกฤทธิ์และประสาธ พ.ศ. ๒๕๖๘		พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษพ.ศ. ๒๕๖๒	
ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ	ฐานความผิด	อัตราโทษ
พาฝิ่นหรือมูล ฝิ่นผ่านราชอาณาจักร	-จำคุกตั้งแต่ หกเดือนถึง สี่สิบปีและ ปรับสี่สิบเท่า ราคามันหรือ มูลฝิ่นนั้นแต่ ต้องไม่น้อย กว่าห้าพันบาท (ม.๕๑)	นำฝิ่นซึ่งวัตถุ ออกฤทธิ์ทุก ประเภทโดย ไม่ได้รับอนุญาต	-จำคุกไม่เกิน ห้าปีและปรับ ไม่เกินหนึ่ง แสนบาท (ม.๕๐)		

๓.๒ กฎหมายยาเสพติดของต่างประเทศ

ประเทศต่าง ๆ ในโลกนี้ที่เผชิญปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดไม่เหมือนกัน ซึ่งอาจแบ่งกลุ่มของประเทศเกี่ยวกับยาเสพติดได้ดังนี้

๑. กลุ่มประเทศที่ผลิตยาเสพติด
๒. กลุ่มประเทศที่เสพยาเสพติด
๓. กลุ่มประเทศผสม คือทั้งผลิตและเสพด้วย

ภายในแต่ละกลุ่มจะมีปัญหาล้ำชกสิ่งกัน เช่น ในบรรดาประเทศที่กระทำการผลิต เช่น ตุรกี หรืออินเดีย ก็จะมีปัญหาอีกแบบหนึ่ง ส่วนประเทศที่มีผู้เสพ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ก็จะมีปัญหาผู้ติดยาเสพติดมีปัญหามาก และการแก้ไขปัญหาก็จะโน้มตัวไปในทางบ่งกัน และบ้างก็รักษา เป็นต้น ดังที่การประชุมคณะกรรมการยาเสพติดแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๒๖ ณ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ประเมินสถานการณ์โดยทั่วไปว่า ในทวีปอาฟริกายังมีการลักลอบปลูกกัญชาอยู่เพื่อเสพภายในประเทศ และส่งไปยังประเทศใกล้เคียง และมีรายงานว่ามีการลักลอบส่งกัญชาจากมอรอคโคไปยังประเทศในยุโรปและอเมริกา และในทวีปนี้ยังมีปัญหาใหม่เกิดขึ้นคือ มียาแอมเฟตามีน และบาร์บิทูเรต ในประเทศไนจีเรีย ส่วนอาฟริกาใต้มีปัญหายาเสพติดประเภทสังเคราะห์มากที่สุด

ทวีปอเมริกา ประเทศแคนาดา มีปัญหาทางเสพติดเกี่ยวกับกัญชา ยางกัญชา รวมทั้งยาที่ได้จากมอร์ฟีน และโคเคนด้วย สารที่ทำให้ประสาทหลอน ได้แก่ L. S. D. ก็แพร่หลายเช่นกัน การเสพติดเหล่านี้ปรากฏมีการติดยาหลายชนิดพร้อมกันไป สำหรับในซีสี่นี้มีปัญหาไม่รุนแรง มีแต่พวกวัยรุ่นที่นิยมเสพกัญชาอยู่ ในเม็กซิโกมีปัญหาการเสพยาเสพติดสังเคราะห์ประเภทสุคคม และสารที่ใช้เป็นตัวละลาย กัญชาก็มีการเสพกันอย่างแพร่หลายเช่นกัน ในสหรัฐอเมริกาเมื่อได้เปลี่ยนนโยบายการแก้ปัญหายาเสพติด โดยการแก้ไขในด้านสุขภาพพร้อม ๆ กันไปกับการปราบปราม ซึ่งทำให้การเสพเฮโรอีนได้ลดน้อยลงไปบ้าง และนอกจากนั้นก็มียาเสพติดชนิดอื่น เช่น กัญชา และ L.S.D. เป็นต้น

ทวีปเอเชีย ในอินโดนีเซีย มีปัญหาผู้เสพฝิ่นและกัญชา ซึ่งกัญชานั้นขึ้นทั่วไปใน

เกาะสุมาตรา การเสพยาเสพติดมีเฉพาะคนรุ่นหนุ่มสาว ในฮ่องกงและญี่ปุ่นมีเฮโรอีน และฝิ่น มีจำนวนผู้เสพยาเสพติดสูงเหมือนกัน ส่วนชาอื่นนั้นเป็นผู้เสพยาเล็กน้อย

ทวีปยุโรป ในประเทศฝรั่งเศสตามสถิติจากโรงพยาบาล มีผู้เสพยาเฮโรอีน อยู่มาก เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๑๖ ต่อมาได้มีจำนวนลดลงไปบ้าง แต่ปรากฏว่ามีผู้เสพยาดยากระตุ้นประสาทและกดประสาทมากขึ้น ในประเทศเยอรมัน ปรากฏว่ามีแนวโน้มที่จะเสพยาเฮโรอีน กัญชา น้ำ และโคเคนมากขึ้น ส่วนสวีเดนจากการสำรวจ สภาวะการดำเนินงานเสพยาเสพติดที่ได้กระทำไป ปรากฏว่านักเรียน นักศึกษา สนใจเสพกัญชาน้อยลง แต่หันไปหาขายอนหลับและยาก่อมประสาทมากขึ้น ในระดับอุดมศึกษา และเริ่มมีการลักลอบนำเฮโรอีนมาสู่สวีเดน ในสวีเดนเซอร์แลนด์ ผู้เสพยาเสพติดหลายชนิด ทางการรัฐบาลกำลังเตรียมการออกกฎหมายควบคุมสารที่ทำให้เสพยาทุกชนิด ในรัสเซียการเสพยาไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด ในอังกฤษจำนวนผู้เสพยาตามที่ได้รับจากสถานบำบัดในปลายปี ค.ศ. ๑๙๗๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖) มีเพียง ๑,๘๑๘ คน เท่านั้น

จากรายงานการประชุมของคณะกรรมการยาเสพติดแห่งสหประชาชาติครั้งนี้ แสดงถึงปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดยังมีโลกดปริมานลดลง

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ได้มี Single Convention on Narcotic Drugs, 1961 รวบรวมอนุสัญญา สนธิสัญญา และสัญญาข้อผูกมัดต่าง ๆ มาไว้ในฉบับเดียวกัน อนุสัญญาเชื่อว่าด้วยยาเสพติด ปี ค.ศ. ๑๙๖๑ (พ.ศ. ๒๕๐๔) นี้ ต่อมาได้มีการแก้ไขโดยพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเชื่อว่าด้วยยาเสพติด ปี ค.ศ. ๑๙๖๑ ฉบับปี ค.ศ. ๑๙๖๒ มีประเทศภาคีเข้าร่วมประชุม ๙๖ ประเทศ รวมทั้งผู้สังเกตการณ์ ๔ ประเทศ และผู้แทนทบวงการชำนัญพิเศษและองค์การระหว่างประเทศ โดยสหรัฐอเมริกาได้ประมวลสรุปข้อเสนอแก้ไขอนุสัญญานี้ขึ้นใหม่ และที่ประชุมได้แบ่งกรรมการออกเป็น ๒ ชุด จากพิธีสารฯ ฉบับนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเรื่องการค้าและการต่อต้านการค้าผิดกฎหมาย ตามมาตรา ๓๕ โดยคำนึงถึงรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และระบบการบริหารของประเทศภาคีทั้งหลายต้อง

๑. จัดให้มีการร่วมมือในระดับชาติเพื่อป้องกันและทำให้ลดลงต่อต้านการค้าผิดกฎหมาย และเพื่อจุดหมายปลายทางนี้ ภาคีในประเทศทั้งหลายอาจได้รับประโยชน์

โดยตรง โดยกำหนดสถานที่เหมาะสม เพื่อรับผิดชอบงานประสานงานดังกล่าว

๒. ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการรณรงค์ต่อต้านการค้าฝิ่นกฎหมายใน
เรื่องยาเสพติด

๓. ร่วมมือโดยใกล้ชิดกับประเทศอื่น และกับองค์การระหว่างประเทศ
ที่เชื่อถือได้ ซึ่งคนเป็นสมาชิกอยู่เพื่อที่จะคงไว้ซึ่งการประสานงานต่อต้านการค้าฝิ่น
กฎหมาย

๔. ให้หลักประกันว่าความร่วมมือระหว่างนานาชาติกับองค์การที่เหมาะสม
จะต้องดำเนินการโดยรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๕. ให้หลักประกันว่าในกรณีที่เอกสารทางกฎหมายได้ส่งไปยังนานาชาติ
เพื่อความประสงค์ที่จะให้มีการดำเนินการตามกฎหมายนั้น เอกสารที่ว่านี้จะต้องได้รับการ
ปฏิบัติโดยรวดเร็ว โดยองค์การที่บรรดาภาคีประเทศทั้งหลายได้กำหนดข้อเรียกร้องนี้
จะต้องไม่ขัดต่อสิทธิของภาคีของประเทศหนึ่งประเทศใดที่จะกำหนดว่า เอกสารทาง
กฎหมายเช่นว่านั้นต้องส่งผ่านโดยวิธีทางราชการ

๖. ถ้าภาคีประเทศทั้งหลายเห็นว่า เป็นการเหมาะสมที่จะแจ้งข้อมูลต่อ
คณะกรรมการและคณะกรรมการผ่านทางเลขาธิการใหญ่ รายงานที่เกี่ยวกับความ
เคลื่อนไหวของยาเสพติดที่ผิดกฎหมายที่ชายแดนของประเทศทั้งหลายรวมทั้งรายงาน
เกี่ยวกับเรื่องการเพาะปลูกผลิตผล การผลิต การใช้ และการค้าฝิ่นกฎหมาย ซึ่งยาเสพติด
เพิ่มเติ่มจากข้อรายงาน ซึ่งกำหนดตามมาตรา ๑๘

๗. แจ้งข้อมูลตามที่กล่าวในข้อที่แล้วนั้น มากเท่าที่จะกระทำได้โดยวิธีการ
และระยะเวลาที่กำหนดตามที่คณะกรรมการร้องขอ ถ้าถูกร้องขอโดยภาคีประเทศหนึ่ง
คณะกรรมการอาจให้ข้อเสนอแนะในการให้ข่าวสารนั้น และพยายามที่จะลดความรุนแรง
ของยาเสพติดที่ผิด กฎหมาย ซึ่งเกิดขึ้นที่ชายแดนของภาคีประเทศนั้น

นอกจากสาระสำคัญที่มีการร่วมมือระหว่างภาคีประเทศสมาชิกดังกล่าวแล้ว
มาตรการต่อต้านการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิด ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องสำคัญก็ได้มีบทบัญญัติไว้
ในมาตรา ๓๘ ดังนี้

๑. บรรดาภาคีประเทศทั้งหลายต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ และใช้วิธีปฏิบัติทุกวิถีทาง เพื่อป้องกันการใช้อาเสหติคในทางที่ผิด และเพื่อตรวจสอบแต่เนิ่น ๆ รักษาให้การศึกษ การดูแลหลังการรักษา การติดตามและการเข้าสู่สังคมใหม่ของผู้ใช้อาเสหติคในทางที่ผิด และต้องร่วมกันทุกวิถีทางเพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทางทั้งหลาย

๒. ภาคีประเทศทั้งหลายต้องส่งเสริมเท่าที่จะทำได้ในการฝึกอบรมองค์บุคคลในการรักษา การดูแลหลังการรักษา การติดตาม และการเข้าสู่สังคมใหม่ของผู้ใช้อาเสหติคในทางที่ผิด

๓. ภาคีประเทศทั้งหลายต้องใช้มาตรการที่ปฏิบัติได้ทุกวิถีทางเพื่อสนับสนุนบุคคลผู้ทำงาน ซึ่งปรารถนาจะทำความเข้าใจในปัญหาทางการใช้อาเสหติคในทางที่ผิดและการป้องกันการใช้นั้น และต้องสนับสนุนความเข้าใจระหว่างประชาชนทั่วไป ถ้ามีการเสี่ยงต่อการระบาคของการใช้อาเสหติคไปในทางที่ผิด

นอกจากพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเกี่ยวกับยาเสพติดปี ค.ศ. ๑๙๖๑ ฉบับปี ค.ศ. ๑๙๖๒ เป็นฉบับที่สำคัญรวบรวมความร่วมมือกันระหว่างประเทศเกือบทั้งหมดแล้วยังมีอนุสัญญาอีกฉบับหนึ่งซึ่งนับว่ามีความสำคัญมากเช่นเดียวกัน อนุสัญญานี้ก็คือ อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. ๑๙๖๑ (Convention on Psychotropic Substance, 1971)

สืบเนื่องมาจากหลักการสำคัญที่ไควางไว้ ประเทศภาคีจึงได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายภายในประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับ Single Convention on Narcotic Drugs, ๑๙๖๑ รวมทั้งฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมและ Convention on Psychotropic Substance, ๑๙๖๑ อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. ๑๙๖๑ ดังจะกล่าวกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของแต่ละประเทศ ต่อไปนี้

๓.๒.๑ สหรัฐอเมริกา

ในช่วงศตวรรษที่ ๒๐ นี้ ยาเสพติดประเภทต่าง ๆ ได้แพร่หลายเข้าไปในสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะในระยะแรกเริ่มมีการเสฟฝิ่น และฝิ่นผสมแอลกอฮอล์เป็นจำนวนมากทุกหนทุกแห่ง เขาเวชนได้ป่วยเพราะเป็นโรคคฝิ่นกันมาก และในระยะนั้นเฮโรอีนก็ได้เริ่มมีการผลิตขึ้นมาบ้างแล้ว แต่ก็ยังมีได้แพร่หลายมากเหมือนปัจจุบันนี้ ดังนั้นในปีค.ศ. ๑๙๑๔ (พ.ศ. ๒๔๕๖) สภาองเกรสจึงได้ผ่านกฎหมาย Harrison

Narcotics Act, 1914 ออกมา กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับยาเสพติดของสหรัฐ ได้นำเอามาตรการเก็บภาษีมาใช้โดยการบังคับให้ซื้อภาษีแสกมป์จำนวน ๑ เซนต์ ต่อยาเสพติด ๑ ออนซ์ ยาเสพติดนี้ก็คือ ฝิ่นและโคคา นั้นเอง ไม่ว่าจะเป็นผู้นำเข้า ผู้ผลิต หรือนำส่งก็ตาม เช่นนี้เป็นการควบคุมยาเสพติดให้เข้มงวดมากขึ้น และในปี ค.ศ. ๑๙๑๘ - ๑๙๒๓ (พ.ศ. ๒๔๖๑ - ๒๔๖๖) ได้มีการกำหนดการรักษาผู้ติดยาเสพติดอันสืบเนื่องมาจากศาล Supreme Court ของสหรัฐอเมริกา ได้ตัดสิน U.S. v. Behrman (๑๙๒๓)^๑ และคดี U.S. v. Linder (๑๙๒๕) จึงได้เริ่มทำการบำบัดรักษาและปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับผู้ติดยาเสพติดมาใช้ในสหรัฐอเมริกา

สำหรับกฎหมายที่เกี่ยวกับยาเสพติด นับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๐๓ (พ.ศ. ๒๔๔๖) มาจนถึงปีค.ศ. ๑๙๗๐ (พ.ศ. ๒๕๑๓) สหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายมาหลายฉบับรวมทั้งคำพิพากษาคำวินิจฉัยซึ่งรวบรวมได้มีดังนี้^๒ คือ

1. American Pharmaceutical Association ad hoc Committee on Acquirement of the Drug Habit (1903)
- The committee recommended:
1. Severe penalties for illegal drug sale.
  2. Strong state enforcement of laws.
  3. Eliminate all opium importation.
  4. Unrefillable heroin prescriptions be issued only by a physician.

^๑ The University of Chicago, "Narcotics, Laws relating to," Encyclopaedia Britannica Vol. 16 (1968) : 33.

^๒ Robert J. Wicks and Jerome J. Platt, Drug Abuse : A Criminal Justice Primer (Los Angeles, California : Benziger Bruce & Glencoe, Inc., 1977), pp. 108 - 109.

2. Pure Food and Drug Act (1906)

There was one noteworthy provision in this act:

1. Patent medicines traded in interstate commerce must provide labeling of any narcotic content.

3. Harrison Act (1914)

This act had several significant provisions:

1. Records have to be kept of drugs received by addicts from registered physicians.
2. Revenue stamps required on packages containing more than the permitted amount of opiates and records of transactions involving retail sales of them; severe penalties for violation of these provisions.
3. Registration with Internal Revenue Collector of agents involved in opiate manufacture, sale, or transportation.

4. Webb et al, V. United States (1919)

Supreme Court Ruling: Outlawed addiction maintenance.

Behrman v. United States (1922)

Supreme Court Ruling: Outlawed any Prescription of narcotics for addicts.

5. Narcotic Drug Import and Export Act (1922)

By this act, severe penalties (fine of not more than \$ 5,000 and ten years in prison) were instituted for a narcotics conviction.

6. Lindar V. United States 268 U.S. 5 (1925)

Supreme Court Ruling: Physician could prescribe narcotics in moderate dosage to relieve withdrawal symptoms.

7. Uniform Narcotic Act (1932)

This act was designed to coordinate federal and local record

keeping of drug transactions.

8. Narcotics Drug Control Act (1956)

This act imposed severe penalties for drug-related offenses.

offense	Penalty
Possession, 1 st	2 to 10 years
Possession, 2 nd	5 to 10 years (mandatory sentence)*
Selling, 1 st	5 to 10 years (mandatory sentence)*
Possession, 3 rd	10 to 40 years (mandatory sentence)
Selling, 2 nd	10 to 40 years (mandatory sentence) or possibly death sentence if seller is over the age of 18 and if the sale is to a minor.

9. American Medical Association and American Bar Association Joint Committee on Narcotic Drugs (1958)

The Committee recommended experimental outpatient treatment for addicts; less provision for severe penalties.

10. Robinson v. United States 370 U.S. 660 (1962)

Supreme Court Ruling: Addiction should not be punished by imprisonment, except in those cases where civil commitment for treatment is refused.

11. Comprehensive Drug Abuse Prevention and Control Act (1970)

---

* Mitigating circumstances cannot be taken into account by the court.

1. Superseded all other federal narcotic laws.
2. Bureau of Narcotics and Dangerous Drugs (BNDD) was given enforcement powers over drugs controlled by the act.
3. Penalties based on drug classification, whether it is a first or subsequent offense, and type of involvement (that is, possession, sale, manufacture)

การบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพติด ใ้มี The Narcotic Addict Rehabilitation Act of 1966 (NARA) กำหนดหลักการสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

๑. ผู้เสพติดบางประเภทสามารถเลือกเข้ารับการรักษาเอื้อยาได้แทนที่จะส่งตัวไปห้องร้งย้งศาล โดยเลขาธิการอนามัย การศึกษาและการสงเคราะห์เป็นผู้ตรวจสอบเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติด

๒. รัฐบาลสหรัฐมีความมั่นใจว่า ผู้เสพติดที่ได้กระทำผิดจะให้พนักงานอัยการ กำหนดระยะเวลาทำการบำบัดรักษาไม่มากกว่า ๑๐ ปี หรือระยะเวลามากที่สุดจนกว่าจะมีความเชื่อมั่นว่าผู้เสพติดหายแล้ว

๓. ถ้าหากผู้เสพติดได้รับการรักษาไม่ได้ผล จะต้องรายงานให้เลขาธิการอนามัยการศึกษา และการสงเคราะห์ ทำการรักษาผู้เสพติดโดยการบำบัดรักษาเฉพาะราย

เมื่อรักษาผู้เสพติดในโรงพยาบาลแล้ว ก็ปล่อยตัวผู้เสพติดเข้าสู่สังคมและภายในระยะเวลา ๓ ปี จะต้องมาพบเป็นรายบุคคลเมื่อต้องการพบเพื่อทราบผล ประสิทธิภาพปฏิบัติงานบริหารงานโดย The National Institute of Mental Health, Department of Health, Education and Welfare และ Department of Justice กฎหมายต่าง ๆ ที่กล่าวมาอาจจะสรุปได้ว่า สหรัฐอเมริกามีบทบัญญัติให้ผู้ติดยาเสพติดต้องขึ้นทะเบียนไว้เพื่อจำกัดบุคคลผู้ค้า มีบทบัญญัติเพื่อลงโทษแก่บุคคลผู้ฝ่าฝืนไม่ขึ้นทะเบียน และบัญญัติขยายไปถึงยาซึ่งมีผลทำนองเดียวกันกับยาเสพติดด้วย ทางด้านการศึกษาปรากฏว่า บางรัฐได้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ เรื่องยาเสพติดขึ้นให้ทำหน้าที่ด้าน

เคี้ยวเฉพาะเรื่องผู้ติดสุรา และยาเสพติดเท่านั้น ส่วนทางด้านบริการสุขภาพจิตได้จัดให้ครูและตำรวจส่งตัวผู้สงสัยว่าติดฝิ่นหรือยาเสพติดอื่น ๆ ไปรับการตรวจพิสูจน์ได้เสมอ และให้เภสัชกรต้องรายงานเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เมื่อขายยาเสพติดให้แก่เด็กและเยาวชน การรักษาผู้ติดยาเสพติด กระทำโดย

๑. บำบัดในทางชีวเคมี (Biochemical Methods) เพื่อถอนพิษยา

๒. วิธีทำให้ผู้ติดยาเสพติดห่างจากการใช้ยาเสพติดโดยมิต้องใช้ยาอย่างอื่นช่วย ทั้งนี้จะทำโดยให้งดเสพทันที หรือช้าเร็วเพียงใดแล้วแต่กรณี

๓. วิธีใช้ยาเสพติดควบไปกับยาทำให้คลื่นไส้ แต่ละมื่อเพื่อให้เลิกอยากเสพต่อไป

๔. วิธีชักจูงทางจิตเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม ได้แก่การพยายามทำให้ผู้เสพมีกำลังใจดีขึ้น ไม่ยอมตกเป็นทาสในการเสพติด อันเป็นวิธีแก้ไขทางจิตวิทยาโดยไม่ต้องใช้วิธีลงโทษ แต่พยายามทำให้บุคคลเหล่านั้นพิจารณารักษาตัวเองด้วยปัญญา

ส่วนมาตรการในการปราบปรามยาเสพติดในปี ค.ศ. ๑๙๖๙ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ได้จัดตั้งหน่วยงานปราบปรามยาเสพติดขึ้น เรียกชื่อว่า Bureau of Narcotics and Dangerous Drugs เพื่อทำหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจัง ในเวลาต่อมาได้ทำการปรับปรุงหน่วยงานนี้เสียใหม่เพื่อให้มีขอบเขตในการปราบปรามยาเสพติด กว้างขวางและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เรียกชื่อว่า Drug Enforcement Administration (DEA) ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๗๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖) เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันนี้

๓.๒.๒ ประเทศฟิลิปปินส์

กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของฟิลิปปินส์ ได้แก่กฎหมายว่าด้วยยาอันตรายปี ค.ศ. ๑๙๗๒ (The Dangerous Drugs Act of 1972) บทบัญญัติที่สำคัญมากเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดตามกฎหมายฉบับนี้ อยู่ในมาตรา ๒ ต่อไปนี้คือ

มาตรา ๒

ยาต้องห้าม (Prohibited Drugs)

(ความหมายของคำว่า "ยาต้องห้าม" มาตรา ๑ ตอน ๒ (e) (๑) ของกฎหมายฉบับนี้อธิบายว่า หมายความรวมถึง ผิ่นและอนุพันธ์ของผิ่น เช่น เฮโรอีน, มอร์ฟีน ไบโคคา, โคคาอีน, แอลฟา (Alpha)เบตายูเคน (Beta Eucaine), เมสคาสีน แอล.เอส.ดี. (L.S.D.) และยาอื่น ๆ ที่ให้ผลอย่างเดียวกัน ฯลฯ)

ตอนที่ ๓ ผู้ที่นำยาต้องห้ามเข้าประเทศไทยโดยมิได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๕ ปี ๑ วัน ถึงตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๑๕,๐๐๐ ถึง ๓๐,๐๐๐ เปโซ

ตอนที่ ๔ ผู้จำหน่าย ขนส่ง ยาต้องห้ามหรือกระทำความผิดเป็นนายหน้าคิดค่าในการซื้อขายยาต้องห้าม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๒ ปี ๑ วัน ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๒,๐๐๐ ถึง ๒๐,๐๐๐ เปโซ ในกรณีผู้กระทำความผิดตามมาตรานี้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีใบอนุญาต จะถูกเพิกถอนใบอนุญาตนั้นด้วย และถ้าผู้เสียหายเป็นบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษในอัตราสูงสุด

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นเหตุให้มีบุคคลถึงแก่ความตาย ผู้กระทำผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ ถึง ๓๐,๐๐๐ เปโซ

ตอนที่ ๕ ผู้ดูแลสถานที่ที่มีการเสพยาต้องห้าม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๒ ปี ๑ วัน ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๒,๐๐๐ ถึง ๒๐,๐๐๐ เปโซ

การจำหน่ายยาต้องห้ามแก่เยาวชน จะต้องได้รับโทษในอัตราสูงสุด

ถ้าการกระทำความผิดตามสองวรรคก่อน เป็นเหตุให้มีบุคคลถึงแก่ความตาย ผู้กระทำผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ ถึง ๓๐,๐๐๐ เปโซ

ตอนที่ ๖ บุคคลต่อไปนี้จะระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ๑ วัน ถึง ๖ ปี และปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ ถึง ๖,๐๐๐ เปโซ

- (a) คนงานที่ทำงานในสถานที่ที่มีการเสพยาต้องห้าม
- (b) บุคคลที่เข้ามาในสถานนั้น โดยรู้ว่าเป็นสถานที่ที่มีการเสพยาต้องห้าม

ตอน ๑ ผู้ผลิตยาต้องห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ ถึง ๓๐,๐๐๐ เปโซ

ตอน ๔ ผู้มิไว้ในครอบครอง หรือใช้ยาต้องห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ ปี ๑ วันถึง ๑๒ ปี และปรับตั้งแต่ ๖,๐๐๐ ถึง ๑๒,๐๐๐ เปโซ

ผู้มิไว้ในครอบครองหรือเสพยาโดยมิได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ ๖ เดือน ๑ วันถึง ๖ ปีและปรับตั้งแต่ ๖๐๐ ถึง ๖,๐๐๐ เปโซ

ตอน ๘ ผู้เพาะปลูกพืชที่นำมาผลิตยาต้องห้ามได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๕ ปี ๑ วันถึงตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๑๕,๐๐๐ ถึง ๓๐,๐๐๐ เปโซ

ที่ดินที่ใช้สำหรับปลูกพืชตามวรรคแรก จะถูกยึดเป็นของรัฐ เว้นแต่เจ้าของที่ดินดังกล่าวจะพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้รู้เห็นในการปลูกพืชนั้น

ตอน ๑๐ เกสซิกกร นายแพทย์ พันศแพทย์ สัตวแพทย์ ผู้ผลิต ผู้ขายส่ง ผู้ส่ง เข้าประเทศ ผู้ขายปลีก ที่กระทำความผิดตามกฎหมายนี้เกี่ยวกับยาต้องห้าม ต้องระวาง โทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ๑ วัน ถึง ๖ ปี และปรับตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ถึง ๖,๐๐๐ เปโซ และ ถูกเพิกถอนใบอนุญาตสำหรับประกอบวิชาชีพด้วย

ตอน ๑๑ ผู้เขียนใบสั่งยาต้องห้ามโดยไม่มีสิทธิตามกฎหมาย ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ๑ วันถึง ๑๒ ปี และปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐ ถึง ๑๒,๐๐๐ เปโซ

ตอน ๑๒ นายแพทย์ หรือทันตแพทย์ เขียนใบสั่งยาต้องห้ามให้แก่คนไข้โดย ไม่มีความจำเป็นถึงขนาดต้องใช้ยาต้องห้าม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ๑ วันถึง ๑๒ ปี และปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐ ถึง ๑๒,๐๐๐ เปโซ และถูกเพิกถอนใบอนุญาตด้วย

ตอน ๑๓ ผู้มีอุปการะสำหรับใช้เสพยาต้องห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวาง โทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือน ๑ วันถึง ๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๖๐๐ ถึง ๔,๐๐๐ เปโซ

ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้มีอุปการะดังกล่าวตามวรรคแรก เป็นผู้เสพยาต้องห้าม หนึ่งต่อมาโดยอาศัยอำนาจตามกฎอัยการศึก ประธานาธิบดี มาร์กอส ได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายนี้ เพิ่มโทษผู้จำหน่ายยาต้องห้ามแก่เยาวชน จากอัตราโทษสูงสุด

ให้จำคุก ๒๐ ปี เป็นประหารชีวิต^๑

๓.๒.๓ ประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซีย และประเทศสิงคโปร์ เป็นประเทศที่อยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทย ผู้ที่ลักลอบนำยาเสพติดมาทางภาคเหนือของประเทศไทย จะนำยาเสพติดออกนอกประเทศที่คอนเมืองส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งจะล่องจู่เท้าเข้าไปในแดนมาเลเซียแล้วผ่านไปสิงคโปร์ เพื่อต่อไปยังฮ่องกงอีกทอดหนึ่ง ประเทศมาเลเซียจึงเป็นทางผ่านของยาเสพติด และพลเมืองของมาเลเซียมีจำนวนหนึ่งที่ตกเป็นทาสของยาเสพติด ทั่วยุทธศาสตร์ของมาเลเซียได้เล็งเห็นภัยอันสำคัญดังกล่าวนี้ จึงได้มีพระราชบัญญัติและกฎกระทรวงดังต่อไปนี้

๑. The Dangerous Drugs Ordinance-1952
๒. Dangerous Drugs (Amendment) Act, 1975
๓. Dangerous Drugs (Amendment) Act, 1977
๔. Dangerous Drugs (Amendment) (NO.3) Act, 1977
๕. Dangerous Drugs Ordinance, 1952 Rehabilitation Centre Rules, 1977
๖. Dangerous Drugs Ordinance, 1952 Rehabilitation Committee (Constitution and Duties) Regulations, 1977

กฎหมายฉบับแรกเกี่ยวกับยาอันตรายได้ประกาศใช้ในปี ค.ศ. ๑๙๕๒ (พ.ศ. ๒๔๙๕) ซึ่งรวมหมายถึงยาเสพติดด้วย ต่อมายาเสพติดได้แพร่ระบาดมากขึ้น จำนวนผู้เสพติดเริ่มสูงขึ้น รัฐบาลจึงได้ดำเนินการออกพระราชบัญญัติมาแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับกำกับการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติด ในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ (พ.ศ. ๒๕๐๘) และ ค.ศ. ๑๙๖๗ (พ.ศ. ๒๕๑๐) มีการดำเนินงานตั้งแต่การรักษาระดับพื้นที่สมุทรภาพ ไปจนถึงขั้นติดตามผลหลังการรักษากลับ ประเทศมาเลเซียมีการตั้งศูนย์สำหรับฟื้นฟูสมรรถภาพขึ้นภายในประเทศ โดยมีคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นผู้มี

^๑ Bangkok Post, February 18, 1980. "Supply Drugs to Minors and Die".

หน้าที่จัดการเกี่ยวกับศูนย์ ผู้ที่อยู่ในศูนย์จะใช้เวลาประมาณ ๖ เดือน และจะคุมประพฤติต่อไปอีกประมาณ ๒ ปี จนกว่าจะมีความประพฤติดี* ตามกฎหมายที่กล่าวมาแล้วอาจจะสรุปหลักการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมเสพติดดังนี้

๑. ผู้ที่จะต้องรับการบำบัดรักษาเกี่ยวกับยาเสพติด มี ๔ ประเภท คือ
  - ๑.๑ ผู้ต้องสงสัยว่าติดยาเสพติด และสามารถตรวจพบการติดยาเสพติด
  - ๑.๒ ผู้กระทำผิดที่ได้รับความพิจารณาจากศาลตาม The Dangerous Drugs Ordinance, 1952
  - ๑.๓ ผู้เสพติดที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองให้มาทำการบำบัดรักษา
  - ๑.๔ บุคคลผู้สมัครใจขอเข้ารับการรักษาด้วยตนเอง
๒. ผู้เสพติดในลำดับ ๑.๑ และ ๑.๒ จะต้องผ่านศาลหรือผู้พิพากษาแล้วส่ง

ไปยังศูนย์คุมขังในสถานพยาบาล มาถึงขั้นนี้แล้วจะถูกส่งต่อไปยัง

๑. Detoxification Centre in Hospital or
๒. Drug Rehabilitation Centre

ซึ่งศูนย์ทั้ง ๒ แห่งนี้ถ้าพิจารณาแล้วไม่มีความจำเป็นจะไม่ส่งไปบำบัดรักษาในลำดับ ๑ ศาลไต่สวนการเลือกส่งไว้เจ้าหน้าที่สวัสดิภาพสังคมเป็นผู้ดูแล

- ก. บริการทางจิตสังคม ได้แก่ ให้คำปรึกษาการทำงานเป็นกลุ่มหรือทำงานเดี่ยว การแนะนำทางคำครอบครัว ความรับผิดชอบทางสังคม เป็นต้น
- ข. ให้ทำงานที่เหมาะสม
- ค. ประทอบอาชีพหรือศึกษาต่อ
- ง. ทรวจสอบทางการแพทย์

* Adnan bin Haji Abdullah, National Rehabilitation Programme for Drug Dependents in Malaysia, 1978.

หรือส่งให้ Drug Rehabilitation Centre เพื่อทำการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพซึ่งศูนย์นี้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ก. รับตัวผู้เสพยาเสพติดไว้รักษา
- ข. การปรับตัวให้เข้ากันระหว่างผู้รับการรักษาและผู้ทำการรักษา
- ค. วางแผนการรักษาในอนาคต
- ง. บริการทางจิตสังคม ได้แก่ การให้คำปรึกษาหารือการทำงานเป็นกลุ่ม หรือทำงานเดี่ยว การแนะนำทางค่านิยมครอบครัว ความรับผิดชอบทางสังคม เป็นต้น
- จ. บริการทางค่านิยม ได้แก่ การวางแผนการทำงาน หน่วยงานที่ชำนาญทำงานที่เหมาะสม การทำงานคำนวณราคา หรืองานเกี่ยวกับการรักษาโรค เป็นต้น
- ฉ. อบรมทางค่านิยมศาสนา
- ช. การค้นหาการ
- ซ. การรักษาเป็นกลุ่ม ตลอดจนหลักเกณฑ์การให้เยี่ยม

เมื่อได้ทำการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติดใน Drug Rehabilitation Centre เรียบร้อยแล้วในขั้นต่อไป คือ ส่งให้เจ้าหน้าที่สวัสดิภาพสังคม เป็นผู้ติดตามผลภายหลังการรักษาต่อไป ซึ่งเจ้าหน้าที่สวัสดิภาพสังคมมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ก. ปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม
- ข. ปรึกษากับครอบครัว
- ค. ให้ประกอบอาชีพที่เหมาะสม
- ง. ให้มีการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ
- จ. ตรวจสอบทางการแพทย์
- ฉ. มีการเชื่อมครอบครัวผู้รับการรักษา
- ช. รายงานต่อคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพ
๓. สำหรับผู้ติดยาเสพติดในลำดับ ๑.๑ และ ๑.๕ ได้แก่ บุคคลที่มีความสามารถ หรือผู้ทรงประสงค์มาทำการรักษาหรือผู้สมัครใจมาทำการรักษาด้วยตนเองนั้น เจ้าหน้าที่สวัสดิภาพสังคมจะส่งตัวไปกลุ่มไว้ใน Detection Centre in Hospital และอยู่ในการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่สวัสดิภาพสังคมดังต่อไปนี้

๓.๑ ให้บริการทางจิตวิทยาตามสังคม ได้แก่ ให้คำปรึกษา ทำงานเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม การแนะนำทางบ้านครอบครัว และความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น

๓.๒ ให้ประกอบอาชีพที่เหมาะสม

๓.๓ มีอาชีพที่แน่นอน หรือทำการศึกษาต่อ

๓.๔ มีการตรวจสอบทางการแพทย์

๕. ผู้รับการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงในฐานะเป็นผู้เสติดลักขัย ๒ อาจถูกส่งไปอยู่ในบ้านกึ่งวิดีก่อนก็ได้ หรือผู้เสติดทั้ง ๔ ประเภท ก่อนที่จะปล่อยออกสู่สังคมภายนอก อาจถูกส่งไปยังศูนย์ที่ชื่อว่า Day Centre อันเป็นศูนย์สุดท้ายก็ได้ ศูนย์นี้จะทำหน้าที่คล้าย ๆ กับเจ้าพนักงานสวัสดิภาพสังคม หรือ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพ คือ ให้คำแนะนำปรึกษาทั้งส่วนตัว และหน้าที่การงาน ตลอดจนสนับสนุนการก่อนที่จะปล่อยตัวไป และต้องมีการตรวจสอบทางการแพทย์ด้วย

หลักการต่างๆ ที่สรุปมามีอยู่ใน Dangerous Drugs (Amendment) Act. ฉบับปี ค.ศ. ๑๙๖๕ และปี ค.ศ. ๑๙๖๖ (๒ ฉบับ) รวมเป็น ๓ ฉบับ^๑ สำหรับศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพในปัจจุบันนี้เท่าที่ทราบมี

๑. Bukit Mertajam Rehabilitation Centre

๒. Kuala Kubu Bharu Rehabilitation Centre

๓. Johor Bahru Rehabilitation Centre

ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพแต่ละศูนย์จะดำเนินการแล้วแต่ความเหมาะสม เช่น กำหนดเวลาตื่นนอน และหาความสะอาดที่นอน ภาคเข้าฝึกอาชีพ ภาคบำยออกกำลังกาย และเล่นเกมสัปดาห์ประมาณ ๒ - ๓ ชั่วโมง กลางคืนพักนอนโดยภาวภูโทรทัศน์ และมีการ

^๑ A. Dangerous Drugs (Amendment) Act, 1975.

B. Dangerous Drugs (Amendment) Act, 1977.

C. Dangerous Drugs (Amendment) (No. 3) Act, 1977.

อบรมบ้าง เจ้าหน้าที่ ๑ คน รับผิดชอบคนไข้ ๓๐ คน เป็นต้น และนอกจากนี้อาจมี
ระเบียบการรายงานความประพฤติทุกวัน และเจ้าหน้าที่จะประชุมกันสัปดาห์ละครั้ง
เพื่อพิจารณาและรายงานปัญหาต่าง ๆ ถ้าคนไข้ประพฤติตัวดีในระยะ ๓ เดือนแรก
จะให้กลับไปนอนบ้านได้ ๓ วัน การรักษาที่ศูนย์จะต้องอยู่ถึง ๖ เดือน ยกเว้นที่มีความ
ประพฤติดีมาก ๔ เดือน ก็กลับบ้านได้

ประเทศมาเลเซีย นอกจากได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและแก
ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติด รวม ๓ ฉบับแล้ว ในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ยังได้
ออกข้อบังคับเกี่ยวกับศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพ ชื่อว่า *Dangerous Drugs Ordinance*,
๑๙๕๒ *Rehabilitation Centre Ruler*, ๑๙๖๗ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การทำงาน
ของคณะเจ้าหน้าที่ของศูนย์ เช่น มีเจ้าหน้าที่เยี่ยม ความรับผิดชอบของคณะเจ้าหน้าที่
ความรับผิดชอบของผู้อำนวยการทั่วไป ส่วนที่สำคัญที่สุดได้แก่ ความรับผิดชอบของเจ้า
หน้าที่แพทย์ที่ตรวจสอบและทำการบำบัดรักษา (มาตรา ๓๑ - มาตรา ๓๒) และนอก
จากนี้ยังได้มีการบันทึกรายงานทุกระยะ มีการเยี่ยมบ้านผู้เสพติดมีการกำหนดให้ญาติ
เยี่ยม การเขียนจดหมายติดต่อกัน การกำหนดระยะเวลาทำการรักษาไว้ล่วงหน้า มาตรการ
ในการป้องกันการหลบหนีจนกระทั่งปล่อยตัว ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับฉบับนี้ทั้งหมด
ส่วนข้อบังคับอีกฉบับหนึ่งซึ่งชื่อว่า *Dangerous Drugs Ordinance*, ๑๙๕๒ *Rehabi-*
litation Committee (Constitution and Duties) Regulations,
๑๙๖๗ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพขึ้นมา มีหน้าที่ตามมาตรา ๕ เช่น มีหน้าที่
ในการช่วยพิจารณากับเจ้าหน้าที่สวัสดิภาพสังคมในการดูแล และติดตามผลภายหลัง
การรักษาผู้เสพติด รวมทั้งการจำหน่ายตัวออกจากศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพ หรือช่วยเหลือ
แนะนำในการประกอบอาชีพแก่ผู้เสพติด เป็นต้น

พ.ท. หลุย เทลินทิต วัชรโชติ, "เล่าเรื่องการอบรม", ข่าวสารศูนย์
อาสาสมัครต่อต้านยาเสพติดให้โทษ ๗ (กรกฎาคม ๒๕๑๒) ๘

๓.๒.๕ ประเทศสิงคโปร์

ศูนย์กลางท่าเรือในภาคตะวันออกเฉียงใต้อยู่ที่สิงคโปร์ ผู้ที่ลักลอบนำยาเสพติดจากประเทศไทยเข้าสู่ประเทศมาเลเซีย ส่วนมากจะผ่านไปสู่สิงคโปร์ แม้ว่ายาเสพติดจะเป็นเพียงผ่านประเทศสิงคโปร์เพื่อส่งออกไปยังสถานที่อื่นก็ตาม พลเมืองของประเทศสิงคโปร์ ก็มีผู้เสติดอยู่จำนวนไม่น้อย และเริ่มจะมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดทวีขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้นในปี ค.ศ. ๑๙๗๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖) สิงคโปร์จึงได้ออกกฎหมาย The Misuse of Drugs Act, ๑๙๗๓^๑ มาใช้บังคับเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ พระราชบัญญัติฉบับนี้มี ๕ ส่วน รวม ๓๖ มาตรา มีการแบ่งแยกชั้นของยาเสพติดให้โทษออกเป็น ๓ ชั้น คือ Class A, Class B and Class C มีบัญชีแนบท้าย ๒ บัญชี คือ บัญชีที่หนึ่งเกี่ยวกับการแบ่งชั้นของยาเสพติดให้โทษและบัญชีที่สองเกี่ยวกับการกำหนดโทษ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ได้ออกพระราชบัญญัติเพิ่มเติมเรียกว่า The Misuse of Drugs (Amendment) Act, ๑๙๗๕^๒ และพร้อมนี้ในปี ค.ศ. ๑๙๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๙) และปี ค.ศ. ๑๙๗๗ (พ.ศ. ๒๕๒๐) ได้ออกระเบียบกฎหมายเกณฑ์เกี่ยวกับการนำบัตรรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติดขึ้น รวม ๒ ครั้ง

กฎหมายการใช้ยาในทางที่ผิด ค.ศ. ๑๙๗๓ (The Misuse of Drugs Act, ๑๙๗๓) ฉบับนี้มีบทลงโทษที่รุนแรงมาก ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติในตอนที่ ๒๙ (Section ๒๙) ดังนี้ คือ

บทลงโทษ (ตอนที่ ๒๙) ผู้กระทำความผิดประการใดประการหนึ่งดังต่อไปนี้

^๑The Misuse of Drugs Act, 1973 (No. 5 of 1973). (Printed by Tan Cheong Hui, Acting Government Printer, Singapore).

^๒The Misuse of Drugs (Amendment) Act, 1975 (No. 49 of 1975). (Printed by the Singapore National Printers (Pte) Ltd. (Government Printers).

ใบนี้ ต่องระหว่างโทษประหารชีวิต

- ๑. ซึ้อขายโคอะมอร์ฟีน (Diamorphine) เกินกว่า ๑๕ กรัม
- ๒. นำเข้า หรือ ส่งออกซึงโคอะมอร์ฟีน (Diamorphine) เกินกว่า ๑๕ กรัม
- ๓. ซึ้อขายมอร์ฟีนเกินกว่า ๓๐ กรัม
- ๔. นำเข้า หรือ ส่งออกซึงมอร์ฟีนเกินกว่า ๓๐ กรัม
- ๕. ผลิตโคอะมอร์ฟีน หรือ เกลือของโคอะมอร์ฟีน
- ๖. ผลิตมอร์ฟีน หรือ เกลือของมอร์ฟีน เอสเตอรฺมอร์ฟีน (Ester Morphine) หรือ เกลือของเอสเตอรฺมอร์ฟีน

โทษสำหรับผู้เสท อัตราโทษสูงสุดสำหรับผู้เสทยาเสทคิตคือ จำคุก ๑๐ ปี หรือปรับ ๒๐,๐๐๐ เหรียญ หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษสำหรับผู้ค้ารายย่อย อัตราโทษต่ำสุด จำคุก ๕ ปี และเชือนด้วยหววย ๕ ปี

สำหรับผู้คิตยาเสทคิตในสิงคโปร์ โทษฐานที่ทำการเสทไม่ว่าจะเป็นผู้คิตคม ทา หรือคิต ยาเสทคิต เช่น เฮโรอิน มอร์ฟีน สีน และกัญชา ก็ตามจะต้องถูกจำคุก สูงถึง ๑๐ ปี หรือปรับ ๒๐,๐๐๐ เหรียญสิงคโปร์ หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งจะเห็นว่ามิโทษ รุนแรงมาก และให้มีการจัดการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุุงผู้เสทคิตซึ่มโทษรัฐมนตรี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย และผู้อำนวยการสำนักงานกลางยาเสทคิตให้โทษ รัฐมนตรีผู้ รักษาการในพระราชบัญญัติเกี่ยวกับยาเสทคิตให้โทษของสิงคโปร์ มีอำนาจวางกฎเกณฑ์ สำหรับการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุุงผู้คิตยาเสทคิตได้ตามมาตรา ๓๔ (K) สำหรับในมาตรา ๓๓ ซึ่งเป็นหลักสำคัญเกี่ยวกับการบำบัดรักษามีหลักการดังนี้

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานกลางยาเสพติดให้โทษอาจนำผู้ต้องสงสัย ซึ่งมีเหตุผลอันสมควรว่า เป็นผู้ติดยาเสพติด มาทำการตรวจสอบทางการแพทย์ หรือทำการทดลอง โดยเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นแพทย์ของรัฐ หรือแพทย์ผู้ฝึกหัด

๒. ถ้าผลของการตรวจสอบหรือการทดลอง หรือการตรวจนับปัสสาวะปรากฏว่า เป็นผู้เสพติด ผู้อำนวยการสำนักงานกลางยาเสพติดให้โทษมีความจำเป็นที่จะต้องนำตัวบุคคลนั้นมาทำการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงในสถานพยาบาล ผู้อำนวยการอาจให้อยู่ในการดูแลของบุคคลอื่น สำหรับการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงตามกำหนดระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด หลังจากได้ปรึกษาหารือกันในสถานพยาบาลแล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมโดย The Misuse of Drugs (Amendment) Act, ๑๙๖๕)

๓. บุคคลใดซึ่งเป็นผู้ติดยาเสพติด อาจสมัครใจขอเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล และบุคคลผู้นั้นได้บอกกล่าวถึงวัตถุประสงค์ที่จะได้รับการบำบัดรักษา ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะไม่เป็นการแสดงหลักฐานสำหรับผู้เสพติดที่จะมีความผิดเกี่ยวเนื่องกับการฟ้องร้องคดีของผู้กระทำผิด ภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งก็หมายถึงจะฟ้องร้องผู้เสพติดที่สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาไม่ได้

๔. สถานพยาบาลอาจกำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไขบางประการโดยการยอมรับของผู้ติดยาเสพติดซึ่งสมัครใจขอเข้ารับการบำบัดรักษาก็ได้

นอกจาก The Misuse of Drugs Act, ๑๙๖๓ และ The Misuse of Drugs (Amendment) Act, ๑๙๖๕ จะกำหนดเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงแล้ว ได้มีการแต่งตั้งบุคคลใน The Singapore Armed Forces Drug Abuse Rehabilitation Unit เป็นเจ้าหน้าที่ดูแลสำหรับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และข้อกำหนดในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพติดที่สำคัญอีกประการหนึ่งได้กำหนดไว้ใน The Misuse of Drugs (Approved Institutions and Treatment and Rehabilitation) (Amendment) Regulations, ๑๙๖๖ ซึ่งมีหลักการสำคัญดังนี้

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานกลางยาเสพติดให้โทษอาจมีคำสั่งให้ผู้ติดยาซึ่งจะออกจากสถานพยาบาลได้ส่งรายงานถึงเจ้าหน้าที่ดูแล หรือพนักงานคุมประพฤติ

สำหรับความมุ่งหมายในการเป็นที่เลี้ยงภายในกำหนดระยะเวลาที่ผู้อำนวยการเห็นสมควร หรือพิจารณาตามความจำเป็น ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว การดูแล หรือการคุมประพฤติเป็นไปดังนี้

๑.๑ รายงานให้เจ้าหน้าที่ดูแล หรือพนักงานคุมประพฤติทราบตามระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ดูแล หรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

๑.๒ อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ดูแล หรือพนักงานคุมประพฤติเยี่ยมบ้านผู้เคยติดยา

๑.๓ ผู้ที่เคยติดยาต้องไม่เปลี่ยนที่อยู่อาศัยโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าหน้าที่ดูแล หรือพนักงานคุมประพฤติ

๑.๔ เดินทางจากสิงคโปร์โดยไม่ได้รับอนุญาต จากเจ้าหน้าที่ดูแล หรือพนักงานคุมประพฤติ

๑.๕ ถ้ามีการเปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือเปลี่ยนงานต้องบอกกล่าวเจ้าหน้าที่ดูแล หรือพนักงานคุมประพฤติโดยมิชักช้า

๑.๖ เมื่อเจ้าหน้าที่ดูแล หรือพนักงานคุมประพฤติ ต้องการผู้เคยติดยาต้องส่งน้ำปัสสาวะให้ตามกำหนดเวลา และสถานที่ที่กำหนด

๑.๗ ผู้เคยติดยาต้องไม่เข้าไปในบางสถานที่ หรือพบบุคคลบางคนซึ่งผู้อำนวยการจะกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

๒. สำหรับผู้เสพติดที่เป็นทหารให้การบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงโดยอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายทหาร

ตามขั้นตอนของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติดในสิงคโปร์ได้กำหนดให้มีสถานพยาบาลสำหรับการรักษาผู้เสพติดขึ้น ซึ่งเกี่ยวกับการบำบัดรักษานี้ สิงคโปร์ได้มีขั้นตอนพิเศษฯ พื้นฟูสมรรถภาพ และมีเจ้าหน้าที่ดูแลหลังการรักษาด้วย โดยมีการกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ไว้เป็นอันมาก การกำหนดเงื่อนไขเช่นนี้จะคงกำหนดไว้เพียงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานกลางยาเสพติดให้โทษเห็นสมควรและมีความจำเป็น และมีข้อที่นำเสนออีกประ-

การหนึ่งว่า บุคคลที่เป็นทหรานั้นให้อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายทหร เป็นการแบ่งแยก
พลเรือนกับทหรที่ติดยาเสพติดออกจากกัน

๓.๒.๕ ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่น มีกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด รวม ๔ ฉบับคือ

๑. The Narcotic Control Law, 1953

๒. The Opium Law, 1954

๓. The Cannabis Control Law, 1948

๔. The Penal Code, 1954

กฎหมายควบคุมยาเสพติด ค.ศ. ๑๙๕๓ มีบทบัญญัติที่สำคัญเกี่ยวกับการควบคุม
เฮโรอีน ในมาตรา ๖๔ ดังนี้คือ

๑.๑ ผู้ไม่มีอาชีพค้าเฮโรอีน นำเข้า ส่งออก ผลิต ซึ่งเฮโรอีน ต้องระวาง
โทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึงตลอดชีวิต

๑.๒ ผู้มีอาชีพค้าเฮโรอีน นำเข้า ส่งออก ผลิต ซึ่งเฮโรอีน ต้องระวางโทษ
จำคุกตั้งแต่ ๓ ปีถึงตลอดชีวิต และปรับไม่เกิน ๕ ล้านเยน

๑.๓ การพยายามกระทำความผิด จะต้องได้รับโทษ

๑.๔ ผู้ไม่มีอาชีพค้าเฮโรอีน รมไว้ในครอบครอง จำหน่าย เลืง ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี

๑.๕ ผู้มีอาชีพค้าเฮโรอีน กระทำผิดตาม ๒.๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
๑ ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึงตลอดชีวิต และปรับไม่เกิน ๓ ล้านเยน

๑.๖ การพยายามกระทำความผิด จะต้องได้รับโทษ"

ส่วนประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. ๑๙๕๔ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมฝิ่นอยู่
ในบทที่ ๑๔ ตั้งแต่มาตรา ๑๓๖ - ๑๔๑ ดังนี้คือ

"มาตรา ๑๓๖ ผู้ให้นำเข้า ผลิต จำหน่าย รมไว้ในครอบครอง ฝิ่นฝิ่นเพื่อวัตถุประสงค์
ประสงค์ในทางการค้า ต้องระวางโทษจำคุกเพื่อบังคับใช้งานตั้งแต่ ๖ เดือนถึง ๑ ปี

มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดนำเข้า ผลิต จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง ซึ่งเครื่องมือสำหรับใช้เสพฝิ่น เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า ต้องระวางโทษจำคุกเพื่อบังคับใช้ งานตั้งแต่ ๓ เดือนถึง ๕ ปี

มาตรา ๑๓๘ ผู้ใดเป็นเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม นำเข้า หรือยอมให้มีการนำเข้า ฝิ่น หรือเครื่องมือสำหรับใช้เสพฝิ่น ต้องระวางโทษจำคุกเพื่อบังคับใช้ งานตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี

มาตรา ๑๓๙ ผู้ใดเสพฝิ่น ต้องระวางโทษจำคุกเพื่อบังคับใช้ งานเป็นเวลา ไม่เกิน ๓ ปี

ผู้ใดทำการจัดหาสถานที่สำหรับเสพฝิ่น เพื่อวัตถุประสงค์ในการหากำไร ต้อง ระวางโทษจำคุกเพื่อบังคับใช้ งานตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๑ ปี

มาตรา ๑๔๐ ผู้ใดมีไว้ในครอบครองฝิ่นหรือเครื่องมือสำหรับใช้เสพฝิ่น ต้องระวางโทษจำคุกเพื่อบังคับใช้ งานเป็นเวลาไม่เกิน ๑ ปี

มาตรา ๑๔๑ การพยายามกระทำความผิดในบทนี้ จะต้องได้รับโทษ"

ปัญหาการติดยาเสพติด นี้เป็นเรื่องว่าเป็นปัญหาขั้นพื้นฐาน และผู้เสพติดมีความ ผิดทางอาญา จะต้องมีการบำบัดรักษาสำหรับเขา โดยผู้เสพติดจะต้องเข้าทำ การรักษาตามมาตรการที่วางไว้ The Narcotic Control Law ได้กำหนดว่า ผู้ติดยาเสพติดมีบทกำหนดโทษทางอาญาและต้องบังคับเข้ารับรักษาตัวในสถานพยาบาลเป็น เวลาประมาณ ๖ เดือน มาตรการนี้ในระยะแรก จะต้องให้ผู้เสพติดมีการเปลี่ยนแปลง ลักษณะนิสัยให้กลับคืนสู่ดั้งเดิม และนอกจากนั้นกฎหมายฉบับนี้ยังกำหนดให้พนักงานตำรวจ มีอำนาจดูแลผู้เสพติดอีกด้วย โดยกำหนดสถานที่หรือเวลาที่ผู้เสพติดทำการเสพ เช่น ในคุก โรงเรียน หรือ ในโรงพยาบาลที่ทำการนั้นเลย จะถูกลงโทษหนักขึ้น

ผู้เสพติด เป็นพวกที่ขาดความรับผิดชอบ หรือรับผิดชอบน้อย เพราะการเสพ ติดเป็นนิสัย จะต้องทำการรักษาทั้งทางกายและจิตใจ การดูแลรักษาหลังจากถอนพิษยา แล้ว ถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง จึงต้องมีผู้อนุบาลหรือผู้แนะนำ บุคคลนี้จะทำหน้าที่ แนะนำชี้แจงผู้เสพติด ให้กระทำตนเป็นคนดี แนะนำการหางานอดิเรกทำเพื่อให้ลืมความ

หลังจนกระทั่งถือว่าผู้เสพยาเสพติดแล้ว

สำหรับ The Narcotic Control Law ประกาศเป็นกฎหมายเมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๓ (พ.ศ. ๒๕๓๖) และพิจารณาทบทวนใหม่ เมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๓ (พ.ศ. ๒๕๐๖) โดยจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนรอดพ้นจากอันตรายของยาเสพติด และควบคุมยาเสพติดที่เป็นพิษและกัญชาด้วยยาเสพติดอีกประมาณ ๕๐ ชนิด ยาเสพติดที่อยู่ในการควบคุมของกฎหมายฉบับนี้แบ่งออกเป็น ๒ พวก คือ พวกเฮโรอีนและอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงเฮโรอีน ซึ่งถ้านำเข้า ครอบครอง และจัดการจะมีโทษทางอาญาอย่างหนักในการผลิตหรือลักลอบนำเข้ามายาอาจถูกลงโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป หรือถ้าหากผู้กระทำความผิดทำไปเพื่อผลประโยชน์อาจถูกจำคุกตลอดชีวิต หรือตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไป และยาเสพติดอีกประเภทหนึ่งที่มีใช้เฮโรอีน ซึ่งใช้สำหรับการรักษา แต่จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี (Minister of Health and Welfare) หรือผู้ได้รับมอบหมาย

ส่วนการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติด The Narcotic Control Law, ๑๙๖๓ ได้กำหนดไว้ดังนี้

๑. หน่วยที่ส่งผู้เสพยา

- ๑.๑ Medical practitioner
- ๑.๒ Police Official, etc.
- ๑.๓ Public prosecutor
- ๑.๔ Chief of a correctional institution

หน่วยนี้จะส่งรายงานให้ Prefectural governor เมื่อ Prefectural governor ได้รับแล้วจะ Request for examination ไปยัง Narcotic Addiction Examination Committee เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบผู้เสพยาแล้วจะ Report of its decision หรือถ้าในกรณีมีความจำเป็น

Japan Information Service, Texts and Materials for the Narcotic Seminar (Japan International Co-operation Agency, National Police Agency, Government of Japan, 1976) pp. 10-12.

จริง ๆ แล้ว Prefectural governor จะสั่ง Order to examine ไปยัง Medical examiner of mental health เพื่อ Medical examination ในเรื่อง

- Attendance of a competent official
- Methods of diagnosis
- Standards of diagnosis
- Determination of period of hospitalization (Within 30 days)

เมื่อ Medical examiner of mental health ดำเนินการแล้วจะส่ง Result of examination กลับมาให้ Prefectural governor หน่วยงานนี้จะส่งข้อมูลทั้งหมดให้ Administrator of hospital for treatment of narcotic addicts และส่งให้ Hospital for treatment of narcotic addicts เพื่อจะทำการรักษาต่อไป แต่ถ้าหากจะขยายระยะเวลาให้ยาวนานขึ้นจะต้องส่งรายงานกลับมาให้ Prefectural governor ทึ่จรรยากรณ์ว่ามีความจำเป็นเพียงใด

โรงพยาบาลจะดำเนินการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. Hospitalization within 30 days (probationary)
๒. Continuation of hospitalization within 3 months (formal)
๓. Prolongation of period of hospitalization 2 months . each time, 2 times, 6 months in all

The Opium Law ได้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย เมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๔ (พ.ศ.

๒๔๙๖) เพื่อ

๑. ให้รัฐบาลเป็นผู้ผูกขาดในการนำเข้า ส่งออก ซื้อและขายฝิ่น
๒. อนุญาตให้ผู้ที่ต้องการปลูกฝิ่นได้

๓. การห้ามสูบบุหรี่หรือยาฝิ่น

ซึ่งกำหนดว่าบุคคลใดละเมิดบทบัญญัติของ The Opium Law แล้วจะต้องได้รับโทษดังนี้

๑. ปลูกฝิ่น นำเข้าหรือส่งออกฝิ่นสุก จะต้องถูกจำคุก ๑ - ๑๐ ปี ถ้าทำการเพื่อหวังผลกำไรอาจถูกจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี หรือมากกว่า และปรับไม่เกิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ เชน

๒. ครอบครอง เสพ หรือกินฝิ่น จำคุก ๑ ปี หรือน้อยกว่า ถ้าหากมีไว้ในครอบครองเพื่อหวังผลกำไรจะถูกจำคุก ๑ - ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ เชน

The Cannabis Control Law ได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๙ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ความจริงกัญชาเคยอยู่ในความควบคุมของกฎหมาย ในปี ค.ศ. ๑๙๓๐ (พ.ศ. ๒๔๗๓) มาก่อน และเริ่มมีปัญหาเมื่อไม่กี่ปีมานี้เนื่องจากมีผู้คนเสพกัญชากันมาก The Cannabis Control Law มีหลักการเพื่อ

๑. บุคคลใดมีเจตนาจะปลูกกัญชาจะต้องขออนุญาตจากเจ้าเมืองก่อน
๒. การครอบครอง ส่งมอบ ได้รับกัญชาเป็นสิ่งต้องห้าม
๓. บุคคลไม่อาจนำเข้า ส่งออก หรือจัดการสำหรับการค้าเป็นการผลิตยาจากกัญชา

อย่างไรก็ตามถ้าหากผู้ใดละเมิดจะต้องถูกลงโทษดังนี้

๑. นำเข้าหรือส่งออก อาจถูกจำคุก ๑ ปี หรือน้อยกว่า
๒. ส่งมอบ ได้รับ หรือครอบครอง อาจถูกจำคุก ๕ ปีหรือน้อยกว่า

The Awakening Drug Control Law ประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๑ (พ.ศ. ๒๕๓๔) เป็นกฎหมายที่เพิ่มเติมมาตรการบางอย่างและเพิ่มเติมโทษเป็นการบัญญัติภายหลังจากที่สังครามผ่านไปแล้ว แต่หลักการสำคัญยังคงอยู่ที่กฎหมายเดิม ๕ ฉบับที่กล่าวมาแล้ว

๓.๒.๖ ประเทศฮ่องกง

กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดที่สำคัญที่สุดของฮ่องกงก็คือ กฎหมายว่าด้วยยาอันตราย (The Dangerous Drugs ordinance) ซึ่งอยู่ในบทที่ ๑๓๔ ของกฎหมายฮ่องกง (The Laws of Hong Kong) กฎหมายว่าด้วยยาอันตรายนี้ครอบคลุมถึงยาเสพติดหลายชนิด รวมทั้ง ผีนและอนุพันธ์ของฝิ่น, บาร์บิทอน (Barbitone) โคคาอีน (Cocaine) โคเคอีน (Codeine) และกานาบิส (Cannabis) บทบัญญัติที่สำคัญของกฎหมายว่าด้วยยาอันตราย มีดังนี้ คือ

" (A) ความผิดที่มีอัตราโทษสูงสุด จำคุกตลอดชีวิตและปรับ ๕ ล้านเหรียญ ได้แก่ ความผิดฐานต่อไปนี้คือ

๑. การซื้อขาย รวมทั้ง การนำเข้า ส่งออก การเก็บรักษา การจำหน่าย ซึ่งยาเสพติด (Dangerous Drugs) ต้องระวางโทษขั้นต่ำ จำคุก ๓ ปี และปรับ ๕๐๐,๐๐๐ เหรียญ

๒. การมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด (Dangerous Drugs) เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้าที่ผิดกฎหมาย ต้องระวางโทษขั้นต่ำจำคุก ๓ ปี และปรับ ๕๐๐,๐๐๐ เหรียญ

๓. การผลิตยาเสพติด (Dangerous Drugs)

(B) ความผิดที่มีอัตราโทษสูงสุดจำคุก ๑๕ ปี และปรับ ๕ ล้านเหรียญและอัตราโทษต่ำสุดจำคุก ๓ ปี และปรับ ๕๐๐,๐๐๐ เหรียญ ได้แก่ความผิดฐานต่อไปนี้

๑. เปิดดำเนินกิจการ, ดูแลรักษา, จัดการดำเนินกิจการ หรือช่วยในการจัดการดังกล่าว เกี่ยวกับการมั่วสุมเรื่องยาเสพติด

๒. เป็นเจ้าของ, ให้เช่า, ครอบครอง หรือ เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลสถานที่ยินยอมให้มีการใช้สถานที่ เพื่อใช้ในการมั่วสุม, ซื้อ ขาย ผลิต หรือเก็บรักษา ยาเสพติด (Dangerous Drugs)

๓. เป็นผู้ดำเนินการ หรือตกลงยินยอมให้ผู้อื่นดำเนินการทั้ง ๆ ที่รู้ว่าสถานที่แห่งนั้นจะถูกใช้เพื่อกิจการตามข้อ ๒.

(C) ความผิดที่มีอัตราโทษสูงสุดจำคุก ๑๕ ปี และปรับ ๑๐๐,๐๐๐ เหรียญ
ได้แก่ความผิดฐานต่อไปนี้

- ๑. การเพาะปลูกคานาปิส (Cannabis) หรือฝิ่น
- ๒. จำหน่าย เก็บรักษา หรือเสนอให้มีการจำหน่ายหรือเก็บรักษา หรือเก็บ
ข้อควยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง เสนอหรือสนับสนุนให้มีการกระทำผิดดังกล่าว นำเข้า
ส่งออก หรือกระทำการใดเพื่อเตรียมนำเข้าหรือส่งออกซึ่งคานาปิสหรือฝิ่น

(D) ความผิดที่มีอัตราโทษสูงสุดจำคุก ๓ ปี และปรับ ๑๐,๐๐๐ เหรียญ
ได้แก่ความผิดฐานต่อไปนี้

- ๑. มีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด (Dangerous Drug)
- ๒. เสพยาเสพติด (Dangerous Drug)
- ๓. มีไว้ในครอบครองซึ่งอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับยาเสพติด*

๓.๒.๑ ประเทศอังกฤษ

การคิดยาเสพติดในประเทศอังกฤษ ถือว่าเป็นปัญหาทางการแพทย์
มิใช่อาชญากรรม กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด (Dangerous Drug A) ของประเทศ
อังกฤษ มีบทบัญญัติควบคุมเฉพาะเรื่องการผลิตครอบครองและการจำหน่ายยาเสพติดเท่านั้น
ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครองยาเสพติดเพื่อการซื้อขาย จะต้องแจ้งจำนวนการซื้อขาย
ตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดโทษกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข
แพทย์ที่ใช้ยาเสพติดเพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่นที่ไม่ใช่ในกิจการในทางการแพทย์จะได้รับ
โทษปรับหรือจำคุก และถูกยึดใบอนุญาตในการที่จะออกใบสั่งยาเสพติดต่าง ๆ ด้วย
กฎหมายให้อำนาจแพทย์ในการสั่งให้ยาเสพติดแก่คนไข้ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- ๑. เมื่อคนไข้อยู่ในระหว่างการบำบัดรักษา และอยู่ภายใต้การดูแลของ
แพทย์อย่างใกล้ชิด

* Hong Kong Narcotics Report 1976 (Hong Kong : JR. Lee,
Government Printer, 1976), pp. 12-13.

๒. เมื่อแพทย์เห็นว่า การหยุดยาเสพติดให้ที่เห็นใจจะเป็นอันตรายต่อผู้
เสพ แพทย์อาจจะให้ยาเสพติดต่อไป แต่ควบคุมปริมาณการเสพ

๓. ในขณะที่แพทย์ได้ควบคุมปริมาณการเสพของคนไข้มาชั่วระยะเวลาหนึ่ง
โดยที่คนไข้สามารถจะมีสภาพความเป็นอยู่อย่างคนปกติได้ แต่สภาพเช่นนี้จะไม่สามารถ
ดำรงอยู่ต่อไป ถ้าคนไข้หยุดเสพโดยเด็ดขาด กรณีนี้แพทย์สามารถจะสั่งให้ยาเสพติดแก่
คนไข้ โดยควบคุมปริมาณการเสพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Edwin M. Schur, Crime without Victims, Prentice - Hall, Inc.

N.J., 1965, pp. 152 - 154.

บทที่ ๕

มาตรการทางกฎหมายที่นำมาแก้ไขปัญหาอาเสพติด

ปัญหาอาเสพติดอาจแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน คือ

๑. ด้านการป้องกัน
๒. ด้านการปราบปราม
๓. ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้เสพติด
๔. ด้านอื่น ๆ เช่น การปลูกพืชทดแทน เป็นต้น

ในการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดแต่ละด้านที่กล่าวมา ไม่อาจใช้มาตรการที่เหมือนกันได้ มาตรการทางกฎหมายเป็นมาตรการทางหนึ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นหลักเกณฑ์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอื่น ๆ จะต้องยึดถือเป็นหลักแต่อย่างใดก็ตามมาตรการทางกฎหมายที่นำมาแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีอยู่ในปัจจุบัน กระจายในกฎหมายฉบับต่าง ๆ คือ

๑. พระราชบัญญัติขึ้น พ.ศ. ๒๔๙๒ รวมทั้งฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๙๖
๓. พระราชบัญญัติวิบัติที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘
๔. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙
๕. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดที่ยังมีผลใช้บังคับจนถึงปัจจุบันนี้ และนอกจากนี้มาตรการทางกฎหมายยังมีปรากฏอยู่ในกฎกระทรวง ประกาศของกระทรวงระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ออกมาโดยอาศัยกฎหมายทั้ง ๕ ฉบับ จึงเป็นการยากที่จะค้นหาว่า มีมาตรการอะไรอยู่บ้าง และอยู่ในกฎหมายฉบับใด และบางมาตรการทางกฎหมายก็มีความไม่สมบูรณ์ในตัวเอง เมื่อนำมาปฏิบัติแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงไม่ได้ผลเท่าที่ควร ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดแจ้งคือ การบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพติด

จะต้องมีขั้นตอนในการบำบัดรักษารวม ๕ ขั้นตอน คือ

๑. การเตรียมการก่อนการรักษา (Pre - admission Period)
๒. การรักษาขั้นถอนพิษยา (Withdrawal Treatment or Detoxification)
๓. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตใจ (Rehabilitation)
๔. การติดตามผลหลังการรักษา (After Care or Follow up)

จะเห็นได้ว่ายังไม่มีมาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษา และแก้ไขปรับปรุงผู้เสพติดที่ติดยา หรือสมบูรณ์ทุกขั้นตอน เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในค่านี้อยู่

ฉะนั้นในบทนี้ จะได้กล่าวถึงมาตรการทางกฎหมายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีอยู่ในกฎหมายแต่ละฉบับรวม ๕ ฉบับที่กล่าวมาแล้ว โดยจะเรียงมาตรการทางกฎหมายในการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพติด ตลอดจนมาตรการทางกฎหมายที่แก้ไขปัญหายาเสพติดในค่านอื่น ๆ

๔.๑ พระราชบัญญัติฝิ่น พุทธศักราช ๒๔๗๒

พระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๗๒ มีการแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๘ ในพ.ศ. ๒๕๐๓ เหตุผลในการตราพระราชบัญญัตินี้ก็เพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๖๕ เพื่อภายในอันจะปราบปรามการเสพยา ให้อดลงเป็นลำดับจนหมดสิ้นไป ซึ่งในขณะนั้นฝิ่นยังเป็นยาเสพติดที่ถูกห้ามตามกฎหมาย และต่อมาเมื่อฝิ่นเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย ได้มีพระราชบัญญัติฝิ่น (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๒ มาเพิ่มเติมโดยให้เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติเพิ่มเติมไว้ว่า

"เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องด้วยการกำหนดเงินค่าปรับผู้ละเมิดกฎหมายว่าด้วยเรื่องฝิ่น ซึ่งในขณะนี้ให้ถือว่าฝิ่นสุก ซึ่งรัฐบาลขายใน

๑ ไซยยศ เหมะรัชตะ, "กฎหมายกับการแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติด",

บทบัญญัติฯ ๓๘ ตอน ๓ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๒๔): ๓๔๗ - ๓๖๗.

ขณะกระทำความผิดนั้น บัญชีการขายฝิ่นของรัฐบาลจะต้องระงับ ในวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยผลของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑ เป็นเหตุให้ไม่มีราคาค่าฝิ่นที่จะถือเป็นเกณฑ์ที่จะกำหนดปริมาณปรับผู้กระทำความผิดต่อไป จึงต้องแก้ไขบทบัญญัติในเรื่องนี้โดยกำหนดราคาค่าฝิ่นไว้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดเงินค่าปรับ และเพิ่มโทษแก่ผู้ละเมิดกฎหมายว่าด้วยฝิ่นให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการปราบปรามตามนโยบายของรัฐบาล"

ส่วนพระราชบัญญัติฝิ่น (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๓ อันเป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๕๑๒ ฉบับสุดท้าย ได้ให้เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติไว้ว่า

"เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่จะให้รัฐบาลขายฝิ่นที่เหลืออยู่จากการเลิกจำหน่ายฝิ่น ให้โรงพยาบาลผลิตยาโคซ็อบไปใช้ผลิตยารักษาโรค ซึ่งอาจเป็นโรงงานในต่างประเทศ จึงสมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยฝิ่น ให้ส่งฝิ่นออกไปนอกราชอาณาจักรได้ โดยผู้ส่งฝิ่นออกไปจะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพสามิต และเพื่อที่จะให้การเป็นไปโดยถูกต้องตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยฝิ่น ซึ่งลงนาม ณ กรุงเฮก วันที่ ๒๓ มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๒ รวมถึงการตกลง ณ นครเจนีวา วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๕ และที่มิสซังลอนดอนเกี่ยวกับภาษีฝิ่นโดยที่ประชุมว่าด้วยฝิ่นครั้งที่ ๒ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่แล้ว ผู้ส่งฝิ่นออกไปนอกราชอาณาจักร ต้องแสดงให้เป็นที่ยอมรับว่า การส่งฝิ่นออกไปนั้น เพื่อเฉพาะประโยชน์ในการแพทย์ และการวิทยาศาสตร์เท่านั้น กับต้องมีใบอนุญาตให้นำฝิ่นเข้าประเทศของรัฐบาลประเทศที่จะนำฝิ่นเข้าด้วย"

เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติฝิ่น (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๐๒ และพระราชบัญญัติฝิ่น (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๓ เพิ่มเติมพระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งตราขึ้นมาในขณะที่ฝิ่นยังเป็นยาเสพติดที่ถูกต้องตามกฎหมาย และกลายเป็นสิ่งที่มีกฎหมายไป ด้วยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๑ ในระยะแรกที่มีการยกเลิกการเสกฝิ่นนั้น โทษเกี่ยวกับการปรับผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัตินี้หาหลักเกณฑ์ไม่ได้ เพราะการขายฝิ่นของรัฐบาลต้องระงับไป จึงไม่มีราคาค่าฝิ่นสูงที่จะถือเป็นเกณฑ์ที่จะกำหนดปริมาณปรับผู้กระทำความผิดต่อไป จึงได้ตราพระราชบัญญัติฝิ่น (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๐๒ ขึ้นมา ด้วยพระราช-

บัญญัติฝืน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ.๒๕๐๓ ตราขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องฝืนที่เหลืออยู่จาก การเลิกจำหน่ายฝืน โดยขออนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพสามิตส่งฝืนออกขายยังต่างประเทศเฉพาะประโยชน์ในการแพทย์และการวิทยาศาสตร์ กับต้องมีใบอนุญาตให้ นำฝืนเข้าประเทศของรัฐบาลประเทศที่จะนำฝืนเข้าด้วย

พระราชบัญญัติฝืน เป็นพระราชบัญญัติที่ออกมาบังคับใช้ในระยะแรก ฝืน เป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย และระยะหลังฝืนเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย ดังนั้นจุดมุ่ง- หมายเดิมก็เพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติฝืน พ.ศ.๒๕๖๔ และง่ายต่อการที่จะปราบการ เสพฝืน ให้ลดลงเป็นลำดับจนหมดสิ้นไป ซึ่งต่อมาเมื่อการเสพฝืนและจำหน่ายฝืน ระวังไป มาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ในพระราชบัญญัติฝืน พ.ศ.๒๕๖๒ จึงระวัง ไปด้วยโดยปริยาย เช่น บทบัญญัติในหมวด ๓ การขาย ชื่อ และเสพฝืนและมูลฝืน ตั้งแต่มาตรา ๑๔ ถึงมาตรา ๓๓ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติฝืน พ.ศ.๒๕๖๒ รวมทั้งฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมยังมีได้มีการยกเลิก จึงมีผลบังคับใช้อยู่ ในปัจจุบันนี้

๕.๑.๑ มาตรการทางกฎหมายในการป้องกัน

พระราชบัญญัติฝืน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีมาตรการทางกฎหมายในการ ป้องกันปรากฏอยู่ในมาตรา ๕, มาตรา ๖, มาตรา ๗, มาตรา ๘ มาตรา ๕๑, มาตรา ๕๑ ทวิ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓, มาตรา ๕๓ ทวิ, มาตรา ๖๒, มาตรา ๖๓, มาตรา ๖๖, มาตรา ๖๗ ทวิ และมาตรา ๖๘ เป็นต้น

๕.๑.๑.๑ มาตรา ๕ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกฝืน หรือมีไร่ซึ่งพันธุ์ ฝืน เว้นไว้แต่จะมีใบอนุญาตซึ่งเจ้าพนักงานออกให้"

บทบัญญัตินี้ห้ามการปลูกฝืน หรือมีไร่ซึ่งพันธุ์ฝืน แต่ทั้งนี้มิได้มีการห้ามอย่าง เด็ดขาด ซึ่งถ้าผู้ใดประสงค์จะทำการปลูกฝืน หรือมีพันธุ์ฝืน ก็อาจขอรับใบอนุญาตจาก เจ้าพนักงานได้ แต่ทางปฏิบัติในปัจจุบันเป็นไปได้ยาก

๕.๑.๑.๒ มาตรา ๖ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) พาฝืนเข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจาก เจ้าพนักงาน

(๒) พามูลฝิ่นเข้ามาในราชอาณาจักร

(๓) ส่งมูลฝิ่นออกไปนอกราชอาณาจักร

(๔) ส่งฝิ่นออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพสามิต และก่อนที่อธิบดีกรมสรรพสามิตจะออกใบอนุญาตให้ผู้ขอส่งฝิ่นออกไปจะต้องแสดงให้เห็นเป็นที่พอใจว่า การส่งฝิ่นออกไปนั้น เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการแพทย์และการวิทยาศาสตร์เท่านั้น และจะต้องมีใบสำคัญของรัฐบาลแห่งประเทศที่จะนำฝิ่นเข้านั้น แสดงว่าได้เห็นชอบในการที่จะนำฝิ่นนั้นเข้าสำหรับการที่ว่านั้นด้วย"

มาตรานี้เป็นมาตราที่แก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยเฉพาะ (๔) บัญญัติเพิ่มเติมเข้ามาเพื่อแก้ไขปัญหาการส่งฝิ่นที่เหลือจากการระงับการเสพและจำหน่ายฝิ่นของรัฐบาลไปนอกราชอาณาจักร ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของบทบัญญัติ ส่วนการหาฝิ่นเข้ามาในราชอาณาจักรก็อาจจะกระทำได้ ถ้าได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานตามอนุมาตรา (๑) นอกจากนั้นอนุมาตรา (๒) และ (๓) คงมีมาตรการห้ามเด็ดขาด แต่อย่างไรก็ตาม มาตรา ๖ (๑) การหาฝิ่นเข้ามาในราชอาณาจักรโดยได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานคงเป็นไปได้อย่างเช่นกัน

๔.๑.๑.๓ มาตรา ๗ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) จัดส่ง หรือพาฝิ่นสุก หรือมูลฝิ่นผ่านพระราชอาณาจักร หรือถ่ายจากยานพาหนะหนึ่งไปลงยานพาหนะอื่น เพื่อกลับส่งออกไปจากราชอาณาจักร

(๒) จัดส่ง หรือพาด่าน หรือถ่ายยานพาหนะในพระราชอาณาจักรซึ่งฝิ่นดิบอันตราส่งไปนอกพระราชอาณาจักร เว้นไว้แต่จะมีใบอนุญาตพาด่านเข้าเมืองของรัฐบาลประเทศที่ส่งฝิ่นนั้นมาแสดงต่อเจ้าพนักงาน และเจ้าพนักงานได้ยอมรับแล้ว การส่งฝิ่นดิบผ่าน หรือถ่ายยานพาหนะในพระราชอาณาจักรดังกล่าวมานี้ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับซึ่งจะได้ออกโดยได้รับอนุมัติของเสนาบดีผู้บังคับการให้ทำเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ "

มาตรการทางกฎหมายตามมาตรานี้ เพื่อควบคุมการจัดส่ง หรือพาด่าน หรือมูลฝิ่นผ่านราชอาณาจักร หรือถ่ายจากยานพาหนะหนึ่งไปลงยานพาหนะอื่นเพื่อกลับส่งออกไปจากราชอาณาจักร ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นฝิ่นสุกหรือฝิ่นดิบ แต่ฝิ่นดิบได้รับการผ่อนคลายความเข้มงวดบ้าง คืออาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ถ้าปฏิบัติตามเงื่อนไข

ไซที่มาตรา ๑(๒) ได้วางหลักเกณฑ์ไว้

๕.๑.๑.๕ มาตรา ๔ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดมีฝิ่นโดยไม่ได้รับใบอนุญาต
ซึ่งออกให้ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ "

มาตราที่ห้ามมิให้ผู้ใดมีฝิ่น แต่ก็มิได้ห้ามโดยเด็ดขาดเสียทีเดียว บุคคลอาจมี
ฝิ่นไว้ได้ถ้าได้รับใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๗๒ และในปัจจุบันคง
เป็นไปได้ยากมาก

๕.๑.๑.๕ มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า "ผู้ใดโดยละเมิดต่อพระราชบัญญัตินี้

(๑) พาฝิ่นหรือมูลฝิ่นเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่งออกป็นอก
ราชอาณาจักร หรือ

(๒) จัดส่งเข้ามาใน หรือพาผ่านราชอาณาจักร ซึ่งฝิ่นหรือมูลฝิ่นหรือ
จัดให้ฝิ่นหรือมูลฝิ่นที่พาผ่าน ถ้ายานพาหนะในราชอาณาจักร

มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงยี่สิบปี และปรับยี่สิบ
เท่าราคาฝิ่นหรือมูลฝิ่นนั้น แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าพันบาท

ราคาที่ตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณค่าปรับนั้น ให้ถือว่าฝิ่นหรือมูลฝิ่นมีราคา
ครึ่งละสิบบาท "

บทบัญญัติมาตรานี้ป้องกันมิให้ผู้ใดดำเนินการตามอนุมาตรา (๑) และ (๒)
ให้ถือว่าละเมิดพระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๗๒ และได้กำหนดโทษไว้สูงมาก มีทั้งโทษ
จำคุกและปรับ

๕.๑.๑.๖ มาตรา ๔๑ ทวิ บัญญัติว่า "ผู้ใดจัดการไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ให้
ผู้อื่นมีไว้หรือทำการค้าซึ่งฝิ่นหรือมูลฝิ่น อันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัตินี้ มีความผิด
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท"

บทบัญญัติมาตรานี้มีมาตรการรวมไปถึงผู้อื่นซึ่งมิได้กระทำความผิดเกี่ยวกับฝิ่น
แต่จัดการไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นมีไว้หรือทำการค้าซึ่งฝิ่นหรือมูลฝิ่น อันเป็นการฝ่าฝืน
ต่อพระราชบัญญัตินี้ก็มีความผิดเช่นกัน ในทำนองเดียวกับผู้สนับสนุนหรืออุ้งส่งเสริมอัน
มีส่วนช่วยให้ผู้อื่นกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

๔.๑.๑.๑ มาตรา ๕๒ บัญญัติว่า "ผู้ใดอยู่ในประเทศไทยเพื่อประโยชน์ คน หรือประโยชน์ผู้อื่นกระทำการค้า หรือช่วยเหลือการค้าฝิ่นในเมืองต่างประเทศ ซึ่ง ผิดต่อกฎหมายฝิ่นแห่งประเทศนั้น ถ้าแม้เหตุการณมีลักษณะต้องด้วยข้อ (๑)(๒)(๓)(๔) ในอนุมาตรา ๕ แห่งมาตรา ๑๐ แห่งกฎหมายลักษณะอาญาไซ้ ท่านว่าผู้นั้นกระทำความ ผิด มีโทษในประเทศไทย"

มาตรการทางกฎหมายตามมาตรานี้ เป็นกรณีที่กระทำเพื่อประโยชน์ของตน หรือผู้อื่น กระทำการค้า หรือช่วยเหลือการค้าฝิ่นในเมืองต่างประเทศ ซึ่งผิดต่อกฎหมาย ฝิ่น ของประเทศนั้น ถ้ามีเหตุการณเข้าเงื่อนไขข้อ (๑)(๒)(๓)(๔) ในมาตรา ๕ แห่งมาตรา ๑๐ แห่งกฎหมายลักษณะอาญา ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดมีโทษในประเทศไทย ถ้าไม่มีมาตรานี้ไว้ ผู้กระทำความผิดอาจจะหลีกเลี่ยง และไม่สามารถนำตัวมาลงโทษได้"

๔.๑.๑.๒ มาตรา ๕๓ บัญญัติว่า "ผู้ใดโดยละเมิดต่อพระราชบัญญัตินี้

(๑) มีไว้ซึ่งฝิ่น หรือ

(๒) ชื่อหรือชายฝิ่น

มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงยี่สิบปี และปรับยี่สิบ เท่าราคาฝิ่นนั้น แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าพันบาท

ราคาที่ตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณค่าปรับนั้น ให้ถือว่าฝิ่นมีราคากรัมละสิบบาท"

มาตรานี้ได้บัญญัติ แก้ไข เพิ่มเติมเมื่อพ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นการกำหนดโทษไว้ สำหรับความผิดมีไว้ซึ่งฝิ่น หรือชื่อ หรือชายฝิ่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึง ยี่สิบปี และปรับยี่สิบเท่าราคาฝิ่นนั้น แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าพันบาท พร้อมนี้ได้กำหนดราคา ที่ตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณค่าปรับไว้ด้วย โดยถือว่าฝิ่นมีราคากรัมละสิบบาท

๔.๑.๑.๓ มาตรา ๕๓ ทวิ บัญญัติว่า "ผู้ใดโดยละเมิดต่อพระราชบัญญัตินี้

(๑) มีไว้ซึ่งมูลฝิ่น หรือ

(๒) เสพฝิ่นหรือมูลฝิ่น

มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี และปรับสิบเท่า ราคาฝิ่นหรือมูลฝิ่นนั้น แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองพันบาท

ราคาที่ตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณค่าปรับนั้น ให้ถือว่าฝิ่นหรือมูลฝิ่นมีราคากรัม

ละสิบบาท"

บทบัญญัตินี้มีหลักเกณฑ์เหมือนมาตรา ๕๓ แตกต่างกันแต่เพียงว่า มาตราก่อน เป็นเรื่องมิไ้ซึ่งฝืนหรือซื้อ หรือขายฝืน มาตรานี้เป็นเรื่องมิไ้ซึ่งมูลฝืน หรือเสพฝืน หรือมูลฝืน และระวางโทษที่กำหนดไว้น้อยกว่า

๕.๑.๑.๑๐ มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า "ภายในบังคับแห่งกฎหมายลักษณะ อาญามาตรา ๕๖, ๕๗, ๕๘ ผู้มีอายุต่ำกว่า ๒๑ ปี เสพฝืนหรือมูลฝืน ซื้อฝืน มูลฝืน หรือ กล้องสูบฝืน หรือเข้าไป หรืออยู่ในร้านฝืนโดยประการอันผิดต่อมาตรา ๒๕ ท่านว่ามีความผิด ฐานละหุโทษชั้น ๑ ต้องระวางโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๓๓๒"

บทบัญญัตินี้กล่าวถึงผู้ที่อายุต่ำกว่า ๒๑ ปี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฝืน พ.ศ. ๒๔๗๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๖ จากผู้กระทำความผิดอายุ ๑๘ ปีมาเป็น ๒๑ ปี ถ้ากระทำความผิดตามองค์ประกอบของมาตรานี้จะต้องรับโทษทางอาญาค้ำย ซึ่งในปัจจุบันก็คือประมวลกฎหมายอาญา

๕.๑.๑.๑๑ มาตรา ๖๓ บัญญัติว่า "ผู้ใดโอนฝืน มูลฝืน หรือกล้องสูบฝืน ให้แก่ผู้มีอายุต่ำกว่า ๒๑ ปี ด้วยวิธีขายหรือแลกเปลี่ยน หรือมอบให้ค้ำยวิธีอื่น โดยประการอันผิดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าผู้นั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

"ผู้ใดชักจูงให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบเอ็ดปีเสพฝืน หรือมูลฝืนหรือให้เข้าไปร้านฝืน หรือให้ไ้มาซึ่งฝืนหรือมูลฝืน หรือให้ความสะดวกแก่ผู้นั้น ๆ ในการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเช่นว่ามานั้น ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษตามที่ได้ระบุไว้ในวรรคต้น"

บทบัญญัติ มาตรานี้มีหลักเกณฑ์เหมือนมาตรา ๕๑ ทวิ โดยเฉพาะวรรค ๒ เป็นมาตรการสำหรับลงโทษผู้ชักจูงให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบเอ็ดปีเสพฝืน หรือมูลฝืน หรือให้ไ้มาซึ่งฝืนหรือมูลฝืน หรือให้ความสะดวกแก่ผู้นั้น ๆ ในการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังกล่าว ให้ลงโทษตามวรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นการลงโทษสำหรับผู้ไ้โอนฝืน มูลฝืน หรือกล้องสูบฝืน ให้แก่ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบเอ็ดปี อันผิดต่อบทบัญญัติพระราชบัญญัติฝืนนี้

๔.๑.๑.๑๒ มาตรา ๖๖ บัญญัติว่า "ผู้ใด

(๑) มี ห่า ขाय หรือพาเข้ามาในพระราชอาณาจักร ซึ่งกลองสูบ
ฝืนโดยประการอันผิดต่อพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้ผู้อื่นยืม หรือใช้กลองสูบฝืนอันตนมีอยู่ตามบทแห่งพระราช-
บัญญัตินี้

ท่านว่าผู้หนึ่งมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุก
ไม่เกินสามเดือน"

บทบัญญัตินี้กล่าวถึงกลองสูบฝืน กฎหมายมีมาตรการมิให้ผู้ใด มี ห่า ขायหรือ
พาเข้ามาในราชอาณาจักร อันมีความผิดต่อพระราชบัญญัติฝืน พ.ศ. ๒๔๗๒ หรือให้ผู้อื่น
ยืม หรือใช้กลองสูบฝืน การเสทฝืนก็จะต้องทำให้ไม่สะดวก จึงต้องมีมาตรการนี้เพื่อกำจัด
ฝืนทางอ้อม

๔.๑.๑.๑๓ มาตรา ๖๗ ทวิ บัญญัติว่า "ข้าราชการหรือพนักงานในหน่วย
ราชการของรัฐ หรือพนักงานในหน่วยงานใด ๆ ที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐผู้ใด กระทำ
ความผิดหรือสมรู้ในการกระทำความผิดที่บัญญัติในมาตรา ๔๘ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๑
ทวิ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๓ ทวิ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๕๘ มีความผิด
ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ เป็นตรีคูณ"

มาตรการนี้มีไว้สำหรับข้าราชการหรือพนักงาน ในหน่วยราชการของรัฐหรือ
พนักงานในหน่วยงานใด ๆ ที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐ ได้กระทำความผิดหรือสมรู้ใน
การกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรานี้ จะต้องระวางโทษเป็นตรีคูณ ที่เป็นเช่นนี้
ก็เพราะข้าราชการหรือบุคคลเช่นว่ามานี้ มีโอกาสที่จะกระทำความผิดโดยง่าย ท้ายมี
อำนาจหน้าที่อยู่แล้ว ฉะนั้นเมื่อมากระทำความผิดเสียเอง กฎหมายย่อมลงโทษหนักกว่า
บุคคลธรรมดา

๔.๑.๑.๑๔ มาตรา ๖๘ บัญญัติว่า "ผู้ใดกระทำความผิดต้องระวางโทษตาม
พระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบสามปี กระทำผิดต่อพระราชบัญญัตินี้อีก

(๑) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำความผิดครั้งหลังเป็นโทษ
ปรับหรือจำคุก ก็ให้วางโทษทั้งปรับทั้งจำ

(๒) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำครั้งหลัง เป็นแต่เพียงโทษปรับก็ให้ปรับครึ่งโทษ "

บทบัญญัตินี้เป็นมาตรการอีกประการหนึ่งที่มีการเพิ่มโทษสำหรับผู้ที่ไม่เช็คความ
มากระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ อีก โดยมีเงื่อนไขว่า หากผู้นั้นต้องระวางโทษแล้วเมื่อ
พ้นโทษมายังไม่ครบสามปี และมากระทำความผิดอีก ย่อมได้รับการเพิ่มโทษตามอนุมาตรา
(๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี

๔.๑.๒ มาตรการทางกฎหมายในการปราบปราม

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีมาตรการทางกฎหมายในการปราบปรามปรากฏ
ในมาตรา ๔๘ ทวิ และมาตรา ๕๐

๔.๑.๒.๑ มาตรา ๔๘ ทวิ บัญญัติว่า "ถ้าปรากฏแก่เจ้าพนักงานสรรพสามิต
ว่า มีเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่า ในบ้านร้านหรือโรงเรือน หรือสถานที่ใด มีฝิ่นหรือมูลฝิ่น
หรือสิ่งของอย่างอื่นอันจะต้องถูกริบตามพระราชบัญญัติฝิ่น ซุกซ่อนหรือเก็บไว้ หรือในเรือ
สิ่งของหนึ่ง ๆ ใดมีผู้กระทำความผิดกฎหมายหรือพระราชบัญญัติฝิ่นกิติ และเจ้าพนักงานมีเหตุอัน
ควรเชื่อได้ว่า ถ้ารอให้คดีมาจนแล้ว ผู้กระทำความผิดจะมีโอกาสหลบหนี หรือยกย้ายฝิ่นหรือ
มูลฝิ่น หรือสิ่งของที่จะต้องริบนั้น ๆ ไปเสีย ฉะนั้น ท่านว่าเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้วอาจจะ

- ก. เข้าไปและตรวจค้นบ้าน ร้านหรือโรงเรือน หรือสถานที่นั้น
- ข. ยึดสิ่งของใด ๆ ที่พบที่นั้น ซึ่งเจ้าพนักงานมีเหตุควรเชื่อว่า อาจจะต้อง
ริบตามพระราชบัญญัติฝิ่น

ถ้าเจ้าพนักงานยึดหรือตรวจค้นตามความในมาตรานี้ ท่านให้ทำรายงานโดย
ละเอียด กล่าวถึงการยึดหรือตรวจค้น เสนอไปยังอธิบดีกรมสรรพสามิต หรือข้าหลวง
ประจำจังหวัด ในจังหวัดที่ใดทำการยึดหรือตรวจค้น และให้ทำภายใน ๔๘ ชั่วโมง แต่
เวลาที่ยึดหรือตรวจ"

เจตนารมณ์ของมาตรานี้ก็ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้า-
พนักงาน ซึ่งในสมัยนั้นกรมสรรพสามิตเป็นผู้รับผิดชอบในการจับกุมผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับ
กับพระราชบัญญัติฝิ่น ซึ่งการดำเนินงานหรือปฏิบัติหน้าที่บางประการจะต้องแจ้งให้ผู้กระทำ

ความผิดทราบ หรือมีหมายค้นให้ถูกต้องตามกฎหมาย มิให้ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนจนเกินขอบเขต แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าหากเจ้าพนักงานมีเหตุอันควรเชื่อว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ ผื่น และถ้ารอหมายค้นแล้วผู้กระทำความผิดอาจหลบหนี หรือชักย้ายผื่นเสียก่อน กฎหมายก็ให้อำนาจพนักงานที่จะเข้าไปตรวจค้นได้ แต่เมื่อเจ้าพนักงานตรวจค้นหรือยึดสิ่งของผิดกฎหมายนี้ได้แล้ว ให้ทำรายงานการยึดหรือตรวจค้นโดยละเอียดค่ออธิบดีกรมสรรพสามิต หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีภายในเวลา ๔๘ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ยึดหรือตรวจค้น

๔.๑.๒.๒ มาตรา ๔๐ บัญญัติว่า "ในหมู่บ้านใดมีการปลูกผื่นละเมิดพระราชบัญญัตินี้ ให้สมุหเทศาภิบาล หรือผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งให้ทำลายต้นผื่นนั้น ในการนี้สมุหเทศาภิบาล หรือผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านประจำท้องที่ โดยส่งคำสั่งให้หรือปิดไว้ที่บ้านว่าให้เรียกชายหญิงทั้งหลายในหมู่บ้านนั้น ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปให้ช่วยกันปราบปรามการปลูกผื่นในหมู่บ้านนั้น ภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งซึ่งไม่ให้เกินกว่าสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดนั้นแล้วถ้ายังมีการปลูกผื่นอยู่ในหมู่บ้านนั้นไซ้ ท่านว่าผู้ใหญ่บ้านและคนทั้งหลายมีความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๓๓๔ ข้อ ๒ ฐานขัดขืนไม่กระทำตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมาย

การปราบปรามการปลูกผื่นดังกล่าวแล้วนั้น ผู้ใหญ่บ้านหรือเจ้าพนักงานมีอำนาจจะเข้าไปในที่ ๆ ปลูกผื่น เพื่อทำลายต้นผื่น ถ้าจำเป็นจะเข้าไปโดยใช้กำลังก็ใช้ได้ ราษฎรซึ่งต้องเข้าช่วยนั้นก็ม้ออำนาจดุจเดียวกัน แต่ต้องใช้อำนาจนั้นพร้อมกับหรือต่อหน้าผู้ใหญ่บ้าน หรือเจ้าพนักงานซึ่งควบคุมอยู่ และให้ทำในระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก"

จะเห็นได้ว่ามาตรการทางกฎหมายซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรานี้มีความต้องการที่จะปราบปรามผื่นให้หมดไปอย่างเด็ดขาด แม้ว่าในขณะที่นั้นผื่นจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายก็ตาม แต่ในขณะที่เดียวกันผื่นเถื่อนก็มีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นต้องมีมาตรการทางกฎหมายดังกล่าวนี้ออกมาบังคับใช้ และมาตรการนี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อรัฐบาลห้ามการจำหน่ายและเสฟผื่นอย่างเด็ดขาด และคำสั่งเกณฑ์ในวรรถห้ายจะเห็นว่าอำนาจของผู้ใหญ่บ้านหรือเจ้าพนักงานนั้นขยายไปถึงราษฎรผู้เข้าช่วยเหลือด้วย แต่มี

เงื่อนไขว่า จะต้องใช้อำนาจพร้อมกันหรือต่อหน้าผู้ใหญ่นบ้าน หรือเจ้าพนักงานซึ่งควบคุม
อยู่เท่านั้น

๔.๑.๓ มาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้
เสพฝิ่น

ในพระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๗๒ มีมาตรการทางกฎหมายใน
การบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพฝิ่น ปรากฏอยู่ในมาตรา ๓๗, มาตรา ๓๗ ทวิ,
มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑

๔.๑.๓.๑ มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า "เมื่อสมควรจะทำการจดทะเบียน
การเสพฝิ่นเมื่อใด ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศในราชกิจจานุเบกษา
กำหนดเวลาให้คนติดยาขึ้นทะเบียนเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร

เมื่อคนติดยาขึ้นทะเบียน ให้เจ้าพนักงานออกไปอนุญาตพิเศษตาม
ความในมาตรา ๑๕"

มาตรการตามมาตรานี้ในวาระสุดท้าย ได้ยกเลิกไปโดยปริยาย เนื่องจากขณะ
นี้ไม่มีร้านจำหน่ายฝิ่นแล้ว คงมีบังคับใช้ได้เฉพาะแต่ครั้งแรกคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลังเห็นสมควรจะทำการจดทะเบียนการเสพฝิ่น โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
กำหนดเวลาให้ผู้เสพฝิ่นขึ้นทะเบียนเป็นครั้งคราว แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน มีการ
ห้ามเสพฝิ่นแล้ว การจดทะเบียนการเสพฝิ่นก็ต้องยกเลิกไปโดยปริยาย

๔.๑.๓.๒ มาตรา ๓๗ ทวิ บัญญัติว่า "ถ้ามีการติดยาจากต่างประเทศมาขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเสพฝิ่น แม้จะพ้นกำหนดเวลาจดทะเบียนการเสพ-
ฝิ่นตามความในมาตรา ๓๗ แล้ว เมื่อเจ้าพนักงานเห็นสมควรก็ให้รับขึ้นทะเบียนและออก
ใบอนุญาตสามัญหรือใบอนุญาตพิเศษให้ก็ได้"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๓๗ กล่าวคือ สำหรับชาวต่างประเทศที่มีความ
ประสงค์จะขอขึ้นทะเบียนการเสพฝิ่น แต่ระยะเวลาตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ
คลังกำหนดตามมาตรา ๓๗ ได้สิ้นสุดลง ในมาตรา ๓๗ ทวิ ให้อำนาจเจ้าพนักงานถ้า
เห็นสมควรก็ให้รับขึ้นทะเบียนการเสพฝิ่นไว้ได้

มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ทวิ มี มาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษา และแก้ไขปรับปรุงผู้เสพยาเสพติด ก็เพื่อควบคุมผู้เสพยาเสพติดและพยายามลดจำนวนให้น้อยลง เนื่องจากทราบจำนวนจากทะเบียน และจ่ายค่าการบำบัดรักษาต่าง ๆ มาทำการบำบัดรักษา ตลอดจนทราบรายละเอียดเกี่ยวกับผู้เสพยาเสพติด

๔.๑.๓.๓ มาตรา ๔๐ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดขึ้นทะเบียนเป็นคนเสพยาเสพติดในปีเดียวกันเกินกว่าแห่งเดียว หรือกว่าครึ่งหนึ่งแห่งเดียว โดยประสงค์จะรับใบอนุญาตสูบฝิ่นมากกว่าฉบับหนึ่ง"

ในสมัยที่ยังมีการอนุญาตให้เสพยาเสพติดนั้น ถ้าหากผู้เสพยาเสพติดมาจดทะเบียนการเสพยาเสพติด ทางราชการจะออกใบอนุญาตให้เสพยาเสพติดใต้เงื่อนไขที่กำหนด ดังเช่นมาตรานี้ เพื่อมิให้ผู้สูบฝิ่นมีใบอนุญาตหลายฉบับ

๔.๑.๓.๔ มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า "ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดวันห้ามการเสพยาเสพติดโดยไม่มีใบอนุญาต และเมื่อพ้นกำหนดวันดังกล่าวแล้ว

- (๑) ห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติด นอกจากผู้ที่มีใบอนุญาตเสพยาเสพติด
- (๒) ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตตั้งร้านฝิ่น จำหน่ายฝิ่นแก่ผู้ใดนอกจากผู้ที่มีใบอนุญาตสามัญ ซึ่งเจ้าพนักงานกำหนดให้สูบได้ ในร้านฝิ่นนั้น
- (๓) ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในร้านฝิ่นโดยไม่จำเป็น นอกจากผู้รับใบอนุญาตตั้งร้านฝิ่นและลูกจ้าง ซึ่งเป็นชายประจำร้านขายฝิ่นนั้น ผู้มีใบอนุญาตสามัญซึ่งเจ้าพนักงานกำหนดให้สูบฝิ่นได้ในร้านฝิ่นนั้น และเจ้าพนักงานผู้ทำการตามหน้าที่"

มาตรการทางกฎหมายนี้ เป็นมาตรการหนึ่งที่จะทำการเลิกการเสพยาเสพติดโดยเด็ดขาด ฉะนั้นจึงกำหนดอำนาจไว้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ที่จะทำการห้ามเสพยาเสพติด และเมื่อพ้นกำหนดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศในราชกิจจานุ-

บุเขษณาแล้ว ห้ามทำการเสพผืนโดยเค็ดชวด จะเสพโคเฉพาะผู้มีมิใบอนุญาตเท่านั้น และห้ามมิให้ร้านขายผืน จำหน่ายผืนแก่ผู้โศกด้วย จะขายให้เฉพาะผู้มีใบอนุญาตและทำการเสพในร้านเท่านั้น นอกจากนี้มาตรการดังกล่าวยังครอบคลุมไปถึงการห้ามมิให้ ผู้ใดเข้าไปในร้านผืนโดยไม่จำเป็น บุคคลที่จะเข้าไปได้จะต้องเป็นผู้ที่ระบุไว้ใน มาตรา ๔๑ (๓) เท่านั้น

๔.๒ ประกาศของคณะกรรมการปฏิวัติฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๐๑

ประกาศของคณะกรรมการปฏิวัติฉบับนี้ จะเห็นได้ว่า ผืนซึ่งเป็นยาเสพติดที่ถูกต้องตามกฎหมายมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๙๔ จะต้องเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย มีการยกเลิกการเสพผืน และยกเลิกการจำหน่ายผืนทั่วราชอาณาจักร โดยเฉพาะการเสพผืนโคมีมาตรการดำเนินการไปตามขั้นตอน กล่าวคือ กำหนดให้ผู้เสพผืนหรือมูลผืนที่ยังมิได้ขึ้นทะเบียน ให้ไปขึ้นทะเบียนขอรับอนุญาต ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๑ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๒ เป็นต้นไป ห้ามมิให้ผู้ใดเสพผืนหรือมูลผืน ยกเว้นแต่ผู้เสพผืนที่ขึ้นทะเบียนและมีใบอนุญาตเท่านั้น ที่จะเสพผืนต่อไปได้จนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๐๒ ซึ่งเป็นวันที่ให้ยุบเลิกร้านจำหน่ายผืนด้วย และนอกจากนี้ยังมีมาตรการต่อไปอีก หากสิ้นสุกระยะเวลานี้แล้ว บุคคลที่เสพผืนคิดไม่ว่าจะมีใบอนุญาตหรือไม่ มีความประสงค์จะรักษาตัว ก็ให้เจ้าหน้าที่รับตัวไว้ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานที่จัดสถานพยาบาลและสถานพักฟื้น และในข้อ ๕ ของประกาศของคณะกรรมการปฏิวัตินี้ ยังมีมาตรการทางกฎหมายอีกประการหนึ่งคือ นับแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๒ ถ้าผู้ใดเสพผืนหรือมูลผืน เมื่อพ้นโทษจากฐานความผิดตามกฎหมายว่าด้วยผืนแล้ว กำหนดให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ มีอำนาจส่งตัวผู้นั้น เข้าทำการรักษาพยาบาล ได้ตามกำหนดเวลาที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินเก้าสิบวัน และในขณะที่อยู่ในสถานพยาบาล ถือว่าอยู่ในระหว่างคุมขัง ตามอำนาจของพนักงานสอบสวนตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญา ถ้าหลบหนีจะมีความผิดด้วย

ด้วยมาตรการทางกฎหมายดังกล่าว กรณีนี้อันนี้ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๐๒ อันเป็นวันสุดท้ายที่จะทำการยกเลิกร้านจำหน่ายผืน และการเสพผืนของผู้ที่มีใบอนุญาต นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งต่อไปนี้

เนื่องจากที่ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๑๖ ก่อน กำหนดวิธีการเป็นขั้น ๆ เกี่ยวกับการเลิกเสฟผืนในประเทศไทยว่าจะให้สำเร็จ เกิดขาดลงในวันที่ ๓๐ มิถุนายนนี้ และรัฐบาลได้สละเงินทองมากมายในการรักษาพยาบาลผู้ติดฝิ่นมาแล้วนั้น

บัดนี้ วันเวลาที่กำหนดได้มาถึง คือ ในวันนี้เมื่อพ้นเที่ยงคืนแล้ว ถึงแต่หน้าที่แรกของวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๖ เป็นเวลาที่เลิกเสฟผืนเกิดขาดในประเทศไทย ฉะนั้นวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๖ จึงนับว่าเป็นวันประวัติศาสตร์วันหนึ่ง เพราะเป็นวันที่ เริ่มบทใหม่ ตอนใหม่ และสังคมใหม่ของประวัติศาสตร์ชาติไทย เราจะกล่าวได้อย่างเต็มปากว่า บัดนี้เราเป็นชาติอารยะ เกียรติของชาติจะพ้นจากการถูกเหยียดหยาม ถูกประจาน ถ้วยการที่เอกสารหนังสือพิมพ์ต่างประเทศบางฉบับ จะนำเอารูปคนกำลัง สูบฝิ่นไปเผยแพร่อีก

ข้าพเจ้าจึงขอประกาศว่า ถึงแต่หน้าที่แรกแห่งวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นไป การเสฟผืนและค้าฝิ่นเป็นภาระกระทำที่ผิดกฎหมาย และข้าพเจ้าจะถือเป็นการผิดร้ายแรง ผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องรับโทษอย่างหนัก ถ้าเป็นชนต่างดาว จะต้องถูกเนรเทศด้วย ถ้าเป็นคนไทยจะต้องถือว่าเป็นผู้ไม่ยอมเสียสละ รวบรวมมือเพื่อเกียรติและศักดิ์ศรีของชาติ อันหมายถึงว่าข้าพเจ้าไม่ได้รับความร่วมมือด้วย ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงมีความจำเป็นจะต้องกระทำการปราบปรามอย่างเด็ดขาด จะเสียอะไรก็เสียไปหมดแต่ชีวิต เพราะข้าพเจ้าถือเสมอว่า การเสฟผืนเป็นภัยร้ายแรงอย่างยิ่งที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ ทว่าให้ชาติต้องสูญเสียทุกวิถีทาง ทั้งในทางสุขภาพอนามัยในทางเศรษฐกิจ และในทางกำลังงานของชาติ โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าจะทำทุกอย่างเพื่อให้ชาติพ้นภัยอันนี้

อย่างไรก็ดี ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความเข้าใจ และเห็นใจจากประชาชนชาวไทยโดยทั่วไป และคงจะได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อให้การกระทำเพื่อชาติครั้งนี้นบรรลุผลสัมฤทธิ์ความมุ่งหมาย

อนึ่ง ข้าพเจ้าขอเชิญชวนให้เพื่อนร่วมชาติภาคภูมิใจ ที่ชาติไทยเราได้ก้าวหน้าอีกก้าวหนึ่งไปสู่ความเป็นอารยะ ข้าพเจ้าเชื่อมั่นกับประวัติศาสตร์จะจารึกวันที่

๑ กรกฎาคม ๒๕๐๒ เป็นวันสำคัญของชาติอีกวันหนึ่ง

๔.๓ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๑๔

พระราชบัญญัติฉบับนี้ออกมาบังคับใช้เพื่อจะทำการควบคุมวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่จะเห็นได้จากเหตุผลของการประกาศใช้ คือ

"เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ซึ่งได้กระทำกัน ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๑๔ เพื่อร่วมมือกับประเทศภาคีอื่น ๆ ควบคุม การผลิต การขาย การนำเข้า การส่งออก การนำผ่านหรือการมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศมิให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของบุคคลและสังคม ซึ่งจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น"

๔.๓.๑ มาตรการทางกฎหมายในการป้องกัน

พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๑๔ มีมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทซึ่งเป็นยาเสพติดประเภทหนึ่งไว้หลายมาตรา เช่น มาตรา ๗ มาตรา ๑๑ ถึง มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๔ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๖ ถึงมาตรา ๘๒ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๖ เป็นต้น

๔.๓.๑.๑. มาตรา ๗ บัญญัติว่า "ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า

"คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท" ประกอบด้วยปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ เลขาธิการคณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ ผู้อำนวยการกอง กองสุขภาพจิต เลขาธิการแพทยสภา และเลขาธิการ เป็นกรรมการโดยตำแหน่งกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการและเลขาธิการเป็น

เลขานุการ"

ในการดำเนินการควบคุมวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่มีความจำเป็น จะต้องตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อพิจารณาปัญหาในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ในพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็น คำแนะนำ หรือความเห็นชอบตามอนุ มาตรา (๑) ถึง (๕) ของมาตรา ๑๑ โดยกำหนดให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการ ๒ ประเภท คือ กรรมการโดยตำแหน่งและ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งทำให้ได้บุคคลผู้มีความรู้ ความสามารถมาช่วยกันแก้ไข ปัญหาสาธารณสุข

๔.๓.๑.๒ มาตรา ๑๑ บัญญัติว่า "ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ให้ความ เห็น คำแนะนำ หรือความเห็นชอบในเรื่องต่อไปนี้

(๑) การผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ หรือการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ

(๒) การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต การเพิกถอน ทะเบียนวัตถุตำรับ หรือการเพิกถอนวัตถุตำรับยกเว้น

(๓) การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก นำผ่าน มีไว้ในครอบครอง หรือการนำมาเป็นตัวอย่างซึ่ง วัตถุออกฤทธิ์หรือวัตถุตำรับยกเว้น และการตรวจสอบสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่เก็บ และสถานที่ประกอบธุรกิจอื่น ซึ่งวัตถุดังกล่าว

(๔) การออกกฎกระทรวง หรือประกาศที่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย หรือตามที่คณะกรรมการ เห็นสมควร"

บทบัญญัติตามมาตรานี้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อ จิตและประสาท ซึ่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๑ เพื่อจะให้คณะกรรมการดังกล่าวทราบว่า มีหน้าที่อะไรบ้าง และปฏิบัติงานไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่งส่วนมากจะเห็นว่า เป็นเรื่องให้ความเห็น คำแนะนำ หรือความเห็นชอบในอนุมาตรา (๑) ถึง (๕)

ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

๕.๓.๑.๓ มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า " ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือวิจัยเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ และให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุ- กรรมการโดยอนุโลม"

มาตรานี้บัญญัติขึ้นเพื่อช่วยเหลือคณะกรรมการ กล่าวคือ หน้าที่ของคณะ กรรมการบางประการอาจมีปัญหาไม่สามารถจะทำได้ภายใต้เงื่อนไขหรือกำหนดเวลา หรือปริมาณงานอาจมากเกินไป คณะกรรมการก็อาจตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนได้ มิฉะนั้นการปฏิบัติงานอาจเสียหาย และคณะกรรมการก็จะทำงานได้ คล่องตัวยิ่งขึ้น

๕.๓.๑.๔ มาตรา ๑๓ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่กระทรวงสาธารณสุข หรือ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้กำหนดไว้ เป็นอย่างอื่น"

มาตรการทางกฎหมายในมาตรานี้เป็นการห้ามมิให้ผู้ใดทำการผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ แต่อย่างไรก็ตาม บทบัญญัตินี้ก็มีได้ห้ามโดยเด็ดขาด กล่าวคือไม่ใช้บังคับแก่กระทรวงสาธารณสุข หรือผู้ ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้กำหนดไว้ เป็นอย่างอื่น

๕.๓.๑.๕ มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า "กระทรวงสาธารณสุขอาจอนุญาตให้ ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสารณะระหว่างประเทศที่จดทะเบียนในราชอาณาจักร นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ในปริมาณพอสมควร เท่าที่จำเป็น ต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาล หรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในยานพาหนะนั้นได้

การขอรับใบอนุญาต และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

บทบัญญัตินี้กล่าวถึงการอนุญาตให้ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศที่จดทะเบียนในประเทศไทย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเป็นสำหรับการปฐมพยาบาล หรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในยานพาหนะ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ยานพาหนะมีวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวไว้ใช้ประจำ ซึ่งยานพาหนะจะต้องเดินทางอยู่ตลอดเวลา เมื่อถึงคราวจำเป็นอาจจะหาสิ่งเหล่านี้ใช้สอยไม่ได้ จึงต้องมีบทบัญญัตินี้ไว้ ส่วนการรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔.๓.๑.๖ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า "บทบัญญัติมาตรา ๑๓ ไม่ใช่บังคับแก่

(๑) การขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม ขายเฉพาะสำหรับคนไข้ของตน หรือที่ผู้ประกอบเภสัชกรรมชั้นหนึ่งขายเฉพาะสำหรับสัตว์ที่ตนนำเชืหรือป้องกันโรค

(๒) การขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ โดยกระทรวง ทบวง กรม สภากาชาดไทย องค์การเภสัชกรรม หรือสถาบันอื่นของทางราชการตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) การนำวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ติดตัวเข้ามาใน หรือออกไปนอกราชอาณาจักรไม่เกินจำนวนที่จำเป็นต้องใช้รักษาเฉพาะตัวภายในสามสิบวัน โดยมีหนังสือรับรองของแพทย์ หรือ

(๔) การนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ในปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาล หรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะอื่นใดที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ที่ไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร แต่ถ้ายานพาหนะดังกล่าวจดทะเบียนในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๔"

มาตรานี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๑๓ หรือจะกล่าวว่า มาตรานี้เป็นข้อยกเว้นของมาตรา ๑๓ ก็ได้ เพราะว่า การขาย การนำเข้า หรือส่งออก ซึ่งวัตถุออก-

ฤทธิ์ในประเภท ๒ ตามอนุมาตรา (๑) ถึง (๔) บุคคลหรือหน่วยงานย่อมมีอำนาจ
ดำเนินการดังกล่าวได้หากอยู่ภายใต้เงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด เป็นการผ่อนคลาย
ความเข้มงวดของกฎหมาย หากไม่มีกรวยกเว้นไว้โดยเมื่อเกิดเหตุจำเป็นหรือฉุกเฉิน
ย่อมเป็นการยากลำบากที่จะหาวัตถุออกฤทธิ์ตามต้องการได้

๔.๓.๑.๖ มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย นำเข้าหรือ
ส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุก
ประเภท เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

หลักการตามมาตรานี้เหมือนกับมาตรา ๑๓ มาก แต่เป็นกรณีวัตถุออกฤทธิ์
ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ส่วนการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์นั้น กฎหมายห้ามไว้ทุก
ประเภท แต่มาตรานี้ก็ยังไม่เข้มงวดเหมือนมาตรา ๑๓ ซึ่งสามารถขอใบอนุญาตให้
ดำเนินการตามที่ห้ามมาแล้วได้

๔.๓.๑.๘ มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า "บทบัญญัติมาตรา ๑๖ ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การผลิตยาที่มีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือ ประเภท ๔
ตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง
ในสาขาทันตกรรม สำหรับคนไข้เฉพาะราย หรือของผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง
สำหรับสัตว์เฉพาะราย

(๒) การผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท
๓ หรือประเภท ๔ โดยกระทรวง ทบวง กรม สภากาชาดไทย องค์การเภสัชกรรม
หรือสถาบันอื่นของทางราชการตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) การขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ที่ผู้ประกอบ
วิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมขาย
เฉพาะสำหรับคนไข้ของตน หรือที่ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่งขาย เฉพาะสำหรับ
สัตว์ซึ่งตนบำบัดหรือป้องกันโรค

(๔) การนำวัตถุดิบออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ สกัดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรไม่เกินจำนวนที่จำเป็นต้องใช้รักษาเฉพาะตัวภายในสามสิบวันโดยมีหนังสือรับรองของแพทย์ หรือ

(๕) การนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งวัตถุดิบออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาลหรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะอื่นใดที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศที่ไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร แต่ถ้ายานพาหนะดังกล่าวจดทะเบียนในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ "

มาตรานี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ มีหลักการเหมือนกับมาตรา ๑๕ ซึ่งบุคคลหรือหน่วยงานที่ปรากฏในอนุมาตรา (๑) ถึง (๕) สามารถผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งวัตถุดิบออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ได้แล้วแต่กรณี ถ้าหากปฏิบัติหรือมีคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายระบุไว้ บทบัญญัตินี้จึงเป็นมาตรการทางกฎหมายอีกประการหนึ่งที่ต้องการควบคุมวัตถุดิบที่มีให้นำไปใช้ในทางที่ผิด และเป็นอันตรายต่อสุขภาพของบุคคลได้

๔.๓.๑.๘ มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า "ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ผลิต ขาย หรือนำเข้าซึ่งวัตถุดิบออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ได้เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาต

(๑) ได้รับความยินยอมจากแพทย์ หรือเภสัชกร ซึ่งชำนาญเป็นพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยยา แล้วแต่กรณี และ

(๒) มีเภสัชกรอยู่ประจำตลอดเวลาทำการ ให้ผู้รับอนุญาตผลิต หรือนำเข้าซึ่งวัตถุดิบออกฤทธิ์เข้าวัตถุดิบดังกล่าวที่ตนผลิต หรือนำเข้าได้โดยไม่ต้องรับใบอนุญาตขายอีก "

บทบัญญัตินี้แสดงถึงคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตทำการผลิต ขาย หรือนำเข้าซึ่งวัตถุดิบออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือ ประเภท ๔ ทำให้ควบคุมได้ทั่วถึงและป้องกันมิให้วัตถุดิบออกฤทธิ์ที่เป็นอันตรายไปถึงมือประชาชนได้โดยง่าย

๕.๓.๑.๑๐ มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า "ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ และประเภท ๔ หรือจะออกใบอนุญาตให้นำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภทแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เฉพาะแต่ละครั้งและจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ตามที่เห็นสมควร"

มาตรานี้เป็นคุณพินิจของผู้อนุญาตที่จะออกใบอนุญาตแก่ผู้ขออนุญาตในกรณี

- ก. ส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ และประเภท ๔
- ข. นำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท

๕.๓.๑.๑๑ มาตรา ๒๐ บัญญัติว่า "ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ ให้คุ้มครองถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตด้วย

ให้ถือว่าการกระทำของลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตที่ได้รับการคุ้มครองตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของผู้รับอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับอนุญาตจะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการสุจริตซึ่งตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้"

มาตรการนี้บัญญัติถึงใบอนุญาตซึ่งออกตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ ให้ครอบคลุมไปถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตด้วย โดยปกติแล้วผู้รับอนุญาตเท่านั้นที่จะมีสิทธิดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาต แต่ในกรณีเช่นนี้ต้องระบุว่า ขอบเขตขยายถึงบุคคลเช่นไรบ้าง และเป็นกรณีที่ผู้รับอนุญาตล่วงรู้หรือควบคุมได้เท่านั้น ถ้าหากผู้รับอนุญาตพิสูจน์ได้ว่าการกระทำของลูกจ้างหรือตัวแทนเป็นการสุจริตซึ่งจะล่วงรู้หรือควบคุมแล้วก็ไม่ควรรับผิดชอบ

๕.๓.๑.๑๒ มาตรา ๒๑ บัญญัติว่า "ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่ยอกใบอนุญาต ถ้าผู้รับอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้ จนกว่าผู้อนุญาตจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรการนี้มีไว้เพื่อควบคุมใบอนุญาตให้มีผลจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปี
ที่ออกใบอนุญาตเท่านั้น มิให้มีผลระยะเวลายาวเกินไป ทำให้ยากต่อการควบคุมซึ่ง
ถ้าผู้รับอนุญาตมีความประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องดำเนินการตามเงื่อนไขที่
บทบัญญัตินี้กำหนด ทั้งนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎ
กระทรวง

๔.๓.๑.๑๓ มาตรา ๒๒ บัญญัติว่า "ในกรณีผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาต
หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์
เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือของผู้อนุญาตแจ้งการ
ไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีมีการอุทธรณ์การขอต่ออายุใบอนุญาตผลิตวัตถุออกฤทธิ์ตามวรรค
หนึ่งก่อนที่รัฐมนตรีจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์รัฐมนตรีจะส่งอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลาง
ก่อนเมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์ก็ได้"

มาตรานี้กล่าวถึงการอุทธรณ์ในกรณีที่ผู้อนุญาต ไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาต
ให้ต่ออายุใบอนุญาต เป็นการสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติมาตรา ๒๑ ที่กล่าวมาแล้ว หากผล
ไม่เป็นที่พอใจของผู้อนุญาต ก็สามารถอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
สาธารณสุขได้ภายในสามสิบวัน และในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ในกรณีขอต่ออายุใบ
อนุญาตผลิตวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรานี้ รัฐมนตรีจะส่งอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลาง
ก่อนก็ได้"

๔.๓.๑.๑๔ มาตรา ๒๓ บัญญัติว่า "ผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้
รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด"

บทบัญญัตินี้เป็นข้อยกเว้นพิเศษสำหรับผู้รับอนุญาต ไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย
ว่าด้วยยาเสพติด

๔.๓.๑.๑๕ มาตรา ๒๔ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาต ผลิต ขาย นำ-
เข้าหรือเก็บไว้ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ นอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบ

อนุญาต"

มาตรการนี้ต้องการที่จะควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ มิให้แพร่หลายไปยังแหล่งอื่นใดโดยง่าย ฉะนั้นจึงต้องจำกัดให้ผู้รับอนุญาต ผลิต ขาย นำเข้า หรือเก็บไว้ตามสถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตเท่านั้น

๔.๓.๑.๑๖ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า "ผู้อนุญาตอาจอนุญาตให้ผู้รับอนุญาต ขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ นอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การขายส่งตรงแก่ผู้รับอนุญาตอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือแก่ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง

(๒) การขายในบริเวณสถานที่ที่มีการประชุมของผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม เกษีกร หรือ ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

บทบัญญัตินี้เป็นข้อยกเว้นของมาตรา ๒๔ ในกรณีขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ นอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตได้ ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ถ้าหากผู้รับอนุญาตสามารถปฏิบัติตาม กฎเกณฑ์ของมาตรา (๑) หรือ (๒) ของมาตรานี้ ผู้อนุญาตก็จะออกใบอนุญาตให้ คำเนินการได้ แต่ทั้งนี้อยู่ในดุลพินิจของผู้อนุญาตด้วย

๔.๓.๑.๑๗ มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า "ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้า วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ต้องจัดให้มีเภสัชกรอยู่ประจำควบคุม กิจการตลอดเวลาที่เปิดดำเนินการ เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นชั่วคราว

ในระหว่างที่เภสัชกรมิได้อยู่ประจำควบคุมกิจการ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการผลิต หรือขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔"

ในการผลิต ขายหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ กฎหมายบังคับให้มีเภสัชกรอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลา เว้นแต่ว่ามีความจำเป็นชั่วคราว และในกรณีกลับกัน ถ้าหากเภสัชกรมิได้อยู่ประจำควบคุมกิจการ ก็ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการผลิต หรือขายวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวด้วย เนื่องจากวัตถุออกฤทธิ์ปลอม วัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ หรือวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน เป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อบุคคลและสังคม จึงต้องมีเภสัชกรควบคุมอยู่ตลอดเวลา

๕.๓.๑.๑๘ มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า "ให้ผู้รับอนุญาตผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้"

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร ณ สถานที่ผลิต แสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตวัตถุออกฤทธิ์ ลักษณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีการวิเคราะห์วัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้นก่อนนำออกจากสถานที่ผลิต โดยต้องมีการวิเคราะห์ทุกครั้งและมีหลักฐานแสดงรายละเอียดซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าสิบปีนับแต่วันวิเคราะห์

(๓) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์หรือคำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้วัตถุออกฤทธิ์ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้น ทั้งมิให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

บทบัญญัตินี้เป็นมาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้รับอนุญาตผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ จะต้องปฏิบัติตามอนุมาตรา (๑) ถึง (๔) เพื่อให้มีความปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค หรือให้ผู้อื่นทราบว่า สถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่ผลิตวัตถุออกฤทธิ์ ผู้พบเห็นจะได้หลีกเลี่ยง หรือมีความระมัดระวังเกี่ยวกับความปลอดภัยเพิ่มขึ้น

๕.๓.๑.๑๙ มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า "ให้ผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้"

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร ณ สถานที่ขายแสดงว่าเป็นสถานที่ขายวัตถุออกฤทธิ์ สลักขณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น

(๓) กุแลให้มีฉลาก เอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ หรือคำเตือน หรือ ข้อควรระวังการใช้วัตถุออกฤทธิ์ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์

(๔) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง "

ในกรณีตามบทบัญญัติมาตรานี้ก็เช่นเดียวกับมาตรา ๒๖ แต่เป็นกรณีสำหรับผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ จะต้องปฏิบัติตามอนุมาตรา (๑) ถึง (๔)

๔.๓.๑.๒๐ มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า "ให้ผู้รับอนุญาตนำเข้า ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร ณ สถานที่นำเข้า แสดงว่าเป็นสถานที่นำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ สลักขณะและขนาดของป้าย และข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีใบรับรองของผู้ผลิต แสดงรายละเอียดการวิเคราะห์ วัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้า

(๓) จัดให้มีฉลากที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์

(๔) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามที่โคขึ้นทะเบียน วัตถุตำรับ เอกสารกำกับต้องเป็นภาษาไทย แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้

(๕) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

บทบัญญัติมาตรานี้เป็นกรณีนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือ ประเภท ๔ จะต้องปฏิบัติตามอนุมาตรา (๑) ถึง (๕) เช่นเดียวกับมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘

๕.๓.๑.๒๑ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า "ในกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับอนุญาตแจ้งต่อผู้อนุญาตและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ไต่ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรานี้เป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องแจ้งต่อผู้อนุญาต และยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ไต่ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลาย เพื่อให้ผู้รับอนุญาตมีใบอนุญาตอยู่ตลอดเวลาดำเนินการ และง่ายต่อการตรวจสอบของผู้อนุญาตด้วย

๕.๓.๑.๒๒ มาตรา ๓๑ บัญญัติว่า "ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตของตนไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต"

บทบัญญัตินี้ก็เป็นหน้าที่อีกประการหนึ่งที่กฎหมายบังคับให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตของตนไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

๕.๓.๑.๒๓ มาตรา ๓๒ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตย้าย เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่นำเข้า หรือสถานที่เก็บซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ และประเภท ๔ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

ตามมาตรานี้ เป็นมาตรการทางกฎหมายที่บังคับกับผู้รับอนุญาตมิให้ย้าย เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่นำเข้า หรือสถานที่เก็บซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ เพราะจะทำให้ยากต่อการควบคุม และวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวอาจแพร่หลายถึงมือของประชาชนได้ง่าย จึงต้องมีมาตรการห้ามไว้ แต่ถ้าจะดำเนินการดังกล่าว จะต้องรับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตก่อน

๕.๓.๑.๒๔ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า "ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมการผลิตให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

(๒) ควบคุมให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา

๒๗ (๓)

(๓) ควบคุมการแบ่งบรรจุและการปิดฉลากที่ภาชนะหรือหีบห่อ
บรรจุให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นไปตามมาตรา ๓๐

(๕) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดดำเนินการ

(๖) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

ในการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ จะต้องมีเภสัชกร
ควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดดำเนินการ ฉะนั้นจึงต้องกำหนดหน้าที่ของเภสัชกรไว้
ด้วย ซึ่งปรากฏอยู่ในมาตรา (๑) ถึง (๖) เพื่อให้เภสัชกรทราบถึงหน้าที่ของตนว่า
มีอะไรบ้าง และมีขอบเขตเพียงใด จะได้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องและบรรลุวัตถุประสงค์
ของกฎหมาย

๔.๓.๑.๒๕ มาตรา ๓๔ บัญญัติว่า "ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการ
ขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๒๕ (๒)

(๒) ควบคุมการปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ (๓)

(๓) ควบคุมการขายให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ควบคุมการปรุงวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นไปตามใบสั่งยาของบุคคล
ซึ่งกล่าวไว้ใน (๕)

(๕) ควบคุมให้มีฉลากที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์ที่ปรุงตาม
ใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันหรือหนึ่งในสาขา
ทันตกรรม หรือผู้ประกอบกรบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๖) ควบคุมการส่งมอบวัตถุออกฤทธิ์ให้ถูกต้องตามใบสั่งยาของ
บุคคลซึ่งกล่าวไว้ใน (๕)

(๑) ควบคุมการห้ามนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) ควบคุมมิให้มีการขายวัตถุออกฤทธิ์แก่ผู้ซึ่งไม่มีใบสั่งยาของ บุคคลซึ่งกล่าวใน (๕) หรือแก่ผู้ซึ่งไม่ได้รับใบอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้าซึ่งวัตถุ- ออกฤทธิ์

(๕) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดดำเนินการ

(๑๐) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

บทบัญญัติที่มีหลักการเหมือนมาตรา ๓๓ แต่เป็นกรณีที่เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุม การขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามอนุมาตรา (๑) ถึง (๑๐) ของมาตรา ๓๔

๔.๓.๑.๒๖ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า "ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการนำ เข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้าให้ถูกต้องตามคำรับของวัตถุคำรับ ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้

(๒) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ ตามมาตรา ๒๔ (๓) และ (๔)

(๓) ควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นไปตามมาตรา ๓๔

(๔) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดดำเนินการ

(๕) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรานี้เช่นเดียวกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ในกรณีเภสัชกรผู้มีหน้าที่ ควบคุมการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ จะต้องปฏิบัติตามอนุ มาตรา (๑) ถึง (๕) ของมาตรา ๓๕

๔.๓.๑.๒๗ มาตรา ๓๖ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำเข้า ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ดังต่อไปนี้

- (๑) วัตถุออกฤทธิ์ปลอม
- (๒) วัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน
- (๓) วัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ
- (๔) วัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับแต่มิได้ขึ้นทะเบียนไว้
- (๕) วัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับ"

เจตนารมณ์ของบทบัญญัตินี้ เพื่อป้องกันมิให้บุคคลใดดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ที่มีคุณสมบัติตามอนุมาตรา (๑) ถึง (๕) เพราะว่าจะเป็นอันตรายอย่างยิ่งถ้าวัตถุออกฤทธิ์เหล่านี้ไปตกอยู่ในมือของผู้ที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ จึงต้องบัญญัติมาตรการป้องกันไว้ก่อน

๔.๓.๑.๒๔ มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า "วัตถุออกฤทธิ์หรือสิ่งต่อไปนีให้ถือว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ปลอม

- (๑) สิ่งที่ทำเทียมวัตถุออกฤทธิ์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน
- (๒) วัตถุออกฤทธิ์ที่แสดงชื่อว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์อื่น หรือแสดงเดือนปีที่วัตถุออกฤทธิ์สิ้นอายุซึ่งเกินความจริง
- (๓) วัตถุออกฤทธิ์ที่แสดงชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิต หรือที่ตั้งของสถานที่ผลิตซึ่งมิใช่ความจริง
- (๔) วัตถุออกฤทธิ์หรือสิ่ง que แสดงว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖ (๑) หรือตามตำรับของวัตถุตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้ซึ่งมิใช่ความจริง
- (๕) วัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐานถึงขนาดสารออกฤทธิ์ขาดหรือเกินกว่าร้อยละสิบของปริมาณที่กำหนดไว้ไปจากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุด ตามที่กำหนดไว้ในประกาศ ของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖(๒) หรือตามที่กำหนดไว้ในตำรับของวัตถุตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้

มาตรานี้สืบเนื่องมาจาก มาตรา ๓๖(๑) ซึ่งระบุไว้ว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ปลอม แต่คำว่าวัตถุออกฤทธิ์ปลอมจะครอบคลุมไปถึงสิ่งใดบ้าง หรือมีความหมายกว้างเพียงใด จะต้องมีการบัญญัติไว้ว่า หากมีคุณสมบัติตรงตามอนุมาตรา (๑)(๒)(๓)

(๔) หรือ (๕) ข้อใดข้อหนึ่งที่ให้อธิบายว่าวัตถุออกฤทธิ์หรือสิ่งเหล่านั้นเป็นวัตถุออกฤทธิ์ปลอม

๔.๓.๑.๒๘ มาตรา ๓๘ บัญญัติว่า "วัตถุออกฤทธิ์ต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน

(๑) วัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐานโดยสารออกฤทธิ์ขาดหรือเกินจากเกณฑ์ค่าสูงสุดหรือสูงสุด ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖(๒) หรือตามคำรับของวัตถุคำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้ แต่ไม่ถึงขนาดดังกล่าวในมาตรา ๓๖(๕)

(๒) วัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้นโดยมีความบริสุทธิ์หรือลักษณะอื่นซึ่งมีความสำคัญต่อคุณภาพของวัตถุออกฤทธิ์ผิดไปจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖(๒) หรือตามคำรับของวัตถุคำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๓๖(๒) มีหลักการเหมือนมาตรา ๓๖ แต่เป็นกรณีวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน กล่าวคือ ถ้าวัตถุออกฤทธิ์มีคุณลักษณะเข้าข้อใดข้อหนึ่งในอนุมาตรา (๑) หรือ (๒) ให้ถือว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานทั้งสิ้น

๔.๓.๑.๓๐ มาตรา ๓๘ บัญญัติว่า "วัตถุออกฤทธิ์ต่อไปนี้ เป็นวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ

(๑) วัตถุออกฤทธิ์ที่สิ้นอายุตามที่แสดงไว้ในฉลากซึ่งขึ้นทะเบียนวัตถุคำรับไว้

(๒) วัตถุออกฤทธิ์ที่แปรสภาพจนมีลักษณะเช่นเดียวกับวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ตามมาตรา ๓๖(๕) หรือวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานตามมาตรา ๓๘"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๓๖ (๓) มีหลักการเหมือนมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๘ แต่เป็นกรณีวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ กล่าวคือ ถ้าวัตถุออกฤทธิ์มีคุณลักษณะเข้าข้อใดข้อหนึ่งในอนุมาตรา (๑) หรือ (๒) ให้ถือว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ

๔.๓.๑.๓๑ มาตรา ๔๘ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเพื่อการค้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์วันแต่

(๑) การโฆษณาซึ่งกระทำโดยตรงต่อผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะ แพทย์ปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม เภสัชกร หรือผู้ประกอบ การบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง หรือ

(๒) เป็นฉลาก หรือเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ภาชนะหรือหีบห่อ บรรจุวัตถุออกฤทธิ์"

มาตรการทางกฎหมายในบทบัญญัตินี้ห้ามมิให้ทำการโฆษณาเพื่อการค้าซึ่ง วัตถุออกฤทธิ์ ยกเว้นจะทำการโฆษณาในกรณีอนุมาตรา (๑) หรือ (๒) เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์เผยแพร่ในทางการค้ามากเกินไป ผู้ที่รับวัตถุออกฤทธิ์อาจรู้เท่า ไม่ถึงการณ์ และนำไปใช้ในทางที่ผิดได้ ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อบุคคลและสังคม

๔.๓.๑.๓๒ มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากกระทรวง สาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุขมิไว้ในครอบครองหรือ ใช้ประโยชน์ใด ๆ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้นำความในมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม"

บทบัญญัตินี้ ห้ามมิให้บุคคลใดมิไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ใด ๆ ซึ่ง วัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต เพื่อป้องกันมิให้วัตถุออกฤทธิ์ถูกนำ ไปใช้ในทางที่เกิดอันตรายต่อสุขภาพของบุคคล แต่บทบัญญัตินี้ไม่บังคับใช้แก่กระทรวง สาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข

๔.๓.๑.๓๓ มาตรา ๖๓ บัญญัติว่า "บทบัญญัติมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การมิไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์สำหรับกิจการของ ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓

หรือ ประเภท ๔

(๒) การมีไว้ในครอบครองของบุคคลในปริมาณพอสมควรเพื่อการเสพ การรับเข้าร่างกาย หรือการใช้ด้วยวิธีอื่นใดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม หรือผู้ประกอบกรบ่าบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยของบุคคลนั้นหรือสัตว์ของบุคคลนั้น

(๓) การมีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ตามหน้าที่ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ของกระทรวง ทบวง กรม สภาวิชาชีพไทย องค์การเภสัชกรรม หรือสถาบันอื่นของทางราชการตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๔) การมีไว้ในครอบครอง หรือใช้ประโยชน์ตามหน้าที่ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ของผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวง-สาธารณสุข

(๕) การมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาล หรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะอื่นใดที่ใช้ในการขนส่งสารอันตรายระหว่างประเทศที่ไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร แต่ถ้ายานพาหนะดังกล่าวจดทะเบียนในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๖๒"

มาตรานี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง มีหลักการเหมือนกับมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ กล่าวคือ บุคคลหรือหน่วยงานที่ปรากฏในอนุมาตรา (๑) ถึง (๕) สามารถมีไว้ในความครอบครองหรือใช้ประโยชน์ใด ๆ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์แต่ละประเภทได้ แล้วแต่กรณี หากมีคุณสมบัติหรือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายระบุไว้ ซึ่งเป็นมาตรการทางกฎหมายอีกประการหนึ่งสำหรับป้องกันวัตถุออกฤทธิ์ มิให้ถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด

๔.๓.๑.๓๔ มาตรา ๖๖ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่เภสัชกรที่อยู่ประจำควบคุมกิจการของสถานผลิต สถานขาย หรือสถานที่นำเข้า ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ชายวัตถุดังกล่าวให้แก่ผู้อื่นในสถานที่นั้น เว้นแต่อยู่ในความควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดของเภสัชกรประจำสถานนั้น"

มาตรการนี้มีเพื่อป้องกันมิให้บุคคลใดขายวัตถุออกฤทธิ์ให้แก่ผู้อื่น เพราะผู้ที่มีใช้เภสัชกร ข้อมไม่มีความรู้เรื่องส่วนประกอบหรือตัวยา อันเป็นวัตถุออกฤทธิ์ ผู้ซื้อไปอาจได้รับอันตรายจากการใช้ได้

๔.๓.๑.๓๕ มาตรา ๖๗ บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๖๔ เภสัชกรจะขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ให้ได้เฉพาะแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง ผู้ที่มีใบสั่งยาของบุคคลดังกล่าว หรือผู้รับอนุญาตผลิตหรือขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวเท่านั้น และต้องลงบัญชีรายละเอียดการขายทุกครั้งตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง"

ใบสั่งยาดามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้ครั้งเดียว เว้นแต่ผู้สั่งจะได้อำนาจไว้ว่าให้จ่ายซ้ำได้แต่รวมกันต้องไม่เกินสามครั้ง และจำนวนยาที่สั่งแต่ละครั้งต้องไม่เกินจำนวนที่จำเป็นต่อใช้ ภายในเวลาไม่เกินสามสิบวัน

ใบสั่งยาแต่ละฉบับให้ใช้ได้ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นออก"

มาตรานี้กล่าวถึงหน้าที่ของเภสัชกรที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ที่จะขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ให้แก่บุคคลประเภทใดบ้าง จะทำการขายให้ทุกคนไม่ได้ และจะต้องลงบัญชีรายละเอียดการขายทุกครั้งด้วย ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายมาตรานี้โดยเคร่งครัด มิฉะนั้น ไม่สามารถจะควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ให้อยู่ภายในขอบข่ายของกฎหมายได้

๔.๓.๑.๓๖ มาตรา ๖๘ บัญญัติว่า "ในกรณีไม่มีผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่งในปริมาณหลักิโลเมตรจากสถานที่ที่มีใบอนุญาตขายวัตถุออก-

ฤทธิ์ เกษีกรที่อยู่ประจำควบคุมกิจการของสถานที่ขายนั้นจะขายวัตถุออกฤทธิ์ในประ-
เภท ๓ หรือประเภท ๔ สำหรับผู้ป่วยหรือสัตว์ป่วยโดยไม่ต้องมีใบสั่งยาของบุคคลกั
กล่าวก็ได้ แต่ทั้งนี้จะขายสำหรับการใช้แต่ละรายได้ไม่เกินสามวันต่อเดือน และต้อง
ลงบัญชีรายละเอียดการขายทุกครั้งตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง"

บทบัญญัติตามมาตรา นี้ ในกรณีที่ไม่มีผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบ
โรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม หรือผู้ประกอบเภสัชกรรมหรือผู้ประกอบ
การบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่งในปริมาณหลักิโลเมตรจากสถานที่ที่มีใบอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ ให้เกษีกรขายวัตถุ
ออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ สำหรับผู้ป่วยหรือสัตว์ป่วยโดยไม่ต้องมีใบสั่ง
ยาจากบุคคลกักล่าวก็ได้ ทั้งนี้เพื่อนำวัตถุออกฤทธิ์ไปใช้กับผู้ป่วยหรือสัตว์ป่วยที่สะดวก
และรวดเร็วตามความจำเป็น

๔.๓.๑.๓๑ มาตรา ๖๗ บัญญัติว่า "ในการส่งมอบวัตถุออกฤทธิ์ตาม
มาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๖๘ เกษีกรต้องมอบคำเตือน หรือข้อควรระวังตามประกาศ
ของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖(๕) ให้แก่ผู้ซื้อด้วย"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจาก เกษีกรขายวัตถุออกฤทธิ์ให้ผู้ซื้อไป กฎหมายบังคับ
ให้เกษีกรต้องมีคำเตือนหรือข้อควรระวังในการใช้ โดยเป็นหนังสือหรือเป็นภาพก็ได้
เพื่อให้ผู้ใช้ระมัดระวังตามความจำเป็น เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้

๔.๓.๑.๓๒ มาตรา ๖๘ บัญญัติว่า "ในการนำเข้าหรือส่งออกแต่ละคราว
ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวง-
สาธารณสุข ต้องได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวจากผู้อนุญาตก่อน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

ตามมาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประ-
เภท ๑ หรือประเภท ๒ เว้นแต่กระทรวงสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวง
สาธารณสุข สำหรับบุคคลประเภทหนึ่งในการนำเข้าหรือส่งออกแต่ละคราว
ต้องได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวจากผู้อนุญาตก่อน เพื่อมิให้บุคคลกักล่าวใช้อำนาจที่

ใต้อาณัติกึ่งตามกฎหมาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในจำนวนหรือประเภทไม่
สมควร

๔.๓.๑.๓๘ มาตรา ๑๑ บัญญัติว่า " ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์
ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข ต้อง
จัดให้มีสำเนาใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้นส่งมาพร้อม
กับวัตถุออกฤทธิ์หนึ่งฉบับ และให้ส่งตรงไปยังเลขาธิการอีกสองฉบับ

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ สลักหลังสำเนาใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง โดย
แจ้งวัน เดือน ปี และปริมาณที่แท้จริงของวัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้า และส่งสำเนานั้น
กลับไปให้เจ้าหน้าที่ของประเทศผู้ออกใบอนุญาตนั้นหนึ่งฉบับ และเก็บรักษาไว้ที่กระ-
รวงสาธารณสุขหนึ่งฉบับ "

บทบัญญัตินี้เป็นหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวง
สาธารณสุข จะต้องปฏิบัติตามในกรณีนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท
๒ เพื่อควบคุมมิให้ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข นำวัตถุออกฤทธิ์เข้า
มาโดยมิชอบ และถูกนำไปใช้ใบลักษณะที่เป็นภัยต่อประชาชน

๔.๓.๑.๔๐ มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า " ห้ามมิให้ผู้ใดส่งวัตถุออกฤทธิ์ใน
ประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ไปยังบุคคลอื่นหรือสถานอื่นนอกเหนือไปจากบุคคลหรือ
สถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตนำเข้า "

มาตรการนี้เป็นการห้ามส่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒
ไปยังบุคคลอื่นหรือสถานอื่นซึ่งมิได้ระบุไว้ในใบอนุญาตนำเข้า เพราะการนำวัตถุ
ออกฤทธิ์ไปยังบุคคลอื่นหรือสถานอื่น เท่ากับว่าหลีกเลี่ยงกฎหมาย และผู้อนุญาตไม่
สามารถติดตามควบคุมได้ จึงเป็นอันตรายอย่างยิ่งสำหรับผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์

๔.๓.๑.๔๑ มาตรา ๑๓ บัญญัติว่า " ในการส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์
ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุขต้อง
นำใบอนุญาตนำเข้าของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศนั้นมามอบให้กระรวง-
สาธารณสุขก่อน จึงจะได้รับการ อนุญาตออกใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออก

และในการส่งออกให้ผู้รับอนุญาตแนบสำเนาใบอนุญาตนั้นไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่ง
ออกนั้นหนึ่งฉบับ

ให้กระทรวงสาธารณสุขจัดส่งสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออก
ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์สองฉบับไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับนั้นด้วย และให้เลขาธิการ
จัดให้มีการตรวจสอบสำเนาใบอนุญาตที่จะส่งกลับมานั้น"

มาตรการตามมาตรานี้มีหลักการเหมือนมาตรา ๑๑ แต่เป็นกรณีของผู้ซึ่งได้รับ
มอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข ส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท
๒ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อควบคุมบุคคลดังกล่าว
มิให้ดำเนินการโดยมิชอบ อาจจะทำให้เกิดความเสียหายได้

๔.๓.๑.๕๒ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า "ในการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ใน
ประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ผู้รับอนุญาตต้องมีใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของ
ประเทศที่ส่งออกนั้นมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ และต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ใช้
บรรทุกทราบก่อนผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร และให้ผู้ควบคุมยานพาหนะนั้นจัดให้มีการ
ป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหาย หรือมีการนำเอาวัตถุออกฤทธิ์ที่อยู่ใน
ยานพาหนะนั้นไปใช้โดยมิชอบ

ในกรณีมีการขนถ่ายวัตถุออกฤทธิ์ออกจากยานพาหนะที่ใช้บรรทุกไปยัง
ยานพาหนะอื่น ให้ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ใช้บรรทุกมานั้นแจ้งให้เจ้าหน้าที่ศุลกากร ณ
ที่นั้นทราบก่อน และให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรนั้นมีหน้าที่ควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ในระหว่างขน
ถ่าย เมื่อขนถ่ายเสร็จให้ผู้ควบคุมยานพาหนะที่รับขนถ่ายวัตถุออกฤทธิ์นั้นมีหน้าที่เช่นเดียวกับ
ผู้ควบคุมยานพาหนะตามวรรคหนึ่ง"

มาตรการนี้ในวรรคแรกเป็นการป้องกันมิให้มีการนำวัตถุออกฤทธิ์ไปจากยาน-
พาหนะในขณะนำวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ผ่านไปในราชอาณาจักร และ
ในวรรคสอง ในการขนถ่ายจากยานพาหนะหนึ่งไปยังพาหนะอื่นจะต้องมีเจ้าหน้าที่
ศุลกากรควบคุมในระหว่างขนถ่ายด้วย เพื่อป้องกันมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหาย หรือนำ
ไปใช้โดยมิชอบ

๕.๓.๑.๔๓ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า "ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยศุลกากรเกี่ยวกับการตรวจ การยึด การริบ หรือการจับกุมผู้กระทำความผิดมาใช้บังคับแก่การนำเข้า การส่งออก หรือการนำผ่าน ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภทตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย"

มาตรการนี้เป็นการนำเอากฎหมายว่าด้วยศุลกากรเกี่ยวกับการตรวจ การยึด การริบ หรือการจับกุม มาใช้บังคับแก่การนำเข้า การส่งออก หรือการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท เพื่อไม่ต้องนำหลักเกณฑ์เหล่านี้มาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอีก

๕.๓.๑.๔๔ มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า "ในการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท ห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงการส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายอื่นที่มีได้ระบุไว้ในใบอนุญาตส่งออกที่ส่งมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้ออกใบอนุญาตนั้น และเลขาธิการให้ความเห็นชอบด้วย"

การส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายนั้น จะต้องนำไปยังจุดหมายตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น เพื่อป้องกันมิให้ผู้นำผ่านนำวัตถุออกฤทธิ์ไปยังสถานที่อื่น จึงต้องมีมาตรการนี้ไว้

๕.๓.๑.๔๕ มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายอื่น ตามมาตรา ๑๖ ให้ถือว่าวัตถุออกฤทธิ์นั้นได้ส่งออกจากประเทศที่ออกใบอนุญาตเข้ามาในราชอาณาจักร และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งกลับสำเนาใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้น โดยแจ้งวันเดือนปี และปริมาณที่แท้จริงของวัตถุออกฤทธิ์ที่นำผ่าน และส่งสำเนานั้นกลับไปให้เจ้าหน้าที่ของประเทศผู้ออกใบอนุญาตนั้นหนึ่งฉบับ และเก็บรักษาไว้ที่กระทรวงสาธารณสุขหนึ่งฉบับ"

ในการส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายใหม่ตามวรรคหนึ่ง ผู้รับอนุญาตต้องนำใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับใหม่มาขอไว้ที่กระทรวง

สาธารณสุขก่อน จึงจะไ้รับการพิจารณาออกใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออก และให้ผู้รับอนุญาตแนบสำเนาใบอนุญาตนั้นไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งไปยังจุดหมายใหม่ด้วยหนึ่งฉบับ

ให้กระทรวงสาธารณสุขจัดส่งสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราว เพื่อส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์สองฉบับไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับใหม่ด้วย และให้เลขาธิการจัดให้มีการตรวจสอบสำเนาใบอนุญาตที่จะส่งกลับมานั้น"

มาตราที่สิบเอ็ดเนื่องจากมาตรา ๑๖ ในการเปลี่ยนแปลงจุดหมายสำหรับการส่งวัตถุออกฤทธิ์ จึงต้องกำหนดหลักเกณฑ์ให้รัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อมิให้มีการลักลอบนำวัตถุออกฤทธิ์ไปใช้ในทางที่ผิดได้

๔.๓.๑.๔๖ มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า "ในระหว่างที่มีการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ หรือในระหว่างที่วัตถุออกฤทธิ์อยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ศุลกากร ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ห้ามมิให้ผู้ใดแปรรูปหรือแปรสภาพวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นอย่างอื่น หรือเปลี่ยนชื่อหรือที่บรรจุวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการ"

เจตนารมณ์ของบทบัญญัตินี้ เพื่อมิให้มีการนำวัตถุออกฤทธิ์ไปแปรสภาพเป็นอย่างอื่น โดยหลีกเลี่ยงกฎหมาย จะกระทำการเช่นนั้นได้จะต้องรับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการเท่านั้น

๔.๓.๑.๔๗ มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า "ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็น เลขาธิการมีอำนาจผ่อนผันการใช้บังคับมาตรการควบคุมตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ เกี่ยวกับการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ได้ตามที่เห็นสมควร"

ในกรณีเช่นนี้กฎหมายมอบอำนาจให้เลขาธิการใช้ดุลพินิจผ่อนผันมาตรการตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ ได้ตามที่เห็นสมควร

๔.๓.๑.๔๘ มาตรา ๔๐ บัญญัติว่า "ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ ผู้รับอนุญาตต้องจัดให้มีสำเนาใบแจ้งการส่งออกของเจ้าหน้าที่ผู้มี

อำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้นส่งมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์หนึ่งฉบับ และให้ส่งตรงไปยังเลขาธิการอีกสองฉบับ

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สันทัดสำเนาใบแจ้งการส่งออกตามวรรคหนึ่งโดยแจ้งวันเดือนปี และปริมาณที่แท้จริงของวัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้า และส่งสำเนานั้นกลับไปให้เจ้าหน้าที่ของประเทศผู้ส่งใบแจ้งการส่งออกนั้นหนึ่งฉบับ และเก็บรักษาไว้ที่กระทรวงสาธารณสุขหนึ่งฉบับ"

เจตนารมณ์ของมาตรานี้ มีความต้องการที่จะควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๓ ในการนำเข้าประเทศ เพื่อมิให้มีการเปลี่ยนมือในระหว่างทาง หรือดำเนินการนำเข้าไปโดยมิชอบได้

๕.๓.๑.๔๘ มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า "ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๔๐ ห้ามมิให้ผู้ใดส่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ ไปยังบุคคลอื่นหรือสถานที่อื่น นอกเหนือไปจากบุคคลหรือสถานที่ระบุในใบแจ้งการส่งออกของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้น"

หลักการตามมาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๔๐ ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ ห้ามมิให้ส่งวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวไปยังบุคคลอื่นหรือสถานที่อื่น นอกเหนือไปจากที่ระบุไว้ในใบแจ้งการส่งออก เพื่อป้องกันมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหาย หรือถูกลักลอบนำไปใช้ในทางที่ผิดได้

๕.๓.๑.๕๐ มาตรา ๔๒ บัญญัติว่า "ในการส่งออกแต่ละคราว ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ ผู้รับอนุญาตต้องจัดให้มีสำเนาใบแจ้งการส่งออกไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งออกนั้นหนึ่งฉบับ และให้ส่งตรงไปยังเลขาธิการอีกสองฉบับ

ให้กระทรวงสาธารณสุขจัดส่งสำเนาใบแจ้งการส่งออกตามวรรคหนึ่งสองฉบับไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับเข้า และให้เลขาธิการจัดให้มีการตรวจสอบสำเนาใบแจ้งการส่งออกที่จะส่งกลับมานั้น"

บทบัญญัติในมาตรา ๔๒ กำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามใน

การส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ โดยมีกระทรวงสาธารณสุขและเลขาธิการ
เข้ามาร่วมด้วยเพื่อป้องกันมิให้ผู้รับอนุญาตดำเนินการไปโดยพลการ และเกิดผลเสีย
หายได้

๕.๓.๑.๕๑ มาตรา ๕๕ บัญญัติว่า "การมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒
ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการ
ปฐมพยาบาลหรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะอื่นใดที่ใช้
ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ให้ได้รับการยกเว้นจากมาตรการควบคุมสำหรับ
การนำเข้า นำผ่าน หรือส่งออกตามพระราชบัญญัตินี้"

มาตรการควบคุมสำหรับการนำเข้า นำผ่าน หรือส่งออกตามพระราชบัญญัตินี้
มิใช่บังคับใช้ในกรณีที่มีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ใน
ปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาลหรือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน
ในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศตามมาตรานี้ ซึ่ง
จะเห็นว่า มาตรการนี้มีความเหมาะสมแล้วสำหรับวัตถุออกฤทธิ์ที่จะต้องถูกนำมาใช้ใน
กรณีจำเป็นอย่างยิ่ง

๕.๓.๑.๕๒ มาตรา ๕๖ บัญญัติว่า "ผู้ควบคุมยานพาหนะตามมาตรา
๕๕ ต้องจัดให้มีการป้องกันตามสมควร เพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหาย หรือมีการนำเอา
วัตถุออกฤทธิ์ที่ใช้ในยานพาหนะนั้นไปโดยมิชอบ"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๕๕ ซึ่งกฎหมายอนุญาตให้มีวัตถุออกฤทธิ์
ทุกประเภทยกเว้นประเภท ๑ ไว้ใช้ประจำเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะขนส่ง
สาธารณะระหว่างประเทศได้ ผู้ควบคุมยานพาหนะดังกล่าวต้องมีการป้องกันตามสมควร
เพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหาย หรือมีการนำเอาไปใช้โดยมิชอบ

๕.๓.๒ มาตรการทางกฎหมายในการปราบปราม

พระราชบัญญัติวัตถุออกที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๕ ในมาตรการ
ในการปราบปรามปรากฏอยู่ในมาตรา ๕๓ ถึงมาตรา ๕๖ มาตรา ๑๑๖ และมาตรา

๔.๓.๒.๑ มาตรา ๔๘ บัญญัติว่า "ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่นำเข้า หรือสถานที่เก็บซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบ ให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจนำวัตถุออกฤทธิ์ในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ หรือในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อาจยึดหรืออายัดวัตถุออกฤทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตลอดจนภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับอนุญาตและบรรดาผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การขาย การนำเข้า หรือการเก็บ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่นำเข้า หรือสถานที่เก็บ อำนวยความสะดวกตามสมควร"

มาตรการตามมาตรานี้ กำหนดอำนาจหน้าที่ให้พนักงานปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และมีอำนาจพอสมควรที่จะดำเนินการต่อผู้ละเมิดพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์คือจิตและประสาท พร้อมกับการปฏิบัติงานของพนักงานดังกล่าว ผู้รับอนุญาตและบรรดาผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานพอสมควร

๔.๓.๒.๒ มาตรา ๕๐ บัญญัติว่า "ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว เมื่อผู้รับอนุญาต หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรานี้เป็นการแสดงความบริสุทธิ์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อผู้รับอนุญาตหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอให้แสดงเช่นนั้น

๔.๓.๒.๓ มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า "วัตถุออกฤทธิ์รวมทั้งภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์ และเอกสารที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๘ หรือในกรณีมีการส่งออกหรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของหรือ

พนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่พิพากษาให้รับ และผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึดหรืออายัด หรือวันที่ ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุด ให้ตกเป็นของกระทรวง สาธารณสุข

ถ้าสิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้นั้นเป็นของเสียหาย หรือถ่านวงชำรุด จะเป็นการ เสียความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินราคาของวัตถุออกฤทธิ์ พนักงานเจ้าหน้าที่จะจัดการขายสิ่งที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ก่อนถึงกำหนดตามวรรคหนึ่ง ก็ได้ ใ้เงินจำนวนสุทธิเท่าใดให้อัดเงินนั้นไว้แทน"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๔๗ วัตถุออกฤทธิ์รวมทั้งภาชนะหรือหีบห่อ บรรจุวัตถุออกฤทธิ์ และเอกสารที่ยึดได้ หรือกรณีที่วัตถุออกฤทธิ์ส่งออกหรือนำผ่านโดย ผ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ถ้าไม่มีเจ้าของ หรือวัตถุออกฤทธิ์ที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง หรือศาลไม่พิพากษาให้รับ ทั้งสองประการหลังนี้ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวัน ให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้ นำวัตถุออกฤทธิ์ไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่น มิให้ปล่อยทิ้งไว้โดยไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ และกำหนดวิธีการสำหรับวัตถุออกฤทธิ์ที่เสียหาย หรือเสี่ยงต่อความเสียหายหรือเสีย ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินราคาไว้ด้วย

๔.๓.๒.๔ มาตรา ๕๒ บัญญัติว่า "ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา"

บทบัญญัตินี้เป็นการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีอำนาจหน้าที่ตามประมวล กฎหมายอาญาโดยสมบูรณ์

๔.๓.๒.๕ มาตรา ๑๑๖ บัญญัติว่า "เมื่อมีการลงโทษตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๗ มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๐๑ ให้รับวัตถุออก ฤทธิ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต รวมทั้งภาชนะหรือหีบห่อที่บรรจุที่เกี่ยวเนื่องกับความผิดในคดีให้แก่กระทรวงสาธารณสุข เพื่อทำลายหรือจัดการอย่างหนึ่ง อย่างใด ตามที่เห็นสมควร"

บทบัญญัตินี้เป็นมาตรการอีกประการหนึ่งที่ต้องการปราบปรามวัตถุออกฤทธิ์อย่างเข้มงวดมากขึ้น จึงทำให้การบริโภควัตถุออกฤทธิ์ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต รวมทั้งภาชนะหรือหีบห่อที่บรรจุที่เกี่ยวข้องกับความผิดในคดี เพื่อมิให้ผู้ใดนำอุปกรณ์เหล่านี้ไปดำเนินการกระทำความผิดอีก

๔.๓.๒.๖ มาตรา ๑๑๖ บัญญัติว่า "บรรดาความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียวให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการ มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ ในกรณีมีโทษปรับสถานเดียว ทั้งนี้เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่และสะดวกด้วยกันทุกฝ่าย เพราะเป็นความผิดเล็กน้อยไม่มีโทษรุนแรง

๔.๓.๓ มาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพยาเสพติดที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๔ มีมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพยาเสพติด ปรากฏอยู่ในมาตรา ๘๘ มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ ดังนี้

๔.๓.๓.๑ มาตรา ๘๘ บัญญัติว่า "เมื่อปรากฏว่าผู้ใดเสพยาเสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการ โดยความเห็นหรือคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจสั่งให้จัดส่งผู้นั้นไปรับการรักษาพยาบาล หรือฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพ ณ สถานพยาบาล หรือสถานพักฟื้นตามที่เห็นสมควร เป็นเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในกรณีจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการจะขยายเวลาต่อไปอีกได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ให้กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่ให้การรักษา การศึกษา การอบรม การดูแล ภายหลังการรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามสมควร แก่บุคคลดังกล่าวในวรรคหนึ่ง เพื่อให้บุคคลนั้นกลับคืนสู่สภาพของปกติชน ซึ่งมีได้เสพยาเสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ ผู้เสพยาเสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ให้

หมายความว่าผู้เสพ รับเข้าร่างกาย หรือใช้ตัววิธีอื่นใด ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์และแสดงอาการเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ตามหลักวิทยาศาสตร์การแพทย์"

เจตนารมณ์ของมาตรานี้ เพื่อทำการบำบัดรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสุขภาพ และสมรรถภาพของผู้เสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ซึ่งนับว่าเป็นมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบำบัดรักษาที่มีความสำคัญมาก กล่าวคือเมื่อปรากฏว่าผู้ใดเสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ผู้มีอำนาจตามมาตรานี้มีอำนาจสั่งให้จัดส่งผู้นั้นไปรับการรักษาพยาบาล หรือฟื้นฟูสุขภาพ และสมรรถภาพ ณ สถานพยาบาล หรือสถานพักฟื้นตามที่เห็นสมควรเป็นเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ถ้าหากมีความจำเป็นอาจขยายระยะเวลาต่อไปอีกได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และทำการรักษาจนกว่าผู้นั้นจะกลับคืนสู่สภาพของปกติชนซึ่งมิได้เสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ หลักการดังกล่าวจะทำให้จำนวนผู้เสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์มีจำนวนน้อยลง ถ้าไม่มีมาตรานี้บัญญัติไว้แล้ว ก็ไม่มีอำนาจอะไรไปชักนำผู้เสพติดดังกล่าวมาทำการบำบัดรักษาได้

๕.๓.๓.๒ มาตรา ๑๑๘ บัญญัติว่า "ผู้เสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ผู้ใดขัดขืนไม่ยอมไปรับการรักษาพยาบาล หรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งของเลขาธิการ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการตามมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และเมื่อพ้นโทษแล้ว ให้ส่งตัวผู้นั้นไปรับการรักษาพยาบาล หรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งเดิม"

มาตรานี้ เป็นบทบัญญัติสนับสนุนมาตรา ๘๘ เพื่อให้มาตรา ๘๘ มีผลดำเนินการบังคับอย่างจริงจัง จึงได้กำหนดโทษของผู้ฝ่าฝืนคำสั่งของเลขาธิการ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๘๘ไว้ และการรับโทษทางอาญาตามมาตรานี้ ไม่เป็นเหตุยกเว้นให้ไม่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๘๘ เพราะเมื่อพ้นโทษแล้ว ให้ส่งตัวผู้นั้นไปรับการรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งเดิม มาตรา ๑๑๘ นี้ จึงมีความสำคัญมาก เพราะเป็นบทบัญญัติสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรา ๘๘

๔.๓.๓ มาตรา ๑๑๔ บัญญัติว่า "ผู้รับการรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพ ตามคำสั่งของเลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ผู้ใดหลบหนีไปจากสถานพยาบาลหรือสถานพักฟื้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และเมื่อพ้นโทษแล้วให้ส่งตัวผู้นั้นไปรับการรักษาพยาบาล หรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งเดิม "

มาตรานี้เป็นบทบัญญัติสนับสนุนมาตรา ๔๔ เพื่อให้มาตรา ๔๔ มีสภาพบังคับอย่างจริงจัง โดยกำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้รับการรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งของเลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการตามมาตรา ๔๔ ที่หลบหนีไปจากสถานพยาบาลหรือสถานพักฟื้น และการรับโทษดังกล่าวไม่เป็นเหตุยกเว้นการปฏิบัติตามคำสั่งของเลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการตามมาตรา ๔๔ เพราะเมื่อพ้นโทษแล้ว ให้ส่งตัวผู้นั้นไปรับการรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งเดิม

๔.๕ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๕

พระราชบัญญัตินี้แสดงถึงเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของรัฐบาลที่ต้องการจะกำจัดยาเสพติดให้หมดลงอย่างเด็ดขาด จึงจะเห็นได้จากเหตุผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่า "เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่ยาเสพติดเป็นภัยอย่างร้ายแรง ต่อการดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และรัฐบาลนี้มีนโยบายที่จะป้องกันและปราบปรามการค้าและการเสพยาเสพติดอย่างเข้มงวดกวดขัน ในการนี้จำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อกำหนดมาตรการ และให้อำนาจในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามให้ได้ผลโดยเด็ดขาดและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น"

๔.๕.๑ มาตรการทางกฎหมายในการป้องกัน

บทบัญญัติที่เป็นมาตรการทางกฎหมายมีปรากฏอยู่ในมาตรา ๕ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

๔.๔.๔.๑ มาตรา ๕ บัญญัติว่า "ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรียกโดยย่อว่า "ป.ป.ส." ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมตุลาการ อธิบดีกรมอัยการ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่น ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินหกคน และเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ"

มาตรการนี้เป็นการแต่งตั้งคณะทำงานในรูปของคณะกรรมการโดยกฎหมาย กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีกรรมการสองประเภท คือ กรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผู้ทรงคุณวุฒิโดยแท้จริง มาช่วยกันแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศชาติ

๔.๔.๑.๒ มาตรา ๑๑ บัญญัติว่า "ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรียกโดยย่อว่า "สำนักงานป.ป.ส." มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการและปฏิบัติงานธุรการอื่น"

มาตรานี้ได้กำหนดหน่วยงานขึ้นมาเพื่อรองรับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๔.๔.๑.๓ มาตรา ๑๓ บัญญัติว่า "ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดแผนงานและมาตรการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด
- (๒) ควบคุมการสืบสวน สอบสวน และการฟ้องคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด
- (๓) วางโครงการและดำเนินการ ตลอดจนสั่งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
- (๔) ควบคุม เฝ้าระวัง และประสานงานการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

- (๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรืองานแผนงาน หรือโครงการของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด
- (๖) ประสานงานและกำกับการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาตัวผู้ติดยาเสพติด
- (๗) พิจารณาอนุมัติการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่งานเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรการทางกฎหมายในมาตรา นี้ เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่จะนำมาแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งมีทั้งหมดรวม ๗ ข้อด้วยกัน เป็นการแก้ไขปัญหายาเสพติดในด้านการป้องกัน การปราบปราม และการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพยา นอกจากนี่ยังเป็นบรรทัดฐานสำหรับการปฏิบัติงานบางประการของสำนักงาน ป.ป.ส. อีกด้วย และถือได้ว่าเป็นหลักการและสาระสำคัญที่จะดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติดต่อไป

๔.๔.๑.๔ มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า "ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวก หรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใดแก่กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการหรือเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท"

เจตนารมณ์ของมาตรา ๑๖ คือ เพื่อให้บทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๔ มีสภาพบังคับโดยกำหนดโทษทางอาญา สำหรับผู้ขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวก หรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใดแก่กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการหรือเจ้าพนักงาน ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๑๔ เพราะฉะนั้น บทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๖ นี้ จึงถือความสำคัญมาก เพราะทำให้มาตรา ๑๔ มีสภาพบังคับ

๔.๔.๑.๕ มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า "กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ"

เจตนารมณ์ของมาตรา ๑๗ คือ เพื่อป้องกันมิให้เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายยาเสพติดเสียเองโดยกำหนดโทษสำหรับเจ้าพนักงานดังกล่าวผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ซึ่งบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๗ นี้ นับว่ามีความถูกต้องดีมาก เพราะเจ้าพนักงานดังกล่าวเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดโดยตรง ดังนั้น ถ้าหากกระทำความผิดเสียเอง จึงเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ซึ่งนับว่าเป็นความชั่วอย่างร้ายแรง สมควรได้รับโทษมากกว่าผู้กระทำความผิดที่มีใจเจ้าพนักงานดังกล่าว และบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๗ มีผลดีในทางจิตวิทยา คือ การที่กำหนดโทษไว้สูง มีผลเป็นการข่มขู่ให้บรรดาเจ้าพนักงานดังกล่าวเกิดความเกรงกลัวที่จะได้รับโทษหนัก และไม่กล้ากระทำความผิด เพราะเจ้าพนักงานดังกล่าวย่อมมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายยาเสพติดเป็นอย่างดี เพราะฉะนั้น มาตรา ๑๗ นี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปราบปรามยาเสพติด ถ้าหากไม่ลงโทษให้หนักเป็นพิเศษเช่นนี้ อาจเป็นเหตุให้บรรดาเจ้าพนักงานดังกล่าวกระทำความผิดขึ้น ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการปราบปรามอย่างมาก เพราะบรรดาเจ้าพนักงานดังกล่าว เป็นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามยาเสพติด จึงย่อมทราบวิธีการหลีกเลี่ยงไม่ให้ถูกปราบปรามเป็นอย่างดี

๔.๔.๒ มาตรการทางกฎหมายในการปราบปราม

หลักการในการปราบปรามยาเสพติดมีปรากฏอยู่ในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕

๔.๔.๒.๑ มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า "เพื่อกำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้กรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงาน มีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลากลางวัน ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัดยาเสพติดที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือจับกุมบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มียาเสพติดขุกซ่อน

อยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือบุคคลที่จะถูกจับได้หลบซ่อนอยู่ในเทศสถานหรือสถานที่นั้น ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันที ยาสเสพติดนั้นจะถูกโยกย้ายหรือบุคคลที่หลบซ่อนอยู่จะหลบหนี ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลากลางคืน ภายหลังจากพระ-
 อาทิตย์ตกได้

(๒) ถิ่นเทศสถาน สถานที่หรือบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มียาเสพติดขุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ยึดหรืออายัดยาเสพติดหรือทรัพย์สินอื่นใด ที่ได้ใช้ หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

(๓) จับกุมบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยา
 เสพติด

(๔) สอบสวนผู้ต้องหาในคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(๕) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ หรือเจ้าหน้าที่ของ
 หน่วยราชการใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้สิ่งบ่งชี้ เอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

เจ้าพนักงานตำแหน่งใดและระดับใด จะมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ให้เป็นไปตามที่เลขาธิการกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยทำเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวพนักงานผู้ได้รับมอบหมายนั้น

เจ้าพนักงานผู้ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องแสดงเอกสารมอบหมายนั้นต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง"

จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๔ ดังกล่าว เป็นมาตรการพิเศษทางกฎหมายที่จะทำการปราบปรามยาเสพติดให้ได้ผล เพราะให้อำนาจกรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานดังกล่าวอย่างมากมาย ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๔.๒.๒ มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า "เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตาม มาตรา ๑๔ ให้ถือว่า กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้ รับมอบหมาย ให้มีอำนาจตามมาตรา ๑๔(๓) มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงาน สอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทั่วราชอาณาจักร และให้มีอำนาจ ควบคุมผู้ถูกจับตามมาตรา ๑๔(๓) ไว้เพื่อทำการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวหรือก่อนนั้นตามที่เห็นสมควร ให้ส่งตัวผู้ถูกจับไปยัง พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ โดยมีให้ถือว่า การควบคุมผู้ถูกจับดังกล่าว เป็นการควบคุมของพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๑๔ (๓) ที่ว่า ผู้มีอำนาจจับกุมบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด มีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับไว้เพื่อทำการ สอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน และมีให้ถือว่า การควบคุมดังกล่าวเป็นการควบคุม ของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทำให้การปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่มีความคล่องตัวขึ้น

๔.๔.๓ มาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพยา

สำหรับการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพยา ในพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ แทบจะไม่มีบทบัญญัติหลักเกณฑ์ไว้เลย นอกจาก ในมาตรา ๑๓(๖) ที่บัญญัติว่า "ประธานงานและกำกับการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาตัว ผู้ติดยาเสพติด" เท่านั้น เป็นหลักการที่กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ของ คณะ กรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้มีอำนาจและหน้าที่ในข้อนี้จะกำหนดหลัก เกณฑ์ในเรื่องนี้ไว้ประการใด และอีกประการหนึ่ง ชื่อของพระราชบัญญัติเน้นคำว่า ป้องกันและปราบปราม จึงมีหลักการในสองประการนี้มาก ส่วนการบำบัดรักษาและแก้ไข ปรับปรุงผู้เสพยา จึงไม่ได้รับการเน้นหนักเท่าใด

๔.๔.๔ มาตรการทางกฎหมายในประการอื่น

มาตรการทางกฎหมายในประการอื่นนอกจากการป้องกัน การปราบปราม และการบำบัดรักษาผู้เสพยาแล้ว ก็มีปรากฏในมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ

มาตรา ๔ บัญญัติว่า "พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงอำนาจหน้าที่
ของส่วนราชการหรือของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการใดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
หรือเจ้าพนักงานและของส่วนราชการหรือเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจเกี่ยวกับ
ยาเสพติด ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย และวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ
และการประสานงาน"

มาตรการทางกฎหมายในส่วนนี้จะเห็นว่าอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติด มีอย่างกว้างขวางครอบคลุมไปถึงส่วนราชการอื่น ๆ ด้วย แม้ว่า
ในวรรคแรกไม่อาจก้าวก้าวไปถึงอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ หรือของเจ้าหน้าที่ของ
ส่วนราชการอื่นก็ตาม แต่ในวรรคสองของมาตรานี้ถ้าหากมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการ
ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือเจ้าพนักงานกับของส่วนราชการ หรือเจ้าหน้าที่
ของส่วนราชการที่มีอำนาจเกี่ยวกับยาเสพติด ให้คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยและวาง
ระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการและการประสานงาน

๔.๕ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายยาเสพติดให้โทษที่สมบูรณ์ที่สุด เนื่องจากเป็นการ
ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายยาเสพติดให้โทษ ซึ่งแยกอยู่คนละฉบับกัน ให้มาอยู่ ณ ที่เดียวกัน
และพระราชบัญญัติซึ่งมีอยู่แต่ก่อนนี้ไต่บังกับใช้มาเป็นเวลานานแล้ว จึงไม่เหมาะสมกับ
กาลสมัย จึงจะได้เห็นเหตุผลในการประกาศใช้ พระราชบัญญัตินี้

"เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วย
ยาเสพติดให้โทษที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ไต่บังกับมานานแล้ว และมีบทบัญญัติที่ไม่
เหมาะสมกับกาลสมัย สมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว เพื่อให้การปราบปรามและควบคุม
กฎหมายยาเสพติดให้โทษเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญา
ระหว่างประเทศว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกอยู่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้"

๕.๕.๑ มาตรการทางกฎหมายในการป้องกัน

ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันในมาตรา ๘ มาตรา ๘ มาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๖ ถึงมาตรา ๖๓ และมาตรา ๑๐๐๐

๕.๕.๑.๑ มาตรา ๘ บัญญัติว่า "ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๑) ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษว่า ยาเสพติดให้โทษชื่อใด อยู่ในประเภทใดตามมาตรา ๗

(๒) เพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงชื่อหรือประเภทยาเสพติดให้โทษตาม (๑)

(๓) กำหนดมาตรฐานว่าด้วยปริมาณ ส่วนประกอบ คุณภาพ ความบริสุทธิ์ หรือลักษณะอื่นของยาเสพติดให้โทษตลอดจนการบรรจุและการเก็บรักษายาเสพติดให้โทษ

(๔) กำหนดจำนวน และจำนวนเพิ่มเติมซึ่งยาเสพติดให้โทษที่จะต้องใช้ในทางการแพทย์ และ หางวิทยาศาสตร์ที่วางจำหน่ายประจำปี

(๕) กำหนดปริมาณยาเสพติดให้โทษที่ผู้รับอนุญาต ผลิต นำเข้าจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองได้

(๖) ระบุตัวรับยาเสพติดให้โทษ

(๗) จัดตั้งสถานพยาบาล

(๘) กำหนดระเบียบข้อบังคับ เพื่อควบคุมการนำเข้ารักษาและระเบียบวินัยสำหรับสถานพยาบาล"

ในมาตรานี้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจดำเนินการตามอนุมาตรา (๑) - (๘) โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ทั้งนี้คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ จะต้องให้ความเห็นชอบก่อนด้วย ซึ่งเป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้รัฐมนตรีปฏิบัติกิจการตามกฎหมาย

๕.๕.๑.๒ มาตรา ๗ บัญญัติว่า "ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ" ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์หรือผู้แทน อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้แทน อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้แทน อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทน อธิบดีกรมอัยการหรือผู้แทน อธิบดีกรมตุลาการหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการและปราบปรามยาเสพติดหรือผู้แทน ผู้แทนกระทรวงกลาโหม และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกรรมการและเลขานุการ และหัวหน้ากองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ"

บทบัญญัตินี้ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ" เพื่อกำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีหน้าที่ความมาตรา ๑๓ ดังจะกล่าวในข้อต่อไป โดยมีปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการ ๒ ประเภทคือ กรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้ มาร่วมมือกันแก้ไขปัญหายาเสพติดให้โทษ

๕.๕.๑.๓ มาตรา ๑๓ บัญญัติว่า "ให้คณะกรรมการมีหน้าที่

- (๑) ให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีตามมาตรา ๕
- (๒) ให้ความเห็นขอต่อรัฐมนตรีเพื่อปฏิบัติการตามมาตรา ๕
- (๓) ให้ความเห็นขอต่อผู้อนุญาต ในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต
- (๔) ให้ความเห็นขอต่อรัฐมนตรีในการกำหนดตำแหน่งและระดับของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) ให้ความเห็นต่อรัฐมนตรี เพื่อวางระเบียบปฏิบัติการราชการในการประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และกระทรวงทบวงกรมอื่น

(๖) ให้ความเห็นชอบต่อรัฐมนตรีในการอนุญาต ให้ผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๔ และในประเภท ๕

(๗) พิจารณาเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย"

มาตรการทางกฎหมายในมาตรานี้ สืบเนื่องมาจากมาตรา ๕ ซึ่งได้แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการไว้ด้วย ดังปรากฏในอนุมาตรา (๑) ถึง (๗) ส่วนมากเป็นเรื่อง ให้ความเห็น หรือความเห็นชอบแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งถือว่าเป็น หลักการและสาระสำคัญที่จะดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อไป

๕.๕.๑.๔ มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า "คณะกรรมการอาจตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการจะมอบหมายก็ได้"

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

มาตรานี้บัญญัติขึ้นมาเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เนื่องจากบางครั้งคณะกรรมการไม่อาจดำเนินการหรือไม่มีเวลาเพียงพอ ก็อาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้

๕.๕.๑.๕ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ เว้นแต่การมีไว้ในครอบครองในกรณีจำเป็น เพื่อประโยชน์ของทางราชการตามที่รัฐมนตรีจะอนุญาตเป็นหนังสือเฉพาะรายหรือ เฉพาะกรณีให้เห็นสมควร"

การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๑ คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่สิบลกรัมขึ้นไปให้ถือว่าเป็นผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย"

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันตามมาตรานี้มีความเด็ดขาด เนื่องจาก ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ เป็นยาเสพติดให้โทษร้ายแรง จึงต้องมีมาตรการเฉียบขาด มีข้อยกเว้นอยู่กรณีเดียว คือการมีไว้ในครอบครองกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของ

ทางราชการตามที่รัฐมนตรีจะอนุญาตเป็นหนังสือเฉพาะราย หรือเฉพาะกรณีให้เห็นสมควร นอกจากนี้ตามมาตรา ๒ การคำนวณยาเสพติดให้โทษเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่ยี่สิบกรัมขึ้นไปให้ถือว่า ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

๔.๕.๑.๖ มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒"

ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เช่น มอร์ฟีน โคคาอิน โทเคอิน และฝิ่นยา เป็นต้น ยาเสพติดให้โทษเหล่านี้ห้ามทำการผลิต นำเข้า หรือส่งออกโดยเด็ดขาด ซึ่งก็มีหลักการเหมือนมาตรา ๑๕

๔.๕.๑.๗ มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต"

การมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ไว้ในครอบครองคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่หนึ่งร้อยกรัมขึ้นไปให้ถือว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

ในการจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ อาจกระทำได้โดยขอรับใบอนุญาต นอกจากนั้นแล้วห้ามโดยเด็ดขาด และการมีไว้ในครอบครอง ถ้าคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่หนึ่งร้อยกรัมขึ้นไป ให้ถือว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายด้วย

๔.๕.๑.๘ มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า "บทบัญญัติมาตรา ๑๖ ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ไว้ในครอบครองไม่เกินจำนวนที่จำเป็นสำหรับใช้รักษาโรคเฉพาะตัว โดยมีหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมซึ่งเป็นผู้ให้การรักษา

(๒) การมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ไว้ในครอบครองไม่เกิน

จำนวนที่จำเป็นสำหรับใช้ประจำในการปฐมพยาบาล หรือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะอื่นใดที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศที่ไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร แต่ถ้ายานพาหนะดังกล่าวจดทะเบียนในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๑๗ ซึ่งห้ามมิให้จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดในประเภท ๒ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต มาตรการนี้ไม่ใช้บังคับสำหรับ ใช้รักษา โรคเฉพาะตัวหรือการปฐมพยาบาล หรือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะอื่นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘(๑) และ(๒)

๕.๕.๑.๘ มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า "ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ได้เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาต เป็น

(๑) กระทรวง ทบวง กรม องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรวมทั้ง กรุงเทพมหานคร สภากาชาดไทย หรือองค์การเภสัชกรรม

(๒) ผู้ประกอบการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ หรือ

(๓) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน ขึ้นหนึ่ง ในสาขาเภสัชกรรมหรือทันตกรรม หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง และ

(ก) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(ข) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก สำหรับความผิดตามกฎหมายว่าด้วยฝิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ

(ค) ไม่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบการ วิชาชีพเวชกรรม ใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะ ใบอนุญาตผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ หรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(ง) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือคนไร้ความสามารถ หรือ คนเสมือนไร้ความสามารถ

ในการพิจารณาอนุญาตแก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ผู้อนุญาตจะต้องคำนึงถึงความจำเป็นในการมีไว้เพื่อจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครอง ในการนี้ผู้อนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรไว้ด้วยก็ได้"

บทบัญญัติในมาตรานี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขออนุญาตจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ซึ่งจะต้องเป็นหน่วยงาน หรือบุคคลตามมาตรา ๑๘(๑)(๒) หรือ (๓) เท่านั้น และมีคุณสมบัติตามข้อ (ก)(ข)(ค) และ (ง) นอกจากนี้ผู้อนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้ ซึ่งก็เป็นอีกมาตรการหนึ่งที่จะต้องกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไว้อย่างเข้มงวดกวดขันมิให้มีการหลีกเลี่ยงกฎหมายได้

๔.๕.๑.๑๐ มาตรา ๒๐ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

ยาเสพติดให้โทษประเภท ๓ ได้แก่ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษประเภท ๒ เป็นส่วนผสมอยู่ด้วยตามที่โคซินทะเลเบียนคำรับยาไว้ เช่น ยาแก้อิโสม โทเคอีน ยาเสพติดให้โทษประเภทนี้ก็ห้ามผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกเช่นกัน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะป้องกันการหลีกเลี่ยงมิให้นำยาเสพติดให้โทษประเภท ๒ มาเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๓ เพื่อผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกแล้วแต่กรณี

๔.๕.๑.๑๑ มาตรา ๒๑ บัญญัติว่า "ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาต

(๑) ได้รับใบอนุญาตให้ผลิต ขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาแผนปัจจุบันตามกฎหมายว่าด้วยยา และ

(๒) มีเกสซ์กรอยู่ประจำตลอดเวลาทำการ
ให้ผู้รับอนุญาตผลิต หรือนำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓
จำหน่ายยาเสพติดให้โทษดังกล่าวที่ตนผลิตหรือนำเข้าได้โดยไม่ต้องรับใบอนุญาต
จำหน่ายอีก"

มาตรานี้มีหลักเกณฑ์และวิธีการเหมือนกับมาตรา ๑๘ กล่าวคือได้กำหนด
เงื่อนไขต่าง ๆ ในการออกใบอนุญาตแก่ผู้ขอใบอนุญาตเพื่อผลิต จำหน่าย นำเข้าหรือ
ส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติตามอนุมาตรา (๑) และ
(๒) ของมาตรา ๒๑ เท่านั้น และในวรรคท้าย ผู้รับอนุญาตผลิต หรือนำเข้ายาเส-
พติกให้โทษประเภท ๓ ให้จำหน่ายดังกล่าวที่ตนผลิต หรือนำเข้าได้โดยไม่ต้องรับใบ
อนุญาตจำหน่ายอีก

๔.๕.๑.๑๒ มาตรา ๒๒ บัญญัติว่า "ในการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยา
เสพติดให้โทษในประเภท ๓ ของผู้ที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ แต่ละครั้งต้อง
ได้รับใบอนุญาตทุกครั้งให้นำเข้าหรือส่งออกจากผู้อนุญาตด้วย

การขอรับใบอนุญาตและขารออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

บทบัญญัติในมาตรานี้ต่อเนื่องจากมาตรา ๒๐ ซึ่งกำหนดให้ผู้ขออนุญาตนำเข้า
หรือส่งออกยาเสพติดให้โทษประเภท ๓ ได้ แต่ทั้งนี้ในการนำเข้าหรือส่งออกแต่ละครั้ง
จะต้องรับใบอนุญาตทุกครั้งให้นำเข้าหรือส่งออกจากผู้อนุญาตด้วย เพราะสามารถควบคุม
ยาเสพติดให้โทษแต่ละครั้งให้นำเข้าหรือส่งออกได้อย่างรัดกุม มิให้สูญหายหรือนำไป
ใช้โดยประการอื่นได้

๔.๕.๑.๑๓ มาตรา ๒๓ บัญญัติว่า "ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๘ และ
มาตรา ๒๐ ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีทีออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาต
ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้ว
จะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าผู้อนุญาตจะส่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

ถ้าผู้รับอนุญาตไม่ขอต่ออายุใบอนุญาตหรือผู้อนุญาตสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามความในวรรคหนึ่ง บรรดาษาเสหคคให้โทษที่ผู้รับอนุญาตหรือผู้ขอต่อใบอนุญาตมีอยู่ในกรอบกรองให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข โดยกระทรวงสาธารณสุขให้คำตอบแทนตามที่เห็นสมควร

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรการทางกฎหมายนี้บังคับมิให้ผู้ขออนุญาตดำเนินการเกี่ยวกับยาเสหคคให้โทษตลอดไป ฉะนั้นจึงจำกัดระยะเวลาของใบอนุญาตไว้ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีให้ออกใบอนุญาต ถ้าหากผู้ขออนุญาตมีความประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตก็ให้อื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และถ้าหากไม่ดำเนินการต่อไปหรือผู้อนุญาตสั่งไม่อนุญาต บรรดาษาเสหคคให้โทษที่อยู่ในกรอบกรอง ให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขจะให้คำตอบแทนตามที่เห็นสมควร

๔.๕.๖.๖๔ มาตรา ๒๔ บัญญัติว่า "ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๒ ให้คุ้มครองถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตด้วย

ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า การกระทำของลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตที่ใดกระทำไปตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นการกระทำของผู้รับอนุญาตด้วย"

มาตรการนี้ครอบคลุมไปถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตด้วย ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบการมิได้กระทำด้วยตนเอง หากแต่เป็นผู้ควบคุมให้ลูกจ้างหรือตัวแทนดำเนินการแทนตน จึงต้องบัญญัติมาตรานี้ขึ้นมา ซึ่งมีความรับผิดชอบกว้างกว่ามาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.

๒๕๖๔

๔.๕.๖.๖๕ มาตรา ๒๕ บัญญัติ ว่า "ผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยยาและกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอื่น"

มาตรการทางกฎหมายให้สิทธิพิเศษแก่ผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

ไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยยาและกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท เพราะอาจทำให้ผู้รับอนุญาตเกิดความสับสนได้ ด้วยไม่ทราบว่า จะปฏิบัติตามกฎหมายฉบับใด แต่อย่างไรก็ตามบทบัญญัตินี้ยังไม่ชัดเจนว่าอนุญาตเกี่ยวกับกรณีใดบ้าง

๕.๕.๑.๑๖ มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือในประเภท ๕ เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นราย ๆ ไป

การมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือในประเภท ๕ ไว้ในครอบครอง มีปริมาณตั้งแต่สิบกิโลกรัมขึ้นไป ให้ถือว่ามิไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

การขออนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

ยาเสพติดให้โทษประเภท ๔ ได้แก่สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) อาเซทิลคลอไรด์ (Acetyl Chloride) เป็นต้น ส่วนยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ได้แก่ยาเสพติดให้โทษที่มีได้จัดอยู่ในประเภท ๑ ถึงประเภท ๔ เช่น กัญชา พืชกระท่อม เป็นต้น ยาเสพติดให้โทษทั้ง ๒ ประเภทนี้ห้ามทำการผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นราย ๆ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๕.๕.๑.๑๗ ตั้งแต่มาตรา ๒๖ เป็นต้นไปจนถึงมาตรา ๓๕ เป็นเรื่องหน้าที่ของผู้รับอนุญาต มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๗ จำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ นอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต"

ผู้รับใบอนุญาตให้จำหน่ายยาเสพติดให้โทษประเภท ๒ จะต้องจำหน่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น จะจำหน่าย ณ สถานที่อื่นไม่ได้ เพราะจะทำให้กรมคุมการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษไม่ได้ ผู้รับอนุญาตสามารถหลีกเลี่ยงไม่ดำเนินการตามกฎหมายได้

๕.๕.๑.๑๘ มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า "ให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๗ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดเก็บรักษายาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ไว้เป็นสัดส่วนในที่เก็บซึ่งมั่นคงแข็งแรงและมีกุญแจใส่ไว้ หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน

(๒) ในกรณีที่ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ถูกโจรกรรมหรือสูญหายหรือถูกทำลาย ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า "

มาตรานี้เป็นมาตรการสำหรับการเก็บรักษายาเสพติดให้โทษประเภท ๒ ของผู้ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครอง จะต้องมีการเก็บไว้เป็นสัดส่วนมั่นคงแข็งแรง เพื่อป้องกันมิให้ตกไปอยู่ในมือของผู้อื่น และถ้าถูกโจรกรรมหรือสูญหายหรือถูกทำลาย ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้าด้วย

๕.๕.๑.๑๙ มาตรา ๒๙ บัญญัติว่า "ให้ผู้รับอนุญาตผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตแสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตยาเสพติดให้โทษ ลักษณะและขนาดของป้าย และข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีการวิเคราะห์ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ผลิตขึ้นก่อนนำออกจากสถานที่ผลิต โดยต้องมีการวิเคราะห์ทุกครั้ง และมีหลักฐานแสดงรายละเอียดซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าสามปีนับแต่วันวิเคราะห์

(๓) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือคำเตือนหรือข้อควรระวังการใช้ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ผลิตขึ้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ซึ่งใช้เพื่อการผลิตยาเสพติด

ให้โทษในประเภท ๓ ต้องเก็บรักษาไว้ให้เป็นสัดส่วน ในที่เก็บซึ่งมั่นคงแข็งแรงและมีกุญแจใส่ไว้หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน

(๕) ในกรณีที่ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ตาม (๔) ถูกโจรกรรม หรือสูญหาย หรือถูกทำลาย ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า"

มาตรานี้มีหลักการเหมือนมาตราก่อน กล่าวคือ กรณีผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ต้องมีหน้าที่ตามอนุมาตรา (๑)(๒)(๓)(๔) และ (๕) ของมาตรานี้ มาตรการดังกล่าวจะต้องมีหลักการอย่างรัดกุม เพราะบางครั้งผู้รับอนุญาตอาจนำไปดำเนินการผิดไปจากวัตถุประสงค์ของผู้มีอำนาจอนุญาต จะทำให้การป้องกันยาเสพติดให้โทษไม่ได้ผลและไม่สามารถจะแก้ไขปัญหาได้

๔.๕.๑.๒๐ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า "ให้ผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษใน ประเภท ๓ ปฏิบัติดังต่อไปนี้"

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ทำการของผู้รับอนุญาตแสดงว่าเป็นสถานที่นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ลักษณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีใบรับรองของผู้ผลิตแหล่งเดิม แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์คุณภาพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่นำเข้าหรือส่งออก

(๓) จัดให้มีฉลากที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓

(๔) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือกำเตือน หรือข้อความระงับการใช้ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่นำเข้าหรือส่งออก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

บทบัญญัติตามมาตรานี้เป็นหน้าที่ของผู้รับอนุญาตนำเข้า หรือส่งออกซึ่งยา

เสพติดให้โทษในประเภท ๓ จะต้องปฏิบัติตามอนุมาตรา (๑)(๒)(๓) และ (๔) ซึ่งมีมาตรการเช่นเดียวกับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙

๔.๕.๑.๒๑ มาตรา ๓๑ บัญญัติว่า "ให้ผู้รับอนุญาตจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่จำหน่ายแสดงว่าเป็นสถานที่จำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ลักษณะ และขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีการแยกเก็บยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ เป็นสัดส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น

(๓) ดูแลให้มีฉลาก เอกสารกำกับ คำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้อยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ภาษาหรือที่บ่อนบรรจุยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ มิให้ชำรุดบกพร่อง"

บทบัญญัตินี้มีหลักการเหมือนมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐

๔.๕.๑.๒๒ มาตรา ๓๒ บัญญัติว่า "ให้ผู้รับอนุญาตผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตแสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ ลักษณะ และขนาดของป้าย และข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีการวิเคราะห์ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ ที่ผลิตขึ้นก่อนนำออกจากสถานที่ผลิต โดยต้องมีการวิเคราะห์ทุกครั้ง และมีหลักฐานแสดงรายละเอียดซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าสามปีนับแต่วันวิเคราะห์

(๓) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือคำเตือนหรือข้อควรระวังการใช้ที่ภาษาหรือที่บ่อนบรรจุยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ ที่ผลิตขึ้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ

กระทรวง

(๔) ยาสีฟันหรือยาสีฟันในประเภท ๔ ซึ่งผลิตขึ้น ต้องเก็บรักษาไว้ให้ เป็นสัดส่วนในที่เก็บซึ่งมั่นคงแข็งแรงและมีอุณหภูมิที่พอเหมาะ หรือ เครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน

(๕) ในกรณีที่ยาสีฟันหรือยาสีฟันในประเภท ๔ ถูกโจรกรรม หรือสูญหายหรือถูกทำลาย ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้บัญชาการตำรวจโดยมีหลักฐาน

บทบัญญัติตามมาตรานี้มีหลักการเหมือนมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา

๓๐ และมาตรา ๓๑

๔.๕.๑.๒๓ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า "ให้ผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งยาสีฟันหรือยาสีฟันในประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ทำการของผู้รับอนุญาตแสดงว่าเป็นสถานที่นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาสีฟันหรือยาสีฟันในประเภท ๔ ลักษณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ-

กระทรวง

(๒) จัดให้มีใบรับรองของผู้ผลิตแหล่งเดิม แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์คุณภาพยาสีฟันหรือยาสีฟันในประเภท ๔ ที่นำเข้าหรือส่งออก

(๓) จัดให้มีฉลากที่ภาษาหรือหีบห่อบรรจุยาสีฟันหรือยาสีฟันในประเภท ๔ หรือคำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้ ที่ภาษาหรือหีบห่อบรรจุยาสีฟันหรือยาสีฟันในประเภท ๔ ที่นำเข้าหรือส่งออก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) ยาสีฟันหรือยาสีฟันในประเภท ๔ ซึ่งนำเข้าหรือส่งออก ต้องเก็บรักษาไว้ให้เป็นสัดส่วนในที่เก็บซึ่งมั่นคงแข็งแรงและมีอุณหภูมิที่พอเหมาะ หรือ เครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน

(๕) ในกรณีที่ยาสีฟันหรือยาสีฟันในประเภท ๔ ถูกโจรกรรม หรือสูญ-

หาย หรือถูกทำลายต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า"

บทบัญญัติตามมาตรานี้มีหลักการเหมือนมาตรา ๓๐ แต่เพิ่มการเก็บรักษาให้เป็นสัดส่วนในที่เก็บซึ่งมั่นคงแข็งแรง และกรณียาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ ถูกโจรกรรม หรือสูญหาย หรือถูกทำลาย ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า เพราะยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ สามารถนำไปทำการผลิตยาเสพติดให้โทษที่ร้ายแรงได้

๔.๕.๑.๒๔ มาตรา ๓๔ บัญญัติว่า "ให้ผู้รับอนุญาตจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้"

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่จำหน่ายแสดงว่า เป็นสถานที่จำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ ลักษณะและขนาดของป้าย และข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีการแยกเก็บยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ เป็นสัดส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น

(๓) จุกแล้หมีฉลาก เอกสารกำกับ คำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ มิให้ชำรุดบกพร่อง

(๔) ในกรณีที่ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ ถูกโจรกรรม หรือสูญหาย หรือถูกทำลายต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า"

บทบัญญัติตามมาตรานี้มีหลักการเหมือนมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓

๔.๕.๑.๒๕ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า "ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือลบเลือนในสาระสำคัญ ให้ผู้รับอนุญาตแจ้งต่อผู้อนุญาตและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลายหรือลบเลือน การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไป

ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรานี้เป็นมาตราสุดท้ายสำหรับหน้าที่ของผู้รับอนุญาตที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์ที่ผู้อนุญาตกำหนด กล่าวคือในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลายหรือลบเลือนในสาระสำคัญ ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องแจ้งต่อผู้อนุญาต และยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลายหรือลบเลือน เพื่อให้ผู้อนุญาตจะได้มีใบอนุญาตกำกับอยู่ตลอดเวลาที่ดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามกฎหมาย และเพื่อความสะดวกของผู้อนุญาตที่จะทำการตรวจสอบ

๔.๕.๑.๒๖ ตั้งแต่มาตรา ๓๖ ถึงมาตรา ๓๘ ของพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ของเภสัชกร ในมาตรา ๓๖ บัญญัติว่า

"ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมการผลิตให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ควบคุมให้มีฉลากและเอกสารกำกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ตามมาตรา ๒๙(๓)
- (๓) ควบคุมการบรรจุ และการปิดฉลากที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการ"

บทบัญญัตินี้เป็นมาตรการทางกฎหมายเพื่อมิให้เภสัชกรกระทำผิดหน้าที่ ดังนั้นจึงต้องกำหนดหน้าที่ตามอนุมาตรา (๑)(๒)(๓)(๔) และ (๕) ตามมาตรานี้ไว้ให้เภสัชกรปฏิบัติ มิฉะนั้นเภสัชกรไม่อาจทราบได้ว่า จะต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง ในมาตรานี้เฉพาะเภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ เท่านั้น

๔.๕.๑.๒๗ มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า "ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมการแยกเก็บยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ตามมาตรา

๓๑ (๒)

(๒) ควบคุมการปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ (๓)

(๓) ควบคุมการจำหน่ายให้เป็นที่ไปตามพระราชบัญญัติ

(๔) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการ"

มาตรานี้มีหลักการเหมือนมาตรา ๓๖ แต่เป็นหน้าที่ของเภสัชกรที่ควบคุมการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓

๔.๕.๑.๒๘ มาตรา ๓๘ บัญญัติว่า "ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ปฏิบัติดังต่อไปนี้"

(๑) ควบคุมยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่นำเข้าหรือส่งออกให้ถูกต้องตามคำรับยาที่ได้ยื่นทะเบียนไว้

(๒) ควบคุมการปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ (๓) และ (๔)

(๓) ควบคุมการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ให้เป็นที่ไปตาม
มาตรา ๓๑

(๔) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการ"

มาตรานี้มีหลักการเหมือนมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ แต่เป็น หน้าที่ของเภสัชกรที่ควบคุมการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓

๔.๕.๑.๒๙ ตั้งแต่มาตรา ๓๙ ถึงมาตรา ๔๖ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ จึงมีมาตรการทางกฎหมายไว้เพื่อป้องกันมิให้นำมาใช้ในทางที่ผิดได้ ในมาตรา ๓๙ บัญญัติว่า

"ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ดังต่อไปนี้"

(๑) ยาปลอมตามมาตรา ๔๐

(๒) ยาผิดมาตรฐานตามมาตรา ๔๑

(๓) ยาเสื่อมคุณภาพตามมาตรา ๔๒

(๔) ยาที่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับยาแต่มิได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาตาม

มาตรา ๔๓

(๕) ยาที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาตามมาตรา ๔๖"

มาตรการนี้ ถ้าหากยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ เป็นยาปลอม ยาผิดมาตรฐาน ยาเสื่อมคุณภาพ ยาที่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับยาแต่มิได้ขึ้นทะเบียนตำรับยา และยาที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยา ห้ามมิให้ทำการผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกทั้งสิ้น เพราะยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ มียาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เป็นส่วนผสมอยู่ตามที่ยื่นทะเบียนตำรับยาไว้ มีความเกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัยของประชาชน จึงต้องมีมาตรการเด็ดขาดห้ามดำเนินการตามที่กล่าวมาแล้ว

๕.๕.๑.๓๐ มาตรา ๔๐ บัญญัติว่า "ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือสิ่งต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นยาปลอม

(๑) ยาหรือสิ่งที่ทำขึ้นโดยแสดงไม่ว่าด้วยประการใดๆ ว่าเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ โดยความจริงมิได้มียาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ อยู่ด้วย

(๒) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่แสดงชื่อว่าเป็นยาเสพติดให้โทษอื่น หรือแสดงเดือน ปี ที่ยาเสพติดให้โทษสิ้นอายุเกินความจริง

(๓) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่แสดงชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิต หรือที่ตั้งของสถานที่ผลิต ซึ่งมิใช่ความจริง

(๔) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือยาเสพติดให้โทษตามที่ระบุชื่อไว้ในประกาศของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔ (๑) หรือตามตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ ซึ่งทั้งนี้มิใช่ความจริง

(๕) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐานถึงขนาดสารออกฤทธิ์ขนาดหรือเกินกว่าร้อยละสิบของปริมาณที่กำหนดไว้จากเกณฑ์ค่าสุดหรือสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔ (๓) หรือตามที่กำหนดไว้ในตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๓๙(๑) ซึ่งระบุไว้ว่ายาบปลอม แต่คำว่า ยาบปลอมจะครอบคลุมไปถึงสิ่งใดบ้าง หรือมีความหมายกว้างเพียงใด ดังนั้นในมาตรา ๕๐ จึงต้องระบุไว้ว่า ความหมายของคำว่า ยาบปลอมมีขอบเขตเพียงไร คุณลักษณะของยาหรือสิ่งอื่นเช่นไรบ้างถือว่าเป็นยาปลอม ซึ่งถ้าเข้าคุณลักษณะตามอนุมาตรา (๑)(๒)(๓)(๔) หรือ (๕) ตามมาตรานี้แล้ว ก็ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือสิ่งเหล่านั้นเป็นยาปลอม

๕.๕.๑.๓๑ มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า "ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษผิดมาตรฐาน

(๑) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน โดยสารออกฤทธิ์ขาดหรือเกินกว่า ปริมาณที่กำหนดไว้จากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔ (๒) หรือตามที่กำหนดไว้ในตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ แต่ไม่ถึงร้อยละสิบ

(๒) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ผลิตขึ้นโดยมีความบริสุทธิ์หรือลักษณะอื่นซึ่งมีความสำคัญต่อคุณภาพของสารออกฤทธิ์ผิดไปจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔(๓) หรือตามที่กำหนดไว้ในตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๓๙(๒) มีหลักการเหมือนมาตรา ๕๐ แต่เป็นกรณียาเสพติดให้โทษผิดมาตรฐาน กล่าวคือ ถ้ายาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ มีคุณลักษณะเข้าข้อใดข้อหนึ่งในอนุมาตรา (๑) หรือ (๒) ของมาตรานี้ ให้ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษผิดมาตรฐาน

๕.๕.๑.๓๒ มาตรา ๕๒ บัญญัติว่า "ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษเสื่อมคุณภาพ

(๑) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่สิ้นอายุตามที่แสดงไว้ในฉลาก ซึ่งขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้

(๒) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่แปรสภาพจนมีลักษณะเช่นเดียวกับยาปลอมตามมาตรา ๕๐ หรือยาเสพติดให้โทษผิดมาตรฐานตามมาตรา ๕๑"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๓๘ (๓) มีหลักการเหมือนมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แต่เป็นกรณียาเสพติดให้โทษเสื่อมคุณภาพ กล่าวคือ ถ้ายาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ มีคุณลักษณะเข้าข้อใดข้อหนึ่งในอนุมาตรา (๑) หรือ (๒) ของมาตรานี้ให้ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษเสื่อมคุณภาพ

๕.๕.๑.๓๓ ตั้งแต่มาตรา ๕๓ ถึงมาตรา ๕๖ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ในมาตรา ๕๓ บัญญัติว่า

"ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ จะผลิตหรือนำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษดังกล่าว ต้องนำตำรับยาเสพติดให้โทษนั้นมาขอขึ้นทะเบียนตำรับยาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษ และรัฐมนตรีได้ประกาศตำรับยาเสพติดให้โทษนั้นในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงจะผลิตหรือนำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษนั้นได้"

การขอขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ และการออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

บทบัญญัตินี้เป็นหลักการสำหรับผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ต้องนำตำรับยาเสพติดให้โทษนั้นมาขอขึ้นทะเบียนตำรับยาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน และกระทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจะผลิตหรือนำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษนั้นได้

๕.๕.๑.๓๔ มาตรา ๕๔ บัญญัติว่า "ผู้รับอนุญาตผลิต หรือนำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ตามมาตรา ๕๓ แล้ว จะแก้ไขรายการทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ดังกล่าวได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาต และรายการที่ขอแก้ไขนั้นได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว"

การขอแก้ไขรายการและการอนุญาตให้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับ

ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด
ในกฎกระทรวง"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๔๓ เป็นกรณีเกี่ยวกับการแก้ไขรายการ
ทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้
อนุญาตและรายการที่ขอแก้ไขจะต้องได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วด้วย ผู้รับอนุ
ญาติจึงจะดำเนินการ เพื่อมิให้ผู้รับอนุญาตดำเนินการผิดไปจากเจตนารมณ์ของผู้อนุญาต

๔.๕.๑.๓๕ มาตรา ๔๕ บัญญัติว่า "ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา
เสพติดให้โทษในประเภท ๓ ให้มีอายุ ๕ ปีนับแต่วันที่ออกใบสำคัญ ถ้าผู้รับใบสำคัญประสงค์
จะขอต่ออายุใบสำคัญ จะต้องยื่นคำขอก่อนใบสำคัญสิ้นอายุ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้วจะ
ประกอบกิจการต่อไปก็ได้ จนกว่าผู้อนุญาตจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญนั้น

การขอต่ออายุใบสำคัญและการต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา
เสพติดให้โทษในประเภท ๓ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดใน
กฎกระทรวง"

มาตรานี้เป็นการจำกัดอายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษใน
ประเภท ๓ ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบสำคัญ มีหลักการเหมือนมาตรา ๒๓ และได้
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอต่ออายุใบสำคัญ และการต่ออายุใบ
สำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษไว้ด้วย

๔.๕.๑.๓๖ มาตรา ๔๖ บัญญัติว่า "เมื่อคณะกรรมการเห็นว่าทะเบียน
ตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ใดที่ได้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนไว้แล้ว ต่อมาปราก
ฎว่าไม่มีสรรพคุณตามที่ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ หรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้หรือมีเหตุผล
อันไม่สมควรที่จะอนุญาตให้ต่อไป ให้คณะกรรมการเสนอต่อรัฐมนตรี และให้รัฐมนตรีมี
อำนาจสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ นั้นได้ โดยประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด"

บทบัญญัตินี้ให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยา-
เสพติดให้โทษในประเภท ๓ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ถ้าปรากฏว่าทะเบียน
ตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่ได้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนไว้แล้ว ไม่มีสรรพ-
คุณตามที่ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ หรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ หรือมีเหตุผลอันไม่สมควร
ที่จะอนุญาตให้ต่อไป ทั้งนี้เพื่อมิให้ยาเสพติดให้โทษดังกล่าวแพร่หลายไปสู่ประชาชน
ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของบุคคลและสังคมได้

๕.๕.๑.๓๖ มาตรา ๕๖ บัญญัติว่า "ในกรณีใบสำคัญการขึ้นทะเบียน
ตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ สูญหาย ถูกทำลาย หรือลบล้างในสาระสำคัญ
ให้ผู้ใบอนุญาตแจ้งต่อผู้อนุญาตและยื่นคำขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา
เสพติดให้โทษในประเภท ๓ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย
หรือลบล้าง

การขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษใน
ประเภท ๓ และการออกใบแทนใบสำคัญดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรานี้มีหลักการเหมือนมาตรา ๓๕ กล่าวคือ กรณีใบสำคัญการขึ้นทะเบียน
ตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ สูญหาย ถูกทำลาย หรือลบล้างในสาระสำคัญ
ผู้รับอนุญาตต้องแจ้งต่อผู้อนุญาตและยื่นคำขอรับใบแทนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ทราบ
ถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือลบล้าง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๕.๕.๑.๓๗ ในมาตรา ๕๗ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการโฆษณาเพื่อการ
ค้ายาเสพติดให้โทษ ห้ามมิให้โฆษณาเพื่อการค้าซึ่งยาเสพติดให้โทษ เว้นแต่จะเข้าข้อ
ยกเว้นตามอนุมาตรา (๑) และ (๒) ของมาตรา ๕๗ ซึ่งตามมาตรานี้บัญญัติว่า

ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเพื่อการค้าซึ่งยาเสพติดให้โทษ เว้นแต่

(๑) การโฆษณายาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ซึ่งกระทำโดยตรง

ต่อผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมหรือเภสัชกรรม หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง หรือ

(๒) เป็นฉลากหรือเอกสารกำกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือประเภท ๔"

ทั้งนี้ยาเสพติดให้โทษแต่ละประเภทมีความร้ายแรงด้วยกันทั้งสิ้น และเป็นอันตรายอย่างยิ่งเมื่อถูกนำไปใช้โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ จึงห้ามทำการโฆษณาเพื่อการค้าไว้โดยเด็ดขาด ผ่อนคลายให้เฉพาะการโฆษณายาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ซึ่งกระทำโดยตรงต่อบุคคลที่ระบุในอนุมาตรา (๑) เท่านั้น และในอนุมาตรา (๒) ทำการโฆษณาเป็นฉลากหรือเอกสารกำกับ หรือที่ภาชนะ หรือหีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือประเภท ๔

๔.๕.๑.๓๙ ตั้งแต่มาตรา ๕๗ ถึงมาตรา ๖๓ เป็นมาตรการควบคุมพิเศษเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ นอกเหนือจากมาตรการทางกฎหมายในด้านการป้องกันที่ได้กล่าวมาแล้ว มาตรา ๕๗ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือประเภท ๕"

มาตรการในการป้องกันตามมาตรานี้ เป็นมาตราที่สำคัญมาก กล่าวคือห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภทที่ร้ายแรง คือประเภท ๑ และประเภท ๕ ยาเสพติดให้โทษเหล่านี้ผู้เสพติดเมื่อทำการเสพยาไปแล้ว ก่อให้เกิดปัญหาหลายด้าน และจะต้องแก้ไขปัญหายาเสพติดให้โทษในด้านการบำบัดรักษาเป็นอย่างมาก

๔.๕.๑.๔๐ มาตรา ๕๘ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เว้นแต่การเสพนั้นเป็นการเสพยาเพื่อการรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗"

มาตรการนี้มีหลักการคล้ายคลึงมาตรา ๕๗ แต่ตามมาตรา ๕๘ มีการผ่อนคลายน้อยกว่า เพราะยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ส่วนประกอบบางอย่างเป็นยา รักษาโรครวมอยู่ด้วย ฉะนั้นจึงต้องมีการยกเว้นไว้โดยเฉพาะเป็นการเสพยาเพื่อ

รักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน
ชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม ที่ได้รับใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือครอบครองยาเสพติดให้โทษ
ได้

๕.๕.๑.๕๑ มาตรา ๕๘ บัญญัติว่า "ให้รัฐมนตรีกำหนดจำนวนยาเสพติด
ให้โทษในประเภท ๒ ที่จะต้องใช้ในทางการแพทย์และทางวิทยาศาสตร์ทั่วราชอาณาจักร
ประจำปี โดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไม่ช้ากว่าเดือนมกราคมของแต่ละ
ปี และให้กำหนดจำนวนเพิ่มเติมได้ในกรณีจำเป็นโดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เช่นกัน"

มาตรานี้เป็นการกำหนดยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ที่จะต้องใช้ในทาง
การแพทย์และทางวิทยาศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขต้องกำหนดจำนวน
ยาเสพติดให้โทษทั่วราชอาณาจักรประจำปี โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาไม่ช้ากว่า
เดือนมกราคมของแต่ละปี

๕.๕.๑.๕๒ มาตรา ๖๐ บัญญัติว่า "ให้รัฐมนตรีกำหนดปริมาณยาเสพติด
ให้โทษในประเภท ๒ ที่ผู้รับอนุญาตจะจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองได้ประจำปี

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตประสงค์ที่จะจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยา
เสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต
เป็นกรณีพิเศษ

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรานี้สืบเนื่องมาจากมาตรา ๑๑ ซึ่งมีการออกใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือ
ครอบครองยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ได้ ฉะนั้นจึงให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจกำหนดปริมาณยาเสพติดให้โทษดังกล่าว และถ้าผู้รับอนุ
ญาติจะจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษเกินปริมาณที่รัฐมนตรีกำหนด
ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นกรณีพิเศษด้วย

๔.๕.๑.๔๓ มาตรา ๖๑ บัญญัติว่า "ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตจำหน่ายหรือมีไว้ครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ตายก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ให้ทายาทผู้ครอบครอง หรือผู้จัดการมรดกแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดยาเสพติดให้โทษที่ผู้รับอนุญาตมีเหลือมาเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข ยาเสพติดให้โทษที่ยึดไว้นั้นให้กระทรวงสาธารณสุขจ่ายค่าตอบแทนตามที่เห็นสมควร"

ใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือมีไว้ครอบครองซึ่งยาเสพติด ให้โทษในประเภท ๒ จะมีอายุใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ออกใบอนุญาต และต้องต่ออายุใบอนุญาตใหม่ตามมาตรา ๒๓ แต่ถ้าหากผู้รับอนุญาตตายก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เป็นหน้าที่ของ ทายาท ผู้ครอบครอง หรือผู้จัดการมรดก ต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย ถ้ามียาเสพติดให้โทษเหลือให้นำมาเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยกระทรวงสาธารณสุขจ่ายค่าตอบแทนตามสมควร

๔.๕.๑.๔๔ มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า "ให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๖ จัดให้มีการทำบัญชีรับจ่ายยาเสพติดให้โทษและเสนอรายงานต่อเลขาธิการเป็นรายเดือนและรายปี บัญชีดังกล่าวให้เก็บรักษาไว้ และพร้อมที่จะแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตลอดเวลาในขณะเปิดทำการ ทั้งนี้ ภายในห้าปีนับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชี

บัญชีรับจ่ายยาเสพติดให้โทษตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรการนี้ต้องการให้ผู้รับอนุญาตจัดทำบัญชีรับจ่ายยาเสพติดให้โทษและเสนอรายงานต่อเลขาธิการเป็นรายเดือนและรายปี ทั้งนี้ เพื่อควบคุมยาเสพติดให้โทษมิให้ถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด หรือหลีกเลี่ยงกฎหมายได้

๔.๕.๑.๔๕ มาตรา ๖๓ บัญญัติว่า "เมื่อได้จัดตั้งสถานพยาบาลสำหรับบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษตามมาตรา ๘ (๑) แล้ว ให้รัฐมนตรีกำหนดระเบียบข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษา และระเบียบวินัยสำหรับสถานพยาบาลดังกล่าวด้วย"

มาตรานี้เป็นมาตราสุดท้ายของหมวดที่ว่าด้วยมาตรการควบคุมพิเศษ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดตั้งสถานพยาบาลสำหรับบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อควบคุมการบำบัดรักษา และระเบียบวินัยสำหรับสถานพยาบาลดังกล่าวด้วย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะหามาตรการที่ดีมาทำการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติดให้หายขาด

๔.๕.๑.๔๖ มาตรา ๑๐๐ บัญญัติว่า "กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือข้าราชการหรือพนักงานองค์การและหน่วยงานของรัฐผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษอันเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือร่วมมือสนับสนุนในการกระทำดังกล่าวไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อม ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น"

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันตามบทบัญญัติของมาตรานี้มีหลักการเหมือนกับมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ กล่าวคือ เพื่อป้องกันมิให้กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือข้าราชการหรือพนักงานองค์การ และหน่วยงานของรัฐ กระทำผิดเกี่ยวกับการผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษ หรือร่วมมือสนับสนุนในการกระทำดังกล่าวไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพราะเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดเสียเอง จึงได้กำหนดโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ นับว่ามีความเหมาะสมมาก มิฉะนั้นถ้าเจ้าหน้าที่กระทำผิดในกรณีเช่นนี้ จะเป็นอุปสรรคในการปราบปรามเป็นอย่างมาก เพราะบรรดาเจ้าพนักงานดังกล่าวย่อมทราบวิธีการหลีกเลี่ยงไม่ให้ถูกปราบปรามได้

๔.๕.๒ มาตรการทางกฎหมายในการปราบปราม

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีมาตรการในการปราบปรามปรากฏอยู่ในหมวด ๔ ว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่มาตรา ๔๙ ถึงมาตรา ๕๑ หมวด ๕ ว่าด้วยการทักไซ้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาตตั้งแต่มาตรา ๕๒ ถึงมาตรา ๕๖ หมวด ๑๑ ว่าด้วยการนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษมีเพียงมาตราเดียวคือมาตรา ๖๕ นอกจากนี้ยังปรากฏอยู่ในมาตรา ๙๓ มาตรา ๙๖ มาตรา ๑๐๑ และมาตรา ๑๐๒ อีกด้วย

๔.๕.๒.๑ มาตรา ๔๘ บัญญัติว่า "ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเทศสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจ ค้น ชีดยาเสพติดให้โทษที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติดให้โทษชุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่า หากไม่ดำเนินการในทันที ยาเสพติดให้โทษนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลาย ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์ตกได้

(๒) ค้นเทศสถาน สถานที่ หรือบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติดให้โทษชุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ชีดยาเสพติดให้โทษหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใดใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดและระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ตามที่ใดกำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยทำเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร"

มาตรานี้กำหนดขึ้นเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กฎหมาย จึงกำหนดอำนาจนี้ขึ้นมา มิฉะนั้นแล้วเจ้าหน้าที่ไม่สามารถจะดำเนินการบางอย่างได้ เพราะเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น แต่อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่า การที่เจ้าหน้าที่จะปฏิบัติงานตามอำนาจที่มอบให้ นั้น จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงจะถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้ มิฉะนั้นจะเป็นเรื่องเจ้าหน้าที่ละเมิดกฎหมายเสียเอง

๕.๕.๒.๒ มาตรา ๕๐ บัญญัติว่า "ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องแสดงบัตรประจำตัวและเอกสารมอบหมายตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรานี้เป็นการแสดงความบริสุทธิ์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะต้องแสดงบัตรประจำตัวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและผู้เกี่ยวข้องจะได้ให้ความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ มิฉะนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องอาจไม่ให้ความร่วมมือก็ได้อาจไม่ทราบว่าเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จริงหรือไม่

๕.๕.๒.๓ มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า "ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา"

บทบัญญัตินี้เป็นการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาโดยสมบูรณ์ ซึ่งถ้าไม่มีบทบัญญัตินี้แล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการทางคดีได้โดยสะดวก

๕.๕.๒.๔ มาตรา ๕๒ บัญญัติว่า "ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้นุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ในกรณีที่มีการฟ้อง ผู้รับอนุญาตต่อศาลว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้นุญาตจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตไว้รอคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้

ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีกไม่ได้"

มาตรการทางกฎหมายตามมาตรานี้เป็นคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตของผู้รับอนุญาตเป็นอำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้ ถ้าหากผู้นุญาตเห็นว่าผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือฝ่าฝืนกฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจสั่งพักการใช้ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดครั้งละไม่เกิน ๑๕๐ วัน โดยความเห็นชอบของ

คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ นับว่าเป็นความเสียหายที่จะป้องกันมิให้ผู้
รับอนุญาตฝ่าฝืนกฎหมายฉบับนี้

๔.๕.๒.๕ มาตรา ๕๓ บัญญัติว่า "ถ้าปรากฏว่าผู้รับอนุญาตผู้ใดขาดคุณสมบัติตาม
มาตรา ๑๗ หรือกระทำความผิดตามมาตรา ๓๗ ผู้รับอนุญาตโดยความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้"

ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้
อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต"

ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๗ ได้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติตามอนุมาตรา (๑)(๒) และ
(๓) และ (ก)(ข)(ค) และ (ง) ส่วนมาตรา ๓๗ เป็นการผลิต จำหน่าย นำเข้า
หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ที่เป็นยาปลอม ยาผิดมาตรฐาน และยา
เสื่อมคุณภาพ เป็นต้น หากผู้รับอนุญาตขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ หรือกระทำความผิด
ตามมาตรา ๓๗ ผู้รับอนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้โดยความเห็นชอบของคณะ
กรรมการ ซึ่งเป็นมาตรการที่จะบังคับผู้รับอนุญาตให้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมายอยู่
เสมอ

๔.๕.๒.๖ มาตรา ๕๔ บัญญัติว่า "คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอน
ใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบ ในกรณีไม่พบตัวผู้ถูกสั่งหรือผู้ถูกสั่ง
ไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ปิดคำสั่งไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายที่สถานที่ซึ่งระบุไว้ใน
ใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้ถูกสั่งได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่รับหรือปิดคำสั่งแล้วแต่กรณี"

ในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต ต้องแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบ
ซึ่งถ้าไม่พบตัวผู้ถูกสั่งหรือผู้ถูกสั่งไม่ยอมรับคำสั่ง มาตรานี้มีมาตรการทางกฎหมายที่จะ
ดำเนินการให้มีผลโดยปิดคำสั่งไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ในสถานที่ระบุไว้ในใบอนุ-
ญาติ ซึ่งการกระทำเช่นนี้ก็ถือว่า ผู้ถูกสั่งได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่งเป็นต้นไป

๔.๕.๒.๗ มาตรา ๕๕ บัญญัติว่า "ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดยาเสพติดให้โทษ
ที่เหลือของผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต และใบอนุญาตที่ถูกสั่งพักใช้หรือ

เพิกถอนนั้นไปเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข หรือในกรณีจำเป็นจะเก็บรักษาไว้ที่อื่นตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดก็ได้

ในกรณีเพิกถอนใบอนุญาต ให้ยาเสพติดให้โทษที่ฮึดไว้ตามวรรคหนึ่งตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข"

บทบัญญัตินี้ กำหนดให้ยาเสพติดให้โทษที่หลีกเลี่ยงการพกใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต และใบอนุญาตดังกล่าวมาเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข หรือในกรณีจำเป็นจะเก็บรักษาไว้ที่อื่นก็ได้ และในกรณีเพิกถอนใบอนุญาต ให้ยาเสพติดให้โทษที่ฮึดไว้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข

๔.๕.๒.๘ มาตรา ๕๖ บัญญัติว่า "เมื่อพ้นกำหนดการพกใช้ใบอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นยาเสพติดให้โทษและใบอนุญาตที่ฮึดไว้ตามมาตรา ๕๔ ให้ผู้รับอนุญาต"

ในกรณีที่ได้อำนาจการฮึดยาเสพติดให้โทษ และใบอนุญาตตามมาตรา ๕๔ ซึ่งถูกพกการใช้ใบอนุญาต เมื่อพ้นกำหนดการพกใช้ใบอนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องยื่นยาเสพติดให้โทษและใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาตต่อไป

๔.๕.๒.๙ ในมาตรา ๖๔ เป็นกรณีเกี่ยวกับการนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษซึ่งบัญญัติว่า "ในการนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๔ และประเภท ๕ ต้องมีใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้นมาพร้อมทั้งยาเสพติดให้โทษ และต้องแสดงใบอนุญาตดังกล่าวต่อนักงานศุลกากร กับต้องยินยอมให้พนักงานศุลกากร เก็บรักษาหรือควบคุมยาเสพติดให้โทษนั้นไว้

ให้พนักงานศุลกากร เก็บรักษาหรือควบคุมยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๔ และประเภท ๕ นั้นไว้ในที่สมควรจนกว่าผู้ที่นำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษจะนำยาเสพติดให้โทษดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักร

ในกรณีที่ผู้นำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๔ และประเภท ๕ ไม่นำยาเสพติดให้โทษดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักรภายใน

ในกำหนดเวลาสวัสดิวินิจฉัยแต่วันนำเข้า ให้พนักงานศุลกากร รายงานให้เลขาธิการทราบ เลขาธิการมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้นำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษนำยาเสพติดให้โทษดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักร ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ออกคำสั่ง ในกรณีผู้ได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตาม ให้ยาเสพติดให้โทษดังกล่าวตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข"

มาตรการทางกฎหมายในการปราบปรามตามบทบัญญัติมาตรานี้ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๔ และประเภท ๕ ให้มีใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้น พร้อมกับยาเสพติดให้โทษและต้องแสดงใบอนุญาตดังกล่าวต่อพนักงานศุลกากร กับต้องยินยอมให้พนักงานศุลกากรเก็บรักษาหรือควบคุมยาเสพติดให้โทษ และต้องนำยาเสพติดให้โทษออกไปนอกราชอาณาจักรภายในกำหนดเวลา ๓๐ วันนับแต่วันนำเข้า มิฉะนั้นพนักงานศุลกากรจะรายงานให้เลขาธิการทราบ เพื่อให้เลขาธิการออกคำสั่งให้ผู้นำผ่านนำยาเสพติดให้โทษออกไปนอกราชอาณาจักรภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่ง ในกรณีผู้ได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตาม ให้ยาเสพติดให้โทษเหล่านั้นตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข เช่นนี้เป็นมาตรการควบคุมยาเสพติดให้โทษที่นำผ่านมิให้มีการหลีกเลี่ยงกฎหมาย และมีผู้นำไปเสพยาหรือใช้ในทางที่ผิดได้

๔.๕.๒.๑๐ มาตรา ๔๓ บัญญัติว่า "ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจ ด้วยประการอื่นใดให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าใครกระทำโดยมีอาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความคิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการกระทำต่อหญิงหรือต่อบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือเป็นการกระทำเพื่อจูงใจให้ผู้อื่นกระทำความผิดทางอาญา หรือเพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่นในการกระทำความผิดทางอาญา ผู้กระทำ

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดเป็นมอร์ฟีน หรือโคคาอิน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่ง และถ้าเป็นการกระทำความผิดต่อหญิงหรือต่อบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิด เป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษเป็นสองเท่า และถ้าเป็นการกระทำความผิดต่อหญิงหรือต่อบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต "

บทบัญญัติแห่งมาตรา ๘๓ นี้ เป็นมาตรการพิเศษในการปราบปรามยาเสพติดอย่างแท้จริง โดยกำหนดโทษแก่ผู้ซื้อขายหลอกลวง ชูเชื้อ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใดให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษ ซึ่งตัวบุคคลที่ถูกลงโทษตามมาตรานี้อาจไม่ได้เสพยาเสพติดให้โทษเลย บทบัญญัติแห่งมาตรานี้มีความถูกต้องและเหมาะสมมาก เพราะผู้ที่กระทำความผิดตามมาตรานี้เชื่อว่ามิเจตนาอันชั่วร้ายมาก จึงสมควรลงโทษ ถึงแม้ว่าผู้ที่กระทำความผิดจะไม่ได้เสพยาเสพติดให้โทษ และไม่ได้กระทำความผิดฐานอื่น ๆ ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดก็ตาม มาตรานี้จึงมีความสำคัญมากในการปราบปรามยาเสพติด เพราะถ้าสามารถปราบปรามบุคคลที่กระทำความผิดตามมาตรานี้ได้มาก ก็จะมีผลทำให้ปัญหายาเสพติดลดน้อยลง

๔.๔.๒.๑๑ มาตรา ๘๒ บัญญัติว่า "ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อีกในระหว่างที่ยังต้องรับโทษอยู่หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษ หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง"

มาตรานี้เป็นมาตรการทางกฎหมายอีกประการหนึ่ง คือการกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่เช็ดหลาบให้มีโทษหนักขึ้น ถ้าเขาเจื่อนไซหรือหลักเกณฑ์ตามบทบัญญัติดังกล่าว เป็นการบังคับมิให้มีอาการกระทำความผิดขึ้นอีก ในทำนองเดียวกันการเพิ่มโทษตามประมวล

กฎหมายอาญา

๔.๕.๒.๑๒ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีการขีดยาเสพติดให้โทษไว้ตามมาตรา ๔๘(๒) และไม่มีคดีฟ้องถึงศาลด้วยประการใด ๆ ก็ตาม ถ้าภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ขีดยา ไม่มีผู้ใดมาอ้างว่าเป็นเจ้าของ ยาเสพติดให้โทษนั้น ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข"

เจตนารมณ์ของมาตรานี้ ต้องการจะอุดช่องว่างของกฎหมาย เพราะถ้าดีที่ยาเสพติดให้โทษได้ฟ้องร้องยังศาลแล้ว อำนาจการริบยาเสพติดให้โทษเป็นอำนาจของศาล แต่ถ้าไม่มีคดีขึ้นสู่ศาลจะไม่มีใครสั่งริบได้เลย จึงบัญญัติมาตรานี้ไว้ให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข หากพ้นกำหนดเวลาหกเดือนนับแต่วันที่ขีดยาแล้ว ไม่มีผู้ใดมาอ้างว่าเป็นเจ้าของยาเสพติดให้โทษ

๔.๕.๒.๑๓ มาตรา ๑๐๒ บัญญัติว่า "บรรดา ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๔ หรือประเภท ๕ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ หรือวัตถุอื่น ซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น"

บทบัญญัตินี้เป็นมาตรการอีกประการหนึ่ง ที่ต้องการปราบปรามยาเสพติดให้โทษอย่างเข้มงวดกวดขัน จึงให้ทำการริบยาเสพติดให้โทษตามที่ระบุในมาตรานี้ ตลอดจนเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ หรือวัตถุอื่นซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิดเสียทั้งสิ้น เพื่อมิให้ผู้ใดนำอุปกรณ์เหล่านี้ไปดำเนินการกระทำความผิดอีก

๔.๕.๓ มาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีมาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษา และแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติดให้โทษอยู่ในมาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๘

๕.๕.๓.๑ มาตรา ๙๕ บัญญัติว่า " ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษและไต
 สัมผัสขอเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลก่อนความผิดจะปรากฏต่อพนักงานเจ้า
 หน้าที่ อีกทั้งได้ปฏิบัติครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับ เพื่อควบคุมการบำบัดรักษาและ
 ระเบียบวินัยสำหรับสถานพยาบาลดังกล่าว จนได้รับการรับรองเป็นหนังสือจากพนักงาน
 เจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีกำหนดแล้ว ให้ได้รับการยกเว้นโทษสำหรับความผิดตามที่บัญญัติไว้
 ในมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒"

มาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพยาเสพติดตามบท
 บัญญัติของมาตรานี้มีความสำคัญมากที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในค่านี ใน
 กรณีเช่นนี้ผู้เสพยาเสพติดจะต้องมีความสมัครใจที่จะทำการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลก่อนที่
 ความผิดจะปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และในขณะที่ทำการบำบัดรักษาจะต้องปฏิบัติ
 ตามระเบียบข้อบังคับ เพื่อควบคุมการบำบัดรักษาและระเบียบวินัยของสถานพยาบาล
 นั้นด้วย เมื่อได้รับการรับรองเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีกำหนดแล้ว
 จะได้รับการยกเว้นโทษสำหรับฐานเป็นผู้เสพยาเสพติด นับได้ว่าเป็นการให้โอกาสแก่ผู้เสพ
 ยาเสพติดที่ต้องการจะกลับตนเป็นปกติของสังคม ในขณะที่ตนกำลังกระทำผิดกฎหมายอยู่ถ้าไม่
 มีมาตรการนี้ก็จะไม่ได้รับความกรุณาจากกฎหมายเลย ฉะนั้นกฎหมายจึงหาหนทางออก
 ให้แก่บุคคลเหล่านี้ไว้ซึ่งจะเป็นมาตรการที่มีความเหมาะสมดี แต่ทั้งนี้จะเป็นการที่ดีที่สุด
 ถ้าจะมีมาตรการบางอย่างนำตัวผู้เสพยาเสพติดที่ไม่สมัครใจรับการรักษา มาทำการรักษา
 ด้วย

๕.๕.๓.๒ มาตรา ๙๘ บัญญัติว่า "ผู้ใดต้องโทษตามมาตรา ๙๑ หรือ
 มาตรา ๙๒ เป็นครั้งที่สาม เมื่อพ้นโทษแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยคำสั่งรัฐมนตรี
 นำไปควบคุมไว้ ณ สถานพยาบาล ที่รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ และให้ทำการ
 บำบัดรักษาจนกว่าจะได้รับการรับรองเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีกำหนด
 ว่า เป็นผู้ได้รับการบำบัดรักษาครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับ เพื่อควบคุมการบำบัดรักษา
 และระเบียบวินัยสำหรับสถานพยาบาลดังกล่าวแล้ว"

เจตนารมณ์ของมาตรา ๙๘ ก็คือต้องการจะทำการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดให้โทษ
 ซึ่งผิด เป็นการปรวนปรายยาเสพติดไปในตัว เพราะถ้าสามารถทำการบำบัด

รักษาผู้เสียดิจให้หายขาดให้เป็นจำนวนมาก ก็มีผลให้ผู้ค้าและผู้ผลิตลดจำนวนลงด้วย เพราะเมื่อมีผู้เสียน้อย ผู้ค้าและผู้ผลิตก็ไม่สามารถทำการขายยาเสียดิจได้มาก จึงต้องลดปริมาณการผลิตและอัตราค่าไปในตัว เมื่อจำนวนผู้ผลิตและผู้ค้ามีน้อยก็ย่อมปราบปรามได้ง่าย

๔.๕.๓.๓ มาตรา ๙๙ บัญญัติว่า "ผู้ใดหลบหนีไปในระหว่างที่ถูกควบคุมไว้ ณ สถานพยาบาลตามมาตรา ๙๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรานี้เป็นบทบัญญัติสนับสนุนให้การปฏิบัติตามมาตรา ๙๘ เป็นไปอย่างได้ผล โดยกำหนดโทษสำหรับผู้หลบหนีไปในระหว่างที่ถูกควบคุมไว้ ณ สถานพยาบาลตามมาตรา ๙๘

๔.๕.๔ มาตรการทางกฎหมายในประการอื่น

มาตรการทางกฎหมายในประการอื่นนอกจากการป้องกัน การปราบปราม และการบำบัดรักษาผู้เสียดิจแล้ว ก็มีปรากฏในมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ

มาตรา ๕ บัญญัติว่า "พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข แต่ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข รายงานการรับ การจ่าย การเก็บรักษา และวิธีการปฏิบัติอย่างอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมยาเสียดิจให้โทษ ให้คณะกรรมการทราบทุกหกเดือน แล้วให้คณะกรรมการเสนอพร้อมกันให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อสั่งการต่อไป"

บทบัญญัตินี้มีผลทำให้พระราชบัญญัติยาเสียดิจให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ ไม่ใช้บังคับแก่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข แต่สำนักงานดังกล่าวมีหน้าที่จะต้องรายงานการรับ การจ่าย การเก็บรักษา และวิธีการปฏิบัติอย่างอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมยาเสียดิจให้โทษ ให้คณะกรรมการควบคุมยาเสียดิจให้โทษทราบทุกหกเดือน เพื่อที่คณะกรรมการจะได้นำข้อมูลมาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

การสำรวจความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับยาเสพติด

ในบทนี้เป็นการศึกษาวิจัยสนาม (Field Research) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรตามแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้นเป็น ๒ ประเภท คือ ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านยาเสพติด กับประเภทประชาชนทั่วไป ทั้งนี้เพื่อนำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้นมาวิเคราะห์ถึงการมองปัญหา และการแก้ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อหามติของมหาชน ความต้องการของสังคมและเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านยาเสพติด กับประชาชนทั่วไป

ลักษณะและปริมาณของกลุ่มตัวอย่างประชากร

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งได้เป็น ๒ กลุ่มคือ

๑. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านยาเสพติด รวม ๑๑๐ คน ซึ่งประกอบด้วย
  - ๑.๑ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย ได้แก่ ผู้พิพากษาและพนักงานอัยการ จำนวน ๓๖ คน
  - ๑.๒ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการแพทย์และจิตแพทย์ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจำนวน ๔ คน
  - ๑.๓ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน ๓๘ คน
  - ๑.๔ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ๗ กองปราบปราม กรมตำรวจ จำนวน ๑๐ คน
  - ๑.๕ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลธัญญารักษ์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๑๘ คน

๒. ประชาชนทั่วไป รวม ๑๙๓ คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ทั้งที่เป็นข้าราชการและลูกจ้างภาคเอกชน ตลอดจนนิสิตนักศึกษา

การสำรวจความคิดเห็นโดยการตอบแบบสอบถาม (อยู่ในภาคผนวก) เรื่อง

ที่เกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิทางค่านยาเสพติด ๕๗ ข้อ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชนทั่วไป ๕๘ ข้อ คำถาม คำตอบบางข้อผู้ลง อาจตอบได้มากกว่าหนึ่ง เนื่องจากเป็นการหา ประชามติและความคิดเห็นหลาย ๆ รูปแบบ โดยแบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ ดังนี้

หมวดแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. สถานภาพทั่วไป	๙. กฎหมายการกระทำผิดรวม
๒. ลักษณะการทำงาน	๑๐. การยึดทรัพย์สินนายทุนผู้ค้ายาเสพติด
๓. ความรู้ทั่วไป	๑๑. บทกำหนดโทษ
๔. นโยบายรัฐบาล	๑๒. มาตรการเพิ่มเติมในระเบียบของกรม- ราชทัณฑ์
๕. การบำบัดรักษา	๑๓. ภาคเอกชน
๖. ความรู้เฉพาะพระราชบัญญัติ	๑๔. อำนาจตามกฎหมาย
๗. ค่านยาเสพติด	๑๕. ข้อเสนอแนะ
๘. การจัดประชุมหรือสัมมนาทางกฎหมาย	๑๖. การคาดคะเน

หมวดแบบสอบถามประชาชน

๑. สถานภาพทั่วไป	๖. สารระเหย
๒. ความรู้ทั่วไป	๗. การปลูกพืชทดแทนฝิ่น
๓. นโยบายรัฐบาล	๘. ข้อเสนอแนะหลักสูตรการศึกษา
๔. การบำบัดรักษา	๙. บทกำหนดโทษ
๕. ยากระตุ้นประสาท	๑๐. มาตรการเพิ่มเติมในระเบียบของกรม- ราชทัณฑ์

หมวดแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. สถานภาพทั่วไป

จากการสุ่มตัวอย่าง ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องซึ่งมีชาย ๖๕ คน หรือร้อยละ ๕๙.๑ ที่เหลือเป็นหญิง ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องที่สุ่มได้นี้ ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ถึงร้อยละ ๓๔.๕ รองลงไปคือ นักกฎหมาย ประมาณร้อยละ ๓๑.๕ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลของรัฐ ร้อยละ ๒๓.๖ และที่เหลือร้อยละ ๙.๑ เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี แต่การสุ่มตัวอย่างนี้ มีการกระจายอายุมากที่สุดคือ ตั้งแต่อายุ ๒๑ ปีถึง ๖๐ ปีขึ้นไป และผู้ตอบประมาณครึ่งต่อครึ่ง เป็นผู้ที่มีสมรสแล้ว และยังเป็นโสดอยู่ โดยมีพื้นความรู้ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๖.๔ จบปริญญาตรีหรือเทียบเท่า การกระจายการศึกษา ตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้น ไปจนถึงปริญญาเอก และได้เริ่มทำงานที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนี้มาตั้งแต่ ๑ - ๑๐ ปีขึ้นไป

๒. ลักษณะการทำงาน

ส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์การทำงานมาแล้วตั้งแต่ ๑ - ๕ ปี บางท่านดำรงตำแหน่ง ข้าราชการชั้นผู้น้อย ไปจนถึงระดับผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่า โดยแบ่งเป็นข้าราชการทั่วไปร้อยละ ๕๐ ระดับหัวหน้าฝ่าย ร้อยละ ๓๒.๗ ระดับผู้อำนวยการกอง ร้อยละ ๘.๒ และอื่น ๆ ร้อยละ ๙.๑ และส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๒.๗ ไม่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดยาเสพติด และเพียงร้อยละ ๒๗.๓ มีความเกี่ยวข้องกับผู้ผิดยาเสพติดในฐานะ เป็นผู้ให้การบำบัดรักษาผู้ผิดยาเสพติด ผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ผู้ตอบแบบสอบถามรู้จักกันเคย ร้อยละ ๖๒.๗ รู้จักในฐานะผู้ผิดยาเสพติด และผู้มาเกี่ยวข้องกับอื่น ๆ เท่าที่รู้จัก ร้อยละ ๓๕ เป็นผู้อำนวยการ หรือผู้ค้ายาเสพติด

ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านกฎหมายเหล่านี้ คิดว่าในการดำเนินงานในชีวิตประจำวันที่มีปัญหาอยู่ทั่วไปนี้ เนื่องจาก การประสานงาน ร้อยละ ๓๐.๑ และเนื่องจากปัญหา ขาดแคลนงบประมาณ หรือการใช้จ่ายของหน่วยงานไม่คล่องตัว ร้อยละ ๒๓.๘

**ตารางที่ ๑ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในร้านค้า
ในปัจจุบัน (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)**

การแก้ไขปัญหายาเสพติด	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ	%
ควรเน้นหนักในด้าน		
- การป้องกัน	๘๐	๘๕.๑๘
การปราบปราม	๕๖	๒๕.๘
การบำบัดรักษาผู้เสพติด	๒๓	๑๒.๘
การปลูกพืชทดแทน	๒๓	๑๒.๘
อื่น ๆ	๔	๒.๒๘
ไม่ตอบ	๑	๐.๕

จากประสบการณ์การทำงาน ผู้ทรงคุณวุฒิคิดว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ควรเน้นหนักในด้าน การป้องกันถึงร้อยละ ๘๕.๒ และรองลงมา ร้อยละ ๒๕.๘ คิดว่าควรเน้นหนักในด้าน การปราบปราม และส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งมีหลายหน่วยงานนั้นสมควรที่จะมารวมเป็นหน่วยงานเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่ว่า ปัจจุบัน ปัญหาการแก้ไขยาเสพติดอยู่ใการประสานงาน

๓. ความรู้ทั่วไป

ร้อยละ ๑๐.๑ ของผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้เกี่ยวกับขยาเสพติด ในเรื่องกลุ่มประชากรผู้ติดยาเสพติด ชนิดของยาเสพติด อายุ และการศึกษาของผู้ติดยาเสพติด ปัญหาของยาเสพติด การค้ายาเสพติด และการบำบัดรักษาเป็นอย่างดี

๔. นโยบายรัฐบาล

นักกฎหมายส่วนใหญ่คิดว่า หน่วยงานของตัวเองและหน่วยงานของรัฐบาลอื่น ๆ ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ได้พอดีเพียงพอใช้ได้ หรือร้อยละ ๘๖.๑ ตอบว่าพอใช้ได้ เพราะร้อยละ ๕๖ ตอบว่า ผู้บริหารยังไม่ดีพอ

ตารางที่ ๒ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายเสพติดในต่าง ๆ
(เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

ในระยะอีก ๕ ปีข้างหน้า รัฐบาลควร เน้นหนักการแก้ไขกฎหมายเสพติดในด้าน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ	%
การป้องกัน	๔๐	๔๙.๕
การปราบปราม	๓๘	๒๓.๕
การบำบัดรักษาผู้เสพติด	๑๙	๑๑.๓
การปลูกพืชทดแทน	๒๐	๑๒.๓
อื่น ๆ	๑	๐.๖
ไม่ตอบ	๕	๒.๕

และมีความเห็นว่า ในระยะอีก ๕ ปีข้างหน้า รัฐบาลควรเน้นหนักการแก้ไขกฎหมายเสพติดในด้าน การป้องกันถึงร้อยละ ๔๙.๕ และรองลงมาควรเน้นในด้านการปราบปรามร้อยละ ๒๓.๕

๕. การบำบัดรักษา

ตารางที่ ๓ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องการบำบัดรักษา

คิดเป็นร้อยละของ ผู้ตอบ	การตรวจสอบทาง การแพทย์	นำไปบำบัดรักษา ในเกาะต่าง ๆ
เห็นด้วย	๘๓.๖	๗๕.๕
ไม่เห็นด้วย	๕.๕	๒๐.๙
ไม่ตอบ	๐.๕	๓.๖

ในเรื่องของการบำบัดรักษา ผู้ทรงคุณวุฒิและนักกฎหมายต่าง ๆ มีความเห็นว่าการมี การนำตัวผู้ต้องสงสัย มาตรวจสอบทางการแพทย์ และหากว่าเป็นผู้ติดยาเสพติดประเภทเรื้อรัง เห็นควรส่งไปรักษาในสถานกักกัน หรือเกาะ เพื่อป้องกันการหลบหนี

๖. ความรู้เฉพาะพระราชบัญญัติ

จากประสบการณ์ที่ผู้ทรงคุณวุฒิ อันได้แก่ นักกฎหมาย เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. แพทย์ และตำรวจ มีประสบการณ์ในการทำงาน ร้อยละ ๕๘.๒ เห็นว่า กฎหมายพระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่นำมาใช้มากที่สุด และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มีผู้ใช้น้อยรองลงไป อาจจะเป็นเพราะไม่ทราบว่า มีพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือคุ้นเคยกับการใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ ก็เป็นได้ เมื่อสอบถามถึงวิธีการใช้ ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๐.๐ เห็นว่า พอใช้ได้ ร้อยละ ๑๖.๔ เห็นว่าดี และร้อยละ ๓.๖ เห็นว่าดีมาก มีผู้เห็นว่ายังใช้ไม่ได้ หรือไม่ค่อยดี ร้อยละ ๑.๓

ตารางที่ ๔ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิถึงสาเหตุที่ทำให้การบังคับใช้ของกฎหมายไม่ได้ผลดี (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

สาเหตุสำคัญที่ทำให้กฎหมายบังคับใช้ไม่ได้ผลดี	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ	%
กฎหมายมีช่องโหว่	๓๑	๒๖.๖
กฎหมายไม่เอื้ออำนวยในการแก้ไขปัญห	๓๐	๒๕.๖
กฎหมายไม่ให้อำนาจดำเนินการโดยชัดเจน	๒๘	๒๔.๑
อื่น ๆ	๒๐	๑๗.๒
ไม่ตอบ	๑	๐.๐

สาเหตุสำคัญที่ทำให้กฎหมายบังคับใช้ไม่ได้ผลดี เพราะร้อยละ ๒๖.๖ เห็นว่า กฎหมายมีช่องโหว่อยู่มาก ร้อยละ ๒๕.๖ เห็นว่า กฎหมายไม่เอื้ออำนวยในการแก้ไขปัญห และร้อยละ ๒๔.๑ เห็นว่า กฎหมายไม่ให้อำนาจในการดำเนินงานโดยชัดเจน และร้อยละ ๑๗.๒ ที่เห็นว่า เจ้าหน้าที่ไม่ทำตามกฎหมาย ส่วนผู้ไม่ตอบคาดว่าจะไม่ได้ใช้พระราชบัญญัติยาเสพติดบ่อยครั้งนัก

ตารางที่ ๕ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเกี่ยวพันของยาเสพติดกับต่าง ๆ

ร้อยละ กฎหมาย	กฎหมายฉบับที่มีความ สมบูรณ์มากที่สุด	กฎหมายฉบับที่มีข้อบก- พร่องและสมควรมีการ แก้ไขเพิ่มเติมมากที่สุด
พระราชบัญญัติขึ้น พ.ศ. ๒๔๗๒	๙.๖	๖๙.๕
ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๗	๑๐.๖	๙.๕
พระราชบัญญัติว่าด้วยโทษ ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๔๑๘	๑๗.๐	๑๗.๙
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบ- ปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๔๑๙	๒๗.๐	๒๔.๖
พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๔๒๒	๓๕.๑	๑๔.๓

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่าพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๔๒๒ นั้น มีความสมบูรณ์มากที่สุดในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในด้านต่าง ๆ ถึงร้อยละ ๓๕.๑ และรองลงมาพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๔๑๙ ร้อยละ ๒๗.๐ และเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่า กฎหมายฉบับที่มีข้อบกพร่องและสมควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมมากที่สุดในกรณีนี้คือ พระราชบัญญัติขึ้น พ.ศ. ๒๔๗๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๔๑๙ เพราะผู้ทรงคุณวุฒิ ร้อยละ ๖๙.๕ และ ๑๗.๙ ต่างให้ความเห็นค่อนข้างคล้าย ๆ กัน ทั้ง ๆ ที่พระราชบัญญัติทั้ง ๒ นี้เป็นพระราชบัญญัติที่น่าจะใช้มากที่สุด แสดงว่าการแก้ไขพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษใหม่ในปี พ.ศ. ๒๔๒๒ นั้น ย่อมทำให้การดำเนินงานของข้าราชการประจำเหล่านี้ ความไม่พอใจยิ่งขึ้น สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งก็คือ ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๗ (สมัยท่านจอมพล อดุลย์ อดุเรชิต) กลับเป็นกฎหมายฉบับที่มีข้อบกพร่องและสมควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมน้อยที่สุด ถึงร้อยละ ๙.๕ เท่านั้น และส่วนที่สมควรแก้ไขเพิ่มเติม

มากที่สุด คือ มาตรการต่าง ๆ และบทกำหนดโทษซึ่งมีผู้ตอบร้อยละ ๓๒.๓ และ ๓๔.๖

นอกจากนี้ เห็นควรว่า น่าจะได้มีการรวบรวมกฎหมายฉบับต่าง ๆ เกี่ยวกับยาเสพติด มาประมวลไว้ที่เดียวกันจะเหมาะสมกว่าที่จะมีข้ออยู่หลาย ๆ ฉบับ

๗. ศาลยาเสพติด

ตารางที่ ๖ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่องการจัดตั้งศาลยาเสพติด

การจัดตั้งศาลยาเสพติด	ตำรวจ นักกฎหมาย	แพทย์	รวม
สมควร	๓๔.๕	๑๙.๑	๕๓.๖
ไม่สมควร	๓๐.๐	๒.๗	๓๒.๗
อื่น ๆ	๔.๑	๐.๘	๕.๐
ไม่ตอบ	๓.๖	๐.๘	๔.๕

ร้อยละ ๕๓.๖ ต่างมีความเห็นว่า สมควรจัดตั้งศาลยาเสพติดขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งแม้แต่แพทย์ก็เห็นด้วย แสดงว่า เรื่องของยาเสพติด น่าจะเป็นเรื่องพิเศษ ไม่ใช่อาชญากรรม

ธรรมดา

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๘. การจัดการประชุมหรือสัมมนาทางกฎหมาย

ตารางที่ ๑ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิถึงประโยชน์ของการจัดการประชุมหรือสัมมนาทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

การจัดการประชุมหรือสัมมนาทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด	ผู้ทรงคุณวุฒิ	%
มีประโยชน์ดีมาก	๕๖	๕๑.๘
มีประโยชน์ดี	๓๖	๓๒.๗
มีประโยชน์ปานกลาง	๑๖	๑๔.๕
มีประโยชน์น้อย	๕	๔.๖
ไม่มีประโยชน์เลย	๑	๐.๙
ไม่ทราบ	๑	๐.๙
ไม่ตอบ	๒	๑.๘

ดังนั้นจึงเห็นสมควรให้การจัดการประชุม หรือสัมมนาทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะจะทำให้ได้ผลสรุปในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย พระราชบัญญัติยาเสพติด ทั้งศาลพิเศษยาเสพติด ให้มีกฎหมายกระทรวงคิดร่วมในเรื่องยึดทรัพย์ สืบนายทุนผู้ค้ายาเสพติด และข้อเสนอนั้นอื่น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ดังจะเห็นว่า ประมาณร้อยละ ๘๕.๐ เห็นว่ามีประโยชน์ ถ้าได้มีการจัดการประชุมหรือสัมมนาทางกฎหมายขึ้น

๘. กฎหมายกระทำผิดร่วม (Conspiracy Law)

ในการถามเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายกระทำผิดร่วม ปรากฏว่า ร้อยละ ๕๕.๒ รู้จักกฎหมายนี้ดี ร้อยละ ๒๕.๔ ไม่รู้ และไม่ตอบ ร้อยละ ๒๐.๔ ซึ่งต่ำกว่าที่ตั้งใจไว้เช่นกัน

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๒.๗ เห็นว่า ในการที่ผู้กระทำความผิดถูกจับกุมได้ และอ้างผู้อื่นว่าเป็นนายทุนให้ค้ายาเสพติด ดังนั้นแล้ว นายทุนคนนั้นจึงควรถูกลงโทษด้วย และร้อยละ ๕๒.๗ เห็นว่า ควรถูกลงโทษให้หนักกว่าผู้กระทำความผิดเสียอีก

ตารางที่ ๕ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการลงโทษนายทุนผู้ค้ายาเสพติด

นายทุนที่สั่งให้ค้ายาเสพติดควรลงโทษ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	%
หนักกว่าผู้กระทำความผิด	๘๑	๘๒.๑
เท่ากับผู้กระทำความผิด	๑๖	๑๕.๕
น้อยกว่าผู้กระทำความผิด	-	-
อื่น ๆ	๑	๐.๙
ไม่ตอบ	๒	๑.๙

และมีเพียงร้อยละ ๑๕.๕ เท่านั้นที่เห็นว่า ควรลงโทษเท่ากับผู้กระทำความผิดเอง

๑๐. ยึดทรัพย์สินนายทุนผู้ค้ายาเสพติด

ในกรณีที่มีประชาชนจำนวนมากให้ความคิดเห็นว่า ควรให้มีการยึดทรัพย์สินของนายทุนผู้ค้ายาเสพติดนอกเหนือไปจากการลงโทษอย่างหนักแล้ว ในบางประเทศที่เจริญแล้ว ก็มีกฎหมายเกี่ยวกับการยึดทรัพย์สินทั้งที่ได้ใช้และได้มาจากการกระทำความผิด การค้ายาเสพติด ในเรื่องนี้นั้นผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๑๑๐ คน มีอยู่ถึง ๑๐๐ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙ ตอบว่า สมควรให้มีการยึดทรัพย์สินของนายทุนผู้ค้ายาเสพติด แสดงว่า มติส่วนใหญ่ต้องการให้มีการยึดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด แต่เมื่อถามต่อไปให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ถึงวิธีการว่า จะดำเนินการยึดทรัพย์สินอย่างไรนั้น ปรากฏว่า มีอยู่ถึงร้อยละ ๒๔.๕ ไม่ตอบ เพราะอาจจะยังนึกถึงวิธีการหรือการดำเนินการยึดทรัพย์สิน ซึ่งค่อนข้างสลับซับซ้อนยากกว่าปัญหาทั่วไป และยากในการแยกแยะในกระบวนการยุติธรรมด้วย แต่ก็ มีผู้ให้ความเห็นถึงร้อยละ ๑๕.๕ ว่า ควรมีวิธีการตามขั้นตอนกระบวนการตุลาการ หรือให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. เป็นผู้สั่งริบทรัพย์สิน โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน เป็นผู้พิจารณาว่าเสนอ โดยให้ผู้ต้องหาพิสูจน์ต่อศาล หากพิสูจน์ไม่ได้ก็ให้ยึดทรัพย์สิน แต่ควรสันนิษฐานเบื้องต้นว่า ทรัพย์สินทุกชนิดเป็นของผู้ค้ายาเสพติด ให้อายัดไว้ ตรวจสอบและพิสูจน์ หากพิสูจน์ไม่ได้จึงให้ยึดทรัพย์สิน

ตารางที่ ๔ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับมาตรการในการยึดทรัพย์สินของนายทุน
ผู้ขายาเสพติด

การยึดทรัพย์สินควรมีมาตรการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	%
ยึดทรัพย์สินทั้งหมดไม่ว่าของนายทุน คู่สมรส และทายาท	๒๖	๒๓.๖
ยึดทรัพย์สินเฉพาะนายทุนผู้ค้า	๑๓	๑๑.๘
ยึดทรัพย์สินที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ได้มาโดยสุจริต	๕๘	๕๓.๖
ยึดทรัพย์สินเท่าที่จับกุมได้	๘	๗.๓
ไม่ตอบ	๕	๓.๖

การยึดทรัพย์สิน ควรมีมาตรการว่า ควรยึดทรัพย์สินที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้
ว่า ได้มาโดยสุจริต และ/หรือ ยึดทรัพย์สินทั้งหมดไม่ว่าของนายทุน คู่สมรส และ
ทายาท และ/หรือ ยึดทรัพย์สินเฉพาะตัวนายทุนผู้ค้า และ/หรือ ยึดทรัพย์สินเท่าที่จับ
กุมได้ (ที่ได้อ้าง)

๑๑. บทกำหนดโทษ

ในการกำหนดโทษ สำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น ผู้ทรง
คุณวุฒิส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๑.๓ มีความเห็นว่า เหมาะสมคืออยู่แล้ว ร้อยละ ๓๗.๓
เห็นว่ายังไม่เหมาะสม และที่ไม่ตอบร้อยละ ๕.๔ คาดว่าคงจะไม่ได้เป็นผู้ใช้กฎหมาย
ในการลงโทษ

ตารางที่ ๑๐ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับบทกำหนดโทษในกฎหมาย (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

บทกำหนดโทษในกฎหมายควร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	%
คำเนิการ		
เพิ่มโทษ	๓๑	๒๗.๗
ลดโทษ	-	-
กำหนดประเภทโทษใหม่	๔๑	๓๖.๖
อื่น ๆ	๗	๖.๓
ไม่ตอบ	๓๓	๒๙.๕

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ ร้อยละ ๓๖.๖ เห็นว่า ควรกำหนดประเภทโทษเสียใหม่ ร้อยละ ๒๗.๗ เห็นว่า ควรให้เพิ่มโทษ และเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่า ไม่มีผู้ใดคิดที่จะให้ลดโทษลงมาเลย แสดงว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้เพิ่มโทษ หรือแก้ประเภทโทษเสียใหม่

๑๒. มาตรการเพิ่มเติมในระเบียบของกรมราชทัณฑ์

ตารางที่ ๑๑ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับมาตรการเพิ่มเติมในระเบียบของกรมราชทัณฑ์

ควรมีมาตรการเพิ่มเติมในระเบียบของกรมราชทัณฑ์ในฐานะที่นักโทษเป็นผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	ผู้ทรงคุณวุฒิ	%
สมควร	๘๘	๗๖.๘
ไม่สมควร	๖	๕.๘
ไม่ตอบ	๒๐	๑๘.๒

เนื่องจากในปัจจุบันนี้ ได้มีผู้ร้องเรียนกันมากกว่า นักโทษในขณะต้องโทษ
อยู่นั้น ก็ยังคิดฆ่าเสพติด ดังนั้นผู้ทรงคุณวุฒิในคํานถุหมาย ร้อยละ ๗๖.๕ จึงเห็นว่า
สมควรที่จะมีมาตรการบางอย่างเพิ่มเติมลงในระเบียบของกรมราชทัณฑ์ ในฐานะ
ที่นักโทษเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งอาจไม่มีการรอกักโทษ เป็นต้น

๑๓. ภาคเอกชน

ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติด ควรให้เอกชนมีบทบาทช่วย
เหลือรัฐบาลมากขึ้น

ตารางที่ ๑๒ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องการประสานงานระหว่างหน่วยงาน

การประสานงานระหว่างหน่วยงานของ รัฐบาลหรือเอกชนกับหน่วยงานของท่าน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	%
ดีมาก	๕	๕.๕
ดี	๒๕	๒๒.๗
ปานกลาง	๓๗	๓๓.๖
ค่อนข้างน้อย	๓๒	๒๘.๑
ไม่มีเลย	๑	๑.๑
ไม่ตอบ	๕	๓.๖

เมื่อได้สอบถามถึงการประสานงาน ระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลหรือ
เอกชน กับหน่วยงานของผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านี้แล้ว ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๓.๖
ตอบว่า มีการประสานงานปานกลาง ร้อยละ ๒๘.๑ ตอบว่า ค่อนข้างน้อย มีเพียง
ร้อยละ ๒๒.๗ และ ๕.๕ ตอบว่า ดี และ ดีมาก ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ในปัจจุบันนี้
ภาคเอกชนได้เข้ามามีบทบาทกับหน่วยงานของรัฐบาลค่อนข้างน้อยหรือปานกลาง
เท่านั้น

๑๔. อำนาจ

เมื่อคำนึงถึงอำนาจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในคํานถุต่าง ๆ ร้อยละ

๘๐. ตอบว่า ยังไม่เพียงพอที่จะใช้อำนาจในการแก้ไขปัญหาอาเสพติด ผู้ทำงานค้านี้
 ต่างมีความคิดว่า อำนาจในการจับกุมผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีในกฎหมาย
 ตารางที่ ๑๓ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับอำนาจในการจับกุมผู้กระทำผิด

อำนาจในการจับกุมผู้กระทำผิด เกี่ยวกับยาเสพติดที่มีในกฎหมาย	ผู้ทรงคุณวุฒิ	%
ชัดเจน	๓๓	๓๐.๐
คลุมเครือ	๓๐	๒๗.๓
ยังสับสนอยู่	๓๒	๒๙.๑
อื่น ๆ	๔	๓.๖
ไม่ตอบ	๑๑	๑๐.๐

โดยประมาณรวม ๆ แล้ว ๑ ใน ๓ เห็นว่า ชัดแจ้ง อีก ๑ ใน ๓ เห็นว่าคลุมเครือ
 และอีก ๑ ใน ๓ เห็นว่ายังสับสนอยู่ แต่ร้อยละ ๔๔.๕ เห็นว่า อำนาจในกฎหมาย
 นี้ไม่พอที่จะปฏิบัติงานได้โดยสะดวก จึงเห็นสมควรให้มีการพิจารณาแก้ไขโดยเพิ่ม
 อำนาจในกฎหมายให้มากขึ้น และอีกร้อยละ ๓๔.๕ เห็นว่า ควรแจกแจงอำนาจให้
 ชัดเจนยิ่งขึ้น และมีบางส่วนร้อยละ ๑.๑ เห็นว่าอำนาจเหล่านี้ ผู้บังคับบัญชาสามารถ
 เพิ่มให้ได้ โดยไม่เกินกฎหมายที่กำหนดไว้

๑๔. ข้อเสนอแนะ

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๕.๑ เสนอแนะให้มีโครงการแก้ไขปรับปรุง
 กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งน่าจะมีโครงการดังนี้

ตารางที่ ๑๔ ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

การแก้ไขปรับปรุงควรมีโครงการดังนี้	ผู้ทรงคุณวุฒิ	%
โครงการระยะสั้น ๑ - ๒ ปี	๔๗	๔๔.๕
โครงการระยะปานกลาง ๒ - ๕ ปี	๔๔	๔๐.๗
โครงการระยะยาว ๕ ปีขึ้นไป	๑๐	๙.๑
ไม่ตอบ	๖	๕.๘

ร้อยละ ๔๔.๕ เห็นว่าควรเป็นโครงการระยะสั้น ๑ - ๒ ปี ร้อยละ ๔๐.๗ เห็นว่าการเป็นโครงการระยะปานกลาง ๒ - ๕ ปี ส่วนโครงการระยะยาว ๕ ปีขึ้นไปนั้นมีคนเห็นด้วยเพียงร้อยละ ๙.๑

๑๖. ภาคคะแนน

เมื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิภาคคะแนน เหตุการณ์ ๕ ปีข้างหน้า ร้อยละ ๔๔.๕ คิดว่าการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในอนาคต จะมีผลสำเร็จร้อยละ ๓๘.๒ คิดว่ามีผลสำเร็จและเพียงร้อยละ ๒.๖ คิดว่าไม่อาจสำเร็จได้เลย เพราะภาคส่วนจะมีผู้กระทำผิดฐานติดยาเสพติดมีจำนวนมากที่สุดในคดียาเสพติด ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ ๑๕ ความภาคคะเนของผู้ทรงคุณวุฒิต่อฐานความผิดที่ภาคส่วนจะมีผู้กระทำผิดมากที่สุดในระยะอีก ๕ ปีข้างหน้า (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

ในระยะอีก ๕ ปีข้างหน้าคาดว่าจะมีผู้กระทำผิดมากที่สุดฐาน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	%
ผู้ผลิต	๑๑	๙.๕
ผู้จำหน่าย ผู้ค้า	๒๓	๑๙.๗
ผู้เสพยา	๖๔	๖๖.๗
อื่น ๆ	๒	๑.๗
ไม่ตอบ	๓	๒.๖

คาดคะเนไปถึงร้อยละ ๖๖.๗ ของผู้ตอบ และร้อยละ ๑๔.๗ คิดว่าในอีก ๕ ปีข้างหน้า ผู้กระทำผิดมากที่สุดน่าจะเป็นผู้จำหน่าย ผู้ทำ ยาเสพติด ร้อยละ ๘.๔ คาดว่า ผู้กระทำผิดน่าจะเป็นผู้ผลิต

นอกจากนี้ยังคาดคะเนอีกว่า กฎหมายฉบับที่ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมมากที่สุด เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในอีก ๕ ปีข้างหน้า นั้น ร้อยละ ๒๗ ตอบว่าเป็นพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ ร้อยละ ๒๓.๕ ตอบว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๘

หมวดแบบสอบถามประชาชน

๑. สถานภาพทั่วไป

จากการสุ่มตัวอย่าง ประชาชนทั่วไป ซึ่งมีอายุ ๘๗ คน หรือร้อยละ ๖๐.๘ ที่เหลือเป็นหญิง ประชาชนที่สุ่มได้มี ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการถึงร้อยละ ๖๔.๕ รองลงไปคือ นักศึกษา ประมาณร้อยละ ๑๗.๕ และอาชีพอื่น ๆ อีกประมาณร้อยละ ๑๖.๘ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๑ - ๒๕ ปี แต่จากการสุ่มตัวอย่างนี้ มีการกระจายอายุมากที่สุดคือ ตั้งแต่อายุ ๑๖ ปีถึง ๖๐ ปีขึ้นไป และผู้ตอบประมาณครึ่งค่อนครึ่งเป็นผู้ที่สมรสแล้ว และยังเป็นโสดอยู่ โดยมีสิ้นความรู้ส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๒.๕ จบปริญญาตรีหรือเทียบเท่า การกระจายการศึกษา ตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงปริญญาโทหรือเทียบเท่า และผู้ตอบร้อยละ ๘๕.๓ คิดว่ามีความรู้เรื่องยาเสพติดปานกลางถึงดีมาก นอกนั้นคิดว่ายังมีความรู้น้อย

๒. ความรู้ทั่วไป

ร้อยละ ๕๖.๒ ของประชาชนทั่วไป มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในเรื่องที่มาของยาเสพติด อันตรายของยาเสพติด สถานบำบัดรักษา ยาเสพติด ชนิดและการใช้ยาเสพติด อายุและการศึกษาของผู้ติดยาเสพติด สาเหตุของการติดยาเสพติด เศรษฐกิจของผู้ติดยาเสพติด ความผิดและอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น วิธีการป้องกันเป็นอย่างดี จะเห็นได้ว่า ประชาชนทั่วไปมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับยาเสพติดค่อนข้างอยู่ในเกณฑ์ เกือบเท่ากับผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือทำงานในค่านี แต่ไม่แน่ใจในตนเอง

ว่ามีความรู้มากน้อยสักเพียงใด. ส่วนใหญ่จึงคิดว่ามีความรู้ปานกลาง

การที่ประชาชนทั่วไปมีความรู้ในเรื่องของยาเสพติดเป็นอย่างดี ย่อมจะทำให้การทำงานในด้านนี้ง่ายยิ่งขึ้น หากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องจะพยายามแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนอื่น ๆ แล้วจะทำให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ง่ายยิ่งขึ้น

๓. นโยบายรัฐบาล

ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๖.๕ เห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด สร้างความหนักใจให้แก่รัฐบาลมาก ฉะนั้นรัฐบาลควรเน้นหนักในการแก้ปัญหาคือในด้าน ๆ ไป ร้อยละ ๓๑.๐ คิดว่ารัฐบาลควรเน้นหนักในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในด้านการป้องกัน และประชาชนร้อยละ ๒๘.๑ คิดว่าควรเน้นหนักในด้านการปราบปราม มีเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ ๑๖.๕ และร้อยละ ๘.๐ เห็นว่าควรเน้นในด้านการบำบัดรักษา และการปลูกพืชทดแทนและฟื้นฟูกาชาชาวไทยภูเขา จากผลการตอบของประชาชนเกี่ยวกับเรื่องตารางที่ ๑๖ ความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดในด้านต่าง ๆ (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

รัฐบาลควรเน้นหนักในการแก้ปัญหายาเสพติดในด้าน	ประชาชน	%
ปราบปราม	๘๘	๒๘.๑
ป้องกัน	๘๘	๓๑.๐
การบำบัดรักษา	๕๗	๑๖.๕
การปลูกพืชทดแทน	๒๓	๘.๐
เน้นหนักทุกด้านเท่าเทียมกัน	๕๐	๑๖.๕

นโยบายของรัฐบาลนี้จะเห็นได้ว่า ทัศนคติของประชาชน และนักกฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีความเห็นตรงกันอย่างยิ่งในการที่นโยบายรัฐบาลควรจะเน้นในเรื่องการป้องกันและการปราบปรามมากกว่าด้านอื่น ๆ

ตารางที่ ๑๖ ความคิดเห็นประชาชนต่อการรวมหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งหมดมารวมอยู่ ณ ที่เดียวกัน

หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งหมดมารวมอยู่ ณ ที่เดียวกัน	ประชาชน	%
เหมาะสมอย่างยิ่ง	๕๕	๓๘.๕
เหมาะสมมาก	๒๑	๑๔.๗
เหมาะสม	๒๘	๑๙.๖
เหมาะสมน้อย	๖	๔.๒
ไม่เหมาะสม	๓๒	๒๒.๕
อื่น ๆ	๑	๐.๗

นอกจากนี้ ประชาชนและผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ยังมีความเห็นตรงกันอีกว่า รัฐบาลควรจะรวมหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งหมดมาอยู่ ณ ที่เดียวกันถึงร้อยละ ๗๒.๗ (โดยมีความเห็นว่าเหมาะสม เหมาะสมมาก เหมาะสมอย่างยิ่ง) แต่ก็มีผู้ไม่เห็นด้วยเหมือนกัน แต่ก็เป็นส่วนน้อย

ตารางที่ ๑๗ ความคิดเห็นประชาชนต่อแนวโน้มของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในอนาคต

ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในอนาคตของรัฐบาลมีแนวโน้ม	ประชาชน	%
ดีขึ้น	๔๘	๓๓.๕
เลวลง	๑๑	๗.๗
เสมอตัว	๓๐	๒๑.๐
บางด้านดี บางด้านเลว	๓๒	๒๒.๕
ไม่มีความเห็น	๒๐	๑๔.๐
ไม่ตอบ	๒	๑.๕

เมื่อทดลองหาทัศนคติและการคาดคะเน (Prediction) ของประชาชน เพื่อหาความรู้สึกรู้ใจของประชาชนส่วนใหญ่ที่มีทัศนคติต่อรัฐบาล จากความรู้สึกของการคาดคะเนนี้พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๓.๕ คาดว่าแนวโน้มในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในอนาคตของรัฐบาลจะดีขึ้น และร้อยละ ๒๒.๕ เห็นว่าอาจจะดีขึ้นบ้างแต่บ้างก็อาจจะเลวลง มีประชาชนเพียงร้อยละ ๑.๑ เห็นว่า น่าจะมีแนวโน้มที่เลวลง

๔. การบำบัดรักษา

ตารางที่ ๑๘ ความถูกต้องเห็นประชาชนต่อมาตรการตรวจค้นตัวผู้ต้องสงสัยว่าติดยาเสพติด

ผลของการมีมาตรการตรวจค้นตัวผู้ต้องสงสัย ยาเสพติด	ประชาชน	%
มีผลดีอย่างยิ่ง	๓๐	๒๑.๐
มีผลดีมาก	๒๑	๑๔.๗
มีผลดี	๓๕	๒๖.๖
มีผลน้อย	๑๔	๑๐.๓
ไม่มีผลดีเลย	๑๐	๗.๐
ไม่มีความเห็น	๑๐	๗.๐

ประชาชนส่วนใหญ่ที่ทราบดีทราบดีเห็นในเรื่องที่เจ้าพนักงานให้มาตรการตรวจค้นตัวผู้สงสัยว่าจะเป็นผู้ติดยานั้น จะได้ผลดี เพราะร้อยละ ๖๒.๓ คิดว่ามีผลดีอย่างยิ่ง มีผลดีมาก และมีผลดี ส่วนร้อยละ ๓๐.๓ คิดว่ามีผลน้อย หรือไม่มีผลดีเอาเสียเลย

ตารางที่ ๒๐ ความคิดเห็นประชาชนถึงผลของการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดโดยใช้ยา
สมุนไพรเข้าช่วย

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดโดยใช้ ยาสมุนไพรเข้าช่วยทำให้ได้ผล	ประชาชน	%
ดีมาก	๒๑	๑๔.๖
พอ	๖๐	๔๑.๙
ได้ผลน้อย	๔๙	๓๔.๓
ไม่ได้ผลเลย	๑	๐.๖
ไม่ตอบ	๑๒	๘.๕

เป็นที่น่าสนใจว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดโดยใช้ยาสมุนไพรแบบไทยเราเข้าช่วยในการบำบัดรักษา จะทำให้ได้ผลดีถึงร้อยละ ๕๖.๖ แต่ก็มีพวกที่ไม่เห็นด้วยถึงร้อยละ ๓๕ และมีพวกที่ไม่ตอบเพราะไม่แน่ใจในเรื่องยาแผนปัจจุบันและแผนโบราณ จะสามารถนำมาเปรียบเทียบ ผลการบำบัดรักษากันได้

เป็นสิ่งที่น่าคิดกันว่า ในปัจจุบันนี้ประเทศไทยเรามีการสั่งยาจากต่างประเทศเข้ามาเป็นจำนวนมาก จึงทำให้คนไทยติดอยู่กับการใช้ยาแผนปัจจุบันเป็นอันมาก หรือมากจนถึงขั้นการใช้ยาในทางที่ผิด จึงทำให้คนบางส่วนขาดความเชื่อถือในยาสมุนไพรหรือยาแผนโบราณไป อาจเป็นไปได้ว่า ยาแผนโบราณมีความล้าชากในการใช้ จึงไม่ทำให้อยู่ในความนิยมของประชาชนเท่าที่ควร หรือการใช้ยาสมุนไพรอาจจะเป็นความเรื่องอย่างตราครีและโบราณก็ได้

ตารางที่ ๒๑ ความคิดเห็นประชาชนต่อการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดที่ถูกจับกุม
ก่อนที่จะดำเนินคดีต่อไป

ผู้ติดยาเสพติดที่ถูกจับกุม ก่อนดำเนินคดี	ประชาชน	%
ควรมีการบำบัดรักษา		
ควรมีการบำบัดรักษาก่อน	๑๒๖	๘๘.๑
ผู้เสพติดใช้วิธีหักดิบ อดยาด้วยตนเอง	๖	๔.๒
ความเห็นอื่น ๆ	๖	๔.๒
ไม่ตอบ	๕	๓.๕

ในการบำบัดรักษา ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๘.๑ เห็นว่า ผู้ติดยาเสพติดที่ถูกจับกุม ก่อนดำเนินคดีควรที่จะต้องมีการให้การบำบัดรักษาเสียก่อน มีเป็นส่วนน้อยที่คิดว่าน่าจะใช้วิธีให้ผู้ติดยาเสพติดไปทำการหักดิบอดยาด้วยตนเอง เพื่อเป็นการลงโทษให้ทราบจำมิให้ไปเสียดีก

ตารางที่ ๒๒ ความคิดเห็นประชาชนต่อการนำผู้ติดยาเสพติดเรื้อรังไปปล่อยเกาะ
เพื่อทำการบำบัดรักษา

ผลของการนำผู้ติดยาเสพติดเรื้อรังไป	ประชาชน	%
ปล่อยเกาะเพื่อทำการบำบัดรักษา		
มีผลดีมาก	๒๑	๑๕.๗
มีผลดี	๑๗	๑๑.๕
มีผลดีน้อย	๕๔	๓๐.๘
ไม่มีผลดีแต่ประการใด	๕๘	๓๓.๕
ไม่มีความเห็น	๑๑	๗.๗
ไม่ตอบ	๒	๑.๕

ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยถึงร้อยละ ๖๕.๓ ว่าการนำผู้ติดยาเสพติดเรื้อรังไปปล่อยเกาะหรือกักกันเพื่อทำการบำบัดรักษา แล้วจะช่วยให้ไฉนผลดีขึ้น มีเพียงร้อยละ ๒๖.๖ ที่คิดว่าจะมีผลดี และเพียงร้อยละ ๑.๗ และเพียงร้อยละ ๕.๑ ไม่ตอบหรือไม่

มีความเห็นในเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยโดยสิ้นเชิงกับนักกฎหมาย หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนไทยเรามี ประชาธิปไตย หรือคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนอยู่มาก

๕. ขาดกระตุนประสาธ

ตารางที่ ๒๓ ความคิดเห็นประชาชนต่อการที่ผู้ใช้ยานพาหนะในเวลากลางคืนมักจะ
ใช้ขาดกระตุนประสาธ

การที่ผู้ใช้ยานพาหนะในเวลากลางคืน มักจะใช้ขาดกระตุนประสาธ จะเป็นการ ดีอย่างไร	ประชาชน	%
ดีมาก	๑	๐.๘
ดี	๑	๐.๘
ไม่	๒	๑.๖
ไม่ดี	๑๓๕	๘๘.๕
ไม่มีความเห็น	๕	๒.๕

เมื่อแยกเรื่องของการบังคับรักษาผู้ขับขี่ยาเสพติด ดังในเรื่องการใช้ขาดกระตุนประสาธ ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๘.๕ ไม่เห็นด้วยกับการที่ผู้ใช้ยานพาหนะในเวลากลางคืน มักจะใช้ขาดกระตุนประสาธ เพราะอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

๖. สารระเหย

ตารางที่ ๒๔ ความคิดเห็นประชาชนต่อหินแอร์ผสมสี

หินแอร์ผสมสีหรือดาวหางของเล่นเด็ก	ประชาชน	%
เป็นสิ่งเสียด	๑๒๓	๘๖.๐
ไม่เป็นสิ่งเสียด	๑๘	๑๒.๐
ไม่ตอบ	๒	๑.๕

ในเรื่องของสาระยะเหย ปรากฏว่าประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๖ เห็นว่า
 ทินเนอร์ผสมสี เป็นสิ่งเสียดิต และร้อยละ ๑๒.๖ เห็นว่าไม่เป็นสิ่งเสียดิต และ
 ความเห็นว่า การที่มีวัยรุ่นสูดดมทินเนอร์ซึ่งกำลังระบาคอยู่ในขณะนั้น ประชาชน
ตารางที่ ๒๕ ความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาวัยรุ่นสูดดมทินเนอร์
 (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

ควรมีการแก้ไขเกี่ยวกับวัยรุ่นที่สูดดม ทินเนอร์โดย	ประชาชน	%
แก้กฎหมายให้ครอบคลุมถึงสิ่งเหล่านีด้วย	๕๑	๒๔.๗
ห้ามจำหน่าย หรือจำหน่ายโดยมีใบอนุญาต	๓๙	๒๓.๕
หาวัสดุอื่นมาทดแทน	๑๕	๘.๐
แจ้งให้ประชาชนทราบถึงโทษภัยของสิ่งเหล่านี้	๖๒	๓๑.๓
อื่น ๆ	๖	๓.๖
ไม่ตอบ	๓	๑.๕

ส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๑.๓ เห็นว่ารัฐบาลควรแจ้งให้ประชาชนทราบถึงโทษภัยของสิ่ง
 เหล่านี้ ร้อยละ ๒๔.๗ เห็นควรให้แก้กฎหมายให้ครอบคลุมถึงสิ่งเหล่านีด้วย และ
 ร้อยละ ๒๓.๕ เห็นว่า การห้ามจำหน่าย หรือจำหน่ายโดยมีใบอนุญาต

๗. ปลูกพืชทดแทนฝิ่น

๘. ปลูกพืชทดแทนฝิ่น

ตารางที่ ๒๖ ความคิดเห็นประชาชนต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อทดแทนฝิ่น

การปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อทดแทนฝิ่น	ประชาชน	%
ดีย่างยิ่ง	๘๒	๕๐.๓
ดีมาก	๓๖	๒๕.๒
ดี	๒๘	๑๙.๖
ไม่ดี	๓	๒.๑
ไม่เห็นความเห็น	๔	๒.๘

ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๕.๑ เห็นว่า การหาพืชเศรษฐกิจและการปลูกป่า มาใช้ในการปลูกทดแทนฝิ่น นำที่รัฐบาลควรกระทำอย่างยิ่ง มีผู้ไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ ๒.๑ และผู้ไม่ออกความเห็นร้อยละ ๒.๘

๙. การป้องกัน

ตารางที่ ๒๗ ความคิดเห็นประชาชนต่อมาตรการป้องกันมิให้ยาเสพติดแพร่ขยาย (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

ควรมีการป้องกันมิให้ยาเสพติดแพร่ขยาย	ประชาชน	%
เผยแพร่ให้ประชาชนมีความรู้เรื่องยาเสพติดมากขึ้น	๑๑๒	๓๗.๒
ชี้แจงให้ประชาชนรู้ถึงโทษที่จะได้รับตามกฎหมาย	๘๖	๒๘.๖
เผยแพร่หรือโฆษณาโดยใช้สื่อมวลชนให้มากที่สุด	๘๖	๒๘.๖
อื่น ๆ	๑๖	๕.๓
ไม่ตอบ	๑	๐.๓

การป้องกันมิให้ยาเสพติดแพร่ขยายออกไปนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๗.๒ เห็นว่าควรเผยแพร่ให้ประชาชนมีความรู้เรื่องยาเสพติดมากขึ้น และร้อยละ ๒๘.๖ เห็นว่าควรชี้แจงให้ประชาชนรู้ถึงโทษที่จะได้รับตามกฎหมาย หรือเผยแพร่ หรือโฆษณาโดยใช้สื่อมวลชนให้มากที่สุด และควรมีการสอนเรื่องยาเสพติดในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๕๑.๙ และประชาชนร้อยละ ๓๘.๘ มีความเห็นตามตารางที่ ๒๘ ความคิดเห็นประชาชนต่อการกำหนดให้มีการสอนเรื่องยาเสพติดในหลักสูตรระดับต่าง ๆ (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

การกำหนดให้มีการสอนเรื่องยาเสพติด ในหลักสูตรระดับ	ประชาชน	%
ประถมศึกษา	๕๘	๓๘.๘
มัธยมศึกษาตอนต้น	๘๒	๕๑.๙
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๘	๑๑.๘
อุดมศึกษา	๓	๑.๘

ว่าควรกำหนดหลักสูตร เรื่องยาเสพติดในระดับประถมศึกษา มีประชาชนเพียงร้อยละ ๑๓.๓ ที่เห็นว่า ควรมีการสอนเรื่องยาเสพติดในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรืออุดมศึกษา

๕. บทกำหนดโทษ

ตารางที่ ๒๙ ความคิดเห็นประชาชนในเรื่องความเหมาะสมของบทกำหนดโทษตามกฎหมาย

โทษที่ลงสำหรับผู้ที่ทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดมีความเหมาะสมหรือไม่	ประชาชน	%
เหมาะสม	๕๗	๓๘.๘
ไม่เหมาะสม	๘๘	๕๘.๘
ไม่ตอบ	๑	๐.๖

ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๗.๕ เห็นว่า การลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ยังมีความไม่เหมาะสมอยู่ เพราะเป็นการลงโทษที่น้อยเกินไป เห็นว่าการเปลี่ยนแปลง เป็นในทางเพิ่มโทษให้หนักขึ้น ร้อยละ ๕๗.๑ และประชาชน

ตารางที่ ๓๐ ความคิดเห็นประชาชนต่อการเพิ่มหรือลดโทษผู้กระทำความผิด
(เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

โทษที่จะลงสำหรับผู้กระทำความผิด การ	ประชาชน	%
เพิ่มโทษหนักขึ้น	๑๑	๕๗.๑
ลดโทษน้อยลง	๑	๐.๑
กำหนดโทษแต่ละประเภทใหม่	๕๑	๓๔.๒
อื่น ๆ	๑๕	๑๐.๐
ไม่ตอบ	๑๑	๗.๕

ร้อยละ ๓๔.๒ เห็นว่า ควรกำหนดโทษในแต่ละประเภทใหม่ จากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่า ก่อนข้างตรงกันกับผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เห็นควรให้มีการเพิ่มโทษให้หนักยิ่งขึ้น

เช่นเดียวกับบทกำหนดโทษในกฎหมายอาญาอื่น ๆ จะเห็นได้ว่า มีการลงโทษน้อยกว่าที่ควรจะเป็น หรือกฎหมายระบุโทษไว้น้อยกว่าที่ตนควรจะกล่าว จึงทำให้ปัจจุบันนี้ มีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากมาย ทั้ง ๆ ที่คดีต่าง ๆ ถึงแม้จะยากสักเพียงไรก็ตาม ส่วนใหญ่แล้วผู้กระทำผิดก็จะถูกลี้บส่วนจับกุมมาลงโทษได้เกือบทั้งสิ้น จากตารางที่ ๑๕ นี้ยืนยันในความคิดเห็นเช่นเดียวกับตารางที่ ๑๖

ตารางที่ ๓๑ ความคิดเห็นประชาชนต่อมาตรการปราบปรามยาเสพติด (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

การปราบปรามยาเสพติดควรมีมาตรการ จับกุมและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอย่าง	ประชาชน	%
เด็ดขาด	๙๖	๓๒.๘
มีการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรุนแรง	๖๗	๒๒.๘
มีการปราบปรามอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	๑๒๑	๔๑.๓
อื่น ๆ	๘	๓.๐

ว่าประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๒.๘ เห็นว่าการปราบปรามยาเสพติดควรมีมาตรการจับกุมและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอย่างเด็ดขาด และร้อยละ ๒๒.๘ ควรมีการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรุนแรง นอกจากนี้ ประชาชนส่วนใหญ่ ยังมีความเห็นว่า ควรให้มีการปราบปรามอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

๑๐. มาตรการเพิ่มเติมในระเบียบของกรมราชทัณฑ์

ตารางที่ ๓๒ ความคิดเห็นประชาชนต่อมาตรการป้องกันมิให้นักโทษที่เคยเสพยาเสพติด เสพยาอีก (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

นักโทษที่เคยเสพยาเสพติดมาก่อนควรมี มาตรการเพื่อป้องกันมิให้เสพยาอีก	ประชาชน	%
มีการสอดส่องดูแลอย่างเข้มงวดมากขึ้น	๖๐	๓๘.๗
มีการเพิ่มโทษหรือลงโทษอย่างหนักถ้าพบว่า เสพยา	๗๓	๔๗.๐
มีการลงโทษทางวินัยตามระเบียบของทาง ราชทัณฑ์	๑๐	๖.๕
อื่น ๆ	๑๑	๗.๐
ไม่ตอบ	๑	๐.๖

นักโทษที่เคยเสพยาเสพติดมาก่อน ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๖.๑ มีความเห็นค่อนข้างตรงกับผู้ที่ทรงคุณวุฒิว่า ควรมีการเพิ่มโทษหรือลงโทษอย่างหนักถ้าพบว่ามีนักโทษเสพยา และร้อยละ ๓๘.๖ เห็นว่า กรมราชทัณฑ์ควรมีการสอดส่องดูแลนักโทษที่เคยเสพยาเสพติดมาก่อนอย่างเข้มงวดกว่าคนอื่น และร้อยละ ๖.๕ เห็นว่า ควรมีการลงโทษทางวินัย ตามระเบียบของทางกรมราชทัณฑ์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาค้นคว้า วิจัย และให้บริการปรึกษา
 การวิจัยและพัฒนาการศึกษาค้นคว้า วิจัย และให้บริการปรึกษา
 การวิจัยและพัฒนาการศึกษาค้นคว้า วิจัย และให้บริการปรึกษา
 การวิจัยและพัฒนาการศึกษาค้นคว้า วิจัย และให้บริการปรึกษา
 การวิจัยและพัฒนาการศึกษาค้นคว้า วิจัย และให้บริการปรึกษา
 การวิจัยและพัฒนาการศึกษาค้นคว้า วิจัย และให้บริการปรึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลของการวิจัย ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะ

ปัญหาสุขภาพจิตเป็นปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคอย่างร้ายแรงต่อการพัฒนาประเทศ และได้มีมาเป็นเวลานานแล้ว เพราะปัญหาสุขภาพจิตเป็นต้นเหตุของปัญหาสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาวัยรุ่น ปัญหาโสเภณี ช่องใจ การข่มขืน เป็นต้น ย่อมมีความกระทบกระเทือนต่อความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากสุขภาพจิตมีสารชนิดหนึ่งที่ฤทธิ์ทำให้ผู้เสพยามีอาการทางประสาท ยาเสพติดบางชนิดอาจออกฤทธิ์กดประสาท กระตุ้นประสาทหรือหลอนประสาท และผู้เสพยาจะต้องเพิ่มปริมาณยาอยู่เรื่อย ๆ หากต้องการที่จะเลิกเสพยา จึงกลายเป็นปัญหาสำคัญว่าจะทำอย่างไรให้ยาเสพติดหมดไป มุ่งกันอย่างไรเพื่อมิให้ยาเสพติดแพร่ระบาด และจะดำเนินการนำตัวผู้เสพยามาทำการบำบัดรักษาได้อย่างไร เป็นปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาระดับชาติทางด้านสังคม จากสาเหตุที่กล่าวมารัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ได้พยายามหาทางแก้ปัญหายาเสพติด โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยก็เป็นภาคีสมาชิกอยู่ด้วย

สำหรับนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด รัฐบาลไทยได้อำนาจนโยบายไว้ ๔ ประการคือ การป้องกัน การปราบปราม การบำบัดรักษาผู้เสพยา และการส่งเสริมการปลูกพืชทดแทน แต่อย่างไรก็ตาม ยังไม่สามารถจะแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ผลเท่าที่ควร เพราะปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ละเอียดลึกซึ้ง มีวิธีการดำเนินงานอย่างสลับซับซ้อนและยุ่งยาก แม้ว่าจะมีการศึกษาวิจัยกันอย่างกว้างขวางในด้านต่าง ๆ ก็ยังไม่อาจประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแก้ไขปัญหายาเสพติด จะต้องฝึกกฎหมายยาเสพติดที่ดี ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย รวมตลอดถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายา จะต้องกระทำภายใต้

บทบัญญัติของกฎหมาย และมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะดำเนินงานโดยสะดวก และกฎหมายจะเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่จะต้องยึดถือในการแก้ไขปัญหา จึงกล่าวได้ว่ามาตรการทางกฎหมายมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นหลักในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่วนมาตรการอื่น ๆ เป็นเพียงมาตรการส่วนประกอบเท่านั้น และมาตรการทางกฎหมายจะเป็นวิธีการที่แทรกเข้าไปเป็นหลักการให้มาตรการอื่น พึ่งยึดถือปฏิบัติ ดังนั้นผลของการวิจัยครั้งนี้ก็เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายยาเสพติด ที่เห็นว่ายังมีข้อบกพร่องอยู่ และไม่สามารถนำมาเป็นมาตรการที่แก้ไขปัญหายาเสพติดตามสภาพเป็นจริงได้ หรือมาตรการที่ล้าสมัยแล้ว ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อาจเป็นที่มาของกฎหมายยาเสพติดในอนาคต อันจะเป็นคุณประโยชน์อย่างมากในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งจะเป็นปัจจัยในการพัฒนาประเทศดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการดำเนินการวิจัย ได้แบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอน คือ

๑. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ได้กล่าวถึงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของประเทศไทยและต่างประเทศ และมาตรการทางกฎหมายที่นำมาแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒. การวิจัยสนาม (Field Research) ได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามแบบสอบถามที่จัดเตรียมไว้ คือ

๒.๑ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย จำนวน ๓๖ ชุด

๒.๒ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกาารแพทย์และจิตแพทย์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวน ๔ ชุด

๒.๓ เจ้าหน้าที่สำนักงาน บ.ป.ส. จำนวน ๓๘ ชุด

๒.๔ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ๑ กองปราบปราม กรมตำรวจ จำนวน ๑๐ ชุด

๒.๕ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลธัญญารักษ์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๑๘ ชุด

๒.๕ ประชาชนโดยทั่วไป จำนวน ๒๔๓ ชุด

๑. การวิจัยเอกสาร ในตอนแรกได้กล่าวถึงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งในเรื่องนี้ ในอดีตยังไม่มีใครทราบแน่นอนว่า ยาเสพติดคืออะไร และยาเสพติดที่คนเรารู้จักกันก็คือ ฝิ่น แต่ในครั้งนั้นยังหาได้เป็นยาเสพติดไม่ คงรู้จักฝิ่นในค่านิยมที่เก่าแก่ที่สามารถนำมาใช้ในการแพทย์ ระบุถึงความเจ็บปวดต่าง ๆ ได้และก็ใช้ฝิ่นสำหรับการนี้มาเป็นเวลานาน ต่อมาจึงเริ่มรู้จักยาเสพติด ชนิดอื่นเพิ่มมากขึ้น เช่น ใบโคคา กัญชา พิษกระท่อม เป็นต้น และต่อมาเมื่อวิวัฒนาการทางวิทยาศาสตร์ได้เจริญขึ้น ยาเสพติดจำพวกมอร์ฟีน เฮโรอีน และยาเสพติดประเภทสังเคราะห์จึงเกิดขึ้นติดตามมาจนกระทั่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มนุษย์จึงเริ่มให้ความสนใจและเริ่มทำการศึกษาวิจัยอย่างจริงจังเมื่อไม่นานมานี้ คำว่า "ยาเสพติด" จึงเกิดขึ้น และมีบุคคลในสาขาวิชาต่าง ๆ อธิบายไว้หลายทัศนะ ซึ่งคุณสมบัติของยาเสพติดย่อมเป็นสารที่เสปเข้าสูร่างกายแล้ว ก่อให้เกิดการเสปติด ทำให้มีความต้องการที่จะเสปอยู่เสมอ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา และสุขภาพจะทรุดโทรมลงอย่างเห็นได้ชัดจากสภาพภายนอก

ยาเสพติดมีมากมายหลายชนิด ประมาณกันว่ามีมากกว่าร้อยชนิด มีลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น เป็นน้ำ เป็นเม็ด เป็นผง และเป็นเกล็ด เป็นต้น วิธีแบ่งประเภทของยาเสพติดซึ่งเป็นที่นิยม กันอย่างแพร่หลายคือ การแบ่งประเภทโดยยึดถือที่มาของยาเสพติดเป็นหลัก ซึ่งแบ่งออกเป็นยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drug) และยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drug) และการแบ่งประเภทโดยยึดถือฤทธิ์หรือคุณสมบัติของยาที่มีผลต่อระบบประสาทเป็นหลัก ซึ่งแบ่งออกเป็นประเภทออกฤทธิ์กดประสาท (Depressants) ประเภทออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท (Stimulants) ประเภทออกฤทธิ์หลอนประสาท (Hallucinogens) และประเภทออกฤทธิ์ผสมหลายอย่าง (Mixed)

โทษของยาเสพติดนั้นมีมากมาย ที่สำคัญได้แก่ โทษทางร่างกายและจิตใจของผู้เสปติด โทษทางเศรษฐกิจ โทษทางสังคม และโทษทางการปกครอง ส่วนสาเหตุที่ทำให้เกิดความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มิได้เป็นเพราะสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งโดยเฉพาะ ทางด้านการผลิต อาจเกิด จากการลดต้นทุนที่ซื้อยาเสปติดมาจากต่างประเทศในราคาถูก หรือผลิตยาเสปติดชนิดใหม่ เช่นการผลิตเฮโรอีนขึ้นมาแทนฝิ่น หรืออาจมีสาเหตุ

สืบเนื่องมาจากลัทธิทางการเมืองตรงกันข้าม ส่วนสาเหตุที่ทำให้มีการจำหน่ายยาเสพติด ก็เพราะยาเสพติดมีกำไรสูง สามารถปลอมปนตลอดจนสามารถเพิ่มราคาได้กำไรงาม หรืออาจเป็นกรณีที่ผู้เสพติดไม่มีเงินทองที่จะหาซื้อยาเสพติดมาเสพบำบัดความต้องการของตนได้ ต้องทำการค้าขายเสียเองเพื่อนำกำไรมาซื้อยาเสพติดเสพ สำหรับสาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดทางค้าผู้เสพ มีสาเหตุอันเนื่องมาจากปัจจัยหลายประการ สาเหตุประการแรกได้แก่สาเหตุอันเกิดจากตัวของผู้ที่กระทำความผิด เช่น ความเจ็บป่วยทางร่างกาย มีความต้องการทางจิตใจ มีความเชื่อถืออย่างผิดพลาด ประเภทอยากรื้ออยากลอง ประเภทก็กระนองหรือเกเรโดยสันดาน และประเภทประสาธอ่อน หรือเกิดภาวะเปลี่ยนแปลงทางจิต เป็นต้น ประการที่สองสาเหตุอันสืบเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม สภาพ และปัญหาสังคม สาเหตุนี้เกิดจากสิ่งนอกร่างกายของผู้เสพติดเป็นสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวของผู้เสพติดเป็นสิ่งที่ชักนำให้ผู้เสพเข้าหายาเสพติด และสภาพแวดล้อม สภาพและปัญหาสังคมนี้มีอุปสรรคมาก เพราะถ้าไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงสิ่งเหล่านี้ได้ ก็ไม่สามารถที่จะเชี่ยวชาญผู้เสพติดให้หายขาด แม้ว่าจะนำตัวผู้เสพติดมาบำบัดรักษาและปรับปรุงแก้ไขหายขาดจากการตกเป็นทาสของยาเสพติดแล้วก็ตาม ถ้าหากปล่อยเขา กลับมาสู่สภาพแวดล้อมอย่างเดิมอีก ก็หมายความว่าในเวลาอันไม่ช้า เขาก็ต้องเสพยาเสพติดอีก ไม่สามารถทนทานต่อสิ่งแวดล้อมสิ่งเข้าชวนได้ สาเหตุต่าง ๆ นี้ได้แก่ เกิดจากการชักนำของเพื่อนฝูง เกิดจากครอบครัวและผู้ปกครอง เกิดจากความบกพร่องของโรงเรียนและการศึกษา เกิดจากสิ่งแวดล้อมหรือละแวกบ้านตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของยาเสพติด เป็นต้น และประการสุดท้าย สาเหตุอันเกิดจากภาวะเศรษฐกิจ ทำให้ทุกคนต้องมีการะกิจมากมาย ทำงานแข่งกับเวลา ไม่ค่อยมีเวลาสนใจให้ความอบอุ่นแก่ใครมากนัก แม้จะเป็นบุตรหลานของตนเอง ทำให้ขาดความอบอุ่น ต้องหาทางพึ่งพิงกับเพื่อนฝูง และชักชวนกันไปสู่ความเป็นทาสของยาเสพติดในที่สุด

สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดต่างประเทศ อาจแยกได้โดยแบ่งเป็นกลุ่มประเทศคือ กลุ่มประเทศที่เป็นแหล่งผลิตยาเสพติด กลุ่มประเทศที่มีปัญหาเกี่ยวกับผู้เสพติดเพียงอย่างเดียว และกลุ่มประเทศที่เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้เสพติดด้วย รวมเป็น ๓ กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีปัญหาแตกต่างกันออกไป ในสหรัฐอเมริกา

แคนาดา มีปัญหาการลักลอบซื้อขายเฮโรอีนและยาเสพติดสังเคราะห์ประเภทต่าง ๆ เม็กซิโกมีการลักลอบการปลูกฝิ่นและกัญชามากขึ้น เพื่อนำส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ และนอกจากนี้ยังเป็นศูนย์ที่นักค้ายาเสพติดระหว่างประเทศทำการลักลอบค้ายาเสพติดด้วย อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี และเยอรมัน ต่างก็มีปัญหาขายาเสพติดทั้งสิ้น โดยเฉพาะฝรั่งเศส เมื่อก่อนนี้มีกลุ่มชาวคอร์ซิกัน เป็นกลุ่มอิทธิพลรายใหญ่โดยดำเนินการซื้อฝิ่นจากตุรกี ลักลอบผลิตยาเสพติดในซีเรีย และ เลบานอน หรือลักลอบผลิตนอกเมืองมาแซลล์ และส่งไปจำหน่ายยังประเทศต่าง ๆ ประเทศสเปนก็มีการลักลอบทำการผลิตยาเสพติดมาก เพราะมีสถานที่ตั้งเหมาะสมที่จะทำการผลิตยาเสพติด และใช้สเปนเป็นศูนย์กลางค้า ในการนำยาเสพติดส่งออกไปจำหน่ายในตลาดมืด เช่นเดียวกับฮ่องกงก็ประสบกับปัญหาขายาเสพติดมาก เนื่องจากฮ่องกงเป็นเมืองท่า และเป็นศูนย์กลางทางการค้า การคมนาคม เป็นเมืองผ่านสำหรับสิ่งสินค้านำเข้าประเทศอื่นด้วย แต่ที่จริงแล้วยาเสพติดไม่มีแหล่งกำเนิดในฮ่องกง แต่มีการนำไปจากประเทศอื่น มาเลเซียก็มีการลักลอบค้ายาเสพติดมากเหมือนกัน ส่วนใหญ่ได้ลักลอบไปจากชายแดนไทย พม่า หรือลาว เพราะภูมิประเทศแถบนี้เป็นภูเขา จึงเป็นการยากที่เจ้าหน้าที่จะสกัดกั้น และยาเสพติดจะถูกส่งไปยังสิงคโปร์อีกต่อหนึ่ง อินเดีย ตุรกี อิหร่าน ใค้มีการลักลอบปลูกฝิ่นและกัญชากันมากเช่นกัน แม้รัฐบาลของประเทศเหล่านี้จะพยายามหามาตรการควบคุม เฉพาะอิหร่าน ซึ่งมีการลักลอบผลิตฝิ่นและกัญชา ก็มีผู้เสพติดมาก และผู้เสพติดกลับทวีจำนวนขึ้นหลังจากการปฏิวัติทางการเมืองครั้งใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ นี้

เมื่อได้ทราบเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของยาเสพติดและสาเหตุแห่งการกระทำ ความผิดแล้ว ต่อมาก็ถึงการศึกษาการทางด้านกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมหรือแก้ไข ปัญหาขายาเสพติด ฝิ่นได้ชื่อว่าเป็นยาเสพติดที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทย สันนิษฐานว่ามีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยตอนต้น ประมาณ พ.ศ. ๑๘๒๕ และสมัยกรุงศรีอยุธยาเริ่มมีกฎหมายควบคุมฝิ่น คือกฎหมายลักษณะโจร ซึ่งตราขึ้นในปี พ.ศ. ๑๙๐๓ ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หลายฉบับ เริ่มแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก โปรดเกล้าฯ ให้ออกกฎหมายห้ามปราม ผู้ขาย ผู้สูบ ผู้กิน ฝิ่นทั่วราชอาณาจักร รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ใ้กำหนดโทษ

รุนแรงขึ้นโดยทรงตราเป็นพระราชกำหนด รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ใต้โปรดเกล้าให้พิมพ์หมายประกาศห้ามสูบฝิ่นและกำฝิ่น เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๓๘๒ และในปีเดียวกันใต้โปรดเกล้า ฯ ให้ทหารไปค้าเป็นการปราบปรามฝิ่นในหัวเมืองฝ่ายใต้และฝ่ายตะวันตก ไต่ยึดฝิ่นดิบและฝิ่นสุกนำไปเข้ามายังกรุงเทพฯ ฯ ทรงจัดให้มีพระราชพิธีเผาเสียที่หน้าพระที่นั่งสุทธานาวารค์ รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวใต้ทรงเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่ในเรื่องฝิ่น โดยอนุญาตให้คนต่างด้าวในประเทศไทย สูบฝิ่นและขายฝิ่นได้โดยไม่ผิดกฎหมาย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๘๔ ส่วนคนไทย ห้ามเด็ดขาดด้วยเหตุผลเพื่อเป็นการควบคุมฝิ่นได้ง่ายเมื่อมีการอนุญาตให้ขายและเสพโดยเปิดเผย และเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐจากการเก็บภาษีฝิ่น รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใต้มีพระราชบัญญัติภาษีฝิ่นขึ้นเป็นฉบับแรก เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๑๔ ต่อมาใต้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฉบับนี้เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๔ และในพ.ศ. ๒๔๕๐ รัฐบาลใต้เข้าควบคุมการจำหน่ายฝิ่นและเสพฝิ่นเสียเอง โดยออกใบอนุญาตให้แก่ห้างร้านที่ทำการจำหน่ายฝิ่นให้แก่ผู้เสพ ในปีพ.ศ. ๒๔๕๖ รัฐบาลใต้สร้างโรงงานต้มและบรรจุฝิ่นขึ้น ทำการต้มและบรรจุฝิ่นเข้าหลอดตามแบบที่ทำกันในต่างประเทศ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการตรากฎหมายยาเสพติด ๓ ฉบับคือ พระราชบัญญัติ มอหินแลโคกะอิน พระพุทธจักราช ๒๔๕๖ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๖ เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ก็คือ เพื่อควบคุมการใช้และการซื้อขายมอหินแลโคกะอิน พระราชบัญญัติฝิ่น พระพุทธจักราช ๒๔๖๔ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๔ เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้เพื่อการควบคุมฝิ่น และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พระพุทธจักราช ๒๔๖๔ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๔ เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ เพื่อปราบปรามการใช้ยาเสพติดให้โทษในทางที่ผิด รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการตราพระราชบัญญัติฝิ่น พุทธจักราช ๒๔๗๒ ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๒ เป็นต้นมา เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ เพื่อแก้ปัญหาเรื่องฝิ่น รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ๒ ฉบับคือพระราชบัญญัติกัญชา พุทธจักราช ๒๔๗๗ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ เพื่อควบคุมกัญชา และพระราชบัญญัติพิษกระท่อม พุทธ-

ที่กราช ๒๕๔๖ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ เพื่อควบคุมพืชกระท่อม รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดแล้ว ๓ ฉบับคือ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๔ มีผลบังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๔) เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ เพื่อควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๙ เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ เพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มงวดกวดขัน โดยกำหนดมาตรการและให้อำนาจในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โตผลโดยเด็ดขาดและมีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒ เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ เพื่อควบคุมยาเสพติดให้โทษ นอกจากนี้ยังมีประกาศของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ ๓๗ ซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งเป็นกฎหมายควบคุมฝิ่นที่สำคัญมาก และมีพระราชกฤษฎีกาควบคุมโคกกัณฑ์ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นกฎหมายอุปกรณที่ออกมาเพื่อสนับสนุนในการป้องกันมิให้นำโคกกัณฑ์ที่ควบคุมไปใช้ในการผลิตยาเสพติด ณ ห้องที่ซึ่งเป็นแหล่งผลิตที่สำคัญ ๆ กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของไทยที่ตราขึ้นมาในสมัยต่าง ๆ ได้ถูกยกเลิกไปแล้วเป็นจำนวนมาก ส่วนที่ยังมีผลบังคับในปัจจุบันมีอยู่ ๕ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติฝิ่น พุทธศักราช ๒๔๗๒ (รวมทั้งฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๔ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และประกาศของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๐๑

ในด้านกฎหมายต่างประเทศ มีการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ เป็นการร่วมมือกันระหว่างประเทศต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้ริเริ่มขึ้นเมื่อต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ มีการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องยาเสพติดหลายครั้ง และอนุสัญญาเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นจำนวนมาก และได้ถูกยกเลิกไปแล้วเป็นส่วนใหญ่ และอนุสัญญาระหว่างประเทศ เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดที่สำคัญและมีผลบังคับใน

ปัจจุบันมี ๒ ฉบับคือ อนุสัญญาเดี่ยว่าด้วยยาเสพติด ปี ค.ศ. ๑๙๖๑ ซึ่งแก้ไขโดยพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยว่าด้วยยาเสพติด ปี ค.ศ. ๑๙๖๑ ฉบับปี ค.ศ. ๑๙๗๒ วัตถุประสงค์ของอนุสัญญาดังกล่าวนี้ เพื่อควบคุมการผลิต การค้า การนำเข้า และการส่งออก ซึ่งยาเสพติด และควบคุมให้ใช้ยาเสพติดเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น รวมทั้งการต่อต้านยาเสพติดด้วย และอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๗๑ เจตนารมณ์ของอนุสัญญาดังกล่าวนี้ เพื่อควบคุมมิให้มีการนำวัตถุออกฤทธิ์ ไปใช้ในทางที่ผิด จากอนุสัญญาดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับนี้ ทำให้ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นภาคีสมาชิก จะต้องแก้ไขและบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดภายในประเทศให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในอนุสัญญาดังกล่าว

สำหรับมาตรการทางกฎหมายที่นำมาแก้ไขปัญหายาเสพติด ในปัจจุบันได้กระจายอยู่ในพระราชบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งยังคงมีการบังคับใช้ยู่รวม ๕ ฉบับ คือ

๑. พระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๗๒
๒. ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๗
๓. พระราชบัญญัติ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘
๔. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๘
๕. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

๑. พระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๔๗๒ พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๑ ครั้ง จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นการควบคุมฝิ่นมิให้มีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งในขณะที่ตราพระราชบัญญัตินี้ ฝิ่นยังเป็นยาเสพติดที่ถูกต้องตามกฎหมาย ฉะนั้นมาตรการทางกฎหมายบางประการ จึงถูกยกเลิกไปโดยปริยาย จะมีใช้บังคับในปัจจุบันได้เฉพาะบางมาตราเท่านั้น

๒. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๐๑ มีผลทำให้ยกเลิกการเสฟฝิ่นและจำหน่ายฝิ่นโดยเด็ดขาด โดยกระทำเป็นขั้นตอน และในที่สุดตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๐๒ เป็นต้นมา การเสฟฝิ่นและจำหน่ายฝิ่นก็เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย นอกจากนี้ยังมีการเตรียมการสำหรับผู้ที่เสฟฝิ่นผิดไว้ด้วย คือการจัดให้มี

สถานพยาบาลและสถานพักฟื้นสำหรับผู้เสพฝันคิด มาทำการรักษาพยาบาลพักฟื้น

๓. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ สาเหตุประการสำคัญที่ตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกมาก็เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทซึ่งได้กระทำกัน ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย และประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกอยู่ เพื่อจะร่วมมือกับประเทศภาคีอื่น ๆ ความคุ้มครองผลิต การขาย การนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน หรือการมิไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มิให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของบุคคลและสังคม

๔. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐบาลที่วางไว้ มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ดำเนินการตามบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ มีเลขาธิการคณะกรรมการเป็นผู้บังคับบัญชา และพระราชบัญญัติฉบับนี้ ใ้ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานในการดำเนินการพอสมควร นอกจากนี้ ยังมีบทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานไว้อีกด้วย

๕. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๒ โดยการยกเลิกพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๔๖๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๔ ฉบับ พระราชบัญญัติกัญชา พ.ศ. ๒๕๑๖ และพระราชบัญญัติ พิษกระท่อม พ.ศ. ๒๕๔๖ ส่วนพระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. ๒๕๑๒ ไม่ได้ถูกยกเลิกไปด้วย เหตุผลสำคัญของการที่ตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกมา ก็คือ กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้ใช้บังคับมานาน มีบทบัญญัติไม่เหมาะสมกับกาลสมัย ประกอบกับประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ จึงต้องปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว และเป็น การปรับปรุงกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ ในการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาตลอดจนมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

๒. การวิจัยสนาม (Field Research) ได้จัดเตรียมแบบสอบถามไว้เป็น ๒ ประเภท คือประเภทผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านยาเสพติดกับประเภทประชาชนทั่วไป

ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านยาเสพติด มีดังนี้

- ๑. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย
- ๒. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการแพทย์และจิตแพทย์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- ๓. เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส.
- ๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ๗ กองปราบปราม กรมตำรวจ
- ๕. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลอภัยภูธร จังหวัดปทุมธานี

จำนวนผู้กรอกแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น ๑๑๐ คน และได้ผลของการสำรวจในหัวข้อต่อไปนี้

- ๑. สถานภาพทั่วไป
- ๒. ลักษณะการทำงาน
- ๓. ความรู้ทั่วไป
- ๔. นโยบายรัฐบาล
- ๕. การบำบัดรักษา
- ๖. ความรู้เฉพาะพระราชบัญญัติ
- ๗. ศาลยาเสพติด
- ๘. การจัดประชุมหรือสัมมนาทางกฎหมาย
- ๙. กฎหมายกระทำผิดร่วม
- ๑๐. ยึดทรัพย์สินนายทุนผู้ค้ายาเสพติด
- ๑๑. บทกำหนดโทษ
- ๑๒. มาตรการเพิ่มเติมในระเบียบของกรมราชทัณฑ์
- ๑๓. ภาคเอกชน
- ๑๔. อื่นๆ
- ๑๕. ข้อเสนอแนะ

๑๖. ภาคคะเน

ประเภทประชาชนทั่วไป จำนวนผู้กรอกแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น ๑๔๓ คน
และได้ผลของการสำรวจในหัวข้อต่อไปนี้

๑. สถานภาพทั่วไป
๒. ความรู้ทั่วไป
๓. นโยบายรัฐบาล
๔. การบำบัดรักษา
๕. ยากระตุ้นประสาธ
๖. สารระเหย
๗. ปลุกพืชทดแทนฝิ่น
๘. ข้อเสนอแนะหลักสูตรการศึกษา
๙. บทกำหนดโทษ
๑๐. มาตรการเพิ่มเติมในระเบียบของกรมราชทัณฑ์

ข้อเสนอแนะ

การแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ประสพผลสำเร็จนั้น จะต้องใช้มาตรการทางกฎหมายในการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดรักษา และการส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนพร้อมกันไป เพราะลำพังมาตรการเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่อาจแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ นอกจากนี้ยังต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศด้วย สำหรับมาตรการต่าง ๆ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้คือ

๑. การป้องกัน

๑.๑ กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งในประเทศ เปิดสอนเรื่องความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด โดยอาจบรรจุเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร ซึ่งทำการสอนโดยอาจารย์หรือวิทยากรที่ผ่านการอบรมมาแล้ว เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนครูอาจารย์ มีความรู้เรื่องยาเสพติด จะได้ไม่กระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ และทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่บุคคลอื่น ๆ ต่อไป

๑.๒ เปิดอบรมความรู้เรื่องยาเสพติดแก่ข้าราชการทั่วไป และพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ ตลอดจนลูกจ้างของบริษัท ห้างร้านเอกชน โดยขอความร่วมมือจากผู
บังคับบัญชาหรือนายจ้าง เพื่อให้บุคคลที่ได้รับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
และนำความรู้ไปเผยแพร่แก่สมาชิกในครอบครัวและบุคคลอื่นต่อไป

๑.๓ จัดนิทรรศการเกี่ยวกับยาเสพติดตามสถานที่ต่าง ๆ ที่มีประชาชน
ผ่านไปมาเป็นจำนวนมากทั่วราชอาณาจักรอยู่เป็นประจำ

๑.๔ ให้สื่อสารมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ทำการเผยแพร่
ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเป็นประจำ

๒. การปราบปราม

๒.๑ เจ้านักงานตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญยิ่งในกระบวนการยุติธรรม
เพราะเจ้านักงานตำรวจมีหน้าที่ทำการจับกุมและสอบสวนผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยา
เสพติดในการปฏิบัติหน้าที่นั้นตำรวจต้องมีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไป
ด้วยความเรียบร้อยและซื่อสัตย์สุจริต เพราะข้อมูลในการสอบสวนจะเป็นประโยชน์
ในการดำเนินคดีมาก ซึ่งมีปรากฏอยู่เสมอว่า ตำรวจทำหน้าที่บกพร่อง จดชื่อ ชื่อ
สกุล หรือที่อยู่ของผู้กระทำความผิดไม่ถูกต้อง ทำความยุ่งยากในการดำเนินคดีภายหลัง

๒.๒ เจ้านักงานตำรวจไม่ควรใช้วิธียึด ปืนของกลางให้ผู้ต้องหา
เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานว่า ผู้ต้องหากระทำความผิด ทั้ง ๆ ที่ผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์
และไม่ควรใช้กำลังทำร้ายเพื่อให้ผู้ต้องหารับสารภาพ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นสิ่ง
ละเมิดกฎหมายและขัดต่อศีลธรรม ฉะนั้นตำรวจผู้ที่มีหน้าที่รักษากฎหมาย และรักษา
ความสงบเรียบร้อยในสังคม จึงไม่ควรประพฤติเช่นนั้นเสียเอง

๒.๓ พนักงานอัยการ ซึ่งมีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล และควบคุมการ
สอบสวนของพนักงานสอบสวน ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และระมัดระวัง โดย
เฉพาะอย่างยิ่งควรตรวจสอบสำนวนการสอบสวนอย่างละเอียด และหลักเกณฑ์ในการ
สั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องควรเป็นมาตรฐานเดียวกัน มิฉะนั้น จะสร้างความสับสน ทำให้
ขาดความยุติธรรมได้

๒.๔ ศาล ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดี การกระทำโดยแผนกคดียาเสพติดโดยเฉพาะ โดยออกกฎกระทรวง แบ่งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ออกเป็นแผนกคดียาเสพติด ให้มีอำนาจพิจารณา พิพากษา เฉพาะคดีเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม เนื่องจากในปัจจุบันนี้ คดียาเสพติดขึ้นสู่ศาลเป็นจำนวนมาก และมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากคดีอาญาทั่วไป ผู้กระทำผิดก็มีพรรคพวกเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นผู้พิพากษาที่พิจารณาพิพากษาคดียาเสพติด จึงควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดพอสมควร ทั้งนี้อาจให้ผู้พิพากษาที่จะประจำแผนกคดียาเสพติด ได้รับการอบรมจากผู้มีความรู้เรื่องยาเสพติดเป็นอย่างดี เพื่อผู้พิพากษาจะได้พิจารณาพิพากษาและกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำผิดได้ถูกต้องและเหมาะสม

การเปิดแผนกคดียาเสพติดในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกานี้ มีผลดีมากกว่าการจัดตั้งศาลยาเสพติด เพื่อทำการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเฉพาะอยู่หลายประการ ประการสำคัญคือ การจัดตั้งศาลยาเสพติดมีความยุ่งยากและต้องใช้งบประมาณมากกว่าการเปิดแผนกคดียาเสพติดมาก เพราะการตั้งศาลจะต้องกระทำโดยพระราชบัญญัติ และต้องใช้งบประมาณในการก่อสร้างสถานที่ทำการของศาลและอุปกรณ์ ตลอดจนต้องมีเจ้าหน้าที่ธุรการมากมาย ซึ่งต้องใช้งบประมาณอย่างมาก และเสียเวลานานมาก แต่การเปิดแผนกคดียาเสพติดในศาลกระทำโดยเพียงการออกกฎกระทรวง และไม่จำเป็นต้องมีการก่อสร้างสถานที่ใหม่ จึงสามารถกระทำได้โดยรวดเร็ว และประหยัดงบประมาณได้มากกว่าการจัดตั้งศาลยาเสพติดหลายเท่าตัว และผลการพิจารณาพิพากษาก็ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังช่วยให้การพิจารณาพิพากษาคดียาเสพติดเป็นไปโดยรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหา ยาเสพติดเป็นอันมาก เพราะฉะนั้น จึงเห็นว่าการเปิดแผนกคดียาเสพติดในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา เป็นประโยชน์ในการดำเนินคดียาเสพติด และมีความเหมาะสมกับภาวะทางเศรษฐกิจของชาติในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก

๒.๕ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๘ มิได้มอบอำนาจที่เด็ดขาดชัดเจนเพียงพอแก่เจ้าหน้าที่งานของสำนักงานคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ในอันที่จะดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การสอบสวน และการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดี เป็นต้น

๓. การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

๓.๑ กฎหมายที่มีอยู่ มุ่งหมายถึงตัวยาเสพติดเป็นสิ่งสำคัญ มิได้มีกฎหมายที่จะมุ่งหมายถึงการแก้ไขตัวบุคคล ทำให้มีมาตรการในเรื่องการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดที่มีความไม่แน่นอน ฉะนั้น ควรที่จะรวบรวมกฎหมาย กฎกระทรวง หรือข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด มาไว้ ณ ที่เดียวกัน

๓.๒ มาตรการในด้านการบำบัดรักษา และวิธีปฏิบัติยังไม่รัดกุมเพียงพอ กล่าวคือ กรณีการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดโดยสมัครใจ ยังไม่มีมาตรการที่จะควบคุมคนไข้ไว้จนกว่า จะหายขาดเป็นปกติ ดังจะเห็นได้จากมาตรา ๙๔ ของพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่บัญญัติถึงผู้เสพยาเสพติด ควรมีบทกำหนดโทษ หรือมาตรการอื่นใดในพระราชบัญญัตินี้ ในอันที่จะควบคุมผู้เสพยาเสพติดไว้เพื่อทำการบำบัดรักษาจนกว่าจะเป็นปกติ

๓.๓ การกำหนดขั้นตอนในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ควรกำหนดไว้อย่างชัดเจน ตลอดจนการควบคุมคนไข้อย่างใกล้ชิด และการติดตามผลภายหลังจากการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพแล้วด้วย

๓.๔ ในกรณีที่ผู้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้เสพยาเสพติด ต้องมีมาตรการทางกฎหมายที่จะนำตัวมาทำการบำบัดรักษาได้พอสมควร เช่น บุคคลที่ต้องสงสัยว่าได้เป็นผู้เสพยา อาจถูกเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมาย เชิญตัวมาดำเนินการตรวจสอบประกอบกับเหตุผลอย่างอื่นด้วย จนแน่ใจว่าผู้นั้นเป็นผู้เสพยา และส่งตัวเข้าสถานพยาบาล เพื่อทำการบำบัดรักษาต่อไป ถ้าหากมีมาตรการทางกฎหมายเช่นนี้ จะทำให้ได้ตัวผู้เสพยามาดำเนินการรักษามากขึ้น

๓.๕ ผู้เสพยาซึ่งไม่ได้สมัครใจขอเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาล เมื่อถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจไปจับกุมแล้วดำเนินการคดีตามกฎหมาย กระบวนยุติธรรม นับแต่แรกจับกุมควร

มีการบำบัดรักษาควบคู่ไปด้วย การนำตัวผู้เสพติดมาคุมขังที่สถานีตำรวจแล้วไม่ได้ทำการบำบัดรักษา และถูกดำเนินคดีจนถึงขั้นมีคำพิพากษา ควรจะมีการแก้ไข จัดสถานที่สำหรับควบคุมผู้เสพติดโดยเฉพาะ และให้แพทย์ทำการบำบัดรักษาควบคู่กันไปด้วย

๓.๖ สำหรับฝ่ายราชทัณฑ์ ภายหลังจากผู้เสพติดได้ถูกคำพิพากษาจากศาลให้ลงโทษถึงจำคุกแล้ว ควรจะมีมาตรการบางประการที่จะฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้เสพติดบ้างพอสมควร เพราะส่วนมากจะล่องลอยชั้นตอนนอนพิษยามาแล้ว ทำให้ผู้เสพติดต้องอดยาเสพติดไปโดยปริยาย คงเหลือเพียงสภาพจิตใจที่จะต้องทำการฟื้นฟูเท่านั้น ฝ่ายราชทัณฑ์จึงต้องทำการบำบัดรักษาในชั้นฟื้นฟูสมรรถภาพและจิตใจต่อไป

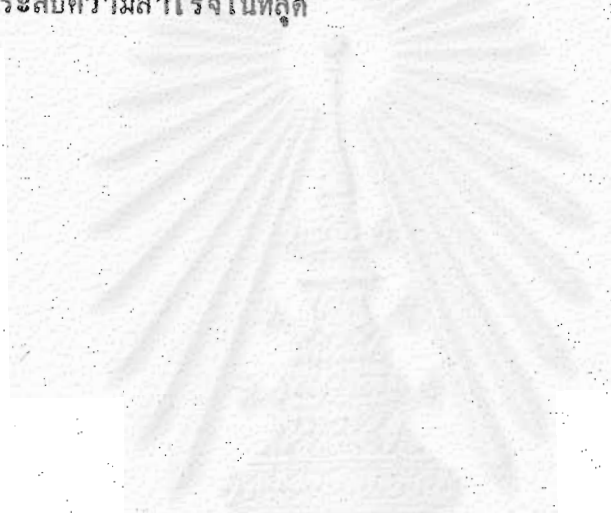
๓.๗ เพิ่มอำนาจแก่เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดรักษาผู้เสพติดให้ดำเนินการได้โดยสะดวก เช่น ในการควบคุมผู้เสพติดให้อยู่ทำการบำบัดรักษาจนหายขาด เป็นต้น

๓.๘ การประสานแนวความคิดระหว่างเจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปราม และการบำบัดรักษา ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันที่จะแก้ปัญหายาเสพติด มิใช่ต่างคนต่างปฏิบัติหน้าที่ไปตามกฎหมายคนละฉบับ

๔. การส่งเสริมการปลูกพืชทดแทน

การส่งเสริมการปลูกพืชทดแทน เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมากในการแก้ปัญหายาเสพติด เพราะเมื่อทางการได้ทำลายต้นยาเสพติด เช่น ฝิ่น กัญชา พืชกระท่อม ฯลฯ ในแหล่งเพาะปลูกพืชเสพติดแล้ว ก็มีความจำเป็นต้องหาพืชอื่นมาให้บุคคลที่ครอบครองพื้นที่นั้น ปลูกทดแทนพืชเสพติด เพราะมิฉะนั้นบุคคลดังกล่าวก็จะหันมาปลูกพืชเสพติดเช่นเดิม เพื่อหารายได้เลี้ยงชีพ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ไม่มีทางแก้ปัญหายาเสพติดได้ เพราะฉะนั้นจึงควรส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนอย่างจริงจัง โดยจัดหาพันธุ์พืชที่สามารถทำรายได้ดี และสามารถเจริญงอกงามในพื้นที่ซึ่งเคยเป็นแหล่งปลูกพืชเศรษฐกิจได้ มามอบให้แก่บุคคลเหล่านั้น รวมทั้งจัดผู้เชี่ยวชาญด้านการเพาะปลูกไปคอยให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ปลูก และหางบประมาณช่วยเหลือผู้ปลูกพืชทดแทนในด้าน

ต่าง ๆ เช่น บัญสำหรับบำรุงพืช ยาสำหรับกำจัดศัตรูพืช น้ำสำหรับหล่อเลี้ยงพืช และช่วยเหลือในการจำหน่ายพืชผลให้ได้ราคาดีโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ตลอดจนช่วยเหลือด้านการขนส่ง การคมนาคม เมื่อบุคคลเหล่านั้นมีรายได้จากการปลูกพืชทดแทนเป็นอย่างดี และมีความสะดวกในกิจการหึ่งปวง เพราะการช่วยเหลือจากทางราชการ เขาก็จะไม่ปลูกพืชเสพติดอีกอย่างแน่นอน ซึ่งจะเป็นผลให้การแก้ปัญหา ยาเสพติดประสบความสำเร็จในที่สุด

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

หนังสือ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. สาเหตุและสิ่งแวดล้อม
ที่ทำให้ติดยา. เอกสารเผยแพร่.

อย่าให้ยาเสพติดทำลายชีวิตของท่าน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๒๐.

คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, สำนักงาน. รายงานประจำปี ๒๕๑๕.
กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๑๖.

เสพติดชีวิตมีกม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุรสภาลาดพร้าว, ๒๕๑๕.

ชาย เสวิกุล. อาชีพวิชาและทัศนวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๑๗.

คำรกราชานุกาฬ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา. นิทานโบราณคดี.
กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๑๘.

ประมุข สวัสดิ์มงคล. แหล่งชุมชนกับปัญหายาเสพติด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๒๑.

ประสูตร นรการผดุง. ประมวลความรู้เรื่องยาเสพติดให้โทษ. พระนคร : ศูนย์การ
พิมพ์, ๒๕๐๙.

เปรมจิต สลวิสี. "เราขอชนกับยาเสพติดให้โทษ มูลเหตุสูงใจให้มารับการรรักษา."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๑๘.

พลกุล อังกินันท์. บทบาทชาวจีนในประเทศไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอม
เกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพมหานคร : ประจักษ์การพิมพ์, ๒๕๑๕.

เกา สารสิน. ปัญหาการควบคุมยาเสพติดในประเทศไทย การศึกษาเฉพาะกรณีถึง
มาตรการและยุทธศาสตร์เพื่อความมั่นคงของชาติ. เอกสารวิจัยสำมะตอล
ในลักษณะวิชาสังคมจิตวิทยา วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น ๒๑, ๒๕๒๒.

วิชา น วรินทร์าคม, ผู้แปล. "การสกัดยาค้ำสารเสพติด และเทคนิคในการปราบปราม" ใน การอบรมเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติด ให้โทษโดยคณะผู้เชี่ยวชาญสหประชาชาติ, หน้า ๑๑๓ - ๑๒๐. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๑๖.

ศูนย์ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, กรมตำรวจ. ความรู้เรื่องยาเสพติดให้โทษ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๒๑.

สง่า สีนะสมิต. อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาพิศดาร (ตอน ๑). พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๘.

สมิตธิ บุญลิขิต และเนียน นิลวัฒน์, ผู้แปล. "วิธีการใช้ประโยชน์จากข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ได้มา สำหรับหน่วยงานฝ่ายปราบปรามในการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด." ใน การอบรมเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดให้โทษโดยคณะผู้เชี่ยวชาญสหประชาชาติ, หน้า ๑๐๓ - ๑๑๒ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๑๖.

สุพิศรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๒๑.

สุวิทย์ นิ่มน้อย, เกชา ศิริเจริญและ อัญญาภัค ป่าฉิมบุตร. กฎหมายอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๑.

เสถียร วิชัยลักษณ์. "กฎหมายตราสามดวง (ตอน ๑)" ใน ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม ๑ หน้า ๓๒๙ พระนคร : โรงพิมพ์เคลิแม็ค, ๒๕๑๘.

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์นิติเวชช, ๒๕๒๑.

หอสมุดแห่งชาติ, แผนกหนังสือตัวเขียน. กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ สมัยรัชกาลที่ ๒. ม.ป.ท., ๒๓๖๒.

อรัญ สุวรรณอุปตวา. หลักอาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๑๘.

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม. ยาเสพติดให้โทษ. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ โรงพยาบาล
ศิริราช,

อุตตมากร วรธรรม, ม.ร.ว. คูแปล. "การสกัดอบต่ายาเสพติด." ใน การ
อบรมเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดให้โทษโดยคณะผู้เชี่ยวชาญสหประชาชาติ.

หน้า ๘๓ - ๑๐๑ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๑๖.

Abdullah, Adnan bin Haji. National Rehabilitation Programme
for Drug Departments in Malaysia. n.p., 1978.

Hong Kong Narcotics Report 1976. HongKong : JR. Lee, Govern-
ment Printer, 1976.

Japan Information Service. Texts and Materials for the Nar-
cotic Seminar. Japan International Co-operation
Agency : Government of Japan, 1976.

The Misuse of Drugs Act, 1973 (NO.5 of 1973). Singapore :
Acting Government Printer, 1973.

The Misuse of Drugs (Amendment) Act, 1975 (NO.49 of 1975).
Singapore : the Singapore National Printers, 1975.

Schur, Edwin M. Crime Without Victims. N.J.: Prentice-Hall
Inc., 1965.

Singapore Central Narcotic Bureau's Report for the Seminar on
Prevention of Narcotic offences, 1978.

Sykes, Gresham M. Criminology. New York : Harcourt Brac
Jovansvick Inc., 1978.

Wicks, Robert J. and Platt, Jerome J. Drug Abuse : A Criminal Justice Primer. California ; Benziger Bruce & Glencoe, Inc., 1977.

บทความ

ไชยยศ เหมะรัชตะ. "กฎหมาย กับการแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติด." บทบัญญัติ
๓๘, ๓ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๒๔) : ๓๔๗ - ๓๖๙.

..... "มาตรการกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด." บทบัญญัติ
๓๘, ๑ (๒๕๒๒) : ๔๒ - ๖๗.

เพลินพิศ วีชรโชติ. "เล่าเรื่องการอบรม." ข่าวสารศูนย์อาสาสมัครต่อต้านยา
เสพติดให้โทษ ๑ (กรกฎาคม ๒๕๒๒) :

วิเชียร แสงแก้ว. "ยาเสพติดให้โทษกับความมั่นคงของชาติ." รัฐาภิรักษ์
๑๘ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๑๙) :

"Narcotics, Laws Relating to." Encyclopaedia Britannica 16
(1968) :

"Supply Drugs to Minors and Die." Bangkok Post (18 February
1980) :

ภาคผนวก

โครงการวิจัยเรื่อง

ปัญหาเสถียรภาพ : การศึกษาและวิเคราะห์ในแง่กฎหมาย

คำชี้แจง

๑. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ของคำตอบในคำถามแต่ละข้อเพียงข้อเดียว ยกเว้นคำถามที่ระบุว่าตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ
๒. ในกรณีที่คำตอบเป็นอื่น ๆ กรุณาระบุในแบบสอบถามด้วย

สำหรับผู้วิจัย

เก็บข้อมูลเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้สำรวจชื่อ.....

ระยะเวลาสำรวจสำหรับแบบสอบถามชุดนี้.....วัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. เพศ

๑. ชาย

๒. หญิง

๒. อายุ.....ปี

๓. สถานภาพการสมรส

๑. โสด

๒. สมรส

๓. หย่า

๔. หม้าย

๔. ปัจจุบันประกอบอาชีพ.....

๕. ทัศนคติของท่าน

๑. ประถมศึกษา

๒. มัธยมศึกษาตอนต้น

๓. มัธยมศึกษาตอนปลาย

๔. ปาส. หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า

๕. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๖. ปริญญาโทหรือเทียบเท่า

๗. ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า

๖. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับวิชาเสพทิศในฐานะ

๑. เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส.

๒. ผู้พิพากษา

๓. พนักงานอัยการ

๔. ทนายความ

๕. แพทย์

๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจ

๗. เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

๘. อื่น ๆ (ระบุ).....

๑. ท่านได้เริ่มทำงานเกี่ยวกับยาเสพติดจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลา

๑. ๑ - ๒ ปี

๒. ๓ - ๕ ปี

๓. ๖ - ๘ ปี

๔. ๑๐ ปีขึ้นไป

๔. ท่านดำรงตำแหน่งการบังคับบัญชาชั้น

๑. หัวหน้าแผนก หัวหน้างาน หรือเทียบเท่า

๒. ผู้อำนวยการ หัวหน้ากอง หรือเทียบเท่า

๓. อธิบดี รองอธิบดี หรือเทียบเท่า

๔. อื่น ๆ (ระบุ).....

๕. หน่วยงานของท่านได้ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลใดมากที่สุดเพียงใด

๑. มาก

๒. น้อย

๓. พอใช้

๔. ไม่สอดคล้องเลย

๑๐. ถ้าหากในการดำเนินงานต้องประสบปัญหา ท่านคิดว่าสาเหตุเกิดจาก

๑. กฎหมาย

๒. งบประมาณ

๓. บุคลากร

๔. การประสานงาน

๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๑๑. ยาเสพติดชนิดใดที่มีผู้ทำการผลิตหรือจำหน่ายมากที่สุด

๑. เฮโรอีน
๒. คี้น
๓. มอร์ฟีน
๔. กัญชา
๕. ยาเสพติดสังเคราะห์อื่น ๆ
๖. อื่น ๆ (ระบุ).....

๑๒. ยาเสพติดชนิดใดที่มีผู้เสพติดมากที่สุด

๑. เฮโรอีน
๒. คี้น
๓. มอร์ฟีน
๔. กัญชา
๕. ยาเสพติดสังเคราะห์อื่น ๆ
๖. อื่น ๆ (ระบุ).....

๑๓. ผู้เสพติดยาเสพติดชนิดต่าง ๆ ในประเทศไทยมีจำนวนอยู่ประมาณ

๑. ๕ แสนคน
๒. ๕ ล้านคน
๓. ๖ แสนคน
๔. ๑ ล้านคน
๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๑๔. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่กระทำผิดยาเสพติดฐานะ

๑. เป็นลูกจ้าง
๒. เป็นผู้มีส่วนต่อส่วน
๓. เป็นผู้นำบังคับรักษาผู้เสพยา
๔. เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับยาเสพติด
๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๑๕. ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ท่านรู้จัก ส่วนมากจะกระทำความผิดในฐานะ

๑. ผู้ผลิต
๒. ผู้จำหน่าย ผู้ค้า
๓. ผู้เสพติด
๔. ผู้เกี่ยวข้องในฐานะอื่น ๆ

๑๖. ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดส่วนมากจะมีอายุระหว่าง

๑. ๑ - ๑๐ ปี
๒. ๑๑ - ๒๐ ปี
๓. ๒๑ - ๓๐ ปี
๔. ๓๑ - ๔๐ ปี
๕. ๔๑ - ๕๐ ปี
๖. ๕๑ ปีขึ้นไป

๑๗. ระดับการศึกษาของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยทั่วไป

๑. ป.๑ - ป.๖ หรือ (ป.๗)
๒. ม.๑ - ม.๖ หรือ (ม.๓.๕)
๓. อนุปริญญา
๔. ปริญญาตรี
๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๑๘. ผู้กระทำความผิดฐานใด ที่ก่อให้เกิดปัญหายาเสพติดมากที่สุด

๑. ผู้ผลิต
๒. ผู้จำหน่าย ผู้ค้า
๓. ผู้เสพติด
๔. อื่น ๆ (ระบุ).....

๑๙. ท่านคิดว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติดควรเน้นหนักในด้านใด

๑. การป้องกัน
๒. การปราบปราม
๓. การบำบัดรักษาผู้เสพติด
๔. การปลูกพืชทดแทน
๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๒๐. ปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหายาเสพติดมีหลายหน่วยงาน สมควรที่จะมารวมเป็นหน่วยงานเดียวกันหรือไม่

๑. สมควร
๒. ไม่สมควร เพราะ.....

๒๑. พ.ร.บ. ฉบับใดที่หน่วยงานของท่านนำมาบังคับใช้มากที่สุด

๑. พ.ร.บ. ฝิ่น พ.ศ. ๒๕๑๒
๒. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑
๓. พ.ร.บ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘
๔. พ.ร.บ. บังคับและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๘
๕. พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

๒๒. พ.ร.บ. ดังกล่าวในข้อ ๒๑ สามารถนำมาบังคับใช้ได้ผลดีเพียงใด

๑. ดีมาก
๒. ดี
๓. พอใช้ได้
๔. ใช้นไม่ได้
๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๒๓. สาเหตุสำคัญที่ทำให้กฎหมายบังคับใช้ไม่ได้ผลดีเพราะ

๑. กฎหมายมีช่องโหว่
๒. กฎหมายไม่เอื้ออำนวยในการแก้ไขปัญหายา
๓. กฎหมายไม่ให้อำนาจดำเนินการโดยเด็ดแจ้ง
๔. อื่น ๆ (ระบุ).....

๒๔. กฎหมายฉบับใด มีความสมบูรณ์มากที่สุดในการแก้ไขปัญหาอาเสพติดในค่านต่าง ๆ (ให้ระบุหมายเลขตามลำดับ)

- ๑. พ.ร.บ.ฝิ่น พ.ศ.๒๔๗๒
- ๒. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๗
- ๓. พ.ร.บ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๑๘
- ๔. พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามอาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๘
- ๕. พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒

เรียงตามลำดับความสำคัญมากไปหาน้อย.....

๒๕. กฎหมายฉบับใดที่มีข้อบกพร่อง และสมควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมมากที่สุด

- ๑. พ.ร.บ.ฝิ่น พ.ศ.๒๔๗๒
- ๒. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๗
- ๓. พ.ร.บ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๑๘
- ๔. พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามอาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๘
- ๕. พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒

๒๖. กฎหมายฉบับที่สมควรแก้ไขข้อ ๒๕ ควรแก้ไขเพิ่มเติมมากที่สุด ในหมวด

- ๑. กำนิยาม
- ๒. หลักทั่วไป
- ๓. มาตรการต่าง ๆ
- ๔. บทกำหนดโทษ
- ๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๒๗. ท่านคิดว่า กฎหมายฉบับใดควรยกเลิกเพราะไม่มีประโยชน์หรือไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันแล้ว

- ๑. พ.ร.บ.ฝิ่น พ.ศ.๒๔๗๒
- ๒. ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๗
- ๓. พ.ร.บ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๑๘
- ๔. พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามอาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๘
- ๕. พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒

๒๘. ท่านคิดว่า อำนาจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหน่วยงานของท่านมีเพียงพอหรือไม่

๑. เพียงพอ
๒. ไม่เพียงพอ

๒๙. หากอำนาจในกฎหมายไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้โดยสะดวก ควรมีการแก้ไขด้วยวิธี

๑. เพิ่มอำนาจในกฎหมาย
๒. แจกแจงอำนาจโดยชัดเจนยิ่งขึ้น
๓. ผู้บังคับบัญชาเพิ่มให้
๔. อื่น ๆ (ระบุ).....

๓๐. อำนาจในการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีในกฎหมายมีความชัดเจนหรือไม่

๑. ชัดแจ้ง
๒. กลุ่มเครือ
๓. ยังสับสนอยู่
๔. อื่น ๆ (ระบุ).....

๓๑. หากจะมีการรวบรวมกฎหมายฉบับต่าง ๆ เกี่ยวกับยาเสพติดมาประมวลไว้ที่เดียวกันจะเหมาะสมหรือไม่

๑. เหมาะสม เพราะ.....
๒. ไม่เหมาะสม เพราะ.....

๓๒. การทำโครงการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดควรมีหรือไม่

๑. ควรมี
๒. ไม่ควรมี

๓๓. หากมีการแก้ไขปรับปรุง ควรมีโครงการดังนี้

๑. โครงการระยะสั้น ๑ - ปี
๒. โครงการระยะปานกลาง ๒ - ๕ ปี
๓. โครงการระยะยาว ๕ ปีขึ้นไป

๓๔. การกำหนดโทษ สำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีความเหมาะสมหรือไม่

- ๑. เหมาะสม
- ๒. ไม่เหมาะสม เพราะ.....

๓๕. ถ้าการกำหนดโทษในกฎหมายไม่เหมาะสม ควรดำเนินการแก้ไขโดย

- ๑. เพิ่มโทษ
- ๒. ลดโทษ
- ๓. กำหนดประเภทโทษใหม่
- ๔. อื่น ๆ (ระบุ).....

๓๖. ท่านคิดว่า ศาลยาเสพติด ควรจัดตั้งขึ้นหรือไม่

- ๑. สมควร
- ๒. ไม่สมควร
- ๓. มีความเห็นเป็นอย่างอื่น.....

๓๗. ท่านคิดว่า ควรมีมาตรการบางอย่างเพิ่มเติมลงในระเบียบของกรมราชทัณฑ์ในฐานที่นักโทษเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่

- ๑. สมควร โดยมีมาตรการ.....
- ๒. ไม่สมควรเพราะว่า.....

๓๘. การแก้ไขปัญหายาเสพติดในภาคเอกชนควรมีบทบาทช่วยเหลือรัฐบาลมากยิ่งขึ้นหรือไม่

- ๑. สมควร
- ๒. ไม่สมควร เพราะ.....

๓๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลหรือ เอกชนกับหน่วยงานของท่าน

- ๑. ดีมาก
- ๒. ดี
- ๓. ปานกลาง
- ๔. ก่อนข้างน้อย
- ๕. ไม่มีเลย

๔๐. การดำเนินงานเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด ควรแบ่งขั้นตอนดังนี้

- ๑. ถอนพิษยา และฟื้นฟูสมรรถภาพ
- ๒. เตรียมการ ถอนพิษยา และฟื้นฟูสมรรถภาพ
- ๓. ถอนพิษยา ฟื้นฟูสมรรถภาพ และติดตามผล
- ๔. เตรียมการ ถอนพิษยา ฟื้นฟูสมรรถภาพและติดตามผล
- ๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๔๑. ท่านมีความเห็นด้วยหรือไม่ที่จะนำผู้เสพยาเสพติดประเภทเรื้อรังไปทำการบำบัดรักษาตามเกาะต่าง ๆ

- ๑. เห็นด้วย
- ๒. ไม่เห็นด้วย เพราะว่า.....

๔๒. หากไม่เห็นด้วยควรดำเนินการอย่างไร.....

๔๓. มาตรการนำตัวผู้ต้องสงสัยว่าติดยาเสพติดมาตรวจสอบทางการแพทย์ ควรมีหรือไม่

- ๑. การมี
- ๒. ไม่เห็นด้วย เพราะว่า.....

๔๔. การจัดประชุมหรือสัมมนาทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด มีประโยชน์หรือไม่

- ๑. มีประโยชน์ดีมาก
- ๒. มีประโยชน์ดี
- ๓. มีประโยชน์ปานกลาง
- ๔. มีประโยชน์น้อย
- ๕. ไม่มีประโยชน์เลย
- ๖. ไม่ทราบ

๔๕. ในระยะอีก ๕ ปีข้างหน้า รัฐบาลควรเน้นหนักการแก้ไขปัญหายาเสพติดในด้านใด

- ๑. การป้องกัน
- ๒. การปราบปราม
- ๓. การบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด
- ๔. การปลูกพืชทดแทน
- ๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๕๓. ถ้าท่านทราบ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการที่ผู้กระทำผิดถูกจับกุมได้แล้วผู้อื่น
ว่าเป็นนายทุนให้ท้ายาเสพติด และนายทุนนั้นควรถูกลงโทษด้วย.....

๕๔. ถ้าหากนายทุนที่สั่งให้ท้ายาเสพติดถูกลงโทษ ควรลงโทษสถานใด

- ๑. หนักกว่าผู้กระทำความผิด
- ๒. เท่ากับผู้กระทำความผิด
- ๓. น้อยกว่าผู้กระทำความผิด
- ๔. อื่น ๆ (ระบุ).....

๕๕. ท่านเห็นว่าควรมีการยึดทรัพย์สินนายทุนผู้ท้ายาเสพติดหรือไม่

- ๑. สมควร
- ๒. ไม่สมควร เพราะว่า.....

๕๖. ถ้าเห็นว่า สมควร จะดำเนินการอย่างไร.....

๕๗. การยึดทรัพย์สิน ควรมีมาตรการ

- ๑. ยึดทรัพย์สินทั้งหมดไม่ว่าของนายทุน คู่สมรส และทายาท
- ๒. ยึดทรัพย์สินเฉพาะค่านายทุนผู้ท้ายาเสพติด
- ๓. ยึดทรัพย์สินที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ใ้มาโดยสุจริต
- ๔. ยึดทรัพย์สินเท่าที่จับกุมได้

สถาบันวิจัยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามประชาชนทั่วไป

๑. เพศ

๑. ชาย
๒. หญิง

๒. อายุ.....ปี

๓. สถานภาพการสมรส

๑. โสด
๒. สมรส
๓. หย่า
๔. หม้าย

๔. ปัจจุบันประกอบอาชีพ.....

๕. พื้นความรู้ของท่าน

๑. ประถมศึกษา
๒. มัธยมศึกษาตอนต้น
๓. มัธยมศึกษาตอนปลาย
๔. ปวส. หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า
๕. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
๖. ปริญญาโทหรือเทียบเท่า
๗. ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า

๖. ท่านคิดว่า ท่านมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดดีเพียงใด

๑. ดีมาก
๒. ดี
๓. ปานกลาง
๔. น้อย

๗. สุรา เป็นยาเสพติดหรือไม่.....

๘. เฮโรอินสกัดมาจากมอร์ฟีน ส่วนมอร์ฟีนสกัดมาจากฝิ่น

๑. จริง
๒. ไม่จริง

๙. การศึกษาเสพติดทุกชนิดทำให้ร่างกายทรุดโทรม เกิดโรคแทรกได้ง่ายจริงหรือไม่

๑. จริง
๒. ไม่จริง

๑๐. ศูนย์รักษาผู้เสพติดในประเทศไทยอยู่ที่โรงพยาบาลรัฐราษฎร์

๑. จริง
๒. ไม่จริง

๑๑. ท่านคิดว่าในประเทศไทยมีผู้เสพติดยาชนิดต่าง ๆ โดยประมาณ

๑. ๕ แสนคน
๒. ๕ ล้านคน
๓. ๖ แสนคน
๔. ๑ ล้านคน
๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๑๒. ยาเสพติดชนิดใดที่มีผู้เสพติดมากที่สุด

๑. เฮโรอิน
๒. ฝิ่น
๓. มอร์ฟีน
๔. กัญชา
๕. ยาเสพติดสังเคราะห์
๖. อื่น ๆ

๑๓. ผู้เสพติดส่วนมากจะมีอายุเท่าใด

๑. ๑๒ - ๑๗ ปี
๒. ๑๘ - ๒๓ ปี
๓. ๒๔ - ๒๙ ปี
๔. ๓๐ - ๓๕ ปี
๕. ๓๖ - ๔๑ ปี

๑๙. ผู้ที่มีการศึกษาค่ำ จะตกเป็นเหยื่อของยาเสพติดมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง

๑. จริง
๒. ไม่จริง
๓. เหตุผลอื่น ๆ .....

๒๐. ปัญหาความยากจนมีผลทำให้วัยรุ่นเสพยาเสพติดหรือไม่

๑. มีผลมาก
๒. มีผลพอสมควร
๓. ไม่มีผลเลย
๔. อื่น ๆ (ระบุ).....

๒๑. สาเหตุที่ทำให้เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดกันมากเพราะ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

๑. อยากรู้ อยากทดลอง
๒. ความเจ็บป่วยทางร่างกายและจิตใจ
๓. มีความเชื่อถืออย่างผิดพลาด
๔. ตัดคะแนนหรือเกรงโดยสันดาน
๕. การชักนำของเพื่อนฝูง
๖. ความมั่งคั่งของครอบครัว ผู้ปกครอง
๗. สถานศึกษา
๘. สภาพแวดล้อมตกอยู่ในอิทธิพลยาเสพติด
๙. ภาวะเศรษฐกิจ
๑๐. อื่น ๆ (ระบุ).....

๒๒. ท่านคิดว่า ผู้เสพติดจะก่อให้เกิดอาชญากรรมประเภทใดมากที่สุด

๑. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
๒. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย
๓. ความผิด เกี่ยวกับดารพนัน
๔. ความผิดเกี่ยวกับช่องโຈรและโสเภณี
๕. ความผิดเกี่ยวกับค้าขายของหนีภาษี
๖. อื่น ๆ (ระบุ).....

๒๓. ท่านมองผู้เสพติดในแง่ใด

- ๑. อาชญากร
- ๒. ความผิดปกติของร่างกาย
- ๓. ความผิดปกติของจิตใจ
- ๔. ความผิดปกติทางสังคม
- ๕. ผู้ป่วย
- ๖. อื่น ๆ (ระบุ).....

๒๔. ท่านคิดว่า ปัจจุบันนี้ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดสร้างความหนักใจให้กับรัฐบาลมากน้อยเพียงใด

- ๑. หนักเป็นอย่างยิ่ง
- ๒. หนักมาก
- ๓. หนักพอสมควร
- ๔. ไม่มีความหนักใจเลย
- ๕. ไม่มีความเห็น

๒๕. รัฐบาลควรเน้นหนักในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในด้านใด (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ๑.ปราบปราม
- ๒. ป้องกัน
- ๓. การบำบัดรักษา
- ๔. การปลูกพืชทดแทน
- ๕. เน้นหนักทุกด้านเท่าเทียมกัน

๒๖. การเสพติดของคนรุ่นก่อนมีผลสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้หรือไม่

- ๑. มีผลสืบเนื่อง
- ๒. ไม่มีผลสืบเนื่อง
- ๓. มีความเห็นเป็นอย่างอื่น

๒๗. การสอนให้ประชาชนใ้รู้ถึงโทษภัยของยาเสพติดจะเป็นการสมควรหรือไม่

- ๑. สมควรอย่างยิ่ง
- ๒. สมควรมาก

๓. กำหนดโทษแต่ละประเภทเสียใหม่

๔. อื่น ๆ (ระบุ).....

๓๓. การปราบปรามยาเสพติดควรมีมาตรการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

๑. มีการจับกุมและดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดอย่างเด็ดขาด

๒. มีการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรุนแรง

๓. มีการปราบปรามอย่างจริงจังและต่อเนื่องกัน

๔. อื่น ๆ (ระบุ).....

๓๔. ถ้าหากจะรวบรวมหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งหมดมารวมอยู่ ณ ที่เดียวกันจะมีความเหมาะสมหรือไม่

๑. เหมาะสมอย่างยิ่ง

๒. เหมาะสมมาก

๓. เหมาะสม

๔. เหมาะสมน้อย

๕. ไม่เหมาะสม

๖. อื่น ๆ (ระบุ).....

๓๕. ผู้ใช้ยานพาหนะในเวลากลางคืนมักจะใช้ยากระตุ้นประสาท ท่านคิดว่าจะเป็นการดีหรือไม่

๑. ดีอย่างยิ่ง

๒. ดีมาก

๓. ดี

๔. ไม่ใช่

๕. ไม่มีความเห็น

๓๖. ในการบำบัดรักษาผู้เสติดควรมีมาตรการอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

๑. ทาวิธีการที่จะนำผู้เสติดมาทำการบำบัดรักษาทุกวิถีทาง

๒. มีการบำบัดรักษาอย่างมีขั้นตอน

๓. มีการแยกประเภทของผู้เสติด เช่น เฮโรอีน กัญชา

๔. มีการแบ่งประเภทผู้เสติด เช่น ผู้เสติดเรื้อรัง

๕. มีการแยกเพศผู้เพศเมีย

๖. อื่น ๆ (ระบุ).....

๓๗. การบำบัดรักษาผู้เสพติดโดยให้ยาสมุนไพรเข้าช่วยจะได้รับผลดีหรือไม่

๑. ดีมาก

๒. ดี

๓. ได้ผลน้อย

๔. ไม่ได้ผลเลย

๓๘. วัยรุ่นหรือเด็กที่ตกเป็นทาสของยาเสพติดโดยมีพ่อค้ายาเสพติดล่อลวง ควรจะมีมาตรการใดที่จะป้องกันมิให้ยาเสพติดแพร่ระบาดต่อไป (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

๑. สอนมิให้เด็กรับของจากคนแปลกหน้า

๒. สอนให้เด็กสนใจในเรื่องกีฬา

๓. ดูแลเอาใจใส่หรือหมั่นสังเกตเด็กของท่านอยู่เสมอ

๔. มิให้เด็กหิวอาหารหรือใช้ยาฝิ่นเพื่อ

๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๓๙. ผู้เสพติดที่ถูกจับกุมก่อนดำเนินคดี ควรจะมีการบำบัดรักษาหรือไม่

๑. ควรมีการบำบัดรักษาก่อน

๒. ผู้เสพติดใช้วิธีหักดิบ อดยาด้วยตนเอง

๓. ความเห็นอื่น ๆ

๔๐. นักโทษที่เคยเสพยาเสพติดมาก่อนควรจะมีมาตรการใดเพื่อป้องกันมิให้เสพยาอีก

๑. มีการสอดส่องดูแลอย่างเข้มงวดกวดขัน

๒. มีการเพิ่มโทษหรือลงโทษอย่างหนักถ้าพบว่าเสพยา

๓. มีการลงโทษทางวินัยตามระเบียบของทางราชทัณฑ์

๔. อื่น ๆ (ระบุ).....

๔๑. หากบุคคลในครอบครัวของท่านเป็นผู้เสพติด ท่านจะหาประการใด

๑. ส่งตัวให้เจ้าหน้าที่

๒. บิดบัง มิให้ล่วงรู้ถึงผู้อื่น

๓. ติดต่อสถานพยาบาลเพื่อ ทำการบำบัดรักษา

๔. ไม่ดำเนินการอะไรเลย

๕. ความเห็นอื่น ๆ.....

๔๒. การนำผู้เสพยาเสพติด เรือร้างไปปล่อยเกาะเพื่อทำการบำบัดรักษา จะมีผลหรือไม่

๑. มีผลดีมาก

๒. มีผลดี

๓. มีผลดีน้อย

๔. ไม่มีผลดีแต่ประการใด

๕. ไม่มีความเห็น

๔๓. หากมีมาตรการตรวจค้นตัวผู้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้เสพยาเสพติดมาใช้ จะได้ผลดีหรือไม่

๑. มีผลดีอย่างยิ่ง

๒. มีผลดีมาก

๓. มีผลดี

๔. มีผลน้อย

๕. ไม่มีผลดีเลย

๖. ไม่มีความเห็น

๔๔. บางคนรู้ว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรดี เช่นนี้ควรมีมาตรการ

ใดดี เช่นนี้ควรมีมาตรการ

๑. ให้แจ้งความที่รัฐกับตำรวจ

๒. แจ้งสำนักงาน ป.ป.ส.

๓. แจ้งศูนย์ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ

๔. จัดตั้งศูนย์แจ้งเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเฉพาะ

๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๔๕. ถ้าหากจะหาพิษอื่นมาปลูกทดแทนฝิ่น จะเป็นกรณีหรือไม่

๑. ดีอย่างยิ่ง

๒. ดีมาก

๓. ดี

๔. ไม่ดี

๕. ไม่มีความเห็น

๔๖. ท่านคิดว่า ทินเนอร์ผสมสี หรือกาวยาของเด็กเล่นเป็นสิ่งเสพติดหรือไม่

๑. เป็นสิ่งเสพติด
๒. ไม่เป็นสิ่งเสพติด

๔๗. ถ้าหากสิ่งเหล่านั้นเป็นของเสพติด ควรมีการแก้ไขอย่างไร ซึ่งจะมิให้วัยรุ่น
สูดดมทินเนอร์ซึ่งกำลังระบาดอยู่ในขณะนี้

๑. แกกกฎหมายให้ครอบคลุมถึงสิ่งเหล่านี้ด้วย
๒. ห้ามจำหน่ายหรือจำหน่ายโดยมีใบอนุญาต
๓. หาวัดคู่อื่นมาทดแทน
๔. แจงให้ประชาชนทราบถึงโทษภัยของสิ่งเหล่านี้
๕. อื่น ๆ (ระบุ).....

๔๘. แนวโน้มในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในอนาคตของรัฐบาลจะเป็นอย่างไร

๑. ดีขึ้น
๒. เลวลง
๓. เสมอตัว
๔. บางด้านดี บางด้านเลว
๕. ไม่มีความเห็น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ไชยยศ เหมะรัชตะ
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วุฒิ	นิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Master of Laws, Columbia University
งานเขียนและวิจัย	-กฎหมายว่าด้วยตั๋วเงินค่าต่างและนายหนา -กฎหมายว่าด้วยค่าประกัน จำนอง จำนำ -สัญญาให้ค่าแนะนำทางกฎหมาย -กฎหมายว่าด้วยประกันภัย -ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป -กฎหมายว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา -สัญญาในวิชากฎหมายแพ่ง -วิจัยเรื่องกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการผูกขาด และการจำกัดทาง ธุรกิจการค้าของประเทศต่าง ๆ -วิจัยเรื่องภาวะการผูกขาดกับมาตรการกฎหมายป้องกันการผูกขาดในประเทศไทย -รวมวิจัยเรื่องวิวัฒนาการกฎหมายไทยในรอบ 200 ปี